काण्व शाखीय शुक्ल

यजुर्वेद जटा पाठः

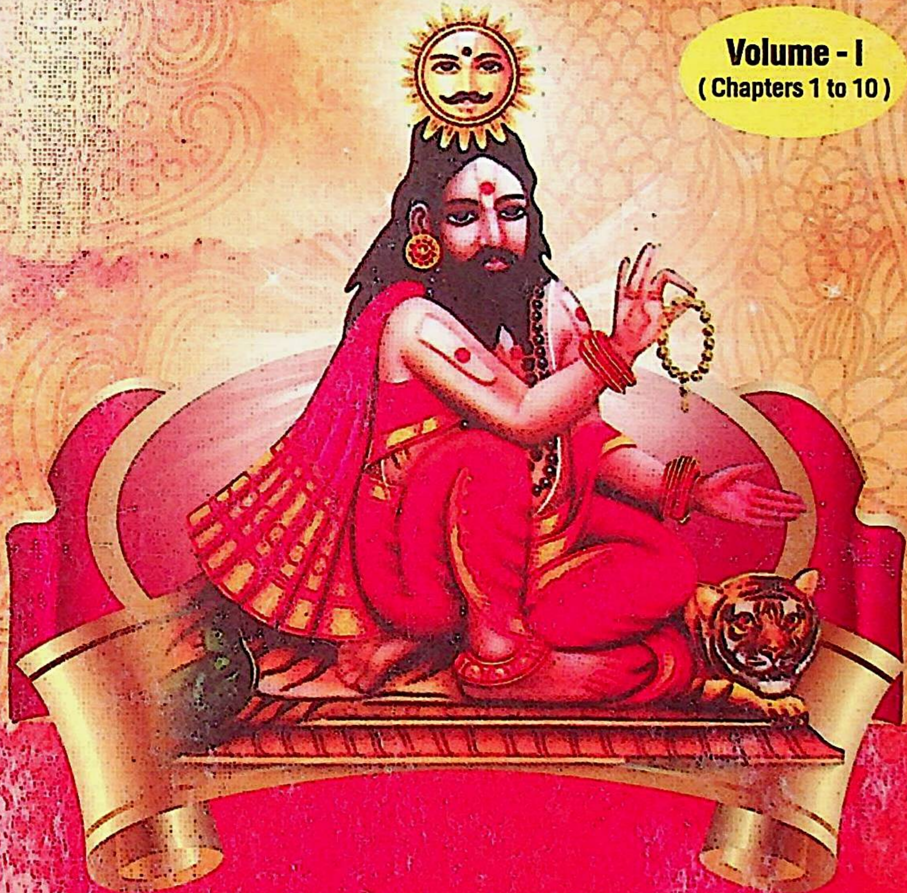
प्रथम दशकः

Sukla

Yajur Veda Jata Patha

Volume - I

(Chapters 1 to 10)

Authors:

Sri. Parasurama Ghanapatigal

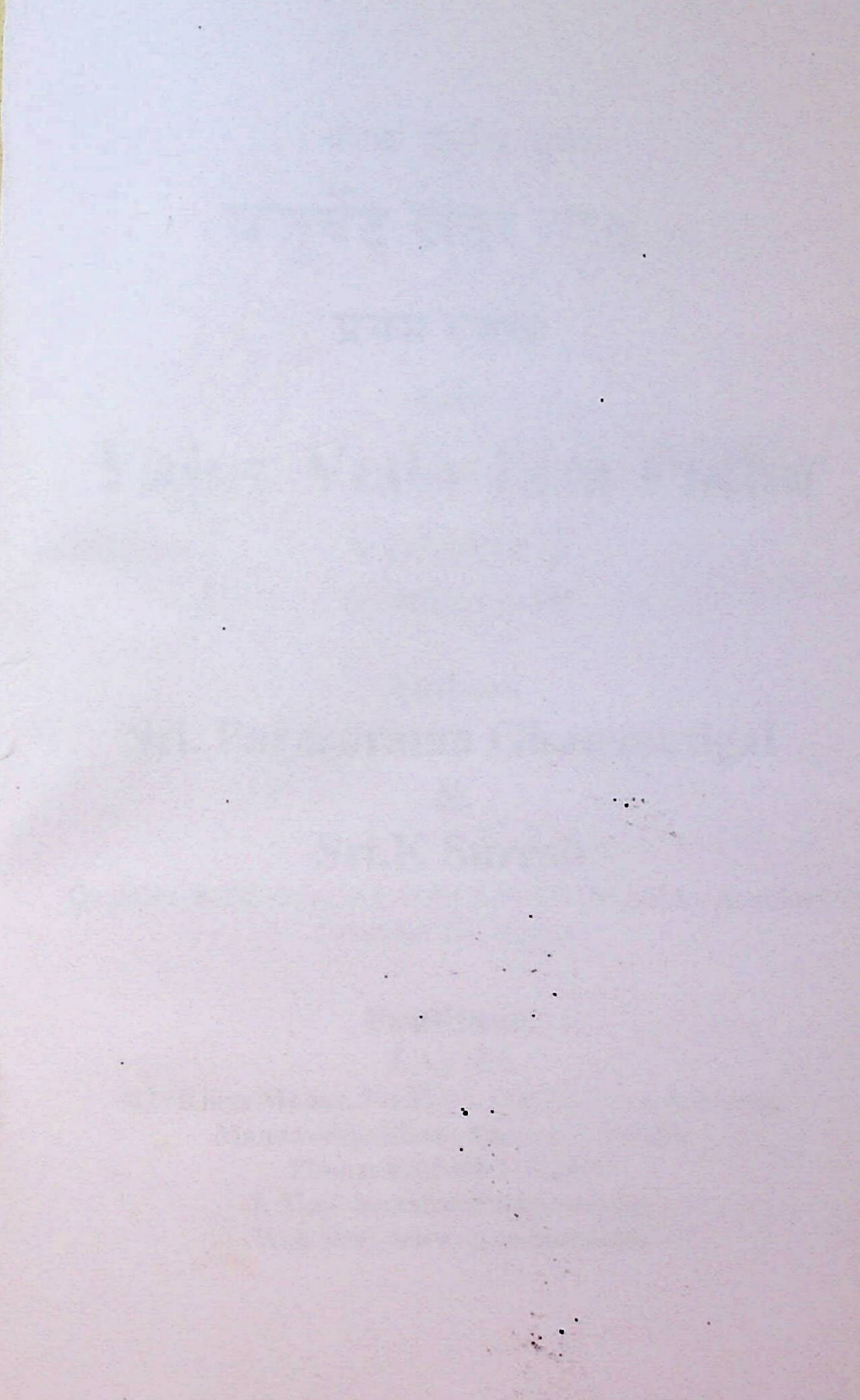
&

Sri. K. Suresh

Qualified in: M.Com., CA, CWA, CS, PGDFTM, DHA - Astrology

Learning: The Veda(s)

काण्व शाखीय शुक्ल

यजुर्वेद जटा पाठ :

प्रथम दशक :

Sukla

Yajur Veda Jata Patha

Volume I

(Chapters 1 to 10)

Authors

Sri. Parasurama Ghanapatigal

&

Sri.K Suresh

Qualified in: M.Com,CA,CWA,CS,PGDFTM,DHA - Astrology

Learning: The Veda(s)

Publisher:

LATHA

G2- Kings Manor, No.62/35, 4th Trust Cross Street,

Mandavelipakkam, Chennai 600 028.

Phone: 0091-44-24936697

E Mail: suresh@ghanapati.com

Web Site: www.ghanapati.com

This Book is Dedicated to :

Lord Sri Aanandavalli Ambal Sameda
Sri Kailasanadaswami
and
Sri Sri Devi, Sri Bhoo Devi Sameda
Sri Venkatesa Perumal, Varahur &
Sri Guru Parampara

Price INRs. 500/-
US$ 50/-

Humbly requesting you :

* To Recommend this book to others for enhancing their knowledge in Veda Jata Patha.
* To Purchase and Gift to your friends/ relatives on their Auspicious Occasions.
* To show your gesture by purchasing this Book in appreciation of the effort, time and money deployed in preparation.

Printed by: Maduraa Graphic, Chennai - 600 042. ✆ : 22431730 / 43037730

Sukla

Yajur Veda Jata Patha

Volume I

Index

Visit

www.ghanapati.com

for information
on

Astrology
10 types of matches for marriage
about Vedas
Sample bits of Veda Ghana Patha
and
many more articles on
our Culture and Tradition

About the Author Sri. K Suresh

He is a native of Varahoor Village in Tanjore District, Tamil Nadu, India. Born on 28th February 1966 as the 2nd Son for Late Sri. P Krishnamoorthy Iyer and Smt. K Meenakshi Ammal, and had his schooling in Sir. P S Sivaswamy Iyer Hr Secondary School. Tirukattupalli. Tanjore. He had his B.Com degree from Vivekananda College, Mylapore, Chennai with 1st Class and got University 3rd **Rank** from University of Madras for his Post Gradution in Commerce **(M.Com)** through A.M Jain College, Meenambakkam, Chennai. He is an **All India Rank Holder in CA, CWA and CS** from Indias' Premier Institutes like Chartered. Cost & Works, and Company Seceretaries of India. He also received **Post Graduate Diploma in Foreign Trade Management (PGDFTM)** from Indian Institute of Export Management, Calcutta. In addition to this, he also had **Diploma in Hindu Astrology (DHA)** from Kadalangudi Institute of Astrology, Chennai. He gained Business Management Training in INSEAD, The European Institute of Business Administration, Fontainebleau, France and also in US GAAP and SEC reporting at Hongkong by Price Waterhouse, Belgium.

Interest in Vedas:

A) Rig Veda: Learning under Sri. B V Surya Narayana Bhat Ghanapatigal, Mylapore and Sri. Govind Prakash Bhat Ghanapatigal, Bangalore.

B) Krishna Yajur Veda: Learning under Shri. V G Subramanya Ghanapatigal, Mylapore, Chennai.

C) Sukla Yajur Veda: Learning under Shri. Parasurama Ghanapatigal, Ambattur, Chennai.

Other Achievements:

1. Published a research article titled "More Accurate Prediction Using Ashtavarga" in World Famous "The Astrological Magazine" by Dr B V Raman, Bangalore.
2. Published an article on "Export House Status" in "Chartered Accountant" Magazine.
3. Demonstrated a new method of reciting Ghana from more than one Veda shaka simultaneously to highlight the differences of Swara, Word (padam) and place of occurrences on the same text, similar to Jugal Bandhi in Music.
4. Held Senior Management position in Indian and Foreign Companies.
5. Visited various parts in the world.
6. Written and released many books in Veda Ghana Patha from Rig, Krishna Yajur and Sukla Yajur Veda, First time in the world.
7. Recited and released many Audio CDs and DVD in Veda Ghana Patha.

Introduction Note from Sri. K Suresh

It was my unquenched desire to provide *Vikruti Paathaa* for entire *Samhita* in script form to people, who, either did not have opportunity to pursue formal Vedic studies or has not reached *Vikruti Paathaa* during their Vedic studies. This is my maiden attempt to provide entire *Jata Paathaa* for *Sukla Yajur Veda* of *Kaanva Shaakaa*. This *Samhita* has 40 *Adhyaayaas* (Chapters). My wish is to release entire 40 *adhyaayaas* in one time. But considering the age of my Guru Sri Parasurama Ghanapatigal and his wish to see the book release during his life time, we are releasing first 20 *Adhyaayaas* in two volumes (10 Chapters each) presently. This venture has taken about four years to reach this level; since I was doing some analysis on this Veda simultaneously during writing Jata and of course I have to attend to my Professional work.

I would like to write more about this Veda, but for the time being, **I reserve my comments and will publish those in Volume 3 & 4,** once I finish entire Jata Paatha of this Veda.

I have selected this Veda first for writing full *Jata patha* for the obvious reason, that this *Samhita* is not large compared to other Vedas. Further, lots of *padas* (words) are dropped (*Ganaanta* Padas) during *vikruti paatha* as per its *lakshana*.

Now a days, finding a qualified *Ghanapathi* is a very difficult task, since it takes a very long time to undergo the difficult part of their curriculum, like enormous portion in Samhita itself, and different kinds of rules (*Lakshanaa*) for *Vikruti Paathaa* etc. Hence to become *Ghanapathi* in *Veda* would take more years.

As I said in my earlier books, it is my duty to consider all your valuable feed back to improve as much as possible, since my duty is to disseminate the knowledge, which God has given me on this subject.

I hope this book will be a guide to the readers to understand the concept of *Jata* and its *Sandhi*.

This book provides Jata *Paathaa* of entire *Anuvaka* or *Sukta* which are appearing in each *Adhyaaya* in *Sukla Yajur veda* of *Kaanva shaakaa*. I will be much obliged to the readers, for their valuable feed back, in rectifying the book, in case they find any errors. Though utmost care has been taken during preparation, I sincerely regret for any errors, that might have occurred or appearing in this book, and request the readers not to consider it seriously with their nobility.

Those who are learning with the help of this book could approach the Vedic scholars for correct pronunciation, *maatraa*, *svaraa* etc. It is important to note, learning through *Guru* (teacher) with due respect would be permanent and good to us, as advised by our forefathers.

At this juncture, I would like to express my sincere gratitude to Shri. Parasurama Ghanapatigal, Ambattur, Chennai for his utmost patience, time provided to me, devotion to Veda and sacrificing attitude as an *adyapakar* (teacher), under whom I am learning *Ghana Patha* of *Sukla Yajur Veda*.

I would also like to thank all people who have provided me with their technical, proof reading, typing knowledge without which, it is impossible for me to release these books with full confidence and faith.

There is no need to say, the readers could realize, lot of man-hours and money have been deployed, to bring the book in to this shape. I sincerely solicit your patronage to make this venture a success, which rest with the people like you, who are interested in learning and spearding the Veda. I would also like to thank the publisher of this book for all her effort.

I hope this book will help all people who desire to learn and recite Jata Paathaa of Sukla Yajur Veda.

Good Luck

Chennai – 600 028
Date : 28th February 2013

K Suresh
(Venkatrama Sharma)

Introduction Note from Sri. Parasurama Ghanapatigal

श्री याज्ञवल्क्य गुरुभ्यो नम :

१. षड्भि रङ्गै रुपेताय विविधै रव्ययै रपि ।

शाश्वताय नमस्कुर्मो वेदाय च भवा य च ।।

२. भानु गुप्ता ऽयातयामं वेदमानीय यो भुवि ।

अध्या पयत्कण्व मुख्यान्तस्मै वेदात्मने नम : ।।

३. ब्रह्मी भूताञ्छेखरेन्द्रान् जयेन्द्रां श्च कृपानिधीन् ।

विजयेन्द्राञ्छान्त मूर्तीन् वन्दे गुरुपरं पराम् ।।

४. अभिवाद्य गुरून्त्सर्वान् आदित्यादा चिदंबरम् ।

सर्वशाख्यु पकाराय लिख्यते वेद भूमिका ।।

५. विश्रुतान् घनपाठीति चिदंबराख्य सद्गुरून् ।

नत्वा परशुरामेण कीर्त्यते वेद भूमिका ।।

ॐ सनातनस्य अस्मत्भारतीय धर्मस्य ऋग्यजु : सामा ऽथर्वाख्या : चत्वारोऽपि वेदा : भूमे : पर्वता इव, वृक्षस्य मूलानीव च आधार भूता : सन्ति । तदुक्तं - ‘‘वेदोऽखिलो

धर्ममूलम्'' धर्मम् विज्ञासमानानां प्रमाणम् परमं श्रुति : - याज्ञवल्क्य स्मृतौ - वेद एव द्विजा तीनां नि : श्रेयस कर : पर : इति । किञ्च अस्य महतो भूतस्य निश्व सितमेतद्यदृग्वेदो यजुर्वेद : सामवेदोऽथर्वाङ्गिरस : इति बृहदारण्यके ।।

एतदुपोद्बलकत्वेन - यस्य निश्वसितं वेदा : - यो देवेभ्यो ऽखिलं जगत् । निर्म मे तमहं वन्दे विद्यातीर्थ महेश्वरम् ।। इति सायनाचार्या : ।।

"वेदोऽनादि : शब्दमय :"
"अनादि निदना वेदा वागुत्सृष्टा स्वयं भुवा"

अत एव च नित्यत्वं (ब्र-सू) यो ब्रह्माणं विदधाति पूर्वं यो वै वेदां श्च प्रहिणोति तस्मै । इति एतानि वाख्यानि वेदस्य अनादित्वं अनन्तत्वं नित्यत्वञ्च प्रति पादयन्ति । किञ्च तैत्तरीय यजुर्वेद काटक वाक्यत : भरद्वाज कथाद्वारा वेदस्य अनन्तत्वं सुस्पष्टं अभिज्ञा यते । तथाहि - भरद्वाजो हवै त्रिभिरायुर्भि र्ब्रह्म चर्य मुवास । त९ह - जीर्ण९स्थ विर९ शयानम् ।

इन्द्र उपव्रज्यो वाच । भरद्वाजा ? यत्ते चतुर्थ मायु र्दद्याम् । किमेनेन कुर्या इति । ब्रह्मचर्य मे वै नेन चरेय मिति होवाच ।

तꣳह त्रीन् गिरि रूपा नविज्ञातानिव दर्श याञ्चकार । तस्मा देकै कस्मान्मुष्टिना ऽऽददे । सहोवाच । भरद्वाजेत्या मन्त्र्य । वेदावा एते । अनन्ता वै वेदा : । एतद्वा एतैस्त्रिभिरायुर्भि रन्व वो चथा : ।

अथ त इतर दननूक्त मेव । एहीमं विद्धि । अयं वै सर्व विद्येति । तस्मै हैत मग्निꣳसावित्र मुवाच । तꣳसविदित्वा । अमृतो भूत्वा । स्वर्गं लोक मियाय । आदित्यस्य सायुज्यं अवाप - इति । "धाता यथा पूर्वमकल्पयत्" । इत्येवं वेदस्य अनादित्वात् - अनन्तत्वात् नित्यत्वाच्च वेदस्य अपौरुषेयत्वमपि सिद्ध्यति । किञ्च - प्रत्यक्षेणानुमित्यावा यस्तूपायो न बुध्यते । एनं विदन्ति वेदेन, तस्मात् वेदस्य वेदता । इति वेदशब्दार्थ : । "मन्त्र ब्राह्मणयो र्वेद नामधेयम्" । इति, वेद : मन्त्र रूप : ब्राह्मण रूप श्चेति द्विविध : । मन्त्रो नांम कर्माङ्ग भूत द्रव्य देवता स्मारक : । ब्राह्मणन्तु विध्यर्थवाद विनियोग रूपम् । किञ्च ऋग्वेदेन हौत्रं,

यजुर्वेदेन आध्वर्यवं, सामवेदेन औद्गात्रं, त्रिभि : ब्रह्मत्वं - (अथर्वै : ब्रह्मत्वमिति च क्वचित्) इति रीत्या याज्ञिका : लोकक्षेमाय वेद मन्त्रै : यज्ञं अनुतिष्ठन्ति । किञ्च वेदशब्दस्य स्वरत : वर्णतो वा अन्यथो च्चारणे महती आपत्ति : स्यात् । तथा हि - मन्त्रो हीनस्वरतो वर्णतोवा मिथ्या प्रयुक्तो न तमर्थमाह । स वाक् वज्रो यजमानं हिनस्ति, यथेन्द्र शत्रु : स्वरतोऽ पराधात् इति । एत दर्थ : । त्वष्टा नाम असुर : इन्द्रस्य वधमुद्दिस्य कश्चित् आभिचारयागं आरब्धवान् । तत्र इन्द्र शत्रु रिति, इन्द्रस्य शत्रु : इन्द्र शत्रु : - इति तत्पुरुष समास स्वरेण वक्तव्ये इन्द्र : शत्रु : यस्य स : इति इन्द्र शत्रु : इति बहुव्रीहि समास स्वरेण उक्तवान् । उभयथापि अर्थभेदो भवति । शत्रुर्नाम शातयिता । संहर्ता इत्यर्थ : । तत्पुरुष समासे कृते शत्रुत्वं भूते भवति । बहुव्रीहि समासे कृते शातयितृत्वं इन्द्रे भवति, इत्येवं द्विविध : अर्थो भवति । त्वष्टा इन्द्रशत्रो वर्धस्वा । इति मन्त्रोच्चारण काले अज्ञानत : तत्पुरुष समास स्वरोच्चारण प्रतिनिधि, बहुव्रीहि समास स्वरोच्चारणं कृतवान् । अत : स्वयमेव हत : । अत : कर्मानुष्टान काले वेदविद्भि : सुस्वरेण मन्त्रोच्चारणं कर्तव्यम् । इति बोधनार्थं अयं अर्थ वादो निरूपित : । किञ्च - ब्रह्मा वेद शब्द माधारं

कृत्वैव प्रपञ्च सृष्टिमकरोत् । तथाहि - स भूरितिव्या हरत्, सभुवम सृजत । स भुव इति व्याहरत्, सोऽन्तरिक्ष मसृजत । स सुवरिति व्याहरत्, स दिव मसृजत इति, किञ्च - "वेदेन रूपेव्याकरोत्" । "सतासती प्रजापति :" ।। यो देवेभ्योऽखिलं जगन्निर्ममे (इत्यादि) इत्येवं वेदस्य महिमा अपार : तत्र ऋग्वेदस्य ऐतरेय ब्राह्मणम् । शुक्ल यजुर्वेदस्य शत पथ ब्राह्मणम् । कृष्ण यजुर्वेदस्य तैत्तरीय ब्राह्मणम् । साम वेदस्य अष्ट ब्राह्मणेन सह ताण्ड्य ब्राह्मणम् । अथर्व वेदस्य गोपथ ब्राह्मणम् । इत्येवं ब्राह्मणानां नाम । प्रति ब्राह्मणान्ते उपनिषद : सन्ति । तत्र शुक्ल यजुर्वेदं विना अन्यत्र वेदेषु संहितायां उपनिषत् नास्ति । शुक्ल यजु : संहितान्ते सर्वोपनिषत् सार भूता ईशावास्योपनिषत् अस्ति । तस्य संहितोपनिषदिति अपरं नाम । तत् सर्वं मुक्तिकोपनिषदि हनूम द्राम संवाद रूपेन सविस्तरं प्रतिपादितम् । मुक्तिकोपनिषत् पठनेन सर्वेषां वेदविषयकं ज्ञानं सुलभतया भवति । अत : अत्र मुक्तिकोपनिषत् लिख्यते ।

मुक्तिकोपनिषत्

प्रथमोऽध्याय :

ईशाद्यष्ठोत्तर शतं वेदान्त पटलाशयम् ।
मुक्तिकोपनिषद्वेद्यं रामचन्द्र पदं भजे ।
ॐ पूर्ण मद : इति शान्ति : ।। हरि : ओम् ।।

१. अयोध्या नगरे रम्ये रत्न मण्टप मध्यमे ।
सीता भरत सौमित्रि शत्रुघ्नाद्यै : समन्वितम् ।।

२. सनकाद्यैर्मुनि गणैर्वसिष्ठाद्यै : शुकादिभि : ।
अन्यै र्भागवतै श्चापि स्तूयमान महर्निशम् ।।

३. धीविक्रिया सहस्राणां साक्षिणं निर्विकारिणम् ।
स्वरूप ध्याननिरतं समाधि विरमे हरिम् ।।

४. भक्त्या शुश्रूषया रामं स्तुवन् पप्रच्छ मारुति : ।
रामत्वं परमात्माऽसि सच्चिदानन्द विग्रह : ।।

५. इदानी न्त्वां रघुश्रेष्ठ प्रणमामि मुहु र्मुहु : ।
त्वद्रूपं ज्ञातुमिच्छामि तत्वतो राम - मुक्तये ।।

६. अनायासेन येनाऽहं मुच्येयं भव बन्धनात् ।
कृपया वदमे राम येन मुक्तो भवांयहम् ।।

७. साधुपृष्टं महाबाहो वदामि शृणु तत्वत : ।
वेदान्ते : सुप्रतिष्ठोऽहं वेदान्तं समुपाश्रेय ।।

८. वेदान्ता : के रघुश्रेष्ठ वर्तन्ते कुत्र ते वद ।
हनूमञ्छृणु वक्ष्यामि वेदान्तस्थिति मञ्जसा ।।

९. निश्वास भूतामे विष्णोर्वेदा जाता : सुविस्तरा :।
तिलेषु तैलवद्वेदे वेदान्त : सुप्रतिष्ठित : ।।

१०. राम वेदा : कतिविधा : तेषां शाखाश्च राघव ।
तासूपनिषद : कास्यु : कृपया वद तत्वत : ।।

"श्री राम उवाच"

११. ऋग्वेदादि विभागेन वेदा : चत्वार ईरिता : ।
तेषां शाखा ह्यनेका : स्यु : तासूपनिषदस्तथा ।।

१२. ऋग्वेदस्य तु शाखास्यु रेकविंशति संख्यका : ।
नवाधिकशतं शाखा : यजुषो मारुतात्मज ।।

१३. सहस्र संख्यया जाता : शाखा : सांन : परन्तप ।
अथर्वणस्य शाखा स्यु : पञ्चाशद्भे दतो हरे ।।

१४. एकैकस्यास्तु शाखाया : एकैकोपनिषन्मता ।
तासामेकामृचं येन पठ्यते भक्तितो मयि ।।

१५. स मत्सायुज्य पदवीं प्राप्नोति मुनिदुर्लभाम् ।
रामकेचिन्मुनिश्रेष्ठा मुक्तिरेकेति चक्षिरे ।।

१६. केचित्वन्नाम भजनात्काश्यां तारोप देशत : ।
अन्येतु सांख्ययोगेन भक्ति योगेन चामरे ।।

१७. अन्ये वेदान्त वाक्यार्थ विचारात्पर मर्षय : ।
सालोक्यादि विभागेन चतुर्धा मुक्तिरीरिता ।।

"सहोवाच श्रीराम :"

१८. कैवल्य मुक्तिरेकैव पारमार्थिक रूपिणी ।
दुराचार रतोवापि मन्नाम भजनात्कपे ।।

१९. सालोक्य मुक्तिमाप्नोति नतु लोकान्त रादिकम् ।
काश्यां तु बह्म नालेऽस्मिन्मृतो मत्तार माप्नुयात् ।।

२०. पुनरावर्त्ति रहितां मुक्तिं प्राप्नोति मानव : ।
यत्र कुत्रापि वा काश्यां मरणे स महेश्वर : ।।

२१. जन्तोर्दक्षिण कर्णेतु मत्तारं सामुपादिशेत् ।
निर्धूताशेष पापौघो मत्सारूप्यं भजत्ययम् ।।

२२. सैवसालोक्य सारूप्य मुक्ति रित्यभि धीयते ।
सदाचार रतो भूत्वा द्विजो नित्यमनन्यधी : ।।

२३. मयिसर्वात्मके भावो मत्सामीप्यं भजत्ययम् ।
सैव सालोक्य सारूप्य सामीत्य मुक्ति रिष्यते ॥

२४. गुरूपदिष्ट मार्गेण ध्यायन्मद्गुण मव्ययम् ।
मत्सायुज्यं द्विजस्संयक् भजेद् भ्रमर कीटवत् ॥

२५. सैव सायुज्य मुक्ति : स्यात् ब्रह्मानन्द करीशिवा ।
चतुर्विधातु यामुक्ति र्मदुपासनया भवेत् ॥

२६. इयं कैवल्य मुक्तिस्तु केनोपायेन सिध्यति ।
माण्डूक्य मेक मेवालं मुमुक्षूणां विमुक्तये ॥

२७. तथाप्यसिद्धं चेत्ज्ञानं दशोपनिषदं पठ ।
ज्ञानं लब्ध्वाऽ चिरादेव मामकं धामयास्यसि ॥

२८. तथापि दृढता नोचेद्विज्ञानस्या ञ्जनासुत ।
द्वात्रिं शाख्योप्पनिषदं समभ्यस्य निवर्तय ॥

२९. विदेह मुक्ताविच्छा चेदष्टोत्तर शतं पठ ।
तासां क्रमं सशान्तिश्च शृणु वक्ष्यामि तत्वत : ॥

३०. "ईश केन कठप्रश्न मुण्ड माण्डूक्य तित्तिरि : ।
ऐतरेयश्च छान्दोग्यं बृहदारण्यकं तथा" ॥

३१. ब्रह्मकैवल्य जाबाल श्वेताश्वो हंस आरुणि : ।
गर्भो नारायणो हंसो बिन्दुर्नाद शिर : शिखा ॥

३२. मैत्रायणी कौषीतकी बृहज्जाबाल तापनी ।
कालाग्निरुद्र मैत्रेयी सुबालक्षुरिमन्त्रिका ।।

३३. सर्वसारं निरालंबं रहस्यं वज्र सूचिका ।
तेजो नाद ध्यान विद्या योग तत्वात्म बोधकम् ।।

३४. परिव्राट् त्रिशिखी सीता चूडा निर्वाण मण्डलम् ।
दक्षिणा शरभं स्कन्दं महानारयणाह्वयम् ।।

३५. रहस्यं रामतपनं वासुदेवञ्च मुद्गलम् ।
शाण्डिलयं पैङ्गलं भिक्षु महच्छारीरकं शिखा ।।

३६. तुरीयातीत सन्यास परिव्राजाक्षमालिका ।
अव्यक्तै काक्षरं पूर्णा सूर्याक्ष्यध्यात्म कुण्डिका ।।

३७. सावित्र्यात्मा पाशुपतं परं ब्रह्मावधूतकम् ।
त्रिपुरातपनं देवी त्रिपुरा कठभावना ।
हृदयं कुण्डली भस्म रुद्राक्ष गणदर्शनम् ।।

३८. तारसार महा वाक्य पञ्च ब्रह्माग्नि होत्रकम् ।
गोपालतपनं कृष्णं याज्ञवल्क्यं वराहकम् ।।

३९. शाठ्यायनी हयग्रीवं दत्तात्रेयञ्च गारुडम् ।
कलिजाबालि सौभाग्य रहस्य ऋचमुक्तिका ।।

४०. एवमष्टोत्तर शतं भावनात्रय नाशनम् ।

ज्ञान वैराग्यदं पुंसां वासनात्रय नाशनम् ।।

४१. पूर्वोत्तरेषु विहित तत्तच्छान्ति पुरस्सरम् ।
वेदविद्या व्रतस्नात देशिकस्य मुखात्स्वयम् ।।

४२. गृहीत्वाऽष्टोत्तर शतं ये पठन्ति द्विजोत्तमा : ।
प्रारब्ध क्षयपर्यन्तं जीवन्मुक्ता भवन्ति ते ।।

४३. तत : कालवशादेव प्रारब्धे तु क्षयं गते ।
वैदेहीम् मामकीम् मुक्तिं यान्ति नास्त्यत्र संशय : ।।

४४. सर्वोपनिषदां मध्ये सारमष्टोत्तरं शतम् ।
सकृच्छ्रवण मात्रेण सर्वाघौघ निकृन्तनम् ।।

४५. मयोपदिष्टं शिष्याय तुभ्यं पवन नन्दन ।
इदं शास्त्रं मयाऽऽदिष्टं गुह्य मष्टोत्तरं शतम् ।।

४६. ज्ञानतो ऽज्ञानतो वापि पठतां बन्धमोचकम् ।
राज्यं देयं धनं देयं याचत : काम पूरणम् ।।

४७. इदमष्टोत्तर शतं न देयं यस्य कस्य चित् ।
नास्तिकाय कृतघ्नाय दुराचार रतायवै ।।

४८. मद्भक्ति विमुखायापि शास्त्र गर्तेषु मुह्यते ।
गुरु भक्ति विहीनाय दातव्यं न कदाचन ।।

४९. सेवापराय शिष्याय हितपुत्राय मारुते ।

मद्भक्ताय सुशीलाय कुलीनाय सुमेधसे ।।

५०. संयक् परीक्ष्य दातव्य मेतदष्टोत्तरं शतम् ।

य : पठेच्छृणुयाद्वापि समामेति न संसय : ।।

"तदे तदृचाभ्युक्तम् "

विद्या हवै ब्राह्मण माजगाम गोपायमा शेवधीष्ठे ऽहमस्मि ।
असूयकाया नृजवे शठाय मामा ब्रूयावीर्यवती तथास्याम् ।।
यमेव विद्या श्रुतम प्रमत्तं मेधाविनं ब्रह्मचर्योप पन्नम् ।
तस्मा इमा मुपसन्नाय संयक् परीक्ष्य दद्याद्वैष्णवी मात्मनिष्ठाम् ।। इति ।। अथ हैनं श्री रामचन्द्रं मारुति : पप्रच्छ - ऋग्वेदादि विभागेन पृथक् शान्ति मनुब्रूहीति । सहोवाच श्री राम : । ऐत रेय कौषीतकी - नादबिन्दु - आत्म प्रबोध - निर्वाण मुद्गल - अक्षमालिका - त्रिपुरा - सौभाग्य - बह्वृचानां - इत्येवं - ऋग्वेद गतानां - दशसंख्याकानां - उपनिषदां - "वाङ् मे मनसि" - इति शान्ति : ।।१।।

ईशावास्य - बृहदारण्यक - जाबाल - हंस - परमहंस - सुबाल - मन्त्रिका - निरालंब - त्रिशिखी ब्राह्मण - मण्डल

ब्राह्मण - अद्वयतारक - पैङ्गल - भिक्षुक - तुरीयातीत - अध्यात्म - तारसार - याज्ञवल्क्य - शाठ्यायनी - मुक्तिकानां - शुक्ल यजुर्वेद गतानां - एकोन विंशति - संख्याकानां - उपनिषदां - "पूर्णमद :" इति शान्ति : ।।२।।

कठवल्ली - तैत्तिरीयक - ब्रह्म - कैवल्य - श्वेताश्वतर - गर्भ - नारायण - अमृतबिन्दु - अमृतनाद - कालाग्नि रुद्र - क्षुरिका - सर्वसार - शुकरहस्य - तेजोबिन्दु - ध्यानबिन्दु - ब्रह्मविद्या - योगतत्व - दक्षिणामूर्ति - स्कन्द - शारीरक - योगशिखा - एकाक्षर - अक्षि - अवधूत - कठरुद्र - रुद्र हृदय - योगकुण्डलिनी - पञ्च ब्रह्म - प्राणाग्नि होत्र - वराह - कलिसन्तरण - सरस्वती रहस्यानां - कृष्ण यजुर्वेद गतानां - द्वात्रिंशत्संख्याकानां - उपनिषदां - "सहना ववतु" इति शान्ति : ।।३।।

केन - च्छान्दोग्य - आरुणि - मैत्रायणी - मैत्रेयी - वज्रसूचिका - योग चूडामणि - अव्यक्त - वासुदेव - महत् - सन्यास - कुण्डिका - सावित्री - रुद्राक्ष जाबाल - जाबाल दर्शन - जाबालीनां - सामवेद गतानां - षोडश संख्याकानां - उपनिषदां - "आप्या यन्तु" इति शान्ति : ।।४।।

प्रश्न - मुण्डक - माण्डूक्य - अथर्वशिखा (शिरो) - बृहज्ज्ञाबाल - नृसिह्मतापनी - नारद परिव्राजक - सीता - शरभ - महानारायण - राम रहस्य - रामतापनी - शाण्डिल्य - परमहंस परिव्राजक - अन्नपूर्णा - सूर्य - आत्म (पाशुपत ब्रह्म) - परब्रह्म - त्रिपुरातपन - देवी - भावना - भस्मजा बाल -गणपति - महावाक्य -गोपाल तपन -कृष्ण - हयग्रीव - दत्तात्रेय - गारुडानां - अथर्व वेद गताना मेकत्रिं शत्संख्या कानां - उपनिषदां -"भद्रं कर्णेभि" रिति शान्ति : ।।५।।

मुमुक्षव : पुरुषा : साधन चतुष्टय संपन्ना : - श्रद्धावन्त : सुकुलभवं - श्रोत्रियं - शास्त्रवात्सल्य गुणवन्त - मकुटिलं - सर्व भूतहिते - रतं - दया समुद्रं - सद्गुरुं विधि वदुप संगम्यो पहार पाणयो ऽष्टोत्तर शतोपनिषदं - विधि वदधीत्य - श्रवण मनन निदिध्या सनानि नैरन्तर्येण कृत्वा - प्रारब्ध क्षयाद्दे हत्रयभंगं - प्राप्यो पाधिविनिर्मुक्त - घटा काशवत्परि पूर्णता विदेह मुक्ति : सैव कैवल्य मुक्ति रिति । अत एव ब्रह्म लोकस्था अपि ब्रह्म मुखाद्वेदान्त श्रवणादि कृत्वा तेन सह कैवल्यं लभन्ते। अत : सर्वेषां कैवल्य मुक्ति र्ज्ञान मात्रेणोक्ता । न कर्म सांख्य योगोपासनादिभि रित्युपनिषत् ।।

इति प्रथमोऽध्याय :

''गुरुं प्रकाशेत् धीमान्'' । इति वचनानु सारं - आदौ गुरो : प्रभावाति शयं तच्छिष्य परंपराञ्च उपवर्न्य तत : प्रस्तावणा प्रस्तूयते । कुंभकोण क्षेत्र समीपस्थ सारनाथ क्षेत्रस्य अति समीपे इञ्जिक्कोल्लै इति काण्व भूयिष्टो ग्राम : वर्तते । तत्र १९१० कृत्स्त्वब्दत : सार्ध शदाब्दात्पूर्वम् सुन्दरेश शास्त्रिनां पुत्रत्वेन चिदम्बरो नाम माहान् अजायत । स : स्वस्य उपनयन अनन्तरं स्वज्येष्ठ भ्रातृ रामकृष्ण घनपाठि सकाशात् दशाधिकै : सहपाठिभि : सह शुक्लयजु : काण्व शाखायां क्रमान्तं वेदं अधीयान : आसीत् । तदानीम् दक्षिण प्रान्ते क्रमान्त पर्यन्तमेव प्रचारे आसीत् । एनन्मध्ये काशी क्षेत्रात् (अपरसूर्य इव) सलक्षण घनान्त विद्वान् चिन्तामणि भट्टो नाम महान् यदृच्छया तत्र समागच्छत् । रामकृष्ण शास्त्रि शिष्येषु अन्यतम : चिदम्बरो नाम मानवक : तत्र समागतं विद्वांसं सलक्षण घनान्तज्ञं ज्ञात्वा तत्सकाशात् सलक्षण घनान्तं वेदं, शतपथ ब्राह्मण सहितं, काण्ववेदं संपूर्ण मधीत्य सलक्षण घनपाठी भूत्वा अपर याज्ञवल्क्य इव प्रकाशितवान् । तत : केरळ देशस्य चित्तूर् ग्राम पाठशालायां महामहोपाद्याय करुङ्कुलं कृष्ण शास्त्रिणां सकाशात् अद्वैत वेदान्तं अधीत्य वेद

प्रचारे एव आशक्तो ऽभूत् । तत : काञ्ची क्षेत्रस्थ शुक्ल यजुर्वेद पाठशालायां अध्यापको भूत्वा कति चन शिष्यान् अध्यापयामास । तत : अखण्ड कावेरि तीरस्थ वैगनल्लूर् ग्रामे सरस्वत्यंबाया : मूलधनेन मद्रपुरीस्थ अड्वकेट् अल्लाडि कृष्ण स्वाम्यार्यस्य अङ्गीकारद्वारा शुक्ल यजु : पाठशालां निर्माय । तत्रैव बहुकालं अध्यापकस्सन् बहून् शिष्यान् अध्यापयामास । तदात्वे मैसूर् संस्थानत : श्रीचामराजेन्द्र वेद पाठशालायां अध्यापक पदवीम् आरोढुं आहूत : सन् वैगनल्लूर् ग्रामे स्वस्थाने अन्यतमं शिष्यं संस्थाप्य बंगलूरु नगरं गत्वा तां पदवीम् अङ्गीकृत्य । तत्रैव कर्नाटक महाराष्ट्र आन्ध्र केरळ द्राविड देशस्थ नाना मानवकेभ्य : शुक्ल यजुर्वेदं काण्व शतपथ ब्राह्मण सहितं सलक्षण घनान्तं अध्याप्य । मैसूर् राजदान्यां आस्थान विद्वान् इति बिरुदं प्राप्य विरराज । तच्छिष्येषु अन्यतमोऽहं परशुराम घनपाठी नामा । त्रिशिर : पुरी समीपे पलुवूर् ग्रामे श्री रामचन्द्रार्य वेद वेदान्त पाठशालायां "वेदान्त शिरोमणि" श्री सुब्रमण्य सास्त्रि सकाशात् अद्वैत वेदान्ते प्रस्थानत्रय भाष्यमधीत्य, तत : जम्बुकेश्वर क्षेत्रस्थ (तिरुवाणैकोविल्) श्रीजगद्गुरु विद्यास्थाने पण्डितराज पोलगं श्री राम शास्त्रि सकाशात् तर्क प्रहरणं अधीत्य, तत : (पञ्चविंशति वर्षम् यावत्) कावेरि तीरस्थ अल्लूर् ग्रामे अध्यापन वृत्या

जीवन्नासम् । तदानीम् काञ्ची श्री श्री परमाचार्याणां आज्ञया श्री श्री जयेन्द्र सरस्वति स्वामिभ्य : पूर्वाश्रमे, तथा श्रीमठं आस्थान विद्वान् मायवरं कृष्ण शास्त्रिभ्य : गृहस्ताश्रमे, सन्यासाश्रमे च शुक्ल यजु : शाखीय ईशावास्य बृहदारण्यक उपनिषदौ अध्याप्य जन्मशापल्यं अवाप्तवानहम् । तत : वेदैक चरणोऽहं काञ्ची श्री श्री जगद्गुरु महास्वामिनां आज्ञया अम्बत्तूर् (अम्बापुरि) नगरे याज्ञवल्क्य गुरुकुलं इति विद्यास्थानं संस्थाप्य, तत्रैव नाना शिष्येभ्य : काण्व शाखायां शतपथ ब्राह्मण सहितं सलक्षण घनान्तं विंशत्यधिक वर्षम् यावत् अध्यापयन्नासम् । तन्मध्ये शतपथ ब्राह्मणं, संहिता, पद, क्रम, जटा पर्यन्तं दशवर्षम् यावत् महता परिश्रमेण हस्तेन लिखित्वा । तानि जराक्स् कृत्वा नाना शिष्येभ्य : उपकार रूपेन समर्प्य कृत कृत्यो ऽभूवम् । मद्धस्थ लिखितं शतपथ ब्राह्मणं नागपुरीस्थ संस्कृत प्रफेसर् पिम्पलापुरे महाशया : आदर्श पुस्तकत्वेन स्वीकृत्य उज्जयिनी महर्षि शान्तिपिनि वेद विद्या प्रतिष्ठान द्वारा संमुद्रिय प्रकाशितवन्त : । तद्वत् सी. आर्. स्वामिनाथन् महोदया : मदादर्श पुस्तकं नीत्वा देहलीस्थ इन्द्रागान्धी कलाकोश द्वारा आङ्गिल भाषायां विवरणं कृत्वा संमुद्रिय प्रकाशितवन्त : ।

किञ्च - उदारशीला : काञ्ची श्री श्री जयेन्द्र आचार्या : (स्वीय) सप्तसप्तति जयन्ती महोत्सव स्मारणार्थम् मद्धस्त लिखितं जटापाठ पुस्तकं स्वीकृत्य मत्प्रार्थनया एतन्मुद्रनं अङ्गीकृत्य एनात्तूर् युनिवर्सिटि द्वारा संमुद्रिय प्रकाशित वन्त : - इत्यहो किन्नु वक्ष्ये आचार्यानां औदार्यातिशयं, काण्वानां भाग्य परंपराञ्च । अत : श्रीमदाचार्य शीचरणेभ्य : अनेक वन्दन पुरस्सरं धन्यवादान् समर्पये । किञ्च ।

१. भगवान्त्संहितां प्राह पद पाठं तु रावण : ।
बाभ्रव्यर्षि : क्रमं प्राह जटां व्याळि रवोचत् ।।

२. माला पाठं वसिष्ठश्च शिखा पाठं भृगुस्तथा ।
अष्टा वक्रोऽब्रवीद्रेखां विश्वामित्रोऽ ब्रवीत् ध्वजम् ।।

३. दण्डं पराशरोऽ वोचत् काश्यपो रथमब्रवीत् ।
घनमत्रिमुनि : प्राह विकृती नामयं क्रम : ।।

४. संहिता पाठत : पुण्यं द्विगुणं पदपाठत : ।
त्रिगुणं क्रपाठेन जटा पाठेन षड्गुणम् ।।

५. संहिता नयते सूर्यम् पदं च शशिन : पदम् ।
क्रमश्च नयते सूक्ष्मं यत्तत्पद मनामयम् ।। इति ।।

अत : एतत् (जटा पाठ) पुस्तकाका ऽऽङ्क्षिन : विद्यार्थिन : श्री काञ्ची आचार्य सन्निदाने काञ्ची शुक्ल यजुर्वेद पाठशालायां वा सकृदावर्ति कण्ठस्य क्रम पारायणं कृत्वा तदुपरि जटा घन - अध्येतु कामा : मूल्यं विना स्वीकर्तुम् अर्हन्ति । तथा दूरस्थ नाना प्रान्तीय पाठशाला अध्यापका : क्रमान्त वेद विद्यार्थिनश्च निर्वाहक अधिकारि सकाशात् क्रमान्त योग्यता विषये प्रमाण पत्रं संप्रेष्य मात्रं संप्रेष्य च मूल्यं विना पुस्तकं स्वीकर्तुम् अर्हन्ति । एतदन्ये आस्तीक काण्वा : मत्परिश्रमं ज्ञात्वा वेद प्रचार कैङ्कर्याय यथोचितं पञ्चशत अन्यूनं उपकार द्रव्यं संप्रेष्य स्वीकर्तुम् अर्हन्ति । सर्वथा सर्वेऽपि काण्व विद्यार्थिन : स्व स्व गुरो : सकाशात् घनान्तं वेदं अधीत्य वेद संरक्षण द्वारा श्री याज्ञवल्क्य अनुग्रह पात्र भूता भवेयु : इत्याशासे एवं विद्वत् वशं वद : ।।

"अध्यापक :" **परशुराम घनपाठी**

एतत्पुत्र :

"कल्याण रामः"

श्री याज्ञवल्क्य गुरुकुलम्

२३/७, नेडुञ्चेलियन् स्ट्रिट्

विजयलक्ष्मी पुरम्, अम्बत्तूर्

चेन्नै - ६०००५३, फोन् - ०४४-२६५७१३०७

अथ जटादि विकृति लक्षणम्

१. क्रमं यथोक्तं प्रब्रूयात् व्युत्क्रमेण क्रमेण च ।
सलक्षणं सर्वसन्धौ जटासा प्रोच्यते बुधै : ।।

२. स्वापूर्वांशं पदद्वंद्वं स्वागर्भे त्रि चतुष्क्रमे ।
पुनरुक्त मसन्देहार्थम् जटात्वं न चार्हति ।।

३. अनुक्रमश्चोत्क्रमश्च व्युत्क्रमोऽ भिक्रमस्तथा ।
सङ्क्रमश्चेति पञ्चैते जटायां कथिता : क्रमा : ।।

४. नस्थितो पस्थिते येस्यु : जटायां व्युत्क्रमे नते ।
वर्जयित्वा विश्पतीव विशेष विषयान्विधीन् ।।

५. वैकल्पिकान्व्या करणं प्रमाणं मध्यगत्रये ।
(सन्धौ)आद्यन्तयो : प्रातिशाख्यं मानं सर्वस्वरेषु तु ।।

१. सवर्णेऽपृक्त उस्पर्शात् स्वरे याति वतामिह ।
स एव सन्धिनान्यै क्यं आपन्नोऽपि प्रगृह्यक : ।।
ओकारान्त निपातानां व्युत्क्रमेऽस्ति प्रगृह्यता ।
स पूर्वाकार ओङ्कार : प्रयात्यों भावमत्रहि ।।
अयमेवहि शास्त्रार्थ स्सर्वासु विकृतिष्वपि ।।

२. माला मालेव पुष्पाणां पदानां ग्रन्थिनी हि सा ।

आवर्तन्ते त्रयस्तस्यां क्रम व्युत्क्रम संक्रमा : ।।

३. ब्रूयात्क्रम विपर्यासौ अर्धर्चस्यादितो ऽन्तत : ।

अन्तं चादिं नयेदेवं क्रम मालेति गीयते ।।

४. क्रमात् द्वित्रिचतु : पञ्च पद क्रम मुदाहरेत् ।

पृथक् पृथग्वि पर्यस्य रेखामाहु : पुन : क्रमात् ।।

५. ब्रूयादादे : क्रमं सम्यगन्ता दुत्तारये दिति ।

वर्गेवा ऋचिवा यस्य पठनं सध्वजस्मृत : ।।

६. क्रममुक्त्वा विपर्यस्य पुनश्च क्रममुत्तरम् ।

आर्धर्चात् - एव मुक्तो ऽयं क्रम दण्डोऽभि धीयते ।।

(अपरं दण्ड लक्षणम्)

७. क्रमवत्क्रमणं कुर्यात् व्युत्क्रमं च पदे पदे ।

स्वरसन्धि समायुक्तं एत द्दण्डस्य लक्षणम् ।।

८. पादशोऽर्धर्च शोवाऽपि सहोक्त्या दण्डवद्रथ : ।।

९. अन्तात्क्रमं पठेत्पूर्वं आदि पर्यन्त मानयेत् ।

आदिक्रमं नेयेदन्तं घन माहु र्मनीषिण : ।।

(इदं अप्रसिद्ध घन लक्षणम्) प्रसिद्धन्तु ।

शिखा मक्त्वा विपर्यस्य तत्पदानि पुन : पठेत् ।

अयं घन इति प्रोक्त इत्यष्टौ विकृती : पठेत् ।।
इति जटादि अष्ट विकृति लक्षणम्

जटादि अष्ट विकृति लक्षणं सोदाहरणम्
क्रमं यथोक्तं प्रब्रूयात् व्युत्क्रमेण क्रमेण च ।
सलक्षणं सर्वसन्धौ जटासा प्रोच्यते बुधै : ।।

ओषधयस्स९ समोषधय ओषधयस्सम् ।
संवदन्ते वदन्ते स९ संवदन्ते ।
वदन्ते सोमेन सोमेन वदन्ते वदन्ते सोमेन ।
सोमेन सह सह सोमेन सोमेन सह
सह राज्ञा राज्ञा सह सह राज्ञा ।
राज्ञेति राज्ञा ।। एवमेव उपरि ।।

माला मालेव पुष्पाणां पदानां ग्रांथिनी हिसा ।
आवर्तन्ते त्रयस्तस्यां क्रमव्युत्कम संक्रमा : ।।

समिधाग्निम् । अग्नि९ समिधा । समिधाग्निम् । समिधेति सम् = इधा । अग्निं दुवस्यत । दुवस्यताग्निम् । अग्निं दुवस्यत ।

दुवस्यत घृतै : । घृतै दुवस्यत । दुवस्यत घृतै : । घृतै र्बोधयत । बोधयत घृतै : ।घृतै र्बोधयत । बोधयतातिथिम् । अतिथिं बोधयत । बोधयतातिथिम् । अतिथि मित्यतिथिम् । आस्मिन् । अस्मिन्ना । आस्मिन् । अस्मिन्हव्या । हव्या जुहोतन । जुहोतन हव्या । हव्या जुहोतन । जुहोतनेति जुहोतन ।

एवं समसंख्याक पदानि यत्र । तत्रैव वक्तुं शक्यते ।।
ब्रूयात्क्रम विपर्यासौ अर्धर्चस्यादितोऽतत : ।
अन्तं चादिन्नये देवं क्रममालेति गीयते ।।

त्रींशद्धाम	-	धीयत इति धीयते ।
धामति	-	धीयते पतङ्गाय ।
विराजति	-	पतङ्गाय वाक् ।
राजति वाक्	-	वाग्राजति ।
वाक् पतङ्गाय	-	राजतिवि ।
पदङ्गाय धीयते	-	विधाम ।
धीयत इति धीयते	-	धामत्रिंशत् ।
प्रतिवस्तो :	-	द्युभि रिति द्यु = भि : ।

वस्तो रह	-	द्युभि रह ।
अह द्युभि :	-	अहवस्तो : ।
द्युभिरिति द्यु : = भि :	-	वस्तो : प्रति ।
अन्तश्चरति	-	अपानतीत्यप = अनती ।
अन्तरित्यन्त :	-	अपानती प्राणात् ।
चरति रोचना	-	प्राणादस्य ।
रोचनाऽस्य	-	अस्य रोचना ।
अस्य प्राणात्	-	रोचना चरति ।
प्राणादपानती	-	अन्तरित्यन्त : ।
अपानतीत्यप = अनती	-	अन्तश्चरति ।
व्यख्यन्	-	दिवमिति दिवम् ।
अख्यन्महिष :	-	दिवं महिष : ।
महिषो दिवम्	-	महिषोऽख्यन् ।
दिवमिति दिवम्	-	व्यख्यन् ।

(एवं सर्वत्र वक्तुं शक्यते) (द्वाभ्यां इयं वक्तुं उचिता)

पदोत्तरां जटामेव शिखामार्या : प्रचक्षते

ओषधयस्स९ समोषधय ओषधयस्सं वदन्ते ।

इत्येवं सर्वत्र वक्तव्यम् ।।

क्रमाद्द्वित्रि चतु : पञ्च पदक्रम मुदाहरेत् ।

पृथक् पृथग्विपर्यस्य रेखामाहु : पुन : क्रमात् ॥

१-२, २-१, १-२, २-३-४, ४-३-२,

२-३, ३-४, ४-५-६-७, ७-६-५-४,

४-५, ५-६, ६-७, ८-९-१०-११-१२, १२-११-१०-९-८,

८-९, ९-१०, १०-११, ११-१२ ॥ (इयं मधुनक्तं इत्यस्य समञ्जसा भवति) अन्यत्र निकामे निकामे इत्यादौतु

७-८-९-१०-११, ११-१०-९-८-७, ७-८, ८-९, ९-१०, १०-११ ॥ वेष्टनं

मधुनक्तं । नक्तं मधु । मधुनक्तं । नक्त मुतोषस : । उषस उत नक्तं । नक्त मुत । उतोषस : । उषसो मधु मत्पार्थिवाँ रज : । रज : पार्थिवं मधु मदुषस : । उषसो मधुमत् । मधुमत्पार्थिवम् । मधुमदिति मधु = मत् । पार्थिवाँ रज : । रज इति रज : । मधुद्यौ रस्तुन : पिता । पितानोऽ स्तुद्यौ र्मधु । मधुद्यौ : । द्यौरस्तु । अस्तु न : । न : पिता । पितेति पिता । निकाम इत्य त्र पञ्च पद क्रम : एतं ओषधयः पच्यन्तां योगक्षेमो न : कल्पतां कल्पतां नो योगक्षेम : पच्य न्तामोषधय : तत : ओषधय : पच्यन्ताम् । इत्यादिक्रम : ॥

ब्रूयादादे : क्रमं संयगन्ता दुत्तारयेदिति ।

वर्गेवा ऋचिवा यस्य पठनं सध्वज : स्मृत : ।

विष्णो : कर्माणि	-	सखेति सका ।
कर्माणि पश्यत	-	युज्यस्सखा ।
पश्यत यत :	-	इन्द्रस्य युज्य : ।
यतोव्रतानि	-	पस्पश इति पस्पशे ।
व्रतानि पस्पशे	-	व्रतानि पस्पशे ।
पस्पश इति पस्पशे	-	यतो व्रतानि ।
इन्द्रस्य जुज्य :	-	पश्यत यत : ।
युज्यस्सखा	-	कर्माणि पश्यत ।
सखेति सखा	-	विष्णो : कर्माणि
क्षेमायव :	-	शँयोरिति शं = यो : ।
वश्शान्त्यै	-	शँयोरिति शं = यो : ।
शान्त्यै प्र	-	शँयो श्शँयो : ।
प्रपद्ये	-	शग्माँ शँयो : ।
पद्ये शिवम्	-	शिवाँ शग्मम् ।
शिवाँ शग्मम्	-	पद्ये शिवम् ।

शग्माँ शँयो : - प्रपद्ये ।

शँयो श्शँयो : - शान्त्यै प्र ।

शँयोरिति शं = यो : - वश्शान्त्यै ।

शँयोरिति शं = यो : - क्षेमायव : । इति ।

क्रममुक्त्वा विपर्यस्य पुनश्च, क्रम मुत्तरम्
आर्धर्चा, देवमुक्तोयं क्रम दण्डोऽभिधीयते

लक्षणान्तरम्

क्रमवत्क्रमणं कुर्यात् व्युत्क्रमं च पदे पदे ।
स्वरसन्धि समायुक्तं एतद्दण्डस्य लक्षणम् ।।

माताच । च माता । माताच । चते । तेचमाता । माताच । चते । तेपिता । पितातेच माता । माताच ।चते ।ते पिता । पिता च । च पिताते च माता । माताच । चते ।ते पिता । पिता च । चते ।ते च पिता ते च माता । माता च ।चते । ते पिता । पिता च । चते । तेऽग्रम् । अग्रन्ते च पिता ते च माता । माता च । चते । तेपिता । पिता च । चते । तेऽग्रम् । अग्रं वृक्षस्य । वृक्षस्याग्रन्ते च पिता तेच माता ।

माताच । चते । तेपिता । पिताच । चते । तेऽग्रम् । अग्रं वृक्षस्य । वृक्षस्य रोहत : । रोहतो वृक्षस्याग्रन्ते च पिता ते च माता । माताच ।चते ।-तेपिता ।पिताच ।चते । तेऽग्रम् । अग्रं वृक्षस्य । वृक्षस्य रोहत : । रोहत इति रोहत : ।

एवं प्रतिलामि । यज्ञेन यज्ञं इत्यादि ।।

पादशोऽर्धर्चशोवाऽपि तहोक्तया दण्डवद्रथ : । (द्वाभ्यां वक्तव्यम्)

व्रतेनदीक्षाम् - दक्षिणाश्रद्धाम् ।

दीक्षां व्रतेन - श्रद्धां दक्षिणा ।

व्रतेन दीक्षाम् - दक्षिणाश्रद्धाम् ।

दीक्षामाप्नोति - श्रद्धामाप्नोति ।

आप्नोति दीक्षया - आप्नोति श्रद्धया ।

दीक्षयाऽऽप्नोति दीक्षां व्रतेन - श्रद्धयाऽऽप्नोति श्रद्धां दक्षिणा ।

व्रतेन दीक्षाम् - दक्षिणाश्रद्धाम् ।

दीक्षामाप्नोति - श्रद्धामाप्नोति ।

आप्नोति दीक्षया - आप्नोति श्रद्धया ।

दीक्षयाऽऽप्नोति - श्रद्धयासत्यम् ।

आप्नोति दीक्षयाप्नोति दीक्षां व्रतेन -सत्य९ श्रद्धयाप्नोति श्रद्धां दक्षिणा ।

व्रतेन दीक्षाम् - दक्षिणा श्रद्धाम् ।

दीक्षामाप्नोति - श्रद्धामाप्नोति ।

आप्नोति दीक्षया - आप्नोति श्रद्धया ।

दीक्षयाऽऽप्नोति - श्रद्धामाप्नोति ।

आप्नोति दीक्षया - आप्नोति श्रद्धया ।

दीक्षयाऽऽप्नोति - श्रद्धया सत्यम् ।

आप्नोति दक्षिणाम् - सात्यमाप्यते ।

दक्षिनामाप्नोति दीक्षयाप्नोति दीक्षां व्रतेन - आप्यते सत्य९ श्रद्धयाप्नोति श्रद्धां दक्षिणा ।

व्रतेन दीक्षाम् - दक्षिणा श्रद्धाम् ।

दीक्षामाप्नोति - श्रद्धामाप्नोति ।

आप्नोति दीक्षया - आप्नोति श्रद्धया ।

दीक्षयाऽऽप्नोति - श्रद्धया सत्यम् ।

आप्नोतिं दक्षिणाम् - सत्यमाप्नोति ।

दक्षिणा मिति दक्षिणाम् - आप्यत इत्याप्यते ।

एवं एतावद्रूपं - तदे तत् । ओषधय : सम् - यस्मै कृणोति ।
अनीशितासि इत्यादि ।
अन्तात्क्रमं नयेत्पूर्वम् आदिपर्यन्तमानयेत् ।
आदिक्रमं नयेदन्तं घनमाहुर्मनीषिण : ।।
(इदं अप्रसिद्ध घन लक्षणम्)

अतिथिनित्यतिथिम् । बोधयतातिथिम् । घृतैर्बोधयत । दुवस्यत घृतै : । अग्निं दुवस्यत । समिधेति सम् = इधा । समिधाग्निम् । समिधीति सम् = इधा । अग्निं दुवस्यत । दुवस्यत घृतै : । घृतै र्बोधयत । बोधयतातिथिम् । अतिथि मित्यतिथिम् । जुहोतनेति जुहोतन । हव्या जुहोतन । जुहोतनेति जुहोतन ।

एवमेव विद्वानिति विद्वान् इत्यारभ्य अग्ने नय इति पर्यन्तं ।
अग्ने नय इत्या रभ्य विद्वानिति विद्वान् इति पर्यन्तम् ।
विधेमेति विधेम इत्या रभ्य युयोध्यस्मत् इति पर्यन्तम् ।
युयोध्यस्मत् इत्यारभ्य विधेमेति विधेम इति पर्यन्तम् ।

शिखा मुक्त्वा पिवर्यस्य तत्पदानि पुन : पठेत् ।
अयं घन इति प्रोक्त इत्यष्टौ विकृती : पठेत् ।

अग्नि : प्रियेषु प्रियेष्वग्नि रग्नि : प्रियेषु धामसु धामसु प्रियेष्वग्नि रग्नि : प्रियेषु धामसु । प्रियेषु धामसु धामसु प्रियेषु प्रियेषु धामसु काम : कामो धामसु प्रियेषु प्रियेषु धामसु काम : । धामसु काम : कामो धामसु धामसु कामो भूतस्य भूतस्य कामो धामसु धामसु कामो भूतस्य । धामस्विति धाम = सु । कामो भूतस्य भूतस्य काम : कामो भूतस्य भव्यस्य भव्यस्य भूतस्य काम : कामो भूतस्य भव्यस्य । भूतस्य भव्यस्य भव्यस्य भूतस्य भूतस्य भव्यस्य । भव्यस्येति भव्यस्य ।। सम्राळेक एक सम्राट् सम्राळेको विव्येक सम्राट् सम्राळेको वि। सम्राळिति सम् = राट् । एको विव्येक एको विराजति राजति व्येक एको विराजति । वि राजति राजति वि वि राजति । राजतीति राजति ।

एवमेव सर्वमन्त्रेषु ।। १-२-२-१-२-३-३-२-१-१-२-३ आहत्य त्रयोदश पदानि । इव्यष्ट विकृतीनां उदाहरणं यथामति लिखितम् । इति शिवम् ।।

सप्तत्रिंशत्सहस्रञ्च षट् शतं पञ्चविंशति : ।
अगणान्त गणान्तानां पदसंख्या प्रकीर्तिता ।।

संख्या ऽऽहत्य प्रकीर्तिता पदानां इति निर्णय :

Padas Considered	२९,६६६
Padas Omitted	७,९५९
Total	३७,६२५

गणान्त पदानि

अध्याय :	प्रथम दशक :	द्वितीय दशक :	तृतीय दशक :	चतुर्थ दशक :
१	१५१	२९९	२०७	३
२	१५२	१७६	१०७	१९५
३	१५	१९२	३४८	३७
४	५२	२१७	३४९	३७
५	२४४	३९३	१९६	७६
६	१६६	४९८	३	१६२
७	२१७	५४३	६२	१८६
८	१८०	१६७	९३	१७७
९	२२२	८०७	१०५	७१
१०	८८	२००	५४४	२२
Total	१४८७	३४९२	२०१४	९६६

एकोनाशीति शतकं नव पञ्चाशदुत्तरम् ।

पदानि काण्व मन्त्रेषु गणान्तानि स्मृतानिवै ।।

सप्त त्रिंशत्सहस्रं च षट् शतं पञ्चविंशति : ।

आहत्य पदसंख्येयं अगणान्त गणान्तकै : ।।

पठ्यमान पदसंख्या

अध्याय :	प्रथम दशक :	द्वितीय दशक :	तृतीय दशक :	चतुर्थ दशक :
१	६८९	७२७	१५५३	९०८
२	८८४	१२६४	१००६	११०७
३	९८२	१६२८	११०१	७३३
४	७६७	९४२	५०४	४०१
५	८०८	५६२	९००	८०६
६	६८६	९५७	६२०	१७७
७	६७९	७०६	८२२	२७७
८	५५८	१२८३	२१५	३३०
९	६०६	५९९	६८१	१७२
१०	७२६	६०२	४२४	२७४
Total	७३८५	९२७०	७८२६	५१८५

नव विंशति साहस्रं षट् षष्टयुत्तर षट् शतम् ।

पठ्यमान पदानीति पदकारैर्निरूपिता ।।

(काण्व शाखा पठ्यमानं पद संख्या प्रकीर्तिता)

पदे वेष्टनानि

अध्याय :	प्रथम दशक :	द्वितीय दशक :	तृतीय दशक :	चतुर्थ दशक :
१	११३	१४६	२४२	१८३
२	१२८	२०७	१७०	१७७
३	१६८	२७०	१६०	११०
४	११९	१५४	११७	१६९
५	१५०	१४७	१२०	११५
६	८७	२२१	१४१	२१
७	११९	१८६	१४२	३६
८	८२	२२२	३२	५८
९	११४	११३	११०	४१
१०	१३०	९४	१०८	३८
Total	१२१०	१७६०	१३४२	९४८

द्विशतं पञ्चसाहस्रं तत : षष्ट्युत्तरं भवेत् (इति) ।

ययोक्तं गणितं वाजिकाण्वीय पदवेष्टनं ॥

पदे विसर्गा :

अध्याय :	प्रथम दशक :	द्वितीय दशक :	तृतीय दशक :	चतुर्थ दशक :
१	१७२	२३८	४५१	२९०
२	२१०	३३०	२७९	३१०
३	२७३	४६४	३६६	२०८
४	२१६	२५८	१३३	६४
५	२१९	२३७	२५५	२२३
६	२०९	३०९	३४६	५६
७	१९५	२१७	२३६	८१
८	१३०	३९५	५५	७२
९	१९२	२४८	१९२	५८
१०	१७०	२३१	८९	५४
Total	१९८६	२९२७	२४०२	१४१६

(काण्वीय पद पाठेऽस्मिन् विसर्गा : निश्चितं भवेद्विजा :)

सैकत्रिंशत् सप्तशतं चाष्ट साहस्रमुत्तरम् ।

विसर्गा गणिता वाचि काण्वीय पद पाठत : ॥

पदान्तीय नकार संख्या

अध्याय :	प्रथम दशक :	द्वितीय दशक :	तृतीय दशक :	चतुर्थ दशक :
१	१२	१०	४०	४२
२	१९	३८	२६	४४
३	२०	४१	१९	१६
४	१३	२५	८	४
५	२०	६	१६	३४
६	१६	२२	५३	२
७	१३	१३	२२	३
८	२०	५३	६	३
९	१८	८	११	४
१०	३१	१०	१०	११
Total	१८२	२२६	२११	१६३

पदान्तना : सप्तशतं द्वयशीतिश्च तदुत्तरम् ।
परश्वादिम समेण गनितवै पदान्तना : ।।

क्रमे वेष्टन संख्या

अध्याय :	प्रथम दशक :	द्वितीय दशक :	तृतीय दशक :	चतुर्थ दशक :
१	१३	४८	२०५	९९
२	२७	१५७	१४८	१४७
३	९७	२०८	९३	८९
४	४३	९१	४५	२२
५	४०	२१	११०	१०४
६	२८	८३	४०	२७
७	५९	६४	६८	२०
८	५४	१४१	३०	१६
९	४७	३३	९२	१०
१०	५६	६३	८०	३४
Total	४६४	९०९	९११	५६८

द्विसाहस्रं चाष्टशतं द्विपञ्चाशत्तदुत्तरम् ।

क्रमवेष्टन संख्येयं (ति) सुनिर्पीता महात्मभि : ।।

नवविंशति साहस्रं षट् षष्ट्यत्तर षट् शतम् ।

वाजी काण्वीय मन्त्रेषु पठ्यमान पदानिर्वे ।।

काण्व शाखीय

शुक्ल यजुर्वेद जटा पाठ :

अथ प्रथमोऽध्याय :

इषे त्वा त्वेष इषे त्वा । त्वोर्ज ऊर्जे त्वा त्वोर्जे । ऊर्जे त्वा त्वोर्ज ऊर्जे त्वा । त्वा वायवो वायव स्त्वा त्वा वायव : । वायवस्थस्थ वायवो वायवस्थ । स्थ देवो देव स्स्थ स्थ देव : । देवो वो वो देवो देवो व : । व स्सविता सविता वो व

स्सविता । सविता प्र प्र सविता सविता प्र । प्रार्पयत्वर्पयतु प्र प्रार्पयतु । अर्पयतु
श्रेष्ठतमायश् श्रेष्ठतमाया पर्यत्वर्पयतुश् श्रेष्ठतमाय । श्रेष्ठतमाय कर्मणे कर्मणेश्
श्रेष्ठतमायश् श्रेष्ठतमाय कर्मणे । श्रेष्ठतमायेतिश् श्रेष्ठ = तमाय । कर्मण
आप्यायध्वं प्यायध्वमा कर्मणे कर्मण आप्यायध्वम् । आप्यायध्वम् ।
प्यायध्वमघ्न्या - अघ्न्या : प्यायध्वं प्यायध्व मघ्न्या : । अघ्न्या -
इन्द्रायेन्द्रायाघ्न्या - अघ्न्या - इन्द्राय । इन्द्राय भागं भाग मिन्द्रायेन्द्राय भागम् ।
भागं प्रजावती : प्रजावती भागं भागं प्रजावती : । प्रजावती रनमीवा -

अनमीवा : प्रजावती : प्रजावती रनमीवा : । प्रजावतीरिति प्रजा = वती : ।
अनमीवा - अयक्ष्मा - अयक्ष्मा - अनमीवा - अनमीवा - अयक्ष्मा : ।
अयक्ष्मा मा मा यक्ष्मा - अयक्ष्मा मा । मा वो वो मा मा व : । वस्तेन स्तेनो
वो व स्तेन : । स्तेन ईशते शत स्तेन स्तेन ईशत । ईशत मा मेशते शतमा ।
माऽघशंसो ऽघशं॒सो मा मा ऽघशं स : । अघशंसो ध्रुवा ध्रुवा - अघ
शं॒सो ऽघशंसो ध्रुवा : । अघशंस इत्यघ = शंस : । ध्रुवा - अस्मि न्नस्मिन्
ध्रुवा ध्रुवा - अस्मिन् । अस्मिन् गोपतौ गोपता - अस्मि न्नस्मिन् गोपतौ ।

गोपतौ स्यात स्यात गोपतौ गोपतौ स्यात । गोपता इति गो = पतौ । स्यात बर्ही बर्ही स्यात स्यात बर्ही : । बर्ही र्यजमानस्य यजमानस्य बर्ही बर्ही र्यजमानस्य । यजमानस्य पशून् पशून् यजमानस्य यजमानस्य पशून् । पशून् पाहि पाहि पशून् पशून् पाहि । पाहि वसो र्वसो : पाहि पाहि वसो : । वसो : पवित्रम् पवित्रँ वसो र्वसो : पवित्रम् । पवित्र मस्यसि पवित्रम् पवित्र मसि । असीत्यसि ।।१।।

द्यौरस्यसिद् द्यौ द्यौं रसि । असि पृथिवी पृथिव्यस्यसि पृथिवी । पृथिव्यस्यसि पृथिवी पृथिव्यसि । असि मातरिश्वनो मातरिश्वनो ऽस्यसि मातरिश्वन : । मातरिश्वनो घर्मो घर्मो मातरिश्वनो मातरिश्वनो घर्म : । घर्मो ऽस्यसि घर्मो घर्मो ऽसि । असि विश्वधा विश्वधा - अस्यसि विश्वधा : । विश्वधा : परमेण परमेण विश्वधा विश्वधा : परमेण । विश्वधा इति विश्व = धा : । परमेण धाम्ना धाम्ना परमेण परमेण धाम्ना । धाम्ना दृँहस्व दृ९हस्व धाम्ना धाम्ना दृँहस्व । दृँहस्व मा मा दृ९हस्व दृँहस्व मा । मा ह्वा र्ह्वा र्मा माह्वा : । ह्वा र्मा

मा ह्वा ह्वा र्मा । मा ते ते मा मा ते । ते यज्ञपति र्यज्ञपति स्ते ते यज्ञपति : ।

यज्ञपति ह्वार्षीद् ध्वार्षी द्यज्ञपति र्यज्ञपति ह्वार्षीत् । यज्ञपति रिति यज्ञ = पति :।

ह्वार्षी द्वसो र्वसो ह्वार्षीद् ध्वार्षी द्वसो : । वसो : पवित्रम् पवित्रँ वसो र्वसो :

पवित्रम् । पवित्र मस्यसि पवित्रम् पवित्र मसि । असि शतधारꣳ शतधार

मस्यसि शतधारम् । शतधारँ वसो र्वसोश् शतधारꣳ शतधारँ वसो : । शतधार

मिति शत = धारम् । वसो : पवित्रम् पवित्रँ वसो र्वसो : पवित्रम् । पवित्र

मस्यसि पवित्रम् पवित्र मसि । असि सहस्रधारꣳ सहस्रधार मस्यसि सहस्रधारम् ।

सहस्रधारन् देवो देव स्सहस्रधारꣳ सहस्रधारन् देव : । सहस्रधार मिति सहस्र = धारम् । देव स्त्वा त्वा देवो देव स्त्वा । त्वा सविता सविता त्वा त्वा सविता । सविता पुनातु पुनातु सविता सविता पुनातु । पुनातु वसो र्वसो : पुनातु पुनातु वसो : । वसो : पवित्रेण पवित्रेण वसो र्वसो : पवित्रेण । पवित्रेण शतधारेण शतधारेण पवित्रेण पवित्रेण शतधारेण । शत धारेण सुप्वा सुप्वा शतधारेण शत धारेण सुप्वा । शतधारेणेति शत = धारेण । सुप्वाकाङ् काꣳ सुप्वा सुप्वाकाम् । सुप्वेति सु = प्वा । कामधुक्षो ऽधुक्ष : काङ् काम धुक्ष : । अधुक्ष स्सा सा

ऽधुक्षो ऽधुक्ष स्सा । सा विश्वायु र्विश्वायु स्सा सा विश्वायुः । विश्वायु र्विश्व कर्मा विश्वकर्मा विश्वायु र्विश्वायु र्विश्व कर्मा । विश्वयु रिति विश्व = आयुः। विश्वकर्मा विश्वधाया विश्व धाया विश्वकर्मा विश्वकर्मा विश्वधायाः । विश्व कर्मेति विश्व = कर्मा । विश्व धाया - इन्द्रस्येन्द्रस्य विश्वधाया विश्वधाया - इन्द्रस्य । विश्वधाया इति विश्व = धायाः । इन्द्रस्य त्वा त्वेन्द्रस्ये न्द्रस्य त्वा । त्वा भागं भाग न्त्वा त्वा भागम् । भागाँ सोमेन सोमेन भागं भागाँ सोमेन । सोमेना तनच्मि तनच्म्या सोमेन सोमेना तनच्मि । आतनच्मि । तनच्मि विष्णो

विष्णो तनक्मि तनक्मि विष्णो । विष्णो हव्यꣳ हव्यँ विष्णो विष्णो हव्यम् । विष्णो इति विष्णो । हव्याँ रक्षस्व रक्षस्व हव्यꣳ हव्याँ रक्षस्व । रक्षस्वेति रक्षस्व ।।२।।

अग्ने व्रतपते व्रतपते ऽग्ने ऽग्ने व्रतपते । व्रतपतेव् व्रतँ व्रतँ व्रतपतेव् व्रतपतेव् व्रतम् । व्रतपत इति व्रत = पते । व्रत ञ्चरिष्यामि चरिष्यामि व्रतँ व्रत ञ्चरिष्यामि । चरिष्यामि तत्त ञ्चरिष्यामि चरिष्यामि तत् । तच्छकेयꣳ शकेयन् तत्त च्छकेयम् । शकेयन् तत्तच्छकेयꣳ शकेयन्तत् । तन्मे मे तत्तन्मे । मे

राध्यता२ राध्यतां मे मे राध्यताम् । राध्यता मिद मिद२ राध्यता२ राध्यता
मिदम् । इद मह मह मिद मिद महम् । अह मनृता दनृता दह मह मनृतात् ।
अनृता त्सत्य२ सत्य मनृता दनृता त्सत्यम् । सत्य मुपोप सत्य२ सत्य मुप ।
उपैम्येम्युपो पैमि । एमि क : क एम्येमि क : । कस्त्वा त्वा क : कस्त्वा ।
त्वा युनक्ति युनक्ति त्वा त्वा युनक्ति । युनक्ति स स युनक्ति युनक्ति स : । स
कस्मै कस्मै स स कस्मै । कस्मै तस्मै तस्मै कस्मै कस्मै तस्मै । तस्मै कर्मणे
कर्मणे तस्मै तस्मै कर्मणे । कर्मणे वाँ वाङ् कर्मणे कर्मणे वाम् । वाँ वेषाय

वेषाय वाँ वाँ वेषाय । वेषाय वाँ वाँ वेषाय वेषाय वाम् । वां प्रत्युष्टं प्रत्युष्टँ वाँ वां प्रत्युष्टम् । प्रत्युष्टाँ रक्षो रक्ष : प्रत्युष्टं प्रत्युष्टाँ रक्ष : । प्रत्युष्ट मिति प्रति = उष्टम् । रक्ष : प्रत्युष्टा : प्रत्युष्टा रक्षो रक्ष : प्रत्युष्टा : । प्रत्युष्टा - अरातयो ऽरातय : प्रत्युष्टा : प्रत्युष्टा - अरातय : । प्रत्युष्टा इति प्रति = उष्टा : । अरातयो निष्टप्त न्निस्तप्त मरातयो ऽरातयो निष्टप्तम् । निष्टप्ताँ रक्षो रक्षो निस्तप्ता न्निष्टप्ताँ रक्ष : । निस्तप्त मिति नि : = तप्तम् । रक्षो निष्टप्ता निस्तप्ता रक्षो रक्षो निष्टप्ता : । निष्टप्ता - अरातयो ऽरातयो निस्तप्ता निष्टप्ता -

अरातय : । निस्तप्ता इति नि : = तप्ता : । अरातय उरूर्वरातयो ऽरातय उरु ।
उर्वन्तरिक्ष मन्तरिक्ष मुरूर्वन्तरिक्षम् । अन्तरिक्ष मन्वन्वन्तरिक्ष मन्तरिक्ष मनु ।
अन्वे म्येम्यन्व न्वेमि । एमि धू र्धू रेम्येमि धू : । धूरस्यसि धू र्धू रसि । असि
धूर्व धूर्वा ऽस्यसि धूर्व । धूर्व धूर्वन्तन् धूर्वन्तन् धूर्व धूर्व धूर्वन्तम् । धूर्वन्तन् धूर्व
धूर्व धूर्वन्तन् धूर्वन्तन् धूर्व । धूर्व तन्तन् धूर्व धूर्व तम् । तँ य्यो य स्तन्तँ य्य : ।
योऽस्मा नस्मान् यो योऽस्मान् । अस्मान् धूर्वति धूर्वत्यस्मा नस्मान् धूर्वति ।
धूर्वति धूर्व धूर्व धूर्वति धूर्वति धूर्व । धूर्व तन्तन् धूर्व धूर्व तम् । तँ य्यँ य्य न्तन्

तँ य्यम् । यँ वयँ वयँ य्यँ य्यँ वयम् । वयन् धूर्वामो धूर्वामो वयँ वयन् धूर्वाम :।
धूर्वामो देवानान् देवानान् धूर्वामो धूर्वामो देवानाम् । देवाना मस्यसि देवानान्
देवाना मसि । असि सस्नितमः सस्नितम मस्यसि सस्नितममम् । सस्नितमँ वन्हिं
तमँ वन्हितमः सस्नितमः सस्नितमँ वन्हितममम् । सस्नितम मिति सस्निं =
तममम् । वन्हितमं पप्रितमं पप्रितमँ वन्हितमँ वन्हितमं पप्रितममम् । वन्हितम
मिति वन्हिं = तममम् । पप्रितम ञ्जुष्टतम ञ्जुष्टतमं पप्रितमं पप्रितम ञ्जुष्टतममम् ।
पप्रितम मिति पप्रिं = तममम् । जुष्टतमन् देवहूतमन् देवहूतम ञ्जुष्टतम ञ्जुष्टतमन्

देवहूतमम् । जुष्टतम मिति जुष्ट = तमम् । देवहूतम मह्रुत मह्रुतन् देवहूतमन्
देवहूतम मह्रुतम् । देवहूतम मिति देव = हूतमम् । अह्रुत मस्य स्यह्रुत मह्रुत
मसि । असि हविर्धानꣳ हविर्धान मस्यसि हविर्धानम् । हविर्धानन् दृँहस्व
दृꣳहस्व हविर्धानꣳ हविर्धानन् दृँहस्व । हविर्धान मिति हवि : = धानम् ।
दृँहस्व मा मा दृꣳहस्व दृँहस्व मा । मा ह्वा ह्वा र्मा मा ह्वा : । ह्वा र्मा मा ह्वा
ह्वा र्मा । मा ते ते मा मा ते । ते यज्ञपति र्यज्ञपति स्ते ते यज्ञपति : । यज्ञपति
ह्वार्षीद् ध्वार्षी द्यज्ञपति र्यज्ञपति ह्वार्षीत् । यज्ञपति रिति यज्ञ = पति : । ह्वार्षी

द्विष्णु र्विष्णु र्हार्षीद् ध्वार्षी द्विष्णु : । विष्णु स्त्वा त्वा विष्णु र्विष्णु स्त्वा । त्वा क्रमताङ क्रमता न्त्वा त्वा क्रमताम् । क्रमता मुरूरु क्रमताङ् क्रमता मुरु । उरु वाताय वातायो रूरु वाताय । वाताया पहत मपहतँ वाताय वाताया पहतम् । अपहताँ रक्षो रक्षो ऽपहत मपहताँ रक्ष : । अपहत मित्यप = हतम् । रक्षो यच्छन्ताँ य्यच्छन्ताऽ रक्षो रक्षो यच्छन्ताम् । यच्छन्तां पञ्च पञ्च यच्छन्ताँ य्यच्छन्तां पञ्च । पञ्च देवस्य देवस्य पञ्च पञ्च देवस्य । देवस्य त्वा त्वा देवस्य देवस्य त्वा । त्वा सवितु स्सवितु स्त्वा त्वा सवितु : । सवितु : प्रसवे प्रसवे

सवितु स्सवितु : प्रसवे । प्रसवे ऽश्विनो रश्विनो : प्रसवे प्रसवे ऽश्विनो : ।
प्रसव इति प्र - सवे । अश्विनो र्बाहुभ्याम् बाहुभ्या मश्विनो रश्विनो र्बाहुभ्याम्।
बाहुभ्याम् पूष्ण : पूष्णो बाहुभ्याम् बाहुभ्याम् पूष्ण : । बाहुभ्या मिति बाहु -
भ्याम् । पूष्णो हस्ताभ्याꣳ हस्ताभ्यां पूष्ण : पूष्णो हस्ताभ्याम् । हस्ताभ्या
मग्नये ऽग्नये हस्ताभ्याꣳ हस्ताभ्या मग्नये । अग्नये जुष्ट ञ्जुष्ट मग्नये ऽग्नये जुष्टम् ।
जुष्टङ् गृण्हामि गृण्हामि जुष्ट ञ्जुष्टङ् गृण्हामि । गृण्हाम्यग्नी षोमाभ्या
मग्नीषोमाभ्याङ् गृण्हामि गृण्हाम्यग्नी षोमाभ्याम् । अग्नीषोमाभ्या ञ्जुष्ट ञ्जुष्ट

मग्नीषोमाभ्या मग्नीषोमाभ्या ञ्जुष्टम् । जुष्टङ् गृण्हामि गृण्हामि जुष्ट ञ्जुष्टङ् गृण्हामि । गृण्हामि भूताय भूताय गृण्हामि गृण्हामि भूताय । भूताय त्वा त्वा भूताय भूताय त्वा । त्वा न न त्वा त्वा न । ना रातये ऽरातये न ना रातये । अरातये स्व स्व ररातये ऽरातये स्व : । स्वरभि विरव्येष मभिविरव्येष९ स्व स्व रभिविरव्येषम् । अभिविरव्येषन् दृंहन्तान् दृ९हन्ता मभिविरव्येष मभिविरव्येषन् दृंहन्ताम् । अभिविरव्येष मित्यभि = विरव्येषम् । दृंहन्तान् दुर्या दुर्या दृ९हन्तान् दृंहन्तान् दुर्या : । दुर्या : पृथिव्यां पृथिव्यान् दुर्या दुर्या : पृथिव्याम् । पृथिव्या

मुरूरु पृथिव्यां पृथिव्या मुरु । उर्वन्तरिक्ष मन्तरिक्ष मुरू र्वन्तरिक्षम् । अन्तरिक्ष मन्वन्वन्तरिक्ष मन्तरिक्ष मनु । अन्वे म्येम्यन्व न्वेमि । एमि पृथिव्या : पृथिव्या - एम्येमि पृथिव्या : । पृथिव्या स्त्वा त्वा पृथिव्या : पृथिव्या स्त्वा । त्वा नाभौ नाभौ त्वा त्वा नाभौ । नाभौ सादयामि सादयामि नाभौ नाभौ सादयामि । सादयाम्यदित्या - अदित्या सादयामि सादयाम्यदित्या : । अदित्या - उपस्थ उपस्थे ऽदित्या - अदित्या - उपस्थे । उपस्थे ऽग्ने ऽग्ने - उपस्थ उपस्थे ऽग्ने ।

उपस्थ इत्युप = स्थे । अग्ने हव्यꣳ हव्यमग्ने ऽग्ने हव्यम् । हव्याँ रक्षस्व रक्षस्व हव्यꣳ हव्याँ रक्षस्व । रक्षस्वेति रक्षस्व ।।३।।

पवित्रे स्थ स्थ : पवित्रे पवित्रे स्थ : । पवित्रे इति पवित्रे । स्थो वैष्णव्यौ वैष्णव्यौ स्थ स्थो वैष्णव्यौ । वैष्णव्यौ सवितु स्सवितु वैष्णव्यौ वैष्णव्यौ सवितु : । सवितु र्वो व स्सवितु स्सवितु र्व : । व : प्रसवे प्रसवे वो व : प्रसवे । प्रसव उदुत्प्रसवे प्रसव उत् । प्रसव इति प्र = सवे । उत्पुनामि पुनाम्युदु

त्पुनामि । पुनाम्यच्छिद्रेणा च्छिद्रेण पुनामि पुनाम्यच्छिद्रेण । अच्छिद्रेण पवित्रेण पवित्रेणा च्छिद्रेणा च्छिद्रेण पवित्रेण । पवित्रेण सूर्यस्य सूर्यस्य पवित्रेण पवित्रेण सूर्यस्य । सूर्यस्य रश्मिभी - रश्मिभि स्सूर्यस्य सूर्यस्य रश्मिभिः । रश्मिभि र्देवी र्देवी रश्मिभी - रश्मिभि र्देवीः । रश्मिभि रिति रश्मि = भिः । देवी राप आपो देवी र्देवी रापः । आपो - अग्रेगुवो ऽग्रेगुव आप आपो - अग्रेगुवः । अग्रेगुवो - अग्रेपुवो ऽग्रेपुवो ऽग्रेगुवो ऽग्रेगुवो - अग्रेपुवः । अग्रेगुव इत्यग्रे = गुवः । अग्रेपुवोऽग्रे ऽग्रे ऽग्रेपुवो ऽग्रेपुवो ऽग्रे । अग्रेपुव इत्यग्रे = पुवः । अग्र

इम मिम मग्रेऽग्रं इमम् । इम मद्याद्येम मिम मद्य । अद्य यज्ञँ य्यज्ञ मद्याद्य यज्ञम् । यज्ञ न्नयत नयत यज्ञँ य्यज्ञ न्नयत । नयत सुधातुं᳒ सुधातन् नयत नयत सुधातुम् । सुधातुँ य्यज्ञपतिँ य्यज्ञपति᳒ सुधातु᳒ सुधातुँ य्यज्ञपतिम् । सुधातु मिति सु = धातुम् । यज्ञपतिन् देवायुवन् देवयुवँ य्यज्ञपतिँ य्यज्ञपतिन् देवायुवम्। यज्ञपति मिति यज्ञ = पतिम् । देवायुवँ य्युष्मा युष्मा देवयुवन् देवायुवँ य्युष्मा :। देवयुव मिति देव = युवम् । युष्मा - इन्द्र इन्द्रो युष्मा युष्मा - इन्द्र : । इन्द्रो ऽवृणीता वृणीतेन्द्र इन्द्रो ऽवृणीत । अवृणीत वृत्रतूर्ये वृत्रतूर्ये ऽवृणीता वृणीत

वृत्रतूर्ये । वृत्रतूर्ये यूयं य्यूयं वृत्रतूर्ये वृत्रतूर्ये यूयम् । वृत्रतूर्य इति वृत्र = तूर्ये । यूय मिन्द्र मिन्द्रं य्यूययं य्यूय मिन्द्रम् । इन्द्र मवृणीध्व मवृणीध्व मिन्द्र मिन्द्र मवृणीध्वम् । अवृणीध्वं वृत्रतूर्ये वृत्रतूर्ये ऽवृणीध्व मवृणीध्वं वृत्रतूर्ये । वृत्रतूर्ये प्रोक्षिता : प्रोक्षिता वृत्रतूर्ये वृत्रतूर्ये प्रोक्षिता : । वृत्रतूर्य इति वृत्र = तूर्ये । प्रोक्षिता स्थ स्थ प्रोक्षिता : प्रोक्षिता स्थ । प्रोक्षिता इति प्र = उक्षिता : । स्थाग्नये ऽग्नये स्थ स्थाग्नये । अग्नये त्वा त्वाग्नये ऽग्नये त्वा । त्वा जुष्ट ञ्जुष्ट न्त्वा त्वा जुष्टम् । जुष्टं प्र प्र जुष्ट ञ्जुष्टं प्र । प्रोक्षाम्युक्षामि प्र प्रोक्षामि ।

उक्षाम्यग्नीषोमाभ्या मग्नीषोमाभ्या मुक्षाम्युक्षा म्यग्नीषोमाभ्याम् । अग्नीषोमाभ्या न्त्वा त्वा ऽग्नी षोमाभ्या मग्नीषोमाभ्या न्त्वा । त्वा जुष्ट ञ्जुष्ट न्त्वा त्वा जुष्टम् । जुष्टं प्र प्र जुष्ट ञ्जुष्टं प्र । प्रोक्षाम्युक्षामि प्र प्रोक्षामि । उक्षामि दैव्याय दैव्यायोक्षाम्यु क्षामि दैव्याय । दैव्याय कर्मणे कर्मणे दैव्याय दैव्याय कर्मणे । कर्मणे शुन्धध्वꣳ शुन्धध्वङ् कर्मणे कर्मणे शुन्धध्वम् । शुन्धध्वन् देवयज्यायै देवयज्यायै शुन्धध्वꣳ शुन्धध्वन् देवयज्यायै । देवयज्यायै यद्य द्देवयज्यायै देवयज्यायै यत् । देवयज्याया इति देव = यज्यायै । यद्वो वो यद्यद्व : । वो

ऽशुद्धो ऽशुद्धो वो वो ऽशुद्ध : । अशुद्ध : पराजघान पराजघाना शुद्धो ऽशुद्ध :
पराजघान । पराजघा नैत देतत् पराजघान पराजघा नैतत् । पराजघानेति
परा = जघान । एतद्वो व एत देतद्व : । वस्तत्तद्वो वस्तत् । तच्छुन्धामि शुन्धामि
तत्तच्छुन्धामि । शुन्धामीति शुन्धामि ।।४।।

शर्मास्यसि शर्म शर्मासि । अस्यवधूत मवधूत मस्य स्यवधूतम् । अवधूताँ रक्षो
रक्षो ऽवधूत मवधूताँ रक्ष : । अवधूत मित्यव = धूतम् । रक्षो ऽवधूता -

अवधूता रक्षो रक्षो ऽवधूता : । अवधूता - अरातयो ऽरातयो ऽवधूता - अवधूता - अरातय : । अवधूता इत्यव = धूता : । अरातयो ऽदित्या - अदित्या - अरातयो ऽरातयो ऽदित्या : । अदित्या स्त्वक्त्व गदित्या - अदित्या स्त्वक् । त्व गस्यसि त्वक्त्व गसि । असि प्रति प्रत्यस्यसि प्रति । प्रति त्वा त्वा प्रति प्रति त्वा । त्वा ऽदिति रदिति स्त्वा त्वा ऽदिति : । अदिति र्वेत्तु वेत्त्वदिति रदिति र्वेत्तु । वेत्त्वद्रि रद्रि र्वेत्तु वेत्वद्रि : । अद्रिरस्य स्यद्रि रद्रिरसि । असि वानस्पत्यो वानस्पत्यो ऽस्यसि वानस्पत्य : । वानस्पत्योग् ग्रावाग् ग्रावा

वानस्पत्यो वानस्पत्योग् ग्रावा । ग्रावास्यसिग् ग्रावाग् ग्रावा ऽसि । असि पृथुबुध्न : पृथुबुध्नो ऽस्यसि पृथुबुध्न : । पृथुबुध्न : प्रति प्रति पृथबुध्न : पृथुबुध्न : प्रति । पृथुबुध्न इति पृथु = बुध्न : । प्रति त्वा त्वा प्रति प्रति त्वा । त्वा ऽदित्या - अदित्या स्त्वा त्वाऽदित्या : । अदित्या स्त्वक्त्व गदित्या - अदित्या स्त्वक् । त्वग्वेत्तु वेत्तु त्वक्त्वग्वेत्तु । वेत्त्वग्ने रग्ने वेत्तु वेत्त्वग्ने : । अग्ने स्तनू स्तनू रग्ने रग्ने स्तनू : । तनू रस्यसि तनूस्तनू रसि । असि वाचो वाचो ऽस्यसि वाच : । वाचो विसर्जनँ विसर्जनँ वाचो वाचो विसर्जनम् । विसर्जनन्

देववींतये देववींतये विसर्जनँ विसर्जनन् देववींतये । विसर्जन मितिं वि = सर्जनम् । देववींतये त्वा त्वा देववींतये देववींतये त्वा । देववींतय इतिं देव = वींतये । त्वा गृण्हामि गृण्हामि त्वा त्वा गृण्हामि । गृण्हामि बृहन्बृहन् गृंण्हामि गृण्हामि बृहन् । बृहन् ग्रावाग् ग्रावां बृहन्बृहन् ग्रावां । ग्रावां ऽस्यसिग् ग्रावाग् ग्रावां ऽसि । असि वानस्पत्यो वांनस्पत्यों ऽस्यसि वानस्पत्य : । वानस्पत्य स्स स वांनस्पत्यो वांनस्पत्य स्स : । स इद मिद९ स स इदम् । इदन् देवेभ्यों देवेभ्यं इद मिदन् देवेभ्यं : । देवेभ्यों हव्य९ हव्यन् देवेभ्यों देवेभ्यों हव्यम् ।

हव्याँ शमीष्व शमिष्व हव्यꣳ हव्याँ शमीष्व । शमीष्व सुशमि सुशमि शमिष्व शमीष्व सुशमि । शमिष्वेति शमिष्व । सुशमि शमीष्व शमिष्व सुशमि सुशमि शमीष्व । सुशमीति सु = शमि । शमीष्व हविष्कृ द्धविः कृच्छमिष्व शमीष्व हविष्कृत् । शमिष्वेति शमिष्व । हविष्कृ देहीह्या हविः कृ द्धविष्कृ देहि । हविः कृदिति हविः = कृत् । एहि । इहि कुक्कुटः कुक्कुट इहीहि कुक्कुटः । कुक्कुटो ऽस्यसि कुक्कुटः कुक्कुटो ऽसि । असि मधुजिह्वो मधुजिह्वो ऽस्यसि मधुजिह्वः । मधुजिह्व इष मिषं मधुजिह्वो मधुजिह्व इषम् । मधुजिह्व इति मधु =

जिह्व : । इष मूर्ज मूर्ज मिष मिष मूर्जम् । ऊर्ज मावद वदोर्ज मूर्ज मावद ।
आवद । वद वयँ वयँ वद वद वयम् । वयाँ सङ्घाते सङ्घाते सङ्घाते सङ्घाते
वयँ वयाँ सङ्घाते सङ्घाते । सङ्घाते सङ्घाते जेष्म जेष्म सङ्घाते सङ्घाते सङ्घाते
सङ्घाते जेष्म । सङ्घाते सङ्घात इति सङ्घाते = सङ्घाते । जेष्म वर्षवृद्धँ वर्षवृद्ध
ञ्जेष्म जेष्म वर्षवृद्धम् । वर्षवृद्ध मस्यसि वर्षवृद्धँ वर्षवृद्ध मसि । वर्षवृद्ध मिति
वर्ष = वृद्धम् । असि प्रति प्रत्यस्यसि प्रति । प्रति त्वा त्वा प्रति प्रति त्वा । त्वा
वर्षवृद्धँ वर्षवृद्ध न्त्वा त्वा वर्षवृद्धम् । वर्षवृद्धँ वेत्तु वेत्तु वर्षवृद्धँ वर्षवृद्धँ वेत्तु ।

वर्षवृद्ध मिति वर्ष = वृद्धम् । वेत्तु परापूतं परापूतँ वेत्तु वेत्तु परापूतम् । परापूतॉं रक्षो रक्ष : परापूतं परापूतॉं रक्ष : । परापूत मिति परा = पूतम् । रक्ष : प्रतिपूता : प्रतिपूता रक्षो रक्ष : प्रतिपूता : । प्रतिपूता - अरातयो ऽरातय : प्रतिपूता : प्रतिपूता - अरातय : । प्रतिपूता इति प्रति = पूता : । अरातयो ऽपहत मपहत मरातयो ऽरातयो ऽपहतम् । अपहतॉं रक्षो रक्षो ऽपहत मपहतॉं रक्ष : । अपहत मित्यप = हतम् । रक्षो वायु र्वायू - रक्षो रक्षो वायु : । वायु र्वो वो वायु र्वायु र्व : । वो वि वि वो वो वि । वि विनक्तु विनक्तु वि वि

विनक्तु । विनक्तु देवो देवो विनक्तु विनक्तु देव : । देवो वो वो देवो देवो व :।
व स्सविता सविता वो व स्सविता । सविता प्रति प्रति सविता सविता प्रति ।
प्रति गृण्हातु गृण्हातु प्रति प्रति गृण्हातु । गृण्हातु हिरण्यपाणि र्हिरण्यपाणि
र्गृण्हातु गृण्हातु हिरण्यपाणि : । हिरण्यपाणि रच्छिद्रेणा च्छिद्रेण हिरण्यपाणि
र्हिरण्यपाणि रच्छिद्रेण । हिरण्यपाणि रिति हिरण्य = पाणि : । अच्छिद्रेण
पाणिना पाणिना ऽच्छिद्रेणा च्छिद्रेण पाणिना । पाणिनेति पाणिना ।।५।।

धृष्टिं रस्यसि धृष्टि धृष्टिं रसि । अस्यपापा स्यस्यप । अपाग्ने ऽग्नेपा पाग्ने । अग्ने -
अग्नि मग्नि मग्ने ऽग्ने - अग्निम् । अग्नि मामाद मामाद मग्नि मग्नि मामादम् ।
आमाद ञ्जहि जह्या माद मामाद ञ्जहि । आमाद मित्याम = अदम् । जहि नि
र्नि र्जहि जहि नि : । निष्क्रव्यादङ् क्रव्यादन्नि र्निष्क्रव्यादम् । क्रव्यादाँ सेध
सेधक् क्रव्यादङ् क्रव्यादाँ सेध । क्रव्याद मिति क्रव्य = अदम् । सेधा देवयजन्
देवयज मासेध सेधा देवयजम् । आदेवयजम् । देवयजँ वह वह देवयजन् देवयजँ
वह । देवयजमिति देव = यजम् । वह ध्रुव न्ध्रुवँ वह वह ध्रुवम् । ध्रुव मस्यसि

ध्रुव न्ध्रुव मसि । असि पृथिवीं पृथिवी मस्यसि पृथिवीम् । पृथिवी न्दृँह दृꣳह पृथिवीं पृथिवी न्दृँह । दृँह ब्रह्मवनि ब्रह्मवनि दृꣳह दृँह ब्रह्मवनि । ब्रह्मवनि त्वा त्वा ब्रह्मवनि ब्रह्मवनि त्वा । ब्रह्मवनीति ब्रह्म = वनि । त्वा क्षत्रवनि क्षत्रवनि त्वा त्वा क्षत्रवनि । क्षत्रवनि सजातवनि सजातवनि क्षत्रवनि क्षत्रवनि सजात वनि । क्षत्रवनीति क्षत्र = वनि । सजात वन्युपोप सजातवनि सजात वन्युप । सजातवनीति सजात = वनि । उप दधामि दधाम्युपोप दधामि । दधामिद् द्विषतो द्विषतो दधामि दधामिद् द्विषत : । द्विषतो वधाय वधाय द्विषतोद् द्विषतो

वधाय । वधायाग्ने ऽग्ने वधाय वधायाग्ने । अग्ने ब्रह्म ब्रह्माग्ने ऽग्ने ब्रह्म । ब्रह्म गृभ्णीष्व गृभ्णीष्व ब्रह्म ब्रह्म गृभ्णीष्व । गृभ्णीष्व धरुणं न्धरुणंङ् गृभ्णीष्व गृभ्णीष्व धरुणम् । धरुणं मस्यसि धरुणं न्धरुणं मसि । अस्यन्तरिक्ष मन्तरिक्ष मस्यस्यन्तरिक्षम् । अन्तरिक्ष न्दृँह दृं॰ हान्तरिक्ष मन्तरिक्ष न्दृँह । दृँह धर्त्रन्धर्त्र न्दृं॰ह दृँह धर्त्रम् । धर्त्रन्दिव न्दिवं न्धर्त्रन्धर्त्र न्दिवम् । दिवँ विश्वाभ्यो विश्वाभ्यो दिवन्दिवँ विश्वाभ्य : । विश्वाभ्य स्त्वा त्वा विश्वाभ्यो विश्वाभ्य स्त्वा । त्वा ऽऽशाभ्य आशाभ्य स्त्वा त्वाऽऽशाभ्य : । आशाभ्य उपोपाशाभ्य आशाभ्य

उप । उप दधामि दधाम्युपोप दधामि । दधामिद् द्विषतो द्विषतो दधामि दधामिद् द्विषत ः । द्विषतो वधाय वधायद् द्विषतोद् द्विषतो वधाय । वधाय चित श्चितो वधाय वधाय चित ः । चित स्स्थ स्थ चित श्चित स्स्थ । स्थोर्ध्वचित ऊर्ध्वचित स्स्थ स्थोर्ध्वचित ः । ऊर्ध्वचितो भृगूणां भृगूणा मूर्ध्वचित ऊर्ध्वचितो भृगूणाम् । ऊर्ध्वचित इत्युर्ध्व = चित ः । भृगूणा मङ्गिरसा मङ्गिरसां भृगूणां भृगूणा मङ्गिरसाम् । अङ्गिरसान् तपसा तपसा ऽङ्गिरसा मङ्गिरसान् तपसा । तपसा तप्यध्वन् तप्यध्वन् तपसा तपसा तप्यध्वम् । तप्यध्वमिति तप्यध्वम् ।।६।।

धिषणा ऽस्यसि धिषणा धिषणा ऽसि । असि पर्वती पर्वत्यस्यसि पर्वती । पर्वती प्रति प्रति पर्वती पर्वती प्रति । प्रति त्वा त्वा प्रति प्रति त्वा । त्वा ऽदित्या - अदित्या स्त्वा त्वा ऽदित्या : । अदित्या स्त्वक्त्व गदित्या - अदित्या स्त्वक् । त्वग्वेत्तु वेत्तु त्वक्त्वग्वेत्तु । वेत्तु दिवो दिवो वेत्तु वेत्तु दिव : । दिव स्स्कम्भनी स्कम्भनी दिवो दिव स्स्कम्भनी । स्कम्भन्यस्यसि स्कम्भनी स्कम्भन्यसि । असि धिषणा धिषणा ऽस्यसि धिषणा । धिषणा ऽस्यसि धिषणा धिषणा ऽसि । असि

पार्वतेयी पार्वतेय्यस्यसि पार्वतेयी । पार्वतेयी प्रति प्रति पार्वतेयी पार्वतेयी प्रति । प्रति त्वा त्वा प्रति प्रति त्वा । त्वा पर्वती पर्वती त्वा त्वा पर्वती । पर्वती वेत्तु वेत्तु पर्वती पर्वती वेत्तु । वेत्तु धान्यन् धान्यँ वेत्तु वेत्तु धान्यम् । धान्य मस्यसि धान्यन् धान्यमसि । असि धिनुहि धिनुह्यस्यसि धिनुहि । धिनुहि देवान् देवान् धिनुहि धिनुहि देवान् । देवान् धिनुहि धिनुहि देवान् देवान् धिनुहि । धिनुहि यज्ञँ य्यज्ञन् धिनुहि धिनुहि यज्ञम् । यज्ञन् धिनुहि धिनुहि यज्ञँ य्यज्ञन् धिनुहि । धिनुहि यज्ञपतिँ य्यज्ञपतिन् धिनुहि धिनुहि यज्ञपतिम् । यज्ञपतिन् धिनुहि

धिनुहि यज्ञपतिँ य्यज्ञपतिन् धिनुहि । यज्ञपति मिति यज्ञ = पतिम् । धिनुहि मां
मान् धिनुहि धिनुहि माम् । माँ य्यज्ञन्यँ य्यज्ञन्यं मां माँ य्यज्ञन्यम् । यज्ञन्यम्
प्राणाय प्राणाय यज्ञन्यँ य्यज्ञन्यम् प्राणाय । यज्ञन्यमिति यज्ञ = न्यम् । प्राणाय
त्वा त्वा प्राणाय प्राणाय त्वा । त्वो दानायो दानाय त्वा त्वो दानाय । उदानाय
व्यानाय व्यानायो दानायो दानाय व्यानाय । उदानायेत्युत् = आनाय । व्यानाय
दीर्घान् दीर्घो व्यानाय व्यानाय दीर्घाम् । व्यानायेति वि = आनाय । दीर्घा मन्वनु
दीर्घान् दीर्घा मनु । अनु प्रसितिं प्रसिति मन्वनु प्रसितिम् । प्रसिति मायुष

आयुषे प्रसितिं प्रसिति मायुषे । प्रसिति मिति प्र = सितिम् । आयुषे धान् धा मायुष आयुषे धाम् । धाञ्चक्षुषे चक्षुषे धान् धाञ्चक्षुषे । चक्षुषे त्वा त्वा चक्षुषे चक्षुषे त्वा । त्वा महीनाम् मनीनान् त्वा त्वा महीनाम् । मगीनां पय : पयो महीनाम् महीनां पय : । पयो ऽस्यसि पय : पयो ऽसि । असि वेदो वेदोऽस्यसि वेद : । वेदो ऽस्यसि वेदो वेदो ऽसि । असि वेद वेदा स्यसि वेद । वेद येन येन वेद वेद येन । येन त्वन् त्वँ य्येन येन त्वम् । त्वन् देव देव त्वन् त्वन् देव । देव वेद वेद देव देव वेद । वेद देवेभ्यो देवेभ्यो वेद वेद देवेभ्य : । देवेभ्यो वेदो वेदो

देवेभ्यो देवेभ्यो वेद : । वेदो ऽभवो ऽभवो वेदो वेदो ऽभव : । अभव स्तेन तेना ऽभवो ऽभव स्तेन । तेन मह्यं मह्यन् तेन तेन मह्यम् । मह्यँ वेदो वेदो मह्यं मह्यँ वेद : । वेदो भव भव वेदो वेदो भव । भवेति भव ।।७।।

सँ वपामि वपामि स९ सँ वपामि । वपमि स९ सँ वपामि वपामि सम् । समाप आप स्स९ स माप : । आप ओषधीभि रोषधीभि राप आप ओषधीभि : । ओषधीभि स्स९ स मोषधीभि रोषधीभि स्सम् । स मोषधय ओषधय स्स९ स

मोषधय : । ओषधयो रसेन रसेनौषधय ओषधयो रसेन । रसेनं स९ स९ रसेन रसेन सम् । साँ रेवती रेवती स्स९ साँ रेवती : । रेवती र्जगतीभि र्जगतीभी - रेवती रेवती र्जगतीभि : । जगतीभि स्स९ स ञ्जगतीभि र्जगतीभि स्सम् । सं मधुमती र्मधुमती स्स९ सं मधुमती : । मधुमती र्मधुमतीभि र्मधुमतीभि र्मधुमती र्मधुमती र्मधुमतीभि : । मधुमती रिति मधु = मती : । मधुमतीभि : पृच्यन्तां पृच्यन्तां मधुमतीभि र्मधुमतीभि : पृच्यन्ताम् । मधुमतीभि रिति मधु = मतीभि : । पृच्यन्ता ञ्जनयत्यै जनयत्यै पृच्यन्तां पृच्यन्ता ञ्जनयेत्यै । जनयत्यै

त्वा त्वा जनयत्यै जनयत्यै त्वा । त्वा स ँ सन्त्वा त्वा सम् । सँ य्यौमि यौमि
स ँ सँ य्यौमि । यौमीद मिदँ य्यौमि यैमीदम् । इद मग्ने रग्ने रिद मिद मग्ने : ।
अग्ने रिद मिद मग्ने रग्ने रिदम् । इद मग्नीषोमयो रग्नीषोमयो रिद मिद मग्नी
षोमयो : । अग्नीषोमयो रिष इषेऽग्नीषोमयो रग्नीषोमयो रिषे । इषे त्वा त्वेष इषे
त्वा । त्वा घर्मो घर्म स्त्वा त्वा घर्म : । घर्मो ऽस्यसि घर्मो घर्मो ऽसि ।
असि विश्वायु र्विश्वायु रस्यसि विश्वायु : । विश्वायु रुरुप्रथा - उरुप्रथा
विश्वायु र्विश्वायु रुरुप्रथा : । विश्वायु रिति विश्व = आयु : । उरुप्रथा -

उरूरू रुप्रंथा - उरुप्रंभा उरु । उरुप्रंथा इत्युरु = प्रंथा : । उरु प्रंथस्व प्रथस्वो रूरु प्रंथस्व । प्रथस्वोरूरु प्रंथस्व प्रथस्वोरु । उरुतें त उरूरुतें । ते यज्ञपंति र्यज्ञपंति स्ते ते यज्ञपंति : । यज्ञपंति : प्रथतां प्रथताँ य्यज्ञपंति र्यज्ञपंति : प्रथताम् । यज्ञपंति रितिं यज्ञ = पंति : । प्रथता मग्नि रग्नि : प्रंथतां प्रथता मग्नि : । अग्निष्टें तेऽग्नि रग्निष्टें । ते त्वचन् त्वचंन्ते ते त्वचंम् । त्वचं मा मा त्वचन् त्वचं मा । मा हिँसी द्धिं॰सीन्मा मा हिँसीत् । हिँसी दन्तरिंत मन्तरिंत॰ हिं॰सी द्धिँसी दन्तरिंतम् । अन्तारिंताँ रक्षो रक्षो ऽन्तरिंत मन्तरिंताँ

रक्ष : । अन्तरित मित्यन्त : = इतम् । रक्षो ऽन्तरिता - अन्तरिता रक्षो

रक्षो ऽन्तरिता : । अन्तरिता - अरातयो ऽरात योऽन्तरिता - अन्तरिता -

अरातय : । अन्तरिता इत्यन्त : = इता : । अरातयो देवो देवो ऽरातयो

ऽरातयो देव : । देव स्त्वा त्वा देवो देवस्त्वा । त्वा सविता संनिता त्वा त्वा

सविता । सविता श्रपयतु श्रपयतु सविता संविता श्रपसतु । श्रपयतु वर्षिष्ठे

वर्षिष्ठे श्रपयतु श्रपयतु वर्षिष्ठे । वर्षिष्ठे ऽध्यधि वर्षिष्ठे वर्षिष्ठे ऽधि । अधि नाके

नाके ऽध्यधि नाके । नाके मा मा नाके नाके मा । मा भे र्भे र्मा मा भे : । भे

र्मा मा भे र्भे र्मा । मा स॑ सं मा मा सम् । सँ विक्था विक्था स्स॑ सँ विक्था ः । विक्था - अतमेरु रतमेरु र्विक्था विक्था - अतमेरु ः । अतमेरु र्यज्ञो यज्ञो ऽतमेरु रतमेरु र्यज्ञ ः । यज्ञो ऽतमेरु रतमेरु र्यज्ञो यज्ञो ऽतमेरु ः । अतमेरु र्यजमानस्य यजमा नस्यातमेरु रतमेरु र्यजमानस्य । यजमानस्य प्रजा प्रजा यजमानस्य यजमानस्य प्रजा । प्रजा भूयाद् भूयात् प्रजा प्रजा भूयात् । प्रजेति प्र = जा । भूयात् त्रिताय त्रिताय भूयाद् भूयात् त्रिताय । त्रितायद्

द्वितायंद् द्वितायं त्रितायं त्रितायंद् द्वितायं । द्वितायैक तायैक तायं द्वितायंद
द्वितायैक तायं । एकतायं त्वा त्वै कतायैक तायंत्वा । त्वेतिंत्वा ।।८।।

आ ददे दद आ ददे । ददे ऽध्वरकृतं मध्वरकृतंन् ददे ददे ऽध्वरकृतंम् । अध्वर
कृतंन् देवेभ्यों देवेभ्यों ऽध्वरकृतं मध्वरकृतंन् देवेभ्यं : । अध्वरकृत मित्यंध्वर =
कृतंम् । देवेभ्य इन्द्रस्येन्द्रंस्य देवेभ्यों देवेभ्य इन्द्रंस्य । इन्द्रंस्य बाहु र्बाहु रिन्द्रस्ये
न्द्रंस्य बाहु : । बाहु रंस्यसि बाहु र्बाहु रंसि । असि दक्षिणो दक्षिणो ऽस्यसि

दक्षिण : । दक्षिण स्सहस्रभृष्टि स्सहस्रभृष्टि र्दक्षिणो दक्षिण स्सहस्रभृष्टि : ।
सहस्रभृष्टि श्शततेजा श्शततेजा स्सहजभृष्टि स्सहस्रभृष्टि श्शततेजा : । सहस्रभृष्टि
रिति सहस्र = भृष्टि : । शततेजा वायु र्वायु श्शततेजा श्शततेजा वायु : ।
शततेजा इति शत = तेजा : । वायु रस्यसि वायु र्वायु रसि । असि तिग्मतेजा
स्तिग्मतेजा - अस्यसि तिग्मतेजा : । तिग्मतेजाद् द्विषतो द्विषत स्तिग्मतेजा
स्तिग्मतेजाद् द्विषत : । तिग्मतेजा इति तिग्म = तेजा : । द्विषतो वधो वधो
द्विषतो द्विषतो वध : । वध : पृथिव्यै पृथिव्यै वधो वध : पृथिव्यै ।

पृथिव्यै वर्म वर्म पृथिव्यै पृथिव्यै वर्म । वर्मास्यसि वर्म वर्मासि । असि पृथिवि पृथिव्यस्यसि पृथिवि । पृथिवि देवयजनि देवयजनि पृथिवि पृथिवि देवयजनि । देवयज न्योषध्या - ओषध्या देवयजनि देवयज न्योषध्या : । देवयजनीति देव = यजनि । ओषध्या स्ते त ओषध्या - ओषध्या स्ते । ते मूलं मूलन् ते ते मूलम्। मूलं मा मा मूलं मूलं मा । मा हीँसिषऽ हिऽसिषं मा मा हीँसिषम् । हीँसिषँ व्रजँ व्रजऽ हिऽसिषऽ हीँसिषँ व्रजम् । व्रजङ् गच्छ गच्छ व्रजँ व्रजङ् गच्छ । गच्छ गोष्ठानङ् गोस्थानङ् गच्छ गच्छ गोष्ठानम् । गोष्ठानँ वर्षतु वर्षतु गोस्थानङ्

गोष्ठानँ वर्षतु । गोस्थान मिति गो = स्थानम् । वर्षतु ते ते वर्षतु वर्षतु ते । ते द्यौ द्यौं स्ते ते द्यौ : । धौ बँधान बंधान धौ धौं बँधान । बधान देंव देव बधान बंधान देंव । देव सवित स्सवित देंव देव सवित : । सवित : परमस्याम् परमस्यांॅ सवित स्सवित : परमस्याम् । सवित रिति सवित : । परमस्याम् पृथिव्यां पृथिव्यां परमस्याम् परमस्याम् पृथिव्याम् । पृथिव्यांॅ शतेन शतेन पृथिव्यां पृथिव्यांॅ शतेन । शतेन पाशै : पाशै श्शतेन शतेन पाशै : । पाशै र्यो य : पाशै : पाशै र्य : । यो ऽस्मा नस्मान्यो यो ऽस्मान् । अस्मान् द्वेष्टि

द्वेष्टयस्मा नस्मान् द्वेष्टि । द्वेष्टि यँ य्यन् द्वेष्टि द्वेष्टि यम् । यश्च च यँ य्यश्च । च

वयँ वयश्च च वयम् । वयन् द्विष्मो द्विष्मो वयँ वयन् द्विष्म ः । द्विष्मस्तन् तन्

द्विष्मो द्विष्म स्तम् । त मतोऽत स्तन्त मत ः । अतो मामा ऽतो ऽतो मा । मा

मौङ् मौङ् मा मा मौक् । मौगपाप मौङ् मौङ् गप । अपा ररु मररु मपापा

ररुम् । अररुँ वध्यासँ वध्यास मररु मररुँ वध्यासम् । वध्यासं पृथिव्यै पृथिव्यै

वध्यासँ वध्यासं पृथिव्यै । पृथिव्यै देवयजना द्देवयजनात् पृथिव्यै पृथिव्यै

देवयजनात् । देवयजना दररो ऽररो देवयजना द्देवयजना दररो । देवयजना दिति

देव = यजनात् । अररो दिवन् दिव मररो ऽररो दिवम् । अररो इत्यररो । दिवं मा मा दिवन् दिवं मा । मा पप्त : पप्तो मा मा पप्त : । पप्तो द्रप्सो द्रप्स : पप्त : पप्तो द्रप्स : । द्रप्सस्ते ते द्रप्सो द्रप्सस्ते । ते द्यान् द्यान् ते ते द्याम् । द्यां मा मा द्यान् द्यां मा । मा स्कन्त्स्कन् मा मा स्कन् । स्कन् गायत्रेण गायत्रेण स्कन् त्स्कन् गायत्रेण । गायत्रेण त्वा त्वा गायत्रेण गायत्रेण त्वा । त्वाच्छन्दसा च्छन्दसा त्वा त्वा च्छन्दसा । छन्दसा परि परि च्छन्दसा च्छन्दसा परि । परि गृण्हामि गृण्हामि परि परि गृण्हामि । गृण्हामि त्रैष्टुभेन त्रैस्तुभेन गृण्हामि

गृण्हामि त्रैष्टुभेन । त्रैष्टुभेन जागतेन जागतेन त्रैस्तुनेन त्रैष्टुभेन जागतेन । त्रैस्तुभेनेति त्रैस्तुभेन । जागतेन त्वा त्वा जागतेन जागतेन त्वा । त्वा च्छन्दसा च्छन्दसा त्वा त्वा च्छन्दसा । छन्दसा परि परि च्छन्दसा च्छन्दसा परि । परि गृण्हामि गृण्हामि परि परि गृण्हामि । गृण्हामि सुक्ष्मा सुक्ष्मा गृण्हामि गृण्हामि सुक्ष्मा । सुक्ष्मा च च सुक्ष्मा सुक्ष्मा च । चास्यसिच चासि । असि शिवा शिवा ऽस्यसि शिवा । शिवा च च शिवा शिवा च । चास्यसि च चासि । असि स्योना स्योना ऽस्यसि स्योना । स्योना च च स्योना स्योना च । चास्यसि च

चासि । असि सुषदा सुसदा ऽस्यसि सुषदा । सुषदा च च सुसदा सुषदा च । सुसदेति सु = सदा । चा स्यसि च चासि । अस्यूर्जस्व त्यूर्जस्वत्यस्य स्यूर्जस्वती । ऊर्जस्वती च चोर्जस्व त्यूर्जस्वती च । चास्यसिंच चासि । असि पयस्वती पयस्वत्यस्यसि पयस्वती । पयस्वती च च पयस्वती पयस्वती च । चेतिंच । पुरा क्रूरस्य क्रूरस्य पुरा पुरा क्रूरस्य । क्रूरस्य विसृपो विसृप : क्रूरस्य क्रूरस्य विसृप : । विसृपो विरप्शि न्विरप्शि न्विसृपो विसृपो विरप्शिन् । विसृप इति वि = सृप : । विरप्शि न्नुदादायो दादाय विरप्शि न्विरप्शि न्नुदादाय ।

विरप्शिन्निति वि = रप्शिन् । उदादाय पृथिवीं पृथिवी मुदादायो दादाय पृथिवीम् । उदादायेत्युत् = आदाय । पृथिवी ञ्जीवदानु ञ्जीवदानुं पृथिवीं पृथिवी ञ्जीवदानुम् । जीवदानु मिति जीव = दानुम् । या मैरय न्नैरयन्याँ य्या मैरयन् । ऐरयꣳ श्चन्द्रमसि चन्द्र मस्यैरय न्नैरयꣳ श्चन्द्रमसि । चन्द्रमसि स्वधाभिस् स्वधाभि श्चन्द्रमसि चन्द्रमसिस् स्वधाभि : । स्वधाभि स्तान् ताꣳ स्वधाभिस् स्वधाभि स्ताम् । तान् धीरासो धीरास स्तान् तान् धीरास : । धीरासो - अनुदिश्या नुदिश्य धीरासो धीरासो - अनुदिश्य । अनुदिश्य यजन्ते यजन्ते

ऽनुदिश्यां नुदिश्यं यजन्ते । अनुदिश्येत्यनु = दिश्यय । यजन्त इति यजन्ते । द्विषतो वधो वधो द्विषतो द्विषतो वध : । वधो ऽस्यसि वधो वधो ऽसि । असीत्यसि ॥९॥

अनिशितो ऽस्यस्यनिशितो ऽनिशितो ऽसि । अनिशित इत्यनि = शित : । असि सपत्नक्षि त्सपत्नक्षि दस्यसि सपत्नक्षित् । सपत्नक्षिद्वाजिनँ वाजिनꣳ सपत्नक्षि त्सपत्नक्षि द्वाजिनम् । सपत्नक्षिदिति सपत्न = क्षित् । वाजिनन् त्वा त्वा वाजिनँ वाजिनन् त्वा । त्वा वाजेध्यायै वाजेध्यायै त्वा त्वा वाजेध्यायै ।

वाजेध्यायै स९ सँ वाजेध्यायै वाजेध्यायै सम् । वाजेध्याया इति वाज = इध्यायै।
सं मार्ज्मि मार्ज्मि स९ सं मार्ज्मि । मार्ज्मियनि शिता ऽनिशिता मार्ज्मि
मार्ज्मियनिशिता । अनिशिता ऽस्यस्यनिशिता ऽनिशिता ऽसि । अनिशि तेत्यनि
= शिता । असि सपत्नक्षि त्सपत्नक्षि दस्यसि सपत्नक्षित् । सपत्नक्षि द्वाजिनीँ
वाजिनी९ सपत्नक्षि त्सपत्नक्षि द्वाजिनीम् । सपत्नक्षिदिति सपत्न = क्षित् ।
वाजिनीन् त्वा त्वा वाजिनीँ वाजिनीन् त्वा । त्वा वाजेध्यायै वाजेध्यायै त्वा त्वा
वाजेध्यायै । वाजेध्यायै स९ सं वाजेध्यायै वाजेध्यायै सम् । वाजेध्याया इति

वाज = इध्यायै । सं मार्जिर्म मार्जिर्म स९ सं मार्जिर्म । मार्जिर्म्यदित्या - अदित्यै मार्जिर्म मार्जिर्म्यदित्यै । अदित्यै रास्ना रास्ना ऽदित्या - अदित्यै रास्ना । रास्ना ऽस्यसि रास्ना रास्ना ऽसि । असीन्द्राण्या - इन्द्राण्या - अस्यसी न्द्राण्यै । इन्द्राण्यै सन्नहन९ सनहन मिन्द्राण्या - इन्द्राण्यै सन्नहनम् । सन्नहनँ विष्णो र्विष्णो स्सन्नहन९ सन्नहनँ विष्णो : । सन्नहन मिति सं = नहनम् । विष्णो र्वेष्पो वेष्पो विष्णो र्विष्णो र्वेष्प : । वेष्पो ऽस्यसि वेष्पो वेष्पो ऽसि । अस्यूर्ज ऊर्जे ऽस्यस्यूर्जे । ऊर्जे त्वा त्वोर्ज ऊर्जेत्वा । त्वा ऽदब्धेना दब्धेन त्वा त्वा

ऽदब्धेन । अदब्धेन त्वा त्वा ऽदब्धेना दब्धेन त्वा । त्वा चक्षुषा चक्षुषा त्वा त्वा चक्षुषा । चक्षुषा ऽवा व चक्षुषा चक्षुषा ऽव । अव पश्यामि पश्याम्यवाव पश्यामि । पश्याम्यग्ने रग्ने : पश्यामि पश्याम्यग्ने : । अग्ने र्जिह्वा जिह्वाऽग्ने रग्ने र्जिह्वा । जिह्वा ऽस्यसि जिह्वा जिह्वा ऽसि । असि सुभू स्सुभू रस्यसि सुभू : । सुभू र्देवेभ्यो देवेभ्य स्सुभू स्सुभू र्देवेभ्य : । सुभूरिति सु = भू : । देवेभ्यो धाम्नेधाम्ने धाम्नेधाम्ने देवेभ्यो देवेभ्यो धाम्नेधाम्ने । धाम्ने धाम्ने भव भव धाम्ने धाम्ने धाम्ने धाम्ने भव । धाम्ने धाम्न इति धाम्ने = धाम्ने । भव यजुषे यजुषे

यजुषे यजुषे भव भव यजुषे यजुषे । यजुषे यजुषे सवितु स्सवितु र्यजुषे यजुषे यजुषे यजुषे सवितु : । यजुषे यजुष इति यजुषे = यजुषे । सवितु स्त्वा त्वा सवितु स्सवितु स्त्वा । त्वा सवितु स्सवितु स्त्वा त्वा सवितु : । सवितु र्वो व स्सवितु स्सवितु र्व : । व स्तेज स्तेजो वो व स्तेज : । तेजो ऽस्यसि तेज स्तेजो ऽसि । असि शुक्र९ शुक्र मस्यसि शुक्रम् । शुक्र ममृत ममृत९ शुक्र९ शुक्र ममृतम् । अमृतन् धाम धामा मृत ममृतन् धाम । धाम नाम नाम धाम धाम नाम । नामास्यसि नाम नामासि । असि प्रियं प्रिय मस्यासि प्रियम् ।

प्रियन् देवानान् देवानाम् प्रियं प्रियन् देवानाम् । देवाना मनाधृष्ट मनाधृष्टन्
देवानान् देवाना मनाधृष्टम् । अनाधृष्टन् देवयजनन् देवयजन मनाधृष्ट मनाधृष्टन्
देवयजनम् । देवयजनँ य्यो यो देवयजनन् देवयजनँ य्य : । देवयजन मिति देव
= यजनम् । यस्ते ते यो यस्ते । ते प्राण : प्राण स्ते ते प्राण : । प्राण : पशुषु
पशुषु प्राण : प्राण : पशुषु । पशुषु प्रविष्ट : प्रविष्ट : पशुषु पशुषु प्रविष्ट : ।
प्रविष्टो देवानान् देवानां प्रविष्ट : प्रविष्टो देवानाम् । प्रविष्ट इति प्र = विष्ट : ।
देवानाँ विष्ठाँ विस्थान् देवानान् देवानाँ विष्ठाम् । विष्ठा मन्वनु विस्थाँ विष्ठा

मनु । विस्था मिति वि = स्थाम् । अनु यो यो ऽन्वनु य : । यो वितस्थे वितस्थे यो यो वितस्थे । वितस्थ आत्मन्वा नात्मन्वान् वितस्थे वितस्थ आत्मन्वान् । वितस्थ इति वि = तस्थे । आत्मन्वान्त्सोम सोमा त्मन्वा नात्मन्वा न्त्सोम । आत्मन्वानित्यात्मन् = वान् । सोम घृतवा न्घृतवा न्त्सोम सोम घृतवान् । घृतवान् हि हि घृतवान् घृतवान् हि । घृतवा निति घृत = वान् । हि भूत्वा भूत्वा हि हि भूत्वा । भूत्वा ऽग्नि मग्निं भूत्वा भूत्वा ऽग्निम् । अग्निङ् गच्छ गच्छाग्नि मग्निङ् गच्छ । गच्छ स्व स्वं गच्छ गच्छ स्वं : । स्व र्यजमानाय

यजमानाय स्व स्व यजमानाय । यजमानाय विन्द विन्द यजमानाय यजमानाय विन्द । विन्देति विन्द ॥१०॥

इति प्रथमोऽध्याय :

अथ द्वितीयोऽध्याय :

ॐ कृष्णो ऽस्यसि कृष्ण : कृष्णो ऽसि । अस्याखरेष्ठ आखरेस्थो ऽस्यस्याख रेष्ठ : । आखरेष्ठो ऽग्नये ऽग्नय आखरेस्थ - आखरेष्ठो ऽग्नये । आखरेस्थ इत्याखरे = स्थ : । अग्नये त्वा त्वा ऽग्नये ऽग्नये त्वा । त्वा जुष्ट ञ्जुष्टन्त्वा त्वा जुष्टम् । जुष्टं प्र प्र जुष्ट ञ्जुष्टं प्र । प्रोक्षाम्युक्षामि प्र प्रोक्षामि । उक्षामि वेदि वेंदिं रुक्षाम्यु क्षामि वेदिं :। वेदिं रस्यसि वेदि वेंदिं रसि । असि बर्हिषे बहिषे ऽस्यसि बर्हिषे।

बर्हिषे त्वा त्वा बर्हिषे बर्हिषे त्वा । त्वा जुष्टा ञ्जुष्टान् त्वा त्वा जुष्टाम् । जुष्टां प्र प्र जुष्टा ञ्जुष्टां प्र । प्रोक्षाम्यु क्षामि प्र प्रोक्षामि । उक्षामि बर्हि र्बर्हि रुक्षाम्यु क्षामि बर्हि ः । बर्हि रस्यसि बर्हि र्बर्हि रसि । असि स्रुग्भ्य स्स्रुग्भ्यो ऽस्यसि स्रुग्भ्य ः । स्रुग्भ्य स्त्वा त्वा स्रुग्भ्य स्स्रुग्भ्य स्त्वा । स्रुग्भ्य इति स्रुक् = भ्य ः । त्वा जुष्ट ञ्जुष्टन् त्वा त्वा जुष्टम् । जुष्टं प्र प्र जुष्ट ञ्जुष्टं प्र । प्रोक्षाम्युक्षामि प्र प्रोक्षामि । उक्षाम्यदित्या - अदित्या - उक्षाम्यु क्षाम्यदित्यै । अदित्यै व्युन्दनँ व्युन्दन मदित्या - अदित्यै व्युन्दनम् । व्युन्दन मस्यसि व्युन्दनँ व्युन्दन मसि ।

व्युन्दन मिति वि = उन्दनम् । असि विष्णो र्विष्णो रस्यसि विष्णो ः । विष्णोस् स्तुपस् स्तुपो विष्णो र्विष्णो स्स्तुप ः । स्तुपो ऽस्यसि स्तुप स्स्तुपो ऽसि । अस्यूर्णम्रदस मूर्णम्रदस मस्य स्यूर्णम्रदसम् । ऊर्णम्रदसन् त्वा त्वोर्णम्रदस मूर्णम्रदसन् त्वा । ऊर्णम्रदस मित्यूर्ण = म्रदसम् । त्वा स्तृणामि स्तृणामि त्वा त्वा स्तृणामि। स्तृणामि स्वासस्थाꣳ स्वासस्थाꣳ स्तृणामि स्तृणामि स्वासस्थाम् । स्वासस्थान् देवेभ्यो देवेभ्यस् स्वासस्थाꣳ स्वासस्थान् देवेभ्य ः । स्वासस्थामितिसु = आसस्थाम् । देवेभ्यो भूपतये भूपतये देवेभ्यो देवेभ्यो भूपतये । भूपतये स्वाहा

स्वाहा भूपतये भूपतये स्वाहा । भूपतय इति भू = पतये । स्वाहा भुवनपतये भुवनपतये स्वाहा स्वाहा भुवनपतये । भुवनपतये भूतानाम् भूतानां भुवनपतये भुवनपतये भूतानाम् । भुवनपतय इति भुवन = पतये । भूतानां पतये पतये भूतानाम् भूतानां पतये । पतये स्वाहा स्वाहा पतये पतये स्वाहा । स्वाहा गन्धर्वो गन्धर्व स्वाहा स्वाहा गन्धर्व ः । गन्धर्वस्त्वा त्वा गन्धर्वो गन्धर्व स्त्वा । त्वा विश्वावसु र्विश्ववसु स्त्वा त्वा विश्वावसु ः । विश्वावसु ः परि परि विश्ववसु र्विश्वावसु ः परि । विश्ववसु रिति विश्व = वसु ः । परि दधातु दधातु परि परि

दधातु । दधातु विश्वंस्य विश्वंस्य दधातु दधातु विश्वंस्य । विश्वस्या रिंष्ट्या - अरिंष्ट्यै विश्वंस्य विश्वस्या रिंष्ट्यै । अरिंष्ट्यै यजंमानस्य यजंमानस्या रिंष्ट्या - अरिंष्ट्यै यजंमानस्य । यजंमानस्य परिधि : पंरिधि र्यजंमानस्य यजंमानस्य परिधि : । परिधिरंस्यसि परिधि : पंरिधि रंसि । परिधि रितिं परि = धि : । अस्यग्नि रग्नि रंस्यस्यग्नि : । अग्नि रिळ इळो ऽग्नि रग्नि रिळ : । इळ ईळित ईळित इळ इळ ईळित : । ईळित इन्द्रस्येन्द्रंस्ये ळित ईळित इन्द्रंस्य । इन्द्रंस्य बाहु र्बाहु रिन्द्रस्येन्द्रंस्य बाहु : । बाहु रंस्यसि बाहु र्बाहु रंसि । असि दक्षिंणो

दक्षिणो ऽस्यसि दक्षिण ः ।दक्षिणो मित्रावरुणौ मित्रावरुणौ दक्षिणो दक्षिणो मित्रावरुणौ। मित्रावरुणौ त्वा त्वा मित्रावरुणौ मित्रावरुणौ त्वा । त्वोत्तरत उत्तरत स्त्वा त्वोत्तरत ः । उत्तरत ः परि पर्युत्तरत उत्तरत ः परि । परि धत्तान् धत्तां परि परि धत्ताम् । धत्तान् ध्रुवेण ध्रुवेण धत्तान् धत्तान् ध्रुवेण । ध्रुवेण धर्मणा धर्मणा ध्रुवेण ध्रुवेण धर्मणा । धर्म णेति धर्मणा ।। वीतिहोत्रन् त्वा त्वा वीतिहोत्रँ वीतिहोत्रन् त्वा । वीतिहोत्र मिति वीति = होत्रम् । त्वा कवे कवे त्वा त्वा कवे । कवे द्युमन्तन् द्युमन्तङ् कवे कवे द्युमन्तम् । द्युमन्ताँ स९ सन्

द्युमन्तंन् द्युमन्ताँ सम् । द्युमन्त मिति द्यु = मन्तम् । समिधीमही धीमहि सꣳ समिधीमहि । इधीमहीती धीमहि ।। अग्ने बृहन्तम् बृहन्त मग्ने ऽग्ने बृहन्तम् । बृहन्त मध्वरे ऽध्वरे बृहन्तम् बृहन्त मध्वरे । अध्वर इत्यध्वरे ।। समि दस्यसि समि त्समि दसि । समिदिति सं = इत् । असि सूर्य स्सूर्यो ऽस्यसि सूर्य ः । सूर्य स्त्वा त्वा सूर्य स्सूर्य स्त्वा । त्वा पुरस्तात् पुरस्तात् त्वा त्वा पुरस्तात् । पुरस्ता त्पातु पातु पुरस्ता त्पुरस्ता त्पातु । पातु कस्या ः कस्या ः पातु पातु कस्या ः। कस्या श्चिच्चित् कस्या ः कस्या श्चित् । चिदभिशस्त्या - अभिशस्त्यै चिच्चि

दभिशस्त्यै । अभिशस्त्यै सवितु स्सवितु रभिशस्त्या - अभिशस्त्यै सवितु ः ।
अभिशस्त्या इत्यभि = शस्त्यै । सवितु र्बाहू बाहू सवितु स्सवितु र्बाहू । बाहू
स्थस्थो बाहू बाहू स्थ ः । बाहू इति बाहू । स्थ ऊर्णम्रदस मूर्णम्रदस९ स्थ स्थ
ऊर्णम्रदसम् । ऊर्णम्रदसन् त्वा त्वोर्णम्रदस मूर्णम्रदसन् त्वा । ऊर्णम्रदस मित्यूर्ण =
म्रदसम् । त्वा स्तृणमि स्तृणामि त्वा त्वा स्तृणामि । स्तृणामि स्वासस्थ९
स्वासस्थ९ स्तृणामि स्तृणामि स्वासस्थम् । स्वासस्थन् देवेभ्यो देवेभ्यस्
स्वासस्थ९ स्वासस्थन् देवेभ्य ः । स्वासस्थ मिति सु = आसस्थम् । देवेभ्य आ

त्वा त्वा देवेभ्यो देवेभ्य आत्वा । आत्वा । त्वा वसवो वसव स्त्वा त्वा वसव : । वसवो रुद्रा रुद्रा वसवो वसवो रुद्रा : । रुद्रा - आदित्या - आदित्या रुद्रा रुद्रा - आदित्या : । आदित्या स्सदन्तु सदन्त्वा दित्या - आदित्या स्सदन्तु । सदन्तु घृताची घृताची सदन्तु सदन्तु घृताची । घृताच्यस्यसि घृताची घृताच्यसि । असि जुहू र्जुहू रस्यसि जुहू : । जुहू र्नाम नाम जुहू र्जुहू र्नाम । नाम सा सा नाम नाम सा । सेद मिदᳬ सा सेदम् । इदं प्रियेण प्रिये णेद मिदं प्रियेण । प्रियेण धाम्ना धाम्ना प्रियेण प्रियेण धाम्ना । धाम्ना प्रिये

प्रिये धाम्ना धाम्ना प्रिये । प्रिये सदसि सदसि प्रिये प्रिये सदसि । सदसि सीद सीद सदसि सदसि सीद । सीदोपभृदु पभृत्सीद सीदोपभृत् । उपभृद् ध्रुवा ध्रुवोप भृदुप भृद् ध्रुवा । उपभृदित्युप = भृत् । ध्रुवा प्रियेण प्रियेण ध्रुवा ध्रुवा प्रियेण । प्रियेण धाम्ना धाम्ना प्रियेण प्रियेण धाम्ना । धाम्ना प्रिये प्रिये धाम्ना धाम्ना प्रिये । प्रिये सदसि सदसि प्रिये प्रिये सदसि । सदसि सीद सीद सदसि सदसि सीद । सीद ध्रुवा ध्रुवा सीद सीद ध्रुवा । ध्रुवा - असद न्नसदन् ध्रुवा ध्रुवा - असदन् । असदन्नृतस्य ऋतस्या सदन्नसद न्नृतस्य । ऋतस्य योनौ योना ऋतस्य

ऋतस्य योनौ । योनौ ता ता योनौ योनौ ता । ता विष्णो विष्णो ता ता विष्णो । विष्णो पाहि पाहि विष्णो विष्णो पाहि । विष्णो इति विष्णो । पाहि पाहि पाहि पाहि पाहि पाहि । पाहि यज्ञँ य्यज्ञं पाहि पाहि यज्ञम् । यज्ञं पाहि पाहि यज्ञँ य्यज्ञं पाहि । पाहि यज्ञपतिँ य्यज्ञपतिं पाहि पाहि यज्ञपतिम् । पज्ञपतिं पाहि पाहि यज्ञपतिँ य्यज्ञपतिं पाहि । पज्ञपति मिति यज्ञ = पतिम् । पाहि मां मां पाहि पाहि माम् । माँ य्यज्ञन्यँ य्यज्ञन्यं मां माँ य्यज्ञन्यम् । यज्ञन्यमिति यज्ञ = न्यम् ॥१॥

अग्ने वाजजि द्वाजजि दग्ने ऽग्ने वाजजित् । वाजजि द्वाजँ वाजँ वाजजि द्वाजजि द्वाजम् । वाजजिदिति वाज = जित् । वाजन् त्वा त्वा वाजँ वाजन् त्वा । त्वा सरिष्यन्तं॑ सरिष्यन्तन् त्वा त्वा सरिष्यन्तम् । सरिष्यन्तँ वाजजितँ वाजजितं॑ सरिष्यन्तं॑ सरिष्यन्तँ वाजजितम् । वाजजिताँ स॑ सँ वाजजितँ वाजजिताँ सम् । वाजजित मिति वाज = जितम् । सं मार्ज्मि मार्ज्मि स॑ सं मार्ज्मि । मार्ज्मि नमो नमो मार्ज्मि मार्ज्मि नमः । नमो देवेभ्यो देवेभ्यो नमो नमो

देवेभ्यः । देवेभ्यस् स्वधा स्वधा देवेभ्यो देवेभ्यस् स्वधा । स्वधा पितृभ्यः पितृभ्यस् स्वधा स्वधा पितृभ्यः । पितृभ्य स्सुयमे सुयमे पितृभ्यः पितृभ्य स्सुयमे । पितृभ्य इति पितृ = भ्यः । सुयमे मे मे सुयमे सुयमे मे । सुयमे इति सु = यमे । मे भूयास्तं भूयास्तं मे मे भूयास्तम् । भूयास्त मस्कन्नं मस्कन्नं भूयास्तं भूयास्त मस्कन्नम् । अस्कन्न मद्या द्यास्कन्न मस्कन्न मद्य । अद्याज्य माज्य मद्याद्याज्यम् । आज्यन् देवेभ्यो देवेभ्य आज्य माज्यन् देवेभ्यः । देवेभ्य स्स॒ सन् देवेभ्यो देवेभ्य स्सम् । सं भ्रियासं भ्रियास॒ स॒ सं

भ्रियासम् । भ्रियास मङ्घ्रिणा ऽङ्घ्रिणा भ्रियासं भ्रियास मङ्घ्रिणा । अङ्घ्रिणा
विष्णो विष्णो ऽङ्घ्रिणा ऽङ्घ्रिणा विष्णो । विष्णो मा मा विष्णो विष्णो मा ।
विष्णो इति विष्णो । मा त्वा त्वा मा मा त्वा । त्वा ऽवा व त्वा त्वा ऽव ।
अव क्रमिषङ् क्रमिष मवाव क्रमिषम् । क्रमिषँ वसुमतीँ वसुमतीङ् क्रमिषङ्
क्रमिषँ वसुमतीम् । वसुमती मग्ने ऽग्ने वसुमतीँ वसुमती मग्ने । वसुमती मिति
वसु = मतीम् । अग्ने ते ते ऽग्ने ऽग्ने ते । ते च्छाया ञ्छायान् ते ते च्छायाम् ।
छाया मुपोप च्छाया ञ्छाया मुप । उप स्थेषꣳ स्थेष मुपोप स्थेषम् । स्थेषँ

विष्णो र्विष्णो स्थेषꣳ स्थेषँ विष्णो : । विष्णो स्थानꣳ स्थानँ विष्णो र्विष्णो स्थानम् । स्थान मस्यसि स्थानꣳ स्थाान मसि । असीत इतो ऽस्य सीत : । इत इन्द्र इन्द्र इत इत इन्द्र : । इन्द्रो वीर्यं वीर्य मिन्द्र इन्द्रो वीर्यम् । वीर्य मकृणो दकृणो द्वीर्यं वीर्य मकृणोत् । अकृणो दूर्ध्व ऊर्ध्वो ऽकृणो दकृणो दूर्ध्व : । ऊर्ध्वो ऽध्वरो ऽध्वर ऊर्ध्व ऊर्ध्वो ऽध्वर : । अध्वर आस्था दस्था दाऽध्वरो ऽध्वर आस्थात् । आस्थात् । अस्था दग्ने ऽग्नेस्था दस्था दग्ने । अग्ने वे र्वे रग्ने ऽग्ने वे :। वे र्होत्रꣳ होत्रँ वे र्वे र्होत्रम् । होत्रँ वे र्वे र्होत्रꣳ होत्रँ वे : । वे र्दूत्यन् दूत्यँ वे

र्वे दूत्यम् । दूत्य मवता मवतान् दूत्यन् दूत्य मवताम् । अवतान् त्वा त्वा
ऽवता मवतान् त्वा । त्वा द्यावापृथिवी द्यावापृथिवी त्वा त्वा द्यावापृथिवी ।
द्यावापृथिवी - अवाव द्यावापृथिवी द्यावापृथिवी - अव । द्यावापृथिवी इति
द्यावापृथिवी । अव त्वन् त्व मवाव त्वम् । त्वन् द्यावापृथिवी द्यावापृथिवी त्वन्
त्वन् द्यावापृथिवी । द्यावापृथिवी स्विष्टकृत् स्विष्टकृद् द्यावापृथिवी द्यावापृथिवी
स्विष्टकृत् । द्यावापृथिवी इति द्यावापृथिवी । स्विष्टकृ द्देवेभ्यो देवेभ्यस् स्विष्टकृ
त्स्विष्टकृ द्देवेभ्य ः । स्विष्टकृदिति स्विष्ट = कृत् । देवेभ्य इन्द्र इन्द्रो देवेभ्यो

देवेभ्य इन्द्रं : । इन्द्र आज्येना ज्येनेन्द्र इन्द्र आज्यैंन । आज्यैंन हविषां हविषा ऽऽज्येना ज्यैंन हविषां । हविषां भूद् भूद् धविषां हविषां भूत् । भूत् स्वाहा स्वाहां भूद् भूत् स्वाहां । स्वाहा सꣿ सꣿ स्वाहा स्वाहा सम् । सञ् ज्योतिंषा ज्योतिंषा सꣿ सञ् ज्योतिंषा । ज्योतिंषा ज्योति र्ज्योति र्ज्योतिंषा ज्योतिंषा ज्योतिं : । ज्योति रत्रात्र ज्योति र्ज्योति रत्रं । अत्रं पितर : पितरो ऽत्रात्रं पितर : । पितरो मादयध्वं माद्यध्वं पितर : पितरो मादयध्वम् । मादयध्वँ य्यथाभागँ य्यथाभागं मादयध्वं मादयध्वँ य्यथाभागम् । यथाभागमा वृषायध्वं

वृषयध्व मा यथाभागँ य्यथाभाग मा वृषायध्वम् । यथाभगमिति यथा = भागम्।
आ वृषायध्वम् । वृषायध्व ममीम दन्ता मीमदन्त वृषयध्वं वृषायध्व ममीमदन्त ।
वृषयध्व मिति वृष = यध्वम् । अमीमदन्त पितरः पितरो ऽमीम दन्ता मीमदन्त
पितरः । पितरो यथाभागँ य्यथाभागं पितरः पितरो यथाभागम् । यथाभाग मा
वृषायिषता वृषायिषता यथाभागँ य्यथाभाग मा वृषायिषत । यथाभागमिति यथा
= भागम् । आवृषायिषत । अवृषायिष तोपहूतो पहूता वृषायिषता वृषायिष
तोपहूता । उपहूता पृथिवी पृथिव्युप हूतोपहूता पृथिवी । उपहूतेत्युप = हूता ।

पृथिवी माता माता पृथिवी पृथिवी माता । मातोपोप माता मातोप । उप मां मामुपोप माम् । मां पृथिवी पृथिवी मां मां पृथिवी । पृथिवी माता माता पृथिवी पृथिवी माता । माता ह्वयताꣳ ह्वयतां माता माता ह्वयताम् । ह्वयता मग्नि रग्नि र्ह्वयताꣳ ह्वयता मग्नि ः । अग्नि राग्नीध्रा दाग्नीध्रा दग्नि रग्नि राग्नीध्रात् । आग्नीध्रात् स्वाहा स्वाहा ऽग्नीध्रा दाग्नीध्रात् स्वाहा । स्वाहोपहूत उपहूतस् स्वाहा स्वाहोपहूत ः । उपहूतो द्यौ र्द्यौ रुपहूत उपहूतो द्यौ ः । उपहूत इत्युप = हूत ः । द्यौष्पिता पिता द्यौ र्द्यौष्पिता । पितोपोप पिता पितोप । उप मां मा

मुपोप माम् । मान् द्यौ र्द्यौ र्मां मान् द्यौ ः । द्यौष्पिता पिता द्यौ र्द्यौष्पिता ।
पिता ह्वयता९ ह्वयतां पिता पिता ह्वयताम् । ह्वयता मग्नि रग्नि र्ह्वयता९ ह्वयता
मग्नि ः । अग्नि राग्नीध्रा दाग्नीध्रा दग्नि रग्नि राग्नीध्रात् । आग्नीध्रात् स्वाहा स्वाहा
ऽग्नीध्रा दाग्नीध्रात् स्वाहा । स्वाहा मयि मयि स्वाहा स्वाहा मयि । म यीद मिदं
मयि म यीदम् । इद मिन्द्र इन्द्र इद मिद मिन्द्र ः । इन्द्र इन्द्रिय मिन्द्रिय मिन्द्र
इन्द्र इन्द्रयम् । इन्द्रियन् दधातु दधात्विन्द्रिय मिन्द्रियन् दधातु । दधात्वस्मा
नस्मान्दधातु दधात्वस्मान् । अस्मान् रायो रायो ऽस्मा नस्मान् राय ः । रायो

मघवांनो मघवांनो रायो रायो मघवान : । मघवानस् सचन्ताꣳ सचन्तां मघवनो मघवानस् सचन्ताम् । मघवान इति मघ = वान : । सचन्ता मस्माक मस्माकꣳ सस्चन्ताꣳ सचन्ता मस्माकम् । अस्माकाँ सन्तु सन्त्वस्माक मस्माकाँ सन्तु । सन्त्वाशिष आशिषस् सन्तु सन्त्वा शिष : । आशिषस् सत्या स्सत्या - आशिष आशिष स्सत्या : । आशिष इत्या = शिष : । सत्या नो न स्सत्या स्सत्या न : । न स्सन्तु सन्तु नो न स्तन्तु । सन्त्वाशिष आशिषस् सन्तु सन्त्वा शिष : । आशिषो ऽग्ने ग्न आशिष आशिषो ऽग्ने । आशिष इत्या =

शिर्ष : । अग्ने वाजजिद् वाजजि दग्ने ऽग्ने वाजजित् । वाजजिद् वाजँ वाजँ
वाजजिद् वाजजिद् वाजम् । वाजजि दिति वाज = जित् । वाजन् त्वा त्वा वाजँ
वाजन् त्वा । त्वा ससृवाꣳसꣳ ससृवाꣳसन् त्वा त्वा ससृवाꣳसम् । ससृवाꣳसँ
वाजजितँ वाजजितꣳ ससृवाꣳसꣳ ससृवाꣳसँ वाजजितम् । ससृवाꣳस मिति ससृ
= वाꣳसम् । वाजजिताँ सꣳ सँ वाजजितँ वाजजिताँ सम् । वाजजित मिति
वाज = जितम् । सं मार्ज्मि मार्ज्मि सꣳ सं मार्ज्मि । मार्ज्मीति मार्ज्मि ।।२।।

देवं सवित स्सवित र्देव देवं सवित ः । सवित रेत मेतं सवित स्सवित रेतम् । एवन् त्वां त्वैत मेतन् त्वां । त्वा वृणते वृणते त्वा त्वा वृणते । वृणते बृहस्पतिं बृहस्पतिं वृणते वृणते बृहस्पतिम् । बृहस्पतिम् ब्रह्माणंम् ब्रह्माणं बृहस्पतिं बृहस्पतिम् ब्रह्माणंम् । ब्रह्माणन् तत्तद् ब्रह्माणंम् ब्रह्माणन् तत् । तदह महन् तत्तदहम् । अहं मनंसे मनंसे ऽह महं मनंसे । मनंसे प्र प्र मनंसे मनंसे प्र । प्र ब्रंवीमि ब्रवीमि प्र प्र ब्रंवीमि । ब्रवीमि मनो मजों ब्रवीमि ब्रवीमि मनं ः । मनों गायत्र्यै गांयत्र्यै मनो मनों गायत्र्यै । गायत्र्यै गांयत्री गांयत्री गांयत्र्यै

गायत्रै गायत्री । गायत्री त्रिष्टुभे त्रिस्तुभे गायत्री गायत्री त्रिष्टुभे । त्रिष्टुभे त्रिष्टु
प्त्रिस्तु प्त्रिस्तुभे त्रिष्टुभे त्रिष्टुप् । त्रिस्तुभ इति त्रि = स्तुभे । त्रिष्टुब् जगत्यै
जगत्यै त्रिस्तु प्त्रिष्टुब् जगत्यै । त्रिस्तु बिति त्रि = स्तुप् । जगत्यै जगती जगती
जगत्यै जगत्यै जगती । जगत्य नुष्टुभे ऽनुस्तुभे जगती जगत्य नुष्टुभे । अनुष्टुभे
ऽनुष्टुब ऽनुस्तुब ऽनुस्तुभे ऽनुष्टुभे ऽनुष्टुप् । अनुस्तुभ इत्यनु = स्तुभे । अनुष्टुप्
प्रजापतये प्रजापतये ऽनुस्तुब नुष्टुप् प्रजापतये । अनुस्तुबित्यनु = स्तुप् ।
प्रजापतये प्रजापति : प्रजापति : प्रजापतये प्रजापतये प्रजापति : । प्रजापतय

इति प्रजा = पतये । प्रजापति र्विश्वेभ्यो विश्वेभ्य ः प्रजापति ः प्रजापति र्विश्वेभ्य ः । प्रजापति रिति प्रजा = पति ः । विश्वेभ्यो देवेभ्यो देवेभ्यो विश्वेभ्यो विश्वेभ्यो देवेभ्य ः । देवेभ्यो बृहस्पति र्बृहस्पति र्देवेभ्यो देवेभ्यो बृहस्पति ः । बृहस्पति र्देवानान् देवानां बृहस्पति र्बृहस्पति र्देवानाम् । देवानाम् ब्रह्मा ब्रह्मा देवानान् देवानाम् ब्रह्मा । ब्रह्माऽह महं ब्रह्मा ब्रह्मा ऽहम् । अहं मनुष्याणां मनुष्याणा मह महं मनुष्याणाम् । मनुष्याणां भू र्भु र्मनुष्याणां मनुष्याणां भू ः । भू र्भुवो भुवो भू र्भू र्भुव ः । भुव स्व स्स्व र्भुवो भुव स्स्व ः ।

स्व र्निरस्तो निरस्त स्स्व स्स्व र्निरस्त ः । निरस्त ः पाप्मा पाप्मा निरस्तो निरस्त ः पाप्मा । निरस्त इति नि ः = अस्त ः । पाप्मेद मिदं पाप्मा पाप्मेदम्। इद मह मह मिद मिद महम् । अहं बृहस्पते बृहस्पते रह महं बृहस्पते ः । बृहस्पते स्सदसि सदसि बृहस्पते बृहस्पते स्सदसि । सदसि सीदामि सीदामि सदसि सदसि सीदामि । सीदामि मित्रस्य मित्रस्य सीदामि सीदामि मित्रस्य । मित्रस्य त्वा त्वा मित्रस्य मित्रस्य त्वा । त्वा चक्षुषा चक्षुषा त्वा त्वा चक्षुषा । चक्षुषा प्रति प्रति चक्षुषा चक्षुषा प्रति । प्रतीक्ष ईक्षे प्रति प्रतीक्षे । ईक्षे प्रति

प्रतीक्ष ईक्षे प्रति । प्रति गृण्हामि गृण्हामि प्रति प्रति गृण्हामि । गृण्हाम्याददे दद आ गृण्हामि गृण्हाम्या ददे । आददे । ददे ऽग्ने रग्ने ददे ददे ऽग्ने ः । अग्नेष्ट्वा त्वा ऽग्ने रग्नेष्ट्वा । त्वा ऽऽस्ये नास्येन त्वा त्वा ऽऽस्येन । आस्येन प्र प्रा स्ये नास्येन प्र । प्राश्नाम्यश्नामि प्र प्राश्नामि । अश्नामि बृहस्पते बृहस्पते रश्नाम्यश्नामि बृहस्पते ः । बृहस्पते मुखेन मुखेन बृहस्पते बृहस्पते मुखेन । मुखेन या या मुखेन मुखेन या ः । या - अप्स्वप्सु या या - अप्सु । अप्स्वन्त रन्त रप्स्व प्स्वन्त ः । अप्स्वि त्यप् = सु । अन्त देवता देवता - अन्त रन्त देवता ः।

देवता स्तास्ता देवता देवता स्ता : । ता - इद मिदन् तास्ता - इदम् । इदाँ शमयन्तु शमय न्त्विद मिदाँ शमयन्तु । शमयन्तु स्वाहाकृतꣳ स्वाहाकृतꣳ शमयन्तु शमयन्तु स्वाहाकृतम् । स्वाहाकृत ञ्जठरं ञ्जठरꣳ स्वाहाकृतꣳ स्वाहाकृत ञ्जठरम् । स्वाहाकृत मिति स्वाहा - कृतम् । जठर मिन्द्रस्येन्द्रस्य जठरं ञ्जठर मिन्द्रस्य । इन्द्रस्य गच्छ गच्छेन्द्रस्येन्द्रस्य गच्छ । गच्छ घसिना घसिना गच्छ गच्छ घसिना । घसिना मे मे घसिना घसिना मे । मे मा मा मे मे मा । मा सꣳ सं मा मा सम् । सं पृक्था : पृक्था स्सꣳ सं पृक्था : । पृक्था

ऊर्ध्व मूर्ध्वम् पृक्था ः पृक्था ऊर्ध्वम् । ऊर्ध्वं मे म ऊर्ध्व मूर्ध्वं मे । मे नाभे
र्नाभे मे मे नाभे ः । नाभे स्सीद सीद नाभे र्नाभे स्सीद । सीदेन्द्रस्येन्द्रस्य सीद
सीदेन्द्रस्य । इन्द्रस्य त्वा त्वेन्द्रस्येन्द्रस्य त्वा । त्वा जठरे जठरे त्वा त्वा जठरे ।
जठरे सादयामि सादयामि जठरे जठरे सादयामि । सादयामि प्रजापते ः प्रजापते
स्सादयामि सादयामि प्रजापते ः । प्रजापते र्भागो भाग ः प्रजापते ः प्रजापते
र्भाग ः । प्रजापते रिति प्रजा = पते ः । भागो ऽस्यसि भागो भागो ऽसि ।
अस्यूर्जस्वा नूर्जस्वा नस्यस्यूर्जस्वान् । ऊर्जस्वान् पयस्वान् पयस्वा नूर्जस्वा

नूर्जस्वान् पयस्वान् । पयस्वान् प्राणापानौ प्राणापानौ पयस्वान् पयस्वान्
प्राणापानौ । प्राणापानौ मे मे प्राणपानौ प्राणापानौ मे । मे पाहि पाहि मे मे
पाहि । पाहि समानव्यानौ समानव्यानौ पाहि पाहि समानव्यानौ । समानव्याना
- उदानव्याना - उदानव्यानौ समानव्यानौ समानव्याना - उदानव्यानौ ।
उदानव्याना - ऊर्गू गुदानव्याना -उदानव्याना - ऊर्क् । ऊर्गस्यस्यू र्गूर्गसि ।
अस्यूर्ज मूर्ज मस्यस्यूर्जम् । ऊर्जं मयि मय्यूर्ज मूर्जं मयि । मयि धेहि धेहि मयि
मयि धेहि । धेह्यक्षिति रक्षिति र्धेहि धेह्यक्षिति ः । अक्षिति रस्यस्य क्षिति

रक्षिति रसि । असि मामा स्यसि मा । मा मे मे मा मा मे । मे क्षेष्ठा ः क्षेष्ठा मे मे क्षेष्ठा ः । क्षेष्ठा - अमुत्रा मुत्र क्षेष्ठा ः क्षेष्ठा - अमुत्र । अमुत्रा मुष्मिंन्नमुष्मिंन्नमुत्रा मुत्रा मुष्मिंन् । अमुष्मिँ ल्लोके लोके ऽमुष्मिंन्नमुष्मिँ ल्लोके । लोक इहेह लोके लोक इह । इह च चे हे ह च । चेतिंच ।। एषा ते त एषैषा ते । ते - अग्ने ऽग्ने ते ते - अग्ने । अग्ने समित् समि दग्ने ऽग्ने समित् । समित्तया तया समित् समित्तया । समिदिति सं = इत् । तया वर्धस्व वर्धस्व तया तया वर्धस्व । वर्धस्व च च वर्धस्व वर्धस्व च । चा च चा च चा च ।

आच॑ । च प्यायस्व प्यायास्व च च प्यायस्व । प्यायस्वेति॑ प्यायस्व ।। वर्धिषी

महि॑ च च वर्धिषीमहि॑ वर्धिषीमहि॑ च । च वयँ वय श्च च वयम् । वयमा च चा

वयँ वय माच॑ । आच॑ । च प्यासिषीमहि प्यासिषीमहि च च प्यासिषीमहि ।

प्यासिषीमहीति॑ प्यासिषीमहि ।। एत त्तेत एत देतत्ते॑ । ते देव देव ते ते देव ।

देव सवित स्सवित र्देव देव सवित ः । सवित र्यज्ञँ य्यज्ञ९ स॑वित स्सवित र्यज्ञम्।

यज्ञं प्र प्र यज्ञँ य्यज्ञं प्र । प्राहु राहु ः प्र प्राहु ः । आहु र्बृहस्पत॑ये बृहस्पत॑य

आहुराहु र्बृहस्पत॑ये । बृहस्पत॑ये ब्रह्मणे॑ ब्रह्मणे बृहस्पत॑ये बृहस्पत॑ये ब्रह्मणे॑ ।

ब्रह्मणे तेन तेन ब्रह्मणे ब्रह्मणे तेन । तेन यज्ञँ य्यज्ञन् तेन तेन यज्ञम् । यज्ञ मवाव यज्ञँ य्यज्ञमव । अव तेन तेनावाव तेन । तेन यज्ञपतिँ य्यज्ञपतिन् तेन तेन यज्ञपतिम् । यज्ञपतिन् तेन तेन यज्ञपतिँ य्यज्ञपतिन् तेन । यज्ञपति मिति यज्ञ = पतिम् । तेन मां मान् तेन तेन माम् । मा मवाव मां मा मव । अव मनो मनो ऽवाव मन : । मनो ज्योति र्ज्योति र्मनो मनो ज्योति : । ज्योति र्जुषता ञ्जुषता ञ्ज्योति र्ज्योति र्जुषताम् । जुषता माज्यस्याज्यस्य जुषता ञ्जुषता माज्यस्य । आज्यस्य बृहस्पति र्बृहस्पति राज्यस्याज्यस्य बृहस्पति : । बृहस्पति

यँज्ञँ य्यज्ञं बृहस्पति र्बृहस्पति र्यज्ञम् । यज्ञ मिम मिमँ य्यज्ञँ य्यज्ञ मिमम् । इमन्
तनोतु तनो त्विम मिमन् तनोतु । तनो त्वरिष्ट मरिष्टन् तनोतु तनो त्वरिष्टम् ।
अरिष्टँ य्यज्ञँ य्यज्ञ मरिष्ट मरिष्टँ य्यज्ञम् । यज्ञाँ स९ सँ य्यज्ञँ य्यज्ञाँ सम् । स
मिम मिम९ स९ स मिमम् । इमन् दधातु दधा त्विम मिमन् दधातु । दधातु
विश्वे विश्वे दधातु दधातु विश्वे । विश्वे देवासो देवासो विश्वे विश्वे देवास ः ।
देवास इहेह देवासो देवास इह । इह मादयन्तां मादयन्ता मिहेह मादयन्ताम् ।

मादयन्ता मो (३) मो (३) म्मादयन्तां मादयन्ता मो(३)म् । ओ(३)म् प्र प्रो(३) मो(३)म् प्र । प्र तिष्ठ तिष्ठ प्र प्र तिष्ठ । तिष्ठेति तिष्ठ ।।३।।

अग्नीषोमयो रुज्जिति मुज्जिति मग्नीषोमयो रग्नीषोमयो रुज्जितिम् । उज्जिति मन्वनूज्जिति मुज्जिति मनु । उज्जिति मित्युत् = जितिम् । अनू दुद नूत् । उज्जेष ज्जेष मुदुज्जेषम् । जेषँ वाजस्य वाजस्य जेष ज्जेषँ वाजस्य । वाजस्य मा मा वाजस्य वाजस्य मा । मा प्रसवेन प्रसवेन मा मा प्रसवेन । प्रसवेन प्र प्र प्रसवेन

प्रसवेन प्र । प्रसवेनेति प्र = सवेन । प्रोहाम्यूहामि प्र प्रोहामि । ऊहाम्यग्नीषोमा - अग्नीषोमा - ऊहाम्यूहाम्यग्नीषोमौ । अग्नीषोमौ तन्त मग्नीषोमा - अग्नीषोमौ तम् । तमपाप तन्तमप । अप नुदतान् नुदता मपाप नुदताम् । नुदताँ य्यो यो नुदतान् नुदताँ य्य ः । योऽस्मा नस्मान्यो यो ऽस्मान् । अस्मान् द्वेष्टि द्वेष्ट्यस्मा नस्मान्द्वेष्टि । द्वेष्टि यँ य्यन् द्वेष्टि द्वेष्टि यम् । य श्च च यँ य्य श्च । च वयँ वय श्च च वयम् । वयन् द्विष्मो द्विष्मो वयँ वयन् द्विष्म ः । द्विष्मो वाजस्य वाजस्य द्विष्मो द्विष्मो वाजस्य । वाजस्यैनमेनं वाजस्य वाजस्यैनम् । एनं प्रसवेन प्रसवेनैन

मेनं प्रसवेन । प्रसवेना पाप प्रसवेन प्रसवेनाप । प्रसवेनेति प्र = सवेन । अपोहाम्यूहाम्यपापोहामि । ऊहामीन्द्राग्न्यो रिन्द्राग्न्यो रूहाम्यूहा मीन्द्राग्न्यो ः । इन्द्राग्न्यो रिन्द्राग्नी - इन्द्राग्नी - इन्द्राग्न्यो रिन्द्राग्न्यो रिन्द्राग्नी । इन्द्राग्नी वसुभ्यो वसुभ्य इन्द्राग्नी - इन्द्राग्नी वसुभ्य ः । इन्द्राग्नी इतीन्द्राग्नी । वसुभ्य स्त्वा त्वा वसुभ्यो वसुभ्य स्त्वा । वसुभ्य इति वसु - भ्य ः । त्वा रुद्रेभ्यो रुद्रेभ्य स्त्वा त्वा रुद्रेभ्य ः । रुद्रेभ्य आदित्येभ्य आदित्येभ्यो रुद्रेभ्यो रुद्रेभ्य अदित्येभ्य ः । आदित्येभ्य स्स९ स मादित्येभ्य आदित्येभ्य स्सम् । सञ्जानाथा ञ्जानाथा९ स९

सञ्ज्ञानाथाम् । जानाथान् द्यावापृथिवी द्यावापृथिवी जानाथा ञ्ज्ञानाथान् द्यावापृथिवी । द्यावापृथिवी मित्रावरुणौ मित्रावरुणौ द्यावापृथिवी द्यावापृथिवी मित्रावरुणौ । द्यावापृथिवी इति द्यावापृथिवी । मित्रावरुणौ त्वा त्वा मित्रावरुणौ मित्रावरुणौ त्वा । त्वा वृष्ट्या वृष्ट्या त्वा त्वा वृष्ट्या । वृष्ट्या वता मवताँ वृष्ट्या वृष्ट्या वताम् । अवताँ व्यन्तु व्यन्त्ववता मवताँ व्यन्तु । व्यन्तु वयो वयो व्यन्तु व्यन्तु वय ः । वयो रिप्तो रिप्तो वयो वयो रिप्त ः । रिप्तो रिहाणा रिहाणा रिप्तो रिप्तो रिहाणा ः । रिहाणा मरुताम् मरुताꣳ रिहाणा रिहाणा

मरुताम् । मरुतां पृषतीं पृषतीं मरुताम् मरुतां पृषतीम् । पृषतीङ् गच्छ गच्छ पृषतीं पृषतीङ् गच्छ । गच्छ वशा वशा गच्छ गच्छ वशा । वशा पृश्निः पृश्निर्वशा वशा पृश्निः । पृश्निर्भूत्वा भूत्वा पृश्निः पृश्निर्भूत्वा । भूत्वा दिवन् दिवम्भूत्वा भूत्वा दिवम् । दिवङ्गच्छ गच्छ दिवन् दिवङ्गच्छ । गच्छ तत स्ततो गच्छ गच्छ ततः । ततो नो न स्तत स्ततो नः । नो वृष्टिं वृष्टिन्नो नो वृष्टिम् । वृष्टि मा वह वहा वृष्टिं वृष्टि मा वह । आवह । वह चक्षुष्पा श्चक्षुः पा वह वह चक्षुष्पाः । चक्षुष्पा - अस्यसि चक्षुः पा श्चक्षुष्पा - असि ।

चक्षु ः पा इति चक्षु ः - पा ः । असि चक्षु श्चक्षु रस्यसि चक्षु ः । चक्षुर्मे मे

चक्षु श्चक्षुर्मे । मे पाहि पाहि मे मे पाहि । पाहि यँ य्यं पाहि पाहि यम् । यं

परिधिं परिधिँ य्यँ य्यं परिधिम् । परिधिं पर्यधत्था ः पर्यधत्था ः परिधिं परिधिं

पर्यधत्था ः । परिधिमिति परि = धिम् । पर्यधत्था - अग्ने ऽग्ने पर्यधत्था ः

पर्यधत्था - अग्ने । पर्यधत्था इति परि = अधत्था ः । अग्ने देव देवा ग्ने ऽग्ने

देव । देव पणिभि ः पणिभि र्देव देव पणिभि ः । पणिभि र्गुह्यमानो गुह्यमान ः

पणिभि ः पणिभि र्गुह्यमान ः । पणिभिरिति पणि = भि ः । गुह्यमान स्त

न्तङ् गुह्यमानो गुह्यमान स्तम् । त न्तें ते त न्त न्तें । त एत मेत न्तें त एतम् । एत मन्वन्वेत मेत मनु । अनु जोष ञ्जोष मन्वनु जोषम् । जोषम् भरामि भरामि जोष ञ्जोषम् भरामि । भराम्येष एष भरामि भराम्येष : । एषन नैष एष न । नेदिन्ननेत् । इत्त्वत्त्व दिदित्त्वत् । त्वदप चेतयाता - अपचेतयातै त्त्व त्त्व दप चेतयातै । अपचेतयाता - अग्ने रग्ने रप चेतयाता - अप चेतयाता - अग्ने : । अपचेतयाता इत्यप = चेतयातै । अग्ने : प्रियं प्रिय मग्ने रग्ने : प्रियम्। प्रियं पाथ : पाथ : प्रियं प्रियं पाथ : । पाथो ऽप्यपि पाथ : पाथो ऽपि ।

अपीत मित मप्य पीतम् । इताँ स९ स्रवभागा स्स९ स्रवभागा - इत मिताँ स९ स्रवभागा ः । स९स्रवभागा स्थ स्थ स९ स्रवभागा स्स९ स्रवभागा स्थ । स९स्रवभागा इति स९ स्रव = भागा ः । स्थेषे षास्थ स्थेषा । इषा बृहन्तो बृहन्त इषेषा बृहन्त ः । बृहन्त ः प्रस्तरेष्ठा ः प्रस्तरेस्था बृहन्तो बृहन्त ः प्रस्त रेष्ठा ः । प्रस्तरेष्ठा ः परिधय ः परिधय ः प्रस्तरेस्था ः प्रस्तरेष्ठा ः परिधय ः । प्रस्तरेस्था इति प्रस्तरे = स्था ः । परिधय श्च च परिधय ः परिधयश्च । परिधय इति परि = धय ः । च देवा देवा श्च च देवा ः । देवा - इमा मिमान्

देवा देवा - इमाम् । इमाँ वाचँ वाचं मिमा मिमाँ वाचम् । वाचं मभ्यभि वाचँ वाचं मभि । अभि विश्वे विश्वेऽभ्यभि विश्वे । विश्वे गृणन्तो गृणन्तो विश्वे विश्वे गृणन्त : । गृणन्त आसद्यासद्य गृणन्तो गृणन्त आसद्य । आस द्यास्मि न्नस्मि न्नासद्या सद्यास्मिन् । आसद्येत्या = सद्य । अस्मिन् बर्हिषि बर्हि ष्यस्मि न्नस्मिन् बर्हिषि । बर्हिषि मादयध्वं मादयध्वं बर्हिषि बर्हिषि मादयध्वम् । मादयध्वᳪं स्वाहा स्वाहा मादयध्वं मादयध्वᳪं स्वाहा । स्वाहा वाड्वाट् स्वाहा स्वाहा वाट् । वाड् घृताची घृताची वाड् वाड् घृताची । घृताची स्थ स्थो घृताची घृताची

स्थ ः । घृताची इति घृताची । स्थो धुर्यौ धुर्यौ स्थ स्थो धुर्यौ । धुर्यौ पातं पातन् धुर्यौ धुर्यौ पातम् । पाताँ सुम्ने सुम्ने पातं पाताँ सुम्ने । सुम्ने स्थ स्थ स्सुम्ने सुम्ने स्थ ः । सुम्ने इति सुम्ने । स्थ स्सुम्ने सुम्ने स्थ स्थ स्सुम्ने । सुम्ने मा मा सुम्ने सुम्ने मा । मा धत्तन् धत्तं मा मा धत्तम् । धत्तमिति धत्तम् ।।४।।

अग्ने ऽदब्धायो ऽदब्धायो ऽग्ने ऽग्ने ऽदब्धायो । अदब्धायो ऽशीतमा शीतमा दब्धायो ऽदब्धायो ऽशीतम । अदब्धायो इत्य दब्ध = आयो । अशीतम पाहि

पाह्यंशीतमा शीतम पाहि । पाहि मा मा पाहि पाहि मा । मा दिद्यो र्दिद्यो र्मा मा दिद्यो : । दिधो : पाहि पाहि दिद्यो र्दिधो : पाहि । पाहि प्रसित्यै प्रसित्यै पाहि पाहि प्रसित्यै । प्रसित्यै दुरिष्ट्यै दुरिष्ट्यै प्रसित्यै प्रसित्यै दुरिष्ट्यै । प्रसित्या इति प्र = सित्सै । दुरिष्ट्यै दुरद्मन्यै दुरद्मन्यै दुरिष्ट्यै दुरिष्ट्यै दुरद्मन्यै । दुरिष्ट्या इति दु : = इष्ट्यै । दुरद्मन्या - अविष मविषन् दुरद्मन्यै दुरद्मन्या - अविषम् । दुरद्मन्या इति दु : = अद्मन्यै । अविषन् नो नोऽविष मविषन् न : । न : पितुं पितुन् नो न : पितुम् । पितुङ् कृणु कृणु पितुं पितुङ् कृणु । कृणु

सुषदा सुसदा कृणु कृणु सुषदा । सुषदा योनौ योनौ सुसदा सुषदा योनौ ।
सुसदेति सु = सदा । योनौ स्वाहा स्वाहा योनौ योनौ स्वाहा । स्वाहा वाड् वाट्
स्वाहा स्वाहा वाट् । वा ळग्नये ऽग्नये वाड् वा ळग्नये । अग्नये सँवेशपतये
सँवेशपतये ऽग्नये ऽग्नये सँवेशपतये । सँवेशपतये स्वाहा स्वाहा सँवेशपतये
सँवेशपतये स्वाहा । सँवेशपतय इति सँवेश = पतये । स्वाहा सरस्वत्यै
सरस्वत्यै स्वाहा स्वाहा सरस्वत्यै । सरस्वत्यै यशोभगिन्यै यशोभगिन्यै सरस्वत्यै
सरस्वत्यै यशोभगिन्यै । भशोभगिन्यै स्वाहा स्वाहा यशोभगिन्यै यशोभगिन्यै

स्वाहा । यशोभगिन्या इति यश : = भगिन्यै । स्वाहो लूखल उलूखले स्वाहा स्वाहो लूखले । उलूखले मुसले मुसल उलूखल उलूखले मुसले । मुसले यद्यन् मुसले मुसले यत् । यच्च च य द्य च्च । च शूर्पे शूर्पे च च शूर्पे । शूर्पे आशिश्लेषा शिश्लेष शूर्पे शूर्प आशिश्लेष । आशिश्लेष दृषदि दृषद्या शिश्लेषा शिश्लेष दृषदि । अशिश्लेषेत्या = शिश्लेष । दृषदि यद्यद् दृपदि दृषदि यत् । यत्कपाले कपाले यद्य त्कपाले । कपाल उत्प्रुष उत्प्रुष : कपाले कपाल उत्प्रुष : । उत्प्रुषो विप्रुषो विप्रुष उत्प्रुष उत्प्रुषो विप्रुष : । उत्प्रुष इत्युत् =

प्रुषः । विप्रुष स्सꣳ सँ विप्रुषो विप्रुष स्सम् । विप्रुष इति वि = प्रुषः ।

सञ्जुहोमि जुहोमि सꣳ सञ्जुहोमि । जुहोमि सत्या स्सत्या जुहोमि जुहोमि

सत्याः । सत्या स्सन्तु सन्तु सत्या स्सत्या स्सन्तु । सन्तु यजमानस्य यजमानस्य

सन्तु सन्तु यजमानस्य । यजमानस्य कामाः कामा यजमानस्य यजमानस्य

कामाः । कामा स्स्वाहा स्वाहा कामाः कामा स्स्वाहा । स्वाहा ऽऽप्यायतां

प्याय तामा स्वाहा स्वाहा ऽऽप्यायताम् । आप्यायताम् । प्यायतान् ध्रुवा ध्रुवा

प्यायतां प्यायतान् ध्रुवा । ध्रुवा हविषा हविषा ध्रुवा ध्रुवा हविषा । हविषा घृतेन

घृतेन हविषा हविषा घृतेन । घृतेन यज्ञँ य्यज्ञँ य्यज्ञँ य्यज्ञङ् घृतेन घृतेन यज्ञँ य्यज्ञम् । यज्ञँ य्यज्ञं प्रति प्रति यज्ञँ य्यज्ञँ य्यज्ञँ य्यज्ञं प्रति । यज्ञँ य्यज्ञ मिति यज्ञं = यज्ञम् । प्रति देवयद्भ्यो देवयद्भ्य ः प्रति प्रति देवयद्भ्य ः । देवयद्भ्य स्सूर्याया स्सूर्याया देवयद्भ्यो देवयद्भ्य स्सूर्याया ः । देवयद्भ्य इति देवयत् = भ्य ः । सूर्याया - ऊध ऊध स्सूर्याया स्सूर्याया - ऊध ः । ऊधो - अदित्या - अदित्या - ऊध ऊधो - अदित्या ः । अदित्या - उपस्थ उपस्थे ऽदित्या - अदित्या - उपस्थे । उपस्थ उरुधारो रुधारो पस्थ उपस्थ उरुधारा । उपस्थ

इत्युप = स्थे । उरुधारा पृथिवी पृथिव्युरुधारो रुधारा पृथिवी । उरुधारेत्युरु = धारा । पृथिवी यज्ञे यज्ञे पृथिवी पृथिवी यज्ञे । यज्ञे - अस्मिन्नस्मि न्यज्ञे यज्ञे - अस्मिन् । अस्मिन्नि त्यस्मिन् ।। देवा गातुविदो गातुविदो देवा देवा गातुविद ः। गातुविदो गातुङ् गातुङ् गातुविदो गातुविदो गातुम् । गातुविद इति गातु = विद ः । गातु मित्वेत्वा गातुङ् गातु मित्वा । इत्वा गातुङ् गातु मित्वेत्वा गातुम् । गातु मितेत गातुङ् गातु मित । इतेतीत ।। मनसस्पते पते मनसो मनसस्पते । पत इम मिमं पते पत इमम् । इमन्देव देवेम मिमन्देव । देव यज्ञँ

य्यज्ञन् देव देव यज्ञम् । यज्ञ॒ स्वाहा स्वाहा यज्ञँ य्यज्ञ॒ स्वाहा । स्वाहा वाते वाते स्वाहा स्वाहा वाते । वाते धा धा वाते वाते धा ः । धा इति धा ः ।। सं बर्हि र्बर्हि स्स॒ सं बर्हि ः । बर्हि रङ्क्ता मङ्क्तां बर्हि बर्हि रङ्क्ताम् । अङ्क्ता॒ हविषा हविषा ऽङ्क्ता मङ्क्ता॒ हविषा । हविषा घृतेन घृतेन हविषा हविषा घृतेन । घृतेन स॒ सङ् घृतेन घृतेन सम् । स मादित्यै रादित्यै स्स॒ स मादित्यै ः । आदित्यै र्वसुभि र्वसुभि रादित्यै रादित्यै र्वसुभि ः । वसुभि स्स॒ सँ वसुभि र्वसुभि स्सम् । वसुभि रिति वसु = भि ः । सं मरुद्भि र्मरुद्भि

स्सꣳ सं मरुद्भिः । मरुद्भि स्सꣳ सं मरुद्भि र्मरुद्भि स्सम् । मरुद्भि रिति मरुत् = भिः । समिन्द्र इन्द्र स्सꣳ समिन्द्रः । इन्द्रो विश्वदेवेभि र्विश्वदेवेभि रिन्द्र इन्द्रो विश्वदेवेभिः । विश्व देवेभि रङ्क्ता मङ्क्ताँ विश्वदेवेभि र्विश्वदेवेभि रङ्क्ताम् । विश्वदेवेभि रिति विश्व = देवेभिः । अङ्क्तान् दिव्यन् दिव्य मङ्क्ता मङ्क्तान् दिव्यम् । दिव्य न्नभो नभो दिव्यन् दिव्य न्नभः । नभो गच्छतु गच्छतु नभो नभो गच्छतु । गच्छतु यद्यद् गच्छतु गच्छतु यत् । यत् स्वाहा स्वाहा यद्यत् स्वाहा । स्वाहा कः कस् स्वाहा स्वाहा कः । कस्त्वा त्वा कः कस्त्वा ।

त्वा वि वि त्वां त्वा वि । वि मुंञ्चति मुञ्चति वि वि मुंञ्चति । मुञ्चति स स मुंञ्चति मुञ्चति स ः । स कस्मै कस्मै स स कस्मैं । कस्मै तस्मै तस्मै कस्मै कस्मै तस्मैं । तस्मै पोषांय पोषांय तस्मै तस्मै पोषांय । पोषांय रक्षसाॅं रक्षसां पोषांय पोषांय रक्षसाम् । रक्षसां भागो भागो रक्षसाॅं रक्षसां भाग ः । भागों ऽस्यसि भागो भागों ऽसि । असि वेषो वेषों ऽस्यसि वेष ः । वेषों ऽस्यसि वेषो वेषों ऽसि । अस्युपवेष उंप वेषों ऽस्यस्युप वेष ः । उपवेषो द्विंषतो द्विंषत उंपवेष उंपवेषो द्विंषत ः । उपवेष इत्युंप = वेष ः । द्विंषतो ग्रीवा ग्रीवा द्विंषतो

द्विषतो ग्रीवा ः । ग्रीवा - उपोप ग्रीवा ग्रीवा - उप । उप वेविड्ढि वेविड्ढ्युपोप

वेविड्ढि । वेविड्ढि वेशान् वेशान्वेविड्ढि वेविड्ढि वेशान् । वेशाँ - अग्ने ऽग्ने वेशान्

वेशाँ - अग्ने । अग्ने सुभग सुभगाग्ने ऽग्ने सुभग । सुभग धारय धारय सुभग सुभग

धारय । सुभगेति सु = भग । धार येहेह धारय धार येह । इह ऋद्धा ऋद्धा -

इहेह ऋद्धा ः । ऋद्धा ः कर्मण्या ः कर्मण्या ऋद्धा ऋद्धा ः कर्मण्या ः । कर्मण्या

- अनपायिनो ऽनपायिन ः कर्मण्याः कर्मण्या - अनपायिन ः । अनपायिनो

यथा यथा ऽनपायिनो ऽनपायिनो यथा । अनपायिन इत्यनप = अयिन ः । यथा

ऽसन्नसन् यथा यथा ऽसन् । असं ञ्जुहोमिं जुहोम्यसन्नसं ञ्जुहोमिं । जुहोमिं त्वा त्वा जुहोमिं जुहोमिं त्वा । त्वा सुभग सुभग त्वा त्वा सुभग । सुभग सौभंगाय सौभंगाय सुभग सुभग सौभंगाय । सुभगेतिंसु = भग । सौभंगाय पुरूतमंम् पुरुतमं॑ सौभंगाय सौभंगाय पुरूतमंम् । पुरूतमंम् पुरुहूत पुरुहूत पुरुतमंम् पुरूतमंम् पुरुहूत । पुरुतम मितिं पुरु = तमंम् । पुरुहूत श्रवस्यञ् छ्रंवस्यन् पुरुहूत पुरुहूत श्रवस्यन् । पुरुहूतेतिं पुरु = हूत । श्रवस्यन्नितिं श्रवस्यन् ।।५।।

सँ वर्चसा वर्चसा स९ सँ वर्चसा । वर्चसा पयसा पयसा वर्चसा वर्चसा पयसा ।

पयसा स९ सं पयसा पयसा सम् । सन् तनूभि स्तनूभि स्स९ सन् तनूभि : ।

तनूभि रगन्मह्यगन्महि तनूभि स्तनूभि रगन्महि । अगन्महि मनसा मनसा

ऽगन्मह्य गन्महि मनसा । मनसा स९ सं मनसा मनसा सम् । साँ शिवेन

शिवेन स९ साँ शिवेन । शिवेनेति शिवेन ।। त्वष्टा सुदत्र स्सुदत्र स्त्वष्टा त्वष्टा

सुदत्र : । सुदत्रो वि वि सुदत्र स्सुदत्रो वि । सुदत्र इति सु = दत्र : । वि दधातु

दधातु वि वि दधातु । दधातु रायो रायो दधातु दधातु राय : । रायो ऽन्वनु

रायो रायो ऽनु । अनु मार्ष्टु मार्ष्ट्वन्वनु मार्ष्टु । मार्ष्टु तन्व स्तन्वो मार्ष्टु मार्ष्टु तन्व: । तन्वो यद्यत्तन्व स्तन्वो यत् । यद्विलिष्टँ विलिष्टँ य्यद्य द्विलिष्टम् । विलिष्ट मिति वि = लिष्टम् ।। यज्ञ शꣳ शँ य्यज्ञ यज्ञ शम् । शञ्च च शꣳ शञ्च । च ते ते च च ते । त उपोप ते त उप । उप च चो पोप च । च शिवे शिवे च च शिवे । शिवे मे मे शिवे शिवे मे । मे सꣳ सं मे मे सम् । सन् तिष्ठस्व तिष्ठस्व सꣳ सन् तिष्ठस्व । तिष्ठस्वा रिष्टे ऽरिष्टे तिष्ठस्व तिष्ठस्वा रिष्टे । अरिष्टे स्विष्टे स्विष्टे ऽरिष्टे ऽरिष्टे स्विष्टे । स्विष्टे मे मे स्विष्टे स्विष्टे मे । स्विष्ट

इति सु = इष्टे । मे सꣳ सं मे मे सम् । सन् तिष्ठस्व तिष्ठस्व सꣳ सन् तिष्ठस्व।
तिष्ठस्व दिवि दिवि तिष्ठस्व तिष्ठस्व दिवि । दिवि विष्णु र्विष्णु र्दिवि दिवि
विष्णु : । विष्णु र्वि वि विष्णु र्विष्णु र्वि । व्यक्रꣳ स्ता क्रꣳ स्त वि व्यक्रꣳ
स्त । अक्रꣳस्त जागतेन जागतेना क्रꣳस्ता क्रꣳस्त जागतेन । जागतेन च्छन्दसा
च्छन्दसा जागतेन जागतेन च्छन्दसा । छन्दसा तत स्तत श्छन्दसा च्छन्दसा
तत : । ततो निर्भक्तो निर्भक्त स्तत स्ततो निर्भक्त : । निर्भक्तो यो यो निर्भक्तो
निर्भक्तो य : । निर्भक्त इति नि : = भक्त : । योऽस्मा न्स्मान्यो योऽस्मान् ।

अस्मान् द्वेष्टि द्वेष्ट्यस्मा नस्मान् द्वेष्टि । द्वेष्टि यँ य्यन् द्वेष्टि द्वेष्टि यम् । यञ्च च यँ य्यञ्च । च वयँ वय ञ्च च वयम् । वयन् द्विष्मो द्विष्मो वयँ वयन् द्विष्म : । द्विष्मोऽन्तरिक्षे ऽन्तरिक्षे द्विष्मो द्विष्मो ऽन्तरिक्षे । अन्तरिक्षे त्रैष्टुभेन त्रैस्तुभे नान्तरिक्षे ऽन्तरिक्षे त्रैष्टुभेन । त्रैष्टुभेन पृथिव्यां पृथिव्यान् त्रैस्तुभेन त्रैष्टुभेन पृथिव्याम् । त्रैस्तु भेनेति त्रैस्तुभेन । पृथिव्याङ् गायत्रेण गायत्रेण पृथिव्यां पृथिव्याङ् गायत्रेण । गायत्रे णास्मा दस्माद् गायत्रेण गायत्रे णास्मात् । अस्मा दन्ना दन्ना दस्मा दस्मा दन्नात् । अन्ना दस्या - अस्या - अन्ना दन्ना दस्यै ।

अस्यै प्रतिष्ठायां ः प्रतिस्थायां - अस्या - अस्यै प्रतिष्ठायां ः । प्रतिष्ठाया - अगन्मा गन्म प्रतिस्थायां ः प्रतिष्ठाया - अगन्म । प्रतिस्थाया इति प्रति = स्थायां ः । अगन्म स्व स्स्व रगन्मा गन्म स्वं ः । स्व स्स॒ स॒ स्व स्स्व स्सम्। स्व रिति स्वं ः । सञ्ज्योतिषा ज्योतिषा स॒ स ञ्ज्योतिषा । ज्योतिषा ऽभूमा भूम ज्योतिषा ज्योतिषा ऽभूम । अभूम स्वयंभूस् स्वयंभू रभुमा भुम स्वयंभू ः । स्वयंभू रस्यसि स्वयंभू स्वयंभू रसि । स्वयंभूरिति स्वयं = भू ः । असि श्रेष्ठ श्श्रेष्ठो ऽस्यसि श्रेष्ठ ः । श्रेष्ठो रश्मी - रश्मिश्श्रेष्ठ श्श्रेष्ठा रश्मि ः । रश्मि र्वर्चोदा

वर्चोदा रश्मी - रश्मि वर्चोदा : । वर्चोदा - अस्यसि वर्चोदा वर्चोदा - असि । वर्चोदा इति वर्च : = दा : । असि वर्चो वर्चो ऽस्यसि वर्च : । वर्चो मे मे वर्चो वर्चो मे । मे देहि देहि मे मे देहि । देहि सूर्यस्य सूर्यस्य देहि देहि सूर्यस्य। सूर्य स्यावृत मावृतः सूर्यस्य सूर्य स्यावृतम् । आवृत मन्वन्वावृत मावृत मनु । आवृत मित्या = वृतम् । अन्वा वर्ते वर्त आऽन्वन्वा वर्ते । आवर्ते । वर्ते ऽग्ने ऽग्ने वर्ते वर्ते ऽग्ने । अग्ने गृहपते गृह पते ऽग्ने ऽग्ने गृहपते । गृहपते सुगृहपति स्सुगृहपति गृहपते गृहपते सुगृहपति : । गृहपत इति गृह = पते । सुगृहपति रह

महऽ सुगृहपति स्सुगृहपति रहम् । सुगृहपति रिति सु = गृहपति ः । अहन्

त्वया त्वयाऽह महन् त्वया । त्वया गृहपत्या गृहपत्या त्वया त्वया गृहपत्या ।

गृहपत्या भूयासं भूयासङ् गृहपत्या गृहपत्या भूयासम् । गृह पत्येति गृह =

पत्या । भूयासाँ सुगृहपति स्सुगृहपति भूयासं भूयासाँ सुगृहपति ः । सुगृहपति

स्त्व न्त्वऽ सुगृहपति स्सुगृहपति स्त्वम् । सुगृहपति रिति सु = गृहपति ः । त्वं

मया मया त्वन् त्वं मया । मया गृहपत्या गृहपत्या मया मया गृहपत्या ।

गृहपत्या भूया भूया गृहपत्या गृहपत्या भूया ः । गृहपत्येति गृह = पत्या । भूया

- अस्थूर्यस्थूरि भूया भूया - अस्थूरि । अस्थूरि णो नो ऽस्थूर्यस्थूरिणः । नो गार्हपत्यानि गार्हपत्यानि नो नो गार्हपत्यानि । गार्हपत्यानि सन्तु सन्तु गार्हपत्यानि गर्हपत्यानि सन्तु । गर्हपत्या नीति गर्ह = पत्यानि । सन्तु शतᳪ शतᳪ सन्तु सन्तु शतम् । शताँ हिमा हिमा श्शतᳪ शताँ हिमाः । हिमा स्तिग्मेन तिग्मेन हिमा हिमा स्तिग्मेन । तिग्मेन नो न स्तिग्मेन तिग्मेन नः । न स्तेजसा तेजसा नो न स्तेजसा । तेजसा सᳪ सन् तेजसा तेजसा सम् । साँ शिशाधि शिशाधि सᳪ साँ शिशाधि । शिशाधि सूर्यस्य सूर्यत्य शिशाधि शिशाधि

सूर्यस्य । सूर्य स्यावृतं मावृतꣳ सूर्यस्य सूर्य स्यावृतम् । आवृत मन्वन्वावृतं मावृत मनु । आवृत मित्या = वृतम् । अन्वा वर्ते वर्त आऽन्वन्वा वर्ते । आवर्ते । वर्त इति वर्ते ।। उरु विंण्णो विष्ण उरूरु विंष्णो । विष्णो वि वि विंष्णो विष्णो वि। विष्णो इति विष्णो । वि क्रमस्व क्रमस्व वि वि क्रमस्व । क्रमस्वोरूरु क्रमस्व क्रमस्वोरु । उरु क्षयाय क्षयायोरूरु क्षयाय । क्षयाय नो न : क्षयाय क्षयाय न :। नस्कृधि कृधि नो नस्कृधि । कृधीति कृधि ।। घृतङ् घृतयोने घृतयोने घृतङ् घृतङ् घृतयोने । घृतयोने पिब पिब घृतयोने घृतयोने पिब । घृतयोन इति घृत

= योने । पिब प्र प्र प्र प्रं पिब पिब प्र प्रं । प्र प्रं यज्ञपतिँ य्यज्ञपतिं प्र प्र प्र प्रं यज्ञपतिम् । प्र प्रेति प्र = प्रं । यज्ञपतिन् तिर तिर यज्ञपतिँ य्यज्ञपतिन् तिर । यज्ञपति मिति यज्ञ = पतिम् । तिरेति तिर ।। ततो ऽस्यसि तत स्ततो ऽसि । असि तन्तु स्तन्तु रस्यसि तन्तु ः । तन्तु रस्यसि तन्तु स्तन्तु रसि । अस्यन्वन्वस्यस्यनु । अनु मा मा ऽन्वनुमा । मा तनुहि तनुहि मा मा तनुहि । तनुह्यस्मि न्नस्मिं स्तनुहि तनुह्यस्मिन् । अस्मिन् यज्ञे यज्ञेऽस्मिन् नस्मिन् यज्ञे । यज्ञेऽस्या मस्याँ य्यज्ञे यज्ञे ऽस्याम् । अस्यां साधुकृत्यायां साधुकृत्याया मस्या

मस्याꣳ साधु कृत्यायाम् । साधुकृत्याया मस्मिन्नस्मिन् त्साधु कृत्यायाꣳ साधुकृत्याया मस्मिन् । साधुकृत्याया मिति साधु = कृत्यायाम् । अस्मि न्नन्ने ऽन्ने ऽस्मिन्न स्मिन्नन्ने । अन्ने ऽस्मि न्नस्मिन्नन्ने ऽन्ने ऽस्मिन् । अस्मिँ ल्लोके लोके ऽस्मि न्नस्मिँ ल्लोके । लोक इद मिदँ ल्लोके लोक इदम् । इदं मे म इद मिदं मे । मे कर्म कर्म मे मे कर्म । कर्मेद मिदङ् कर्म कर्मेदम् । इदँ वीर्यम्व् वीर्य मिद मिदँ वीर्यम् । वीर्यम् पुत्र ः पुत्रो वीर्यम्व् वीर्यम् पुत्र ः । पुत्रो ऽनुसन्तनो त्वनुसन्तनोतु पुत्र ः पुत्रो ऽनुसन्तनोतु । अनुसन्तनोत्वग्ने ऽग्ने ऽनुसन्तनो

त्वनुसन्तंनोत्वग्ने । अनुसन्तंनो त्वित्यनु = सन्तंनोतु । अग्ने व्रतपते व्रतपते ऽग्ने ऽग्ने व्रतपते । व्रतपते व्रतँ व्रतँ व्रतपते व्रतपते व्रतम् । व्रतपत इति व्रत = पते । व्रत मचारिष मचारिषँ व्रतँ व्रतम चारिषम् । अचारिषन् तत्तदचारिष मचारिषन् तत् । तदशक मशकन् तत्त दशकम् । अशकन् तत्त दशक मशकन् तत् । तन्मे मे तत्तन्मे । मे ऽराध्य राधि मे मे ऽराधि । अराधीद मिद मराध्यरा धीदम् । इद मह मह मिद मिद महम् । अहँ य्यो योऽह महँ य्य : । य एवैव

योो य एव । एवास्म्य स्म्येवैवास्मि । अस्मि स सो स्म्यस्मि स । स एवैव स स एव । एवास्म्यस्म्ये वैवास्मि । अस्मीत्यस्मि ।।६।।

अग्नये कव्यवाहनाय कव्यवाहना याग्नये ऽग्नये कव्यवाहनाय । कव्यवाहनाय स्वाहा स्वाहा कव्यवाहनाय कव्यवाहनाय स्वाहा । कव्यवाहनायेति कव्य = वाहनाय । स्वाहा सोमाय सोमाय स्वाहा स्वाहा सोमाय । सोमाय पितृमते पितृमते सोमाय सोमाय पितृमते । पितृमते स्वाहा स्वाहा पितृमते पितृमते

स्वाहा । पितृमत इति पितृ = मते । स्वाहा ऽपहता - अपहतास् स्वाहा स्वाहा ऽपहता ः । अपहता - असुरा - असुरा - अपहता - अपहता - असुरा ः । अपहता इत्यप = हता ः । असुरा रक्षांꣳसि रक्षाꣳ स्यसुरा - असुरा रक्षांꣳसि । रक्षांꣳसि वेदिषदो वेदिसदो रक्षांꣳसि रक्षांꣳसि वेदिषद ः । वेदिषदो ये ये वेदिसदो वेदिषदो ये । वेदिसद इति वेदि = सद ः । ये रूपाणि रूपाणि ये ये रूपाणि । रूपाणि प्रतिमुञ्चमाना ः प्रतिमुञ्चमाना रूपाणि रूपाणि प्रतिमुञ्चमाना ः । प्रतिमुञ्चमाना - असुरा - असुरा ः प्रतिमुञ्चमाना ः प्रति

मुञ्चमाना - असुरा ः । प्रतिमुञ्चमाना इति प्रति = मुञ्चमाना ः । असुरा स्सन्त स्सन्तो ऽसुरा - असुरा स्सन्त ः । सन्त स्स्वधया स्वधया सन्त स्सन्त स्स्वधया । स्वधया चरन्ति चरन्ति स्वधया स्वधया चरन्ति । चरन्तीति चरन्ति ।। परापुरो निपुरो निपुर ः परापुर ः परापुरो निपुर ः । परापुर इति परा = पुर ः । निपुरो ये ये निपुरो निपुरो ये । निपुर इति नि = पुर ः । ये भरन्ति भरन्ति ये ये भरन्ति । भरन्त्यग्नि रग्नि र्भरन्ति भरन्त्यग्नि ः । अग्निष्टाꣳ स्ता नग्नि रग्निष्टान् । ताँ ल्लोका ल्लोकात्ताꣳ स्ताँ ल्लोकात् । लोकात् प्र प्र लोका ल्लोकात् प्र ।

प्रणुदाति नुदाति प्र प्र णुदाति । नुदात्यस्मा दस्मान्नुदाति नुदात्यस्मात् । अस्मादित्यस्मात् ।। नमो वो वो नमो नमो व : । वः पितर : पितरो वो व : पितर : । पितर श्शुष्माय शुष्माय पितर : पितर श्शुष्माय । शुष्माय तपसे तपसे शुष्माय शुष्माय तपसे । तपसे यद्यत्तपसे तपसे यत् । यज्जीव ञ्जीवँ य्यद् यज्जीवम् । जीवन् तस्मै तस्मै जीव ञ्जीवन् तस्मै । तस्मै रसाय रसाय तस्मै तस्मै रसाय । रसाय घोराय घोराय रसाय रसाय घोराय । घोराय मन्यवे मन्यवे घोराय घोराय मन्यवे । मन्यवे स्वधायै स्वधायै मन्यवे मन्यवे स्वधायै । स्वधायै वो व

स्स्वधायै स्वधायै व : । व : पितर : पितरो वो व : पितर : । पितरो नमो

नम : पितर : पितरो नम : । नम एत देतन्नमो नम एतत् । एतद् वो व एत

देतद् व : । व : पितर : पितरो वो व : पितर : । पितरो वासो वास :

पितर : पितरो वास : । वासो गृहान् गृहा न्वासो वासो गृहान् । गृहान्नो नो

गृहन् गृहान्न : । न : पितर : पितरो नो न : पितर : । पितरो दत्त दत्त

पितर : पितरो दत्त । दत्तो दुद् दत्त दत्तोत् । उदा युषा ऽऽयुषो दुदा युषा ।

आयुषा स्वायुषा स्वायुषा ऽऽयुषा ऽऽयुषा स्वायुषा । स्वायुषोदुत् स्वायुषा

स्वायुषोत् । स्वायुषेति सु = आयुषा । उत्पर्जन्यस्य पर्जन्यस्योदु त्पर्जन्यस्य । पर्जन्यस्य धामभि र्धामभि : पर्जन्यस्य पर्जन्यस्य धामभि : । धामभि रुदुद् धामभि र्धामभि रुत् । धामभि रिति धाम = भि : । उदस्था मस्था मुदु दस्थाम् । अस्था ममृता नमृता नस्था मस्था ममृतान् । अमृताँ - अन्वन्वमृता नमृताँ - अनु । अन्वित्यनु ।। आ धत्त धत्ता धत्त । धत्त पितर : पितरो धत्त धत्त पितर : । पितरो गर्भङ् गर्भम् पितर : पितरो गर्भम् । गर्भङ् कुमारङ् कुमारङ् गर्भङ् गर्भङ् कुमारम् । कुमारं पुष्करस्रजं पुष्करस्रजङ् कुमारङ् कुमारं

पुष्करस्रजम् । पुष्कर स्रज मिति पुष्कर = स्रजम् । य थेहेह यथा यथेह । इह पुरुष : पुरुष इहेह पुरुष : । पुरुषो ऽसद सत्पुरुष : पुरुषो ऽसत् । असदित्यसत् ।। ऊर्जं वहन्ती र्वहन्ती रूर्ज मूर्जं वहन्ती : । वहन्ती रमृत ममृतँ वहन्ती र्वन्हनी रमृतम् । अमृतङ् घृतङ् घृत ममृत ममृतङ् घृतम् । घृतं पय : पयो घृतङ् घृतं पय : । पय : कीलालङ् कीलालं पय : पय : कीलालम् । कीलालम् परिस्रुतम् परिस्रुतङ् कीलालङ् कीलालम् परिस्रुतम् । परिस्रुत मिति परि = स्रुतम् ।। स्वधा स्थ स्थ स्वधा स्वधा स्थ । स्थ तर्पयत तर्पयत स्थ स्थ

तपयंत । तर्पयंत मे मे तर्पयंत तर्पयंत मे । मे पितॄन् पितॄन् मे मे पितॄन् । पितॄ नितिं पितॄन् ।।७।।

इति द्वितीयोऽध्याय :

अथ तृतीयोऽध्यायः

ॐ समिधाऽग्निं मग्निं समिधा समिधा ऽग्निम् । समिधेति सं = इधा । अग्निन्दुवस्यत दुवस्यताग्नि मग्निन्दुवस्यत । दुवस्यत घृतै र्घृतै र्दुवस्यत दुवस्यत घृतै : । घृतै र्बोधयत बोधयत घृतै र्घृतै र्बोधयत । बोधयतातिथि मतिथिं बोधयत बोधय तातिथिम् । अतिथि मित्यतिथिम् ।। आ ऽस्मिन्न स्मिन्ना ऽस्मिन् । अस्मिन्हव्या हव्या ऽस्मिन्नस्मिन्हव्या । हव्या जुहोतन जुहोतन हव्या

तपयंत । तर्पयंत मे मे तर्पयंत तर्पयंत मे । मे पितॄन् पितॄन् मे मे पितॄन् । पितॄ निति पितॄन् ॥७॥

इति द्वितीयोऽध्याय ः

अथ तृतीयोऽध्यायः

ॐ समिधाऽग्निं मग्निं॑ समिधा॑ समिधा ऽग्निम् । समिधेति॑ सं = इधा॑ । अग्निं॑दुवस्यत दुवस्यताग्निं मग्निं॑दुवस्यत । दुवस्यत घृतैः घृ॑तै र्दु॑वस्यत दुवस्यत घृतैः । घृतै बो॑धयत बोधयत घृतै र्घृ॑तै र्बो॑धयत । बोधयताति॑थि मति॑थिं बोधयत बोधय ताति॑थिम् । अति॑थि मित्यति॑थिम् ।। आ ऽस्मि॑न्न स्मिन्ना ऽस्मि॑न् । अस्मिन्हव्या हव्या ऽस्मि॑न्नस्मिन्हव्या । हव्या जु॑होतन जुहोतन हव्या

हव्या जुहोतन । जुहोतनेति जुहोतन ।। सुसमिद्धाय शोचिषे शोचिषे सुसमिद्धाय सुसमिद्धाय शोचिषे । सुसमिद्धायेति सु = समिद्धाय । शोचिषे घृतङ् घृतꣳ शोचिषे शोचिषे घृतम् । घृतन् तीव्रन् तीव्रङ् घृतङ् घृतन् तीव्रम् । तीव्र ञ्जुहोतन जुहोतन तीव्रन् तीव्र ञ्जुहोतन । जुहोतनेति जुहोतन ।। अग्नये जातवेदसे जातवेद सेऽग्नये ऽग्नये जातवेदसे । जातवेदस इति जात = वेदसे ।। तन् त्वा त्वा तन् तन् त्वा । त्वा समिद्भि स्समिद्भि स्त्वा त्वा समिद्भि : । समिद्भि रङ्गिरोऽङ्गिर स्समिद्भि स्समिद्भि रङ्गिर : । समिद्भि रिति समित् = भि :।

अङ्गिरो घृतेन घृतेनाङ्गिरो ऽङ्गिरो घृतेन । घृतेन वर्धयामसि वर्धयामसि घृतेन घृतेन वर्धयामसि । वर्धयामसीति वर्धयामसि ॥ बृहच्छोच शोच बृहद् बृहच्छोच । शोचा यविष्ठ्य यविष्ठ्य शोच शोचा यविष्ठ्य । यविष्ठ्येति यविष्ठ्य ॥ उपत्त्वा त्वोपोपत्त्वा । त्वा ऽग्ने ऽग्ने त्त्वा त्त्वा ऽग्ने । अग्ने हविष्मती र्हविष्मती रग्ने ऽग्ने हविष्मती : । हविष्मती र्घृताची र्घृताची र्हविष्मती र्हविष्मती र्घृताची : । घृताची र्यन्तु यन्तु घृताची र्घृताची र्यन्तु । यन्तु हर्यत हर्यत यन्तु यन्तु हर्यत । हर्यतेति हर्यत ॥ जुषस्व समिधः स्समिधो जुषस्व जुषस्व समिधः ।

समिधो मम ममं समिधं स्समिधो ममं । समिध इतिं सं = इधं : । ममेति ममं ।। भू र्भुवो भुवो भू र्भु र्भूवं : । भुव स्स्व स्स्व र्भुवो भुव स्स्वं : । स्व द्यौंरिव द्यौरिंव स्व स्स्व द्यौरिंव । द्यौरिंव भूम्ना भूम्ना द्यौरिंव द्यौरिंव भूम्ना । द्यौरि वेति द्यौ : = इंव । भूम्ना भूमिंरिव भूमिंरिव भूम्ना भूम्ना भूमिंरिव । भूमिंरिव वरिम्णा वंरिम्णा भूमिंरिव भूमिंरिव वरिम्णा । भूमिं रिवेति भूमिं : = इव । वरिम्णेतिं वरिम्णा ।। तस्यांस्ते ते तस्या स्तस्यां स्ते । ते पृथिवि पृथिवि ते ते पृथिवि । पृथिवि देवयजनि देवयजनि पृथिवि पृथिवि देवयजनि । देवयजनि

पृष्ठे पृष्ठे देवयजनि देवयजनि पृष्ठे । देवयजनीति देव = यजनि । पृष्ठे ऽग्निं मग्निं पृष्ठे पृष्ठे ऽग्निम् । अग्निमन्नाद मन्नाद मग्नि मग्नि मन्नादम् । अन्नाद मन्नाद्या यान्नाद्याया न्नाद मन्नाद मन्नाद्याय । अन्नादमित्यन्न = अदम् । अन्नाद्याया दधे दध आऽन्नाद्याया न्नाद्याया दधे । अन्नाद्या येत्यन्न = अद्याय । आदधे । दध इति दधे ।। आऽय मय माऽयम् । अयङ् गौ गौं रय मयङ् गौ : । गौ : पृश्नि : पृश्नि गौं गौं : पृश्नि : । पृश्नि रक्रमी दक्रमीत् पृश्नि : पृश्नि रक्रमीत् । अक्रमी दसद दसद दक्रमी दक्रमी दसदत् । असदन्मातरम् मातर मसद दसदन्मातरम् ।

मातरम् पुर : पुरो मातरम् मातरम् पुर : । पुर इति पुर : ।। पितरञ्च च पितरम् पितरञ्च । च प्रयन्प्रयꣳ श्च च प्रयन् । प्रय न्त्स्व स्स्व : प्रयन् प्रय न्त्स्व : । प्रयन्निति प्र = यन् । स्वरिति स्व : ।। अन्त श्चरति चरत्यन्त रन्तश्चरति । अन्त रित्यन्त : । चरति रोचना रोचना चरति चरति रोचना । रोचना ऽस्यास्य रोचना रोचना ऽस्य । अस्य प्राणात् प्राणा दस्यास्य प्राणात् । प्राणा दपान त्यपानती प्राणात् प्राणा दपानती । अपानतीत्यप = अनती ।। व्यख्य दख्यद् वि व्यख्यत् । अख्यन्महिषो महिषो ऽख्य दख्यन्महिष : । महिषो

दिवन् दिवम् महिषो महिषो दिवम् । दिव मिति दिवम् ।। त्रीँ शद्धाम धाम त्रिꣳशत् त्रीँ शद्धाम । धाम वि वि धाम धाम वि । वि राजति राजति वि वि राजति । राजति वाग्वाग्राजति राजति वाक् । वाक्पतङ्गाय पतङ्गाय वाग्वाक्पतङ्गाय । पतङ्गाय धीयते धीयते पतङ्गाय पतङ्गाय धीयते । धीयत इति धीयते ।। प्रति वस्तो र्वस्तो : प्रति प्रति वस्तो : । वस्तो रहाह वस्तो र्वस्तो रह । अह द्युभि र्द्युभि रहाह द्युभि : । द्युभि रिति द्यु = भि : ।।१।।

अग्निर्ज्योतिषन् त्वा त्वा ऽग्निर्ज्योतिष मग्निर्ज्योतिष न्त्वा । अग्निर्ज्योतिष मित्यग्नि = ज्योतिषम् । त्वा वायुमतीम्व् वायुमतीन् त्वा त्वा वायुमतीम् । वायुमतीम् प्राणवतीं प्राणवतीं वायुमतीम्व् वायुमतीम् प्राणवतीम् । वायुमती मिति वायु = मतीम् । प्राणवतीꣳ स्वर्ग्याꣳ स्वर्ग्यां प्राणवतीं प्राणवतीꣳ स्वर्ग्याम् । प्राणवती मिति प्राण = वतीम् । स्वर्ग्याꣳ स्वर्गाय स्वर्गाय स्वर्ग्याꣳ स्वर्ग्याꣳ स्वर्गाय । स्वर्ग्यामिति स्व : = ग्याम् । स्वर्गायोपोप स्वर्गाय स्वर्गायोप । स्वर्गायेति स्व :

= गायं । उपं दधामि दधाम्युपोपं दधामि । दधामि भास्वंतीं भास्वंतीन् दधामि

दधामि भास्वंतीम् । भास्वंती मग्नि रग्नि र्भास्वंतीं भास्वंती मग्नि ः । अग्निर्ज्योति

र्ज्योतिं रग्नि रग्नि र्ज्योतिं ः । ज्योति र्ज्योति र्ज्योति र्ज्योति र्ज्योति र्ज्योतिं ः ।

ज्योतिं रग्नि रग्नि र्ज्योति र्ज्योतिं रग्नि ः । अग्नि स्स्वाहा स्वाहा ऽग्नि रग्नि स्स्वाहां।

स्वाहा सूर्यंज्योतिषं सूर्यंज्योतिषं स्वाहा स्वाहा सूर्यंज्योतिषम् । सूर्यंज्योतिष

न्त्वा त्वा सूर्यंज्योतिषं सूर्यंज्योतिष न्त्वा । सूर्यंज्योतिष मिति सूर्यं =

ज्योतिषम् । त्वा वायुमतींम्व् वायुमतीन् त्वा त्वा वायुमतीम् । वायुमतीम्

प्राणवंतीं प्राणवंतीं वायुमतीम्व् वायुमतीम् प्राणवंतीम् । वायुमती मिति वायु = मतीम् । प्राणवंतीꣳ स्वर्ग्याꣳ स्वर्ग्यां प्राणवंतीं प्राणवंतीꣳ स्वर्ग्याम् । प्राणवंती मिति प्राण = वंतीम् । स्वर्ग्याꣳ स्वर्गाय स्वर्गाय स्वर्ग्याꣳ स्वर्ग्याꣳ स्वर्गाय । स्वर्ग्यामिति स्व : = ग्याम् । स्वर्गायोपोप स्वर्गाय स्वर्गायोप । स्वर्गायेति स्व : = गाय । उप दधामि दधाम्युपोप दधामि । दधामि भास्वंतीं भास्वंतीन् दधामि दधामि भास्वंतीम् । भास्वंतीꣳ सूर्य स्सूर्यो भास्वंतीं भास्वंतीꣳ सूर्य : । सूर्यो ज्योति ज्र्योति स्सूर्य स्सूर्यो ज्योति : । ज्योति ज्र्योति ज्र्योति ज्र्योति ज्र्योति

ज्योंतिं ः । ज्योति स्सूर्य स्सूर्यो ज्योति ज्योंति स्सूर्य ः । सूर्य स्स्वाहा स्वाहा सूर्य

स्सूर्य स्स्वाहा । स्वाहा सजू स्सजू स्स्वाहा स्वाहा सजू ः । सजू र्देवेन देवेन

सजू स्सजू र्देवेन । सजूरिति स = जू ः । देवेन सवित्रा सवित्रा देवेन देवेन

सवित्रा । सवित्रा सजू स्सजू स्सवित्रा सवित्रा सजू ः । सजू रात्र्या रात्र्या सजू

स्सजू रात्र्या । सजूरिति स = जू ः । रात्र्येन्द्र वत्येन्द्रवत्या रात्र्या रात्र्येन्द्रवत्या ।

इन्द्रवत्या जुषाणो जुषाण इन्द्र वत्येन्द्रवत्या जुषाण ः । इन्द्र वत्येतीन्द्र = वत्या ।

जुषाणो - अग्नि रग्नि र्जुषाणो जुषाणो - अग्नि ः । अग्नि र्वेतु वेत्त्वग्नि रग्नि र्वेतु ।

वेतु स्वाहा स्वाहा वेतु वेतु स्वाहा । स्वाहा सजू स्सजू स्वाहा स्वाहा सजू : । सजू र्देवेन देवेन सजू स्सजू र्देवेन । सजूरिति स = जू : । देवेन सवित्रा सवित्रा देवेन देवेन सवित्रा । सवित्रा सजू स्सजू स्सवित्रा सवित्रा सजू : । सजू रुष सोषसा सजू स्सजू रुषसा । सजूरिति स = जू : । उषसेन्द्र वत्येन्द्र वत्योष सोषसेन्द्र वत्या । इन्द्रवत्या जुषाणो जुषाण इन्द्रवत्ये न्द्रवत्या जुषाण : । इन्द्रवत्येतीन्द्र = वत्या । जुषाण स्सूर्य स्सूर्यो जुषाणो जुषाण स्सूर्य : । सूर्यो वेतु वेतु सूर्य स्सूर्यो वेतु । वेतु स्वाहा स्वाहा वेतु वेतु स्वाहा । स्वाहे हेह स्वाहा

स्वा हेह । इह पुष्टिं पुष्टिं मिहेह पुष्टिम् । पुष्टिं पुष्टिपति : पुष्टिपति : पुष्टिं पुष्टिं पुष्टिपति : । पुष्टिपति र्दधातु दधातु पुष्टिपति : पुष्टिपति र्दधातु । पुष्टिपति रिति पुष्टिं = पति : । दधात्विहेह र्दधातु दधात्विह । इह प्रजां प्रजा मिहेह प्रजाम् । प्रजाऽ रमयतु रमयतु प्रजां प्रजाऽ रमयतु । प्रजामिति प्र = जाम् । रमयतु प्रजापति : प्रजापती - रमयतु रमयतु प्रजापति : । प्रजापति रग्नये ऽग्नये प्रजापति : प्रजापति रग्नये । प्रजापति रिति प्रजा = पति : । अग्नये गृहपतये गृहपतये ऽग्नये ऽग्नये गृहपतये । गृहपतये रयिमते रयिमते गृहपतये गृहपतये

रयिमते । गृहपतय इति गृह = पतये । रयिमते पुष्टिपतये पुष्टिपतये रयिमते रयिमते पुष्टिपतये । रयिमत इति रयि = मते । पुष्टिपतये स्वाहा स्वाहा पुष्टिपतये पुष्टिपतये स्वाहा । पुष्टिपतय इति पुष्टि = पतये । स्वाहा ऽग्नये ऽग्नये स्वाहा स्वाहा ऽग्नये । अग्नये ऽन्नादाया न्नादा याग्नये ऽग्नये ऽन्नादाय । अन्नादायान्नपतये ऽन्नपतये ऽन्नादाया न्नादायान्नपतये । अन्नादायेत्यन्न = अदाय । अन्नपतये स्वाहा स्वाहा ऽन्नपतये ऽन्नपतये स्वाहा । अन्नपतय इत्यन्न = पतये । स्वाहा ऽनमित्र मनमित्र९ स्वाहा स्वाहा ऽनमित्रम् । अनमित्रं मे मे ऽनमित्र मन

मित्रं मे । मे - अधरा गंधराङ् मे मे - अधराक् । अधरागंन मित्र मंन मित्र
मंधरा गंधरा गंन मित्रम् । अनमित्रमुद गुदंगन मित्र मंन मित्र मुदक् । उदंक्कृधि
कृध्युद गुदंक्कृधि । कृधीन्द्रेन्द्रं कृधि कृधीन्द्रं । इन्द्रांन मित्र मंन मित्र मिन्द्रेन्द्रांन
मित्रम् । अनमित्रं पश्चात् पश्चा दंनमित्र मंन मित्रं पश्चात् । पश्चान्मे मे
पश्चात् पश्चान्मे । मे ऽनमित्र मंन मित्रं मे मे ऽनमित्रम् । अनमित्रं पुर :
पुरो ऽनमित्र मंन मित्रं पुर : । पुर स्कंधि कृधि पुर : पुर स्कृधि । कृधीतिं
कृधि ।। इन्द्रं : पश्चात् पश्चा दिन्द्र इन्द्रं : पश्चात् । पश्चा दिन्द्र इन्द्रं : पश्चात्

पश्चा दिन्द्र : । इन्द्र : पुरस्तात् पुरस्ता दिन्द्र इन्द्र : पुरस्तात् । पुरस्ता दिन्द्र इन्द्र : पुरस्तात् पुरस्ता दिन्द्र : । इन्द्रो - अस्मा नस्मा निन्द्र इन्द्रो - अस्मान् । अस्माँ - अभ्यभ्यस्मा नस्माँ - अभि । अभि पातु पात्वभ्यभि पातु । पातु विश्वतो विश्वत : पातु पातु विश्वत : । विश्वत इति विश्वत : ।। इन्द्रो जिघांꣳसता ञ्जिघांꣳसता मिन्द्र इन्द्रो जिघांꣳ सताम् । जिघांꣳसतां मनांꣳसि मनांꣳसि जिघांꣳसता ञ्जिघांꣳसतां मनांꣳसि । मनांꣳसि विषूचीना विषूचीना मनांꣳसि मनांꣳसि विषूचीना । विषूचीना वि वि विषूचीना विषूचीना वि ।

व्यस्यता दस्यताद् वि व्यस्यतात् । अस्यतादित्यस्यतात् ।। समिदस्यसि समि

त्समिदसि । समिदिति सं - इत् । असि समिद्ध स्समिद्धो ऽस्यासि समिद्ध : ।

समिद्धो मे मे समिद्ध स्समिद्धो मे । समिद्ध इति सं - इद्ध : । मे - अग्ने ऽग्ने

मे मे - अग्ने । अग्ने दीदिहि दीदिह्यग्ने ऽग्ने दीदिहि । दीदिहि समेद्धा समेद्धा

दीदिहि दीदिहि समेद्धा । समेद्धा ते ते समेद्धा समेद्धा ते । समेद्धेति सं - एद्धा ।

ते - अग्ने ऽग्ने ते ते - अग्ने । अग्ने दीद्यासन् दीद्यास मग्ने ऽग्ने दीद्यासम् ।

दीद्यासमिति दीद्यासम् ।।२।।

उपप्रयन्तो - अध्वर मध्वर मुपप्रयन्त उपप्रयन्तो - अध्वरम् । उपप्रयन्त इत्युप - प्रयन्त : । अध्वरं मन्त्रं मन्त्र मध्वर मध्वरं मन्त्रम् । मन्त्रँ वोचेम वोचेम मन्त्रं मन्त्रँ वोचेम । वोचेमाग्नये ऽग्नये वोचेम वोचे माग्नये । अग्नय इत्यग्नये ।। आरे - अस्मे - अस्मे - आर आरे - अस्मे । अस्मे च चास्मे - अस्मे च । अस्मे इत्यस्मे । च शृण्वते शृण्वते च च शृण्वते । शृण्वत इति शृण्वते ।। अग्नि र्मूर्धा मूर्धाऽग्नि रग्नि र्मूर्धा । मूर्धा दिवो दिवो मूर्धा मूर्धा दिव : । दिव : ककुत् ककुद् दिवो दिव : ककुत् । ककुत्पति : पति : ककुत् ककुत्पति : । पति :

पृथिव्या : पृथिव्या : पति : पति : पृथिव्या : । पृथिव्या - अय मयं पृथिव्याः

पृथिव्या - अयम् । अयमित्ययम् ।। अपाꣳ रेताꣳसि रेताꣳ स्यपा मपाꣳ

रेताꣳसि । रेताꣳसि जिन्वति जिन्वति रेताꣳसि रेताꣳसि जिन्वति । जिन्वतीति

जिन्वति ।। उभा वाँ वा मुभोभा वाम् । वा मिन्द्राग्नी - इन्द्राग्नी वाँ वा

मिन्द्राग्नी । इन्द्राग्नी - आहुवध्या - आहुवध्या - इन्द्राग्नी - इन्द्राग्नी आहुवध्यै ।

इन्द्राग्नी इतीन्द्राग्नी । आहुवध्या - उभोभा ऽऽहुवध्या - आहुवध्या - उभा ।

आहुवध्या इत्या - हुवध्यै । उभा राधसो राधस उभोभा राधस : । राधस स्सह

सह राधंसो राधंस स्सह । सह मादयध्यै मादयध्यै सह सह मादयध्यै । मादयध्या इति मादयध्यै ।। उभा दातारौ दातारा - उभोभा दातारौ । दातारा इषा मिषा न्दातारौ दातारा इषाम् । इषा॑ रयीणा॑ रयीणा मिषा मिषा॑ रयीणाम् । रयीणा मुभोभा रयीणा॑ रयीणा मुभा । उभा वाजस्य वाजस्योभोभा वाजस्य । वाजस्य सातये सातये वाजस्य वाजस्य सातये । सातये हुवे हुवे सातये सातये हुवे । हुवे वाँ वा॑ हुवे हुवे वाम् । वामितिवाम् ।। अयन्ते तेऽय मयन्ते । ते योनि र्योनि स्ते ते योनि : । योनि र्ऋत्विय ऋत्वियो योनि र्योनि र्ऋत्विय : ।

ऋत्वियो यतो यत ऋत्विय ऋत्वियो यत : । यतो जातो जातो यतो यतो जात : । जातो - अरोचथा - अरोचथा जातो जातो - अरोचथा : । अरोचथा इत्यरोचथा : ।। त ञ्जान ञ्जानꣳ स्तन्त ञ्जानन् । जानन्नग्ने ऽग्ने जान ञ्जानन्नग्ने । अग्न आरोह रोहाग्ने ऽग्न आरोह । आरोह । रोहा थाथ रोह रोहाथ । अथा नो नो ऽथा था न : । नो वर्धय वर्धय नो नो वर्धय । वर्धया रयिꣳ रयिं वर्धय वर्धया रयिम् । रयि मिति रयिम् ।। अय मिहे हाय मय मिह । इह प्रथम : प्रथम इहेह प्रथम : । प्रथमो धायि धायि प्रथम : प्रथमो धायि ।

धायि धातृभिं र्धातुभिं र्धायि धायि धातृभिं : । धातृभि र्होता होता धातृभिं र्धातृभि र्होता । धातृभि रिति धातृ = भिं : । होता यजिंष्ठो यजिंष्ठो होता होता यजिंष्ठ : । यजिंष्ठो - अध्वरेष्वंध्वरेषु यजिंष्ठो यजिंष्ठो - अध्वरेषु । अध्वरेष्वीड्य ईड्यों ऽध्वरेष्वंध्वरे ष्वीड्यं : । ईड्य इतीड्यं : ।। यमप्नं वानो ऽप्नंवानो यँ य्य मप्नंवान : । अप्नंवानो भृगंवो भृगवो ऽप्नंवानो ऽप्नंवानो भृगंव : । भृगंवो विरुरुचु र्विरुरुचु र्भृगंवो भृगंवो विरुरुचु : । विरुरुचु र्वनेषु वनेषु विरुरुचु र्विरुरुचु र्वनेषु । विरुरुचु रिति वि = रुरुचु : । वनेषु चित्र श्चित्रँ वनेषु वनेषु चित्रम् ।

चित्रँ विभ्वँ विभ्वञ् चित्रञ् चित्रँ विभ्वम् । विभ्वँ विशेविशे विशेविशे विभ्वँ विभ्वँ विशेविशे । विभ्वमिति वि = भ्वम् । विशेविश इति विशे = विशे ॥ अस्य प्रत्नां प्रत्ना मस्यास्य प्रत्नाम् । प्रत्ना मन्वनु प्रत्नां प्रत्ना मनु । अनु द्युतन् द्युत मन्वनु द्युतम् । द्युतां शुक्रꣳ शुक्रन् द्युतन् द्युतां शुक्रम् । शुक्रन् दुदुह्ले दुदुह्ले शुक्रꣳ शुक्रन् दुदुह्ले । दुदुह्ले - अह्लयो ऽह्लयो दुदुह्ले दुदुह्ले - अह्लय : । अह्लय इत्यह्लय : ॥ पयं स्सहस्रसाꣳ सहस्रसां पय : पयं स्सहस्रसाम् । सहस्रसामृषि मृषिꣳ सहस्रसाꣳ सहस्रसा मृषिम् । सहस्रसामिति सहस्र = साम् । ऋषि

मित्यृषिम् ।। तनूपा - अग्ने ऽग्ने तनूपा स्तनूपा - अग्ने । तनूपा इति तनू = पा : । अग्नेस्यस्यग्ने ऽग्ने ऽसि । असि तन्वन् तन्व मस्यसि तन्वम् । तन्वम् मे मे तन्वन् तन्वम् मे । मे पाहि पाहि मे मे पाहि । पाह्यायुर्दा -आयुर्दा : पाहि पाह्यायुर्दा : । आयुर्दा - अग्ने ऽग्न आयुर्दा - आयुर्दा - अग्ने । आयुर्दा इत्यायु : = दा : । अग्ने स्यस्यग्ने ऽग्ने ऽसि । अस्यायु रायु रस्य स्यायु : । आयुर्मे म आयु रायुर्मे । मे देहि देहि मे मे देहि । देहि वर्चोदा वर्चोदा देहि देहि वर्चोदा : । वर्चोदा - अग्ने ऽग्ने वर्चोदा वर्चोदा - अग्ने । वर्चोदा इति वर्च : = दा : ।

अग्ने स्यस्यग्ने ऽग्ने ऽसि । असि वर्चो वर्चो ऽस्यसि वर्चः । वर्चो मे मे वर्चो वर्चो मे । मे देहि देहि मे मे देहि । देह्यग्ने ऽग्ने देहि देह्यग्ने । अग्ने यद्य दग्ने ऽग्ने यत् । यन्मे मे यद्यन्मे । मे तन्वा स्तन्वा मे मे तन्वाः । तन्वा - ऊन मूनन् तन्वा स्तन्वा - ऊनम् । ऊनन् तत्त दून मूनन् तत् । तन्मे मे तत्तन्मे । म आ पृण पृणा मे म आपृण । आपृण । पृणेन्धाना - इन्धाना ः पृण पृणेन्धाना ः । इन्धाना स्त्वा त्वेन्धाना - इन्धाना स्त्वा । त्वा शतꣳ शतन् त्वा त्वा शतम् । शताँ हिमा हिमा श्शतꣳ शताँ हिमाः । हिमा द्युमन्तन् द्युमन्तꣳ हिमा हिमा

द्युमन्तम् । द्युमन्तॉं सꣳ सन् द्युमन्तन् द्युमन्तॉं सम् । द्युमन्त मिति द्यु = मन्तम् । समिधीमही धीमहि सꣳ समिधीमहि । इधीमहि वयस्वन्तो वयस्वन्त इधीमही धीमहि वयस्वन्त : । वयस्वन्तो वयस्कृतँ वय : कृतँ वयस्वन्तो वयस्वन्तो वयस्कृतम् । वयस्कृतॉं सहस्वन्त स्सहस्वन्तो वय : कृतँ वयस्कृतॉं सहस्वन्त : । वय : कृत मिति वय : = कृतम् । सहस्वन्त स्सहस्कृतꣳ सह : कृतꣳ सहस्वन्त स्सहस्वन्त स्सहस्कृतम् । सहस्कृत मग्ने ऽग्ने सह : कृतꣳ सहस्कृत मग्ने । सह : कृत मिति सह : = कृतम् । अग्ने सपत्नदंभनꣳ

सपत्नदंभन मग्ने ऽग्ने सपत्नदंभनम् । सपत्नदंभन मदब्धासो ऽदब्धास स्सपत्नदंभनꣳ सपत्नदंभन मदब्धास : । सपत्नदंभन मिति सपत्न = दंभनम् । अदब्धासो - अदाभ्य मदाभ्य मदब्धासो ऽदब्धासो - अदाभ्यम् । अदाभ्यञ् चित्रावसो चित्रवसो ऽदाभ्य मदाभ्यञ् चित्रावसो । चित्रावसो स्वस्ति स्वस्ति चित्रवसो चित्रावसो स्वस्ति । चित्रवसो इति चित्र = वसो । स्वस्ति ते ते स्वस्ति स्वस्ति ते । ते पारं पारन् ते ते पारम् । पार मशीया शीय पारं पार मशीय । अशीय सꣳ समशीया शीय सम् । स न्त्व न्त्वꣳ सꣳ स न्त्वम् ।

त्वमग्ने ऽग्ने त्व न्त्वमग्ने । अग्ने सूर्यस्य सूर्यस्याग्ने ऽग्ने सूर्यस्य । सूर्यस्य वर्चसा वर्चसा सूर्यस्य सूर्यस्य वर्चसा । वर्चसाऽगथा - अगथा वर्चसा वर्चसा ऽगथा : । अगथा - ऋषीणा मृषीणा मगथा - अगथा - ऋषीणाम् । ऋषीणा१ँ स्तुतेन स्तुतेन ऋषीणा मृषीणा१ँ स्तुतेन । स्तुतेन प्रियेण प्रियेण स्तुतेन स्तुतेन प्रियेण । प्रियेण धाम्ना धाम्ना प्रियेण प्रियेण धाम्ना । धाम्नाऽह महन् धाम्ना धाम्ना ऽहम् । अह मायुषा ऽऽयुषा ऽहमहमायुषा । आयुषा वर्चसा वर्चसा ऽऽयुषा ऽऽयुषा वर्चसा । वर्चसा प्रजया प्रजया वर्चसा वर्चसा प्रजया । प्रजया रायो

राय : प्रजया प्रजया राय : । प्रजयेति प्र = जया । रायस्पोषेण पोषेण रायो रायस्पोषेण । पोषेण ग्मिषीय ग्मिषीय पोषेण पोषेण ग्मिषीय । ग्मिषीयान्धो ऽन्धो ग्मिषीय ग्मिषीयान्धः । अन्धस्थ स्थान्धो ऽन्धस्थ । स्थान्धो ऽन्धस्थ स्थान्धः । अन्धो वो वोऽन्धो ऽन्धो व : । वो भक्षीय भक्षीय वो वो भक्षीय । भक्षीय महो महो भक्षीय भक्षीय मह : । महस्थ स्थ महो मह स्थ । स्थ महो मह स्थ स्थ मह : । महो वो वो महो महो व : । वो भक्षीय भक्षीय वो वो भक्षीय । भक्षीयोर्ज ऊर्जो भक्षीय भक्षीयोर्ज : । ऊर्जस्थ स्थोर्ज ऊर्जस्थ । स्थोर्ज

मूर्जं॑ स्थ स्थोर्जम् । ऊर्जम्व् वो व ऊर्ज मूर्जम्व् व : । वो भक्षीय भक्षीय वो वो भक्षीय । भक्षीय रायो रायो भक्षीय भक्षीय राय : । रायस्पोष : पोषो रायो रायस्पोष : । पोषस्थ स्थ पोष : पोषस्थ । स्थ रायो राय स्थ स्थ राय : । रायस्पोषं पोषं॑ रायो रायस्पोषम् । पोषम्व् वो व : पोषं पोषम्व् व : । वो भक्षीय भक्षीय वो वो भक्षीय । भक्षीय रेवती रेवती भक्षीय भक्षीय रेवती : । रेवती रमध्वं॑ रमध्वं॑ रेवती रेवती रमध्वम् । रमध्व मस्मि न्नस्मिन्नमध्वं॑ रमध्व मस्मिन् । अस्मिन्योनौ योना - अस्मि न्नस्मिन्योनौ । योनौ गोष्ठे गोस्थे

योनौ योनौ गोष्ठे । गोष्ठे क्षये क्षये गोस्थे गोष्ठे क्षये । गोस्थ इति गो = स्थे । क्षये लोके लोके क्षये क्षये लोके । लोक इहेह लोके लोक इह । इहै वै वे हे हैव । एव स्त स्तै वै वस्त । स्तेत इतस्त स्तेत : । इतो मा मेत इतोमा । मा ऽपाप मामा ऽप । अप गात गाता पाप गात । गात साँहिता सꣳहिता गात गात साँहिता । साँहिता ऽस्यसि सꣳहिता साँहिता ऽसि । साँहितेति सं = हिता । असि विश्वरूपी विश्वरूप्यस्यसि विश्वरूपी । विश्वरूप्यूर्जोर्जा विश्वरूपी विश्वरूप्यूर्जा । विश्वरूपीति विश्व = रूपी । ऊर्जा मा मोर्जोर्जामा । मा ऽऽविश

विशा मा मा ऽऽविंश । आविंश । विश गौपत्येन गौपत्येन विश विश गौपत्येन । गौपत्येनेति गौपत्येन ।। उप त्वा त्वोपोप त्वा । त्वा ऽग्ने ऽग्ने त्वा त्वा ऽग्ने । अग्ने दिवेदिवे दिवेदिवे ऽग्ने ऽग्ने दिवेदिवे । दिवेदिवे दोषावस्त र्दोषावस्त र्दिवेदिवे दिवेदिवे दोषावस्त : । दिवेदिव इति दिवे = दिवे । दोषावस्त र्धिया धिया दोषावस्त र्दोषावस्त र्धिया । दोषावस्त रिति दोषा = वस्त : । धिया वयँ वयन् धिया धिया वयम् । वयमिति वयम् ।। नमो भरन्तो भरन्तो नमो नमो भरन्त : । भरन्त एमसी मस्या भरन्तो भरन्त एमसि ।

एमसि । इमसीती मसि ।। राजन्त मध्वराणा मध्वराणाꣳ राजन्तꣳ राजन्त मध्वराणाम् । अध्वराणा ङ्गोपा ङ्गोपा मध्वराणा मध्वराण ङ्गोपाम् । गोपा मृतस्य ऋतस्य गोपा ङ्गेपा मृतस्य । ऋतस्य दीदिविन् दीदिवि मृतस्य ऋतस्य दीदिविम्। दीदिवि मिति दीदिविम् ।। वर्धमानꣳ स्वे स्वे वर्धमानँ वर्धमानꣳ स्वे । स्वे दमे दमे स्वे स्वे दमे । दम इति दमे ।। स नो न स्स स न : । न : पितेव पितेव नो न : पितेव । पितेव सूनवे सूनवे पितेव पितेव सूनवे । पितेवेति पिता = इव । सूनवे ऽग्ने ऽग्ने सूनवे सूनवे ऽग्ने । अग्ने सूपायन स्सूपा यनो ऽग्ने ऽग्ने

सूपायन : । सूपायनो भव भव सूपायन स्सूपोयनो भव । सूपायन इति सु - उपायन : । भवेति भव ।। सचस्वा नो न स्सचस्व सचस्वा न : । न स्स्वस्तये स्वस्तये नो न स्स्वस्तये । स्वस्तय इति स्वस्तये ।। अग्ने त्व न्त्व मग्ने ऽग्ने त्वम्। त्वन्नो नस्त्वन् त्वन्न : । नो - अन्तमो ऽन्तमो नो नो - अन्तम : । अन्तम उतो तान्तमो ऽन्तम उत । उत त्राता त्रातो तोत त्राता । त्राता शिव श्शिव स्त्राता त्राता शिव : । शिवो भव भव शिव श्शिवो भव । भवा वरूथ्यो वरूथ्यो भव भवा वरूथ्य : । वरूथ्य इति वरूथ्य : ।। वसु रग्नि रग्नि र्वसु र्वसु रग्नि : ।

अग्नि र्वसुश्रवा वसुश्रवा - अग्नि रग्नि र्वसुश्वा : । वसुश्रवा - अच्छाच्छ वसुश्रवा वसुश्रवा - अच्छ । वसुश्रवा इति वसु = श्रवा : । अच्छा नक्षि नक्ष्यच्छाच्छा नक्षि । नक्षि द्युमत्तमन् द्युमत्तमन् नक्षि नक्षि द्युमत्तमम् । द्युमत्तमाँ रयिं॒ रयिन् द्युमत्तमन् द्युमत्तमाँ रयिम् । द्युमत्तम मिति द्युमत् = तमम् । रयिन्दा दा रयिं॒ रयिन्दा : । दा इति दा : ।। तन्त्वा त्वा तन्त न्त्वा । त्वा शोचिष्ठ शोचिष्ठ त्वा त्वा शोचिष्ठ । शोचिष्ठ दीदिवो दीदिव श्शोचिष्ठ शोचिष्ठ दीदिव : । दीदिव स्सुम्नाय सुम्नाय दीदिवो दीदिव स्सुम्नाय । दीदिव इति दीदि = व : । सुम्नाय

नूनन् नूनꣳ सुम्नायं सुम्नायं नूनम् । नून मींमह ईमहे नूनन् नून मींमहे । ईमहे सखिंभ्य स्सखिंभ्य ईमह ईमहे सखिंभ्य : । सखिंभ्य इति सखिं = भ्य : । स नों न स्स स नं : । नो बोधि बोधि नो नो बोधि । बोधि श्रुधि श्रुधि बोंधि बोधि श्रुधि । श्रुधी हवꣳ हवꣳ श्रुधि श्रुधी हवंम् । हवं मुरुष्यो रुष्य हवꣳ हवं मुरुष्य । उरुष्या णों न उरुष्यो रुष्याणं : । नो - अघायतों ऽघयतो नों नो - अघायत : । अघायत स्संमस्मा त्समस्मा दघयतों ऽघायत स्संमस्मात् । अघयत इत्यंघ = यत : । समस्मादितिं समस्मात् ।। इळ एही ह्येळ इळ एहिं । एहिं ।

इह्यदिते ऽदित इहीह्यदिते । अदिते काम्ये काम्ये ऽदिते ऽदिते काम्ये । काम्य एहीह्या काम्ये काम्य एहि । एहि । इहि मयि मयी हीहि मयि । मयि वो वो मयि मयि व : । व : कामधरणङ् कामधरणँ वो व : कामधरणम् । कामधरणं भूया त्भूया त्काम धरणङ् कामधरणं भूयात् । कामधरण मिति काम = धरणम्। भूयादिति भूयात् ।। सोमान९ स्वरण९ स्वरण९ सोमान९ सोमान९ स्वरणम् । स्वरणङ् कृणुहि कृणुहि स्वरण९ स्वरणङ् कृणुहि । कृणुहि ब्रह्मणो ब्रह्मण : कृणुहि कृणुहि ब्रह्मण : । ब्रह्मण स्पते पते ब्रह्मणो ब्रह्मण स्पते । पत इति

पते ।। कक्षीवन्तँ य्यो य : कक्षीवन्तङ् कक्षीवन्तँ य्य : । य औशिज औशिजो यो य औशिज : । औशिज इत्यौशिज : ।। यो रेवान् रेवान् यो यो रेवान् । रेवान् यो यो रेवान् रेवान्य : । यो - अमीवहा ऽमीवहा यो यो - अमीवहा । अमीवहा वसुविद् वसुवि दमीवहा ऽमीवहा वसुवित् । अमीवहेत्यं मीव = हा । वसुवित् पुष्टिवर्धन : पुष्टिवर्धनो वसुविद् वसुवित् पुष्टिवर्धन : । वसुविदिति वसु = वित् । पुष्टिवर्धन इति पुष्टि = वर्धन : ।। स नो न स्स स न : । न स्सिषक्तु सिसक्तु नो न स्सिषक्तु । सिषक्तु यो य स्सिसक्तु स्सिषक्तु य : ।

सिसक्त्विति सिसक्तु । यस्तुर स्तुरो यो य स्तुर : । तुर इति तुर : ।। मा नो

नो मा मा न : । न श्शाँस श्श॒ंसो नो न श्शाँस : । शाँसो - अररुषो ऽररुष

श्श॒ंस श्शाँसो - अररुष : । अररुषो धूर्ति धूर्ति ररुषो ऽररुषो धूर्ति : ।

धूर्ति : प्रणक्प्रण ग्धूर्ति धूर्ति : प्रणक् । प्रणङ् मर्त्यस्य मर्त्यस्य प्रणक् प्रणङ्

मर्त्यस्य । मर्त्यस्येति मर्त्यस्य ।। रक्षा णो नो रक्ष रक्षा ण : । नो ब्रह्मणो

ब्रह्मणो नो नो ब्रह्मण : । ब्रह्मण स्पते पते ब्रह्मणो ब्रह्मण स्पते । पत इति

पते ।। महि त्रीणान् त्रीणां महि महि त्रीणाम् । त्रीणा मवोव स्त्रीणान् त्रीणा

मवं : । अवो ऽस्त्वस्त्व वो ऽवो ऽस्तु । अस्तु द्युक्षन् द्युक्ष मस्त्वस्तु द्युक्षम् । द्युक्षं मित्रस्य मित्रस्य द्युक्षन् द्युक्षं मित्रस्य । मित्रस्या र्यम्णो ऽर्यम्णो मित्रस्य मित्रस्या र्यम्ण : । अर्यम्ण इत्यर्यम्ण : ।। दुराधर्षं वरुणस्य वरुणस्य दुराधर्षन् दुराधर्षं वरुणस्य । दुराधर्ष मिति दु : = आधर्षम् । वरुणस्येति वरुणस्य ।। नहि तेषान् तेषान् नहि नहि तेषाम् । तेषा ममा ऽमा तेषान् तेषा ममा । अमा चन चना मा ऽमा चन । चन न न चन चन न । नाध्वस्वध्वंसु न नाध्वंसु । अध्वंसु वारणेषु वारणेष्वध्वस्वध्वंसु वारणेषु । अध्वस्वित्यध्व = सु । वारणेष्विति

वारणेषु ।। ईशे रिपू - रिपु रीश ईशे रिपु : । रिपु रघशाँसो ऽघशंऽसो रिपू -
रिपु रघशाँस : । अघशाँ स इत्यघ - शाँस : ।। ते हि हि ते ते हि । हि
पुत्रास : पुत्रासो हि हि पुत्रास : । पुत्रासो - अदिते रदिते : पुत्रास : पुत्रासो
- अदिते : । अदिते : प्र प्रादिते रदिते : प्र । प्र जीवसे जीवसे प्र प्र जीवसे ।
जीवसे मर्त्याय मर्त्याय जीवसे जीवसे मर्त्याय । मर्त्यायेति मर्त्याय ।। ज्योति
र्यच्छन्ति यच्छन्ति ज्योति र्ज्योति र्यच्छन्ति । यच्छ न्त्यजस्र मजस्रँ य्यच्छन्ति
यच्छ न्त्यजस्रम् । अजस्र मित्यजस्रम् ।। कदा चन चन कदा कदा चन । चन

स्तरी स्तरी श्चन चन स्तरी ः । स्तरी रस्यसि स्तरी स्तरी रसि । असि ननास्यसि न । नेन्द्रेन्द्र न नेन्द्र । इन्द्र सश्चसि सश्च सीन्द्रेन्द्र सश्चसि । सश्चसि दाशुषे दाशुषे सश्चसि सश्चसि दाशुषे । दाशुष इति दाशुषे ।। उपो पेदि दुपो पोपो पेत् । उपोपेत्युप = उप । इन्नुन्विदिन्नु । नु मघवन् मघव न्नुनु मघवन् । मघवन् भूयो भूयो मघवन् मघवन् भूय ः । मघवन्निति मघ - वन् । भूय इदिद् भूयो भूय इत् । इन्नुन्विदिन्नु । नु ते ते नु नु ते । ते दानन् दानन् ते ते दानम् । दानन् देवस्य देवस्य दानन् दानन् देवस्य । देवस्य पृच्यते पृच्यते देवस्य देवस्य पृच्यते ।

पृच्यत इति पृच्यते ।। तत्सवितु स्सवितु स्त त्तत्सवितु : । सवितु वरेण्यँ वरेण्यꣳ सवितु स्सवितु वरेण्यम् । वरेण्यं भर्गो भर्गो वरेण्यँ वरेण्यं भर्ग : । भर्गो देवस्य देवस्य भर्गो भर्गो देवस्य । देवस्य धीमहि धीमहि देवस्य देवस्य धीमहि। धीमहीति धीमहि ।। धियो यो यो धियो धियो य : । यो नो नो यो यो न : । न : प्रचोदयात् प्रचोदया न्नो न : प्रचोदयात् । प्रचोदया दिति प्र - चोदयात्।। परि ते ते परि परि ते । ते दूळभो दुर्दभ स्ते ते दूळभ : । दूळभो रथो रथो दुर्दभो दूळभो रथ : । दुर्दभ इति दु : - दभ : । रथो ऽस्मा नस्मान् रथो रथो

ऽस्मान् । अस्माँ - अंश्नोत्व श्नोत्वस्मा नस्माँ - अंश्नोतु । अश्नोतु विश्वतो वेश्वतो ऽश्नोत्वश्नोतु विश्वत : । विश्वत इति विश्वत : ।। येन रक्षसि रक्षसि येन येन रक्षसि । रक्षसि दाशुषो दाशुषो रक्षसि रक्षसि दाशुष : । दाशुष इति दाशुष : ।। समिद्धो मा मा समिद्ध स्समिद्धो मा । समिद्ध इति सं = इद्ध : । मा स९ सं मा मा सम् । समर्धया र्धय स९ समर्धय । अर्धय प्रजया प्रजया ऽर्धया र्धय प्रजया । प्रजया च च प्रजया प्रजया च । प्रजयेति प्र = जया । च धनेन धनेन च च धनेन । धनेन च च धनेन धनेन च । चेतिच ।।३।।

भू र्भुवो भुवो भू र्भू र्भुवः । भुव स्स्व स्व र्भुवो भुव स्स्वः । स्व स्सुप्रजा स्सुप्रजा स्व स्व स्सुप्रजाः । स्व रिति स्वः । सुप्रजाः प्रजया प्रजया सुप्रजा स्सुप्रजाः प्रजया । सुप्रजा इति सु - प्रजाः । प्रजया भूयासं भूयासं प्रजया प्रजया भूयासम् । प्रजयेति प्र - जया । भूयासँ सुवीर स्सुवीरो भूयासं भूयासँ सुवीरः । सुवीरो वीरै र्वीरै स्सुवीर स्सुवीरो वीरैः । सुवीर इति सु - वीरः । वीरै स्सुपोष स्सुपोषौ वीरै र्वीरै स्सुपोषः । सुपोषः पोषैः पोषै स्सुपोषः

सुपोष : पोषैः । सुपोष इति सु = पोषः । पोषै र्नर्य नर्य पोषै : पोषै र्नर्य । नर्य प्रजां प्रजान् नर्य नर्य प्रजाम् । प्रजां मे मे प्रजां प्रजां मे । प्रजामिति प्र = जाम् । मे पाहि पाहि मे मे पाहि । पाहि श ९स्य श ९स्य पाहि पाहि श ९स्य । श ९स्य पशून् पशूञ्छ ९स्य श ९स्य पशून् । पशून् मे मे पशून् पशून् मे । मे पाहि पाहि मे मे पाहि । पाह्यागन्मा गन्मा पाहि पाह्यागन्म । आगन्म । अगन्म विश्ववेदसँ विश्ववेदस मगन्मा गन्म विश्ववेदसम् । विश्ववेदस मस्मभ्यं मस्मभ्यँ विश्ववेदसँ विश्ववेदस मस्मभ्यम् । विश्ववेदस मिति विश्व =

वेदसम् । अस्मभ्यँ वसुवित्तमँ वसुवित्तम मस्मभ्य मस्मभ्यँ वसुवित्तमम् । वसुवित्तम

मग्ने ऽग्ने वसुवित्तमँ वसुवित्तम मग्ने । वसुवित्तम मिति वसुवित् = तमम् ।

अग्नेसम्राट् सम्रा ळग्ने ऽग्ने सम्राट् । सम्राळभ्यभि सम्राट् सम्राळभि । सम्राळिति सं

= राट् । अभि द्युम्नन् द्युम्न मभ्यभि द्युम्नम् । द्युम्न मभ्यभि द्युम्नन् द्युम्न मभि।

अभि सह स्सहो ऽभ्यभि सह : । सह आयच्छस्व यच्छस्वा सह स्सह

आयच्छस्व । आयच्छस्व । यच्छस्वाय मयँ य्यच्छस्व यच्छ स्वायम् । अय मग्नि

रग्नि रय मय मग्नि : । अग्नि र्गृहपति र्गृहपति रग्नि रग्नि र्गृहपति : । गृहपति

गार्हपत्यो गार्हपत्यो गृहपति गृहपति गार्हपत्य : । गृहपति रिति गृह = पति :। गार्हपत्य : प्रजावान् प्रजावान् गार्हपत्यो गार्हपत्य : प्रजावान् । गार्हपत्य इति गार्ह = पत्य : । प्रजावा न्वसुवित्तमो वसुवित्तम : प्रजावान् प्रजावान् वसुवित्तम : । प्रजावानिति प्रजा = वान् । वसुवित्तमो ऽग्ने ऽग्ने वसुवित्तमो वसुवित्तमो ऽग्ने । वसुवित्तम इति वसुवित् = तम : । अग्ने गृहपते गृहपते ऽग्ने ऽग्ने गृहपते । गृहपते ऽभ्यभि गृहपते गृहपते ऽभि । गृहपत इति गृह = पते । अभि द्युम्नन् द्युम्न मभ्यभि द्युम्नम् । द्युम्न मभ्यभि द्युम्नन् द्युम्न मभि । अभि

सह स्सहो ऽभ्यभि सह : । सह आयच्छस्व यच्छस्वा सह स्सह आयच्छस्व । आयच्छस्व । यच्छस्व गृहा गृहा यच्छस्व यच्छस्व गृहा : । गृहा मा मा गृहा गृहा मा । मा बिभीत बिभीत मा मा बिभीत । बिभीत मा मा बिभीत बिभीत मा । मा वेपध्वँ वेपध्वं मा मा वेपध्वम् । वेपध्व मूर्ज मूर्जम्व् वेपध्वँ वेपध्व मूर्जम् । ऊर्जं बिभ्रतो बिभ्रत ऊर्ज मूर्जं बिभ्रत : । बिभ्रत एमसी मस्या बिभ्रतो बिभ्रत एमसि । एमसि । इमस्यूर्ज मूर्ज मिमसी मस्यूर्जम् । ऊर्जं बिभ्रद् बिभ्र दूर्ज मूर्जं बिभ्रत् । बिभ्रद् वो वो बिभ्रद् बिभ्रद् व : । व स्सुमना स्सुमना वो व

स्सुमनाः । सुमना स्सुमेधा स्सुमेधा स्सुमना स्सुमना स्सुमेधाः । सुमना इति सु = मनाः । सुमेधा गृहान् गृहान्त्सुमेधा स्सुमेधा गृहान् । सुमेधा इति सु = मेधाः । गृहानैम्येम्या गृहान् गृहानैमि । ऐमि । एमि मनसा मनसैम्येमि मनसा । मनसा मोदमानो मोदमानो मनसा मनसा मोदमानः । मोदमानो येषाँ य्येषां मोदमानो मोदमानो येषाम् । येषा मध्येत्यध्येति येषाँ य्येषा मध्येति । अध्येति प्रवसन् प्रवस न्नध्येत्यध्येति प्रवसन् । अध्येती त्यधि = एति । प्रवस न्येषु येषु प्रवसन् प्रवसन्येषु । प्रवसन्निति प्र = वसन् । येषु सौमनस स्सौमनसो

येषु येषु सौमनस : । सौमनसो बहु र्बहु स्सौमनस स्सौमनसो बहु : । बहु
र्गृहान् गृहान् बहु र्बहु र्गृहान् । गृहा नुपोप गृहान् गृहानुप । उप ह्वयामहे
ह्वयामह उपोप ह्वयामहे । ह्वयामहे ते ते ह्वयामहे ह्वयामहे ते । ते नो न स्ते ते
न : । नो जानन्तु जानन्तु नो नो जानन्तु । जानन्तु जानतो जानतो जानन्तु
जानन्तु जानत : । जानत उपहूता - उपहूता जानतो जानत उपहूता : ।
उपहूता - इहेहोपहूता - उपहूता - इह । उपहूता इत्युप = हूता : । इह गावो
गाव इहेह गाव : । गाव उपहूता - उपहूता गावो गाव उपहूता : । उपहूता -

अजावयोऽजावय उपहूता - उपहूता - अजावय : । उपहूता इत्युप = हूता : ।
अजावयो ऽथो - अथो - अजावयो ऽजावयो ऽथो । अथो - अन्नस्यान्नस्या थो
- अथो - अन्नस्य । अथो इत्यथो । अन्नस्य कीलाल : कीलालो ऽन्नस्यान्नस्य
कीलाल : । कीलाल उपहूत उपहूत : कीलाल : कीलाल उपहूत : । उपहूतो
गृहेषु गृहेषूपहूत उपहूतो गृहेषु । उपहूत इत्युप = हूत : । गृहेषु नो नो गृहेषु
गृहेषु न : । न : क्षेमाय क्षेमाय नो न : क्षेमाय । क्षेमाय वो व : क्षेमाय
क्षेमाय व : । व श्शान्त्यै शान्त्यै वो व श्शान्त्यै । शान्त्यै प्र प्र शान्त्यै शान्त्यै

प्र । प्र पद्ये पद्ये प्र प्र पद्ये । पद्ये शिवꣳ शिवं पद्ये पद्ये शिवम् । शिवाँ शग्मꣳ शग्मꣳ शिवꣳ शिवाँ शग्मम् । शग्माँ शँय्यो श्शँय्यो श्शग्मꣳ शग्माँ शँय्यो : । शँय्यो श्शँय्यो श्शँय्यो श्शँय्यो श्शँय्यो श्शँय्यो : । शँय्यो रिति शं = यो : । शँय्यो रिति शं = यो : ।।४।।

प्रघासिनो हवामहे हवामहे प्रघासिन : प्रघासिनो हवामहे । प्रघासिन इति प्र = घासिन : । हवामहे मरुतो मरुतो हवामहे हवामहे मरुत : । मरुतश्च च मरुतो

मरुतश्च । च रिशादसो रिशादसश्च च रिशादस : । रिशादस इति रिशादस : ।।
करंभेण सजोषस स्सजोषस : करंभेण करंभेण सजोषस : । सजोषस इति स =
जोषस : ।। यद् ग्रामे ग्रामे यद्यद् ग्रामे । ग्रामे ऽरण्येऽरण्ये ग्रामे ग्रामे ऽरण्ये ।
अरण्ये सभायाँ॒ सभाया मरण्ये ऽरण्ये सभायाम् । सभाया मिन्द्रिय इन्द्रिये
सभायाँ॒ सभाया मिन्द्रिये । इन्द्रिय एन एन इन्द्रिय इन्द्रिय एन : । एनश्चकृम
चकृमैन एनश्चकृम । चकृमा वयँ वय श्चकृम चकृमा वयम् । वय मिद मिदँ वयँ
वय मिदम् । इदन् तत्त दिद मिदन् तत् । तदवाव तत्त दव । अव यजामहे

यजामहे ऽवाव यजामहे । यजामहे स्वाहा स्वाहा यजामहे यजामहे स्वाहा ।
स्वाहेति स्वाहा ।। मो षू णो न स्सु मो मो षूण : । मो इति मो । सुन : । न
इन्द्रेन्द्र नो न इन्द्र । इन्द्रात्रात्रे न्द्रेन्द्रात्र । अत्र पृत्सु पृत्स्वत्रात्र पृत्सु । पृत्सु देवै
र्देवै : पृत्सु पृत्सु देवै : । पृत्स्विति पृत् = सु । देवै रस्त्यस्ति देवै र्देवै रस्ति ।
अस्ति हि ह्यस्त्यस्ति हि । हिष्मस्म हि हिष्म । स्मा ते ते स्म स्मा ते । ते
शुष्मि ञ्छुष्मिं स्ते ते शुष्मिन् । शुष्मिन्नवया -अवया श्शुष्मि ञ्छुष्मि न्नवया :।
अवया इत्यव = या : ।। महश्चिच्चिन्महो महश्चित् । चिद्यस्य यस्य चिच्चि द्यस्य।

यस्य मीळ्हुषो मीळ्हुषो यस्य यस्य मीळ्हुष : । मीळ्हुषो यव्या यव्या मीळ्हुषो मीळ्हुषो यव्या । यव्या हविष्मतो हविष्मतो यव्या यव्या हविष्मत :। हविष्मतो मरुतो मरुतो हविष्मतो हविष्मतो मरुत : । मरुतो वन्दते वन्दते मरुतो मरुतो वन्दते । वन्दते गी र्गी र्वन्दते वन्दते गी : । गीरिति गी : ।। अक्रन् कर्म कर्माक्र न्नक्रन् कर्म । कर्म कर्मकृत : कर्मकृत : कर्म कर्म कर्मकृत : । कर्मकृत स्सह सह कर्मकृत : कर्मकृत स्सह । कर्मकृत इति कर्म = कृत : । सह वाचा वाचा सह सह वाचा । वाचा मयोभुवा मयोभुवा वाचा वाचा मयोभुवा ।

मयोभुवेति मयः = भुवा ।। देवेभ्य : कर्म कर्म देवेभ्यो देवेभ्य : कर्म । कर्म कृत्वा कृत्वा कर्म कर्म कृत्वा । कृत्वा ऽस्त मस्तङ् कृत्वा कृत्वा ऽस्तम् । अस्तं प्र प्रास्त मस्तं प्र । प्रेतं त प्र प्रेत । इत सचाभुव स्सचाभुव इतेत सचाभुव : । सचाभुव इति सचा = भुव : ।। अवभृथ निचुंपुण निचुंपुणा वभृथा वभृथ निचुंपृण । अवभृथेत्यव = भृथ । निचुंपुण निचेरु र्निचेरु र्निचुंपुण निचुंपुण निचेरु : । निचुंपुणेति नि = चुंपुण । निचेरु रस्यसि निचेरु र्निचेरु रसि । निचेरुरिति नि = चेरु : । असि निचुंपुण निचुंपुणा स्यसि निचुंपुण ।

निचुंपुणावाव निचुंपुण निचुंपुणाव । निचुंपुणेतिनि = चुंपुण । अव देवै र्देवै रवाव देवै : । देवै र्देवकृतन् देवकृतन् देवै र्देवै र्देवकृतम् । देवकृत मेन एनो देवकृतन् देवकृत मेन : । देवकृत मिति देव = कृतम् । एनो ऽयासिष मयासिष मेन एनो ऽयासिषम् । अयासिष मवावा यासिष मयासिष मव । अव मर्त्यै र्मर्त्यै रवाव मर्त्यै : । मर्त्यै र्मर्त्यकृतं मर्त्यकृतं मर्त्यै र्मर्त्यै र्मर्त्यकृतम् । मर्त्यकृतं पुरुराव्ण : पुरुराव्णो मर्त्यकृतं मर्त्यकृतं पुरुराव्ण : । मर्त्यकृत मिति मर्त्य = कृतम् । पुरुराव्णो देव देव पुरुराव्ण : पुरुराव्णो देव । पुरुराव्ण इति पुरु = राव्ण : ।

देव रिषो रिषो देव देव रिष : । रिष स्पाहि पाहि रिषो रिष स्वाहि । पाहीति पाहि ।।५।।

पूर्णा दर्वि दर्वि पूर्णा पूर्णा दर्वि । दर्वि परा परा दर्वि दर्वि परा । परा पत पत परा परा पत । पत सुपूर्णा सुपूर्णा पत पत सुपूर्णा । सुपूर्णा पुन : पुन स्सुपूर्णा सुपूर्णा पुन : । सुपूर्णेति सु = पूर्णा । पुन रापत पता पुन : पुन रापत । आपत । पतेति पत ।। वस्नेव वि वि वस्नेव वस्नेव वि । वस्नेवेति वस्ना =

इव । वि क्रीणावहै क्रीणावहै वि वि क्रीणावहै । क्रीणावहा - इष मिषङ् क्रीणावहै क्रीणावहा - इषम् । इष मूर्ज मूर्ज मिष मिष मूर्जम् । ऊर्जा शतक्रतो शतक्रत ऊर्ज मूर्जा शतक्रतो । शतक्रतो इति शत = क्रतो ।। देहि मे मे देहि देहि मे । मे ददामि ददामि मे मे ददामि । ददामि ते ते ददामि ददामि ते । ते नि नि ते ते नि । नि मे मे नि नि मे । मे धेहि धेहि मे मे धेहि । धेहि नि नि धेहि धेहि नि । नि ते ते नि नि ते । ते दधौ दधौ ते ते दधौ । दधा इति दधौ ।। निहारन् नि नि निहारन् निहारन् नि । निहार मिति नि = हारम् । नि

हरामि हरामि नि नि हरामि । हरामि ते ते हरामि हरामि ते । ते निहारन्
निहारन् ते ते निहारम् । निहारन् नि नि निहारन् निहारन् नि । निहार मिति
नि = हारम् । नि हरासि हरासि नि नि हरासि । हरासि मे मे हरासि हरासि
मे । मे स्वाहा स्वाहा मे मे स्वाहा । स्वाहेति स्वाहा ।।६।।

अक्षन्न मीमदन्ता मिमदन्ता क्षन्न क्षन्न मीमदन्त । अमीमदन्त हि ह्यमीमदन्ता
मीमदन्त हि । ह्यवाव हिह्यव । अव प्रिया : प्रिया - अवाव प्रिया : । प्रिया -

अधूषता धूषत प्रिया : प्रिया - अधूषत । अधूषतेत्य धूषत ।। अस्तोषत स्वभानवस् स्वभानवो ऽस्तोषता स्तोषत स्वभानव : । स्वभानवो विप्रा विप्रास् स्वभानवस् स्वभानवो विप्रा : । स्वभानव इति स्व = भानव : । विप्रा नविष्ठया नविष्ठया विप्रा विप्रा नविष्ठया । नविष्ठया मती मती नविष्ठया नविष्ठया मती । मती योज योज मती मती योज । योजा नु नु योज योजा नु । न्विन्द्रेन्द्र नुन्विन्द्र । इन्द्र ते त इन्द्रेन्द्र ते । ते हरी हरी ते ते हरी । हरी इति हरी ।। सुसन्दृशन् त्वा त्वा सुसन्दृशं९ सुसन्दृशन् त्वा । सुसन्दृश मिति सु = सन्दृशम् ।

त्वा वयँ वयन् त्वा त्वा वयम् । वयं मघवन् मघवन् वयँ वयं मघवन् । मघवन् वन्दिषीमहि वन्दिषीमहि मघवन् मघवन् वन्दिषीमहि । मघवन्निति मघ - वन् । वन्दिषीमहीति वन्दिषीमहि ।। प्र नूनन् नूनं प्र प्र नूनम् । नूनं पूर्णवन्धुर : पूर्णवन्धुरो नूनन् नूनं पूर्णवन्धुर : । पूर्णवन्धुर स्तुत स्तुत : पूर्णवन्धुर : पूर्णवन्धुर स्तुत : । पूर्णवन्धुर इति पूर्ण - वन्धुर : । स्तुतो यासि यासि स्तुत स्तुतो यासि । यासि वशान् वशान्यासि यासि वशान् । वशाँ - अन्वनु वशान् वशाँ - अनु । अनु योज योजान्वनु योज । योजा नु नु योज योजा नु । न्विन्द्रेन्द्र

नुन्विन्द्र । इन्द्र ते त इन्द्रेन्द्र ते । ते हरी हरी ते ते हरी । हरी इति हरी ॥
मनो नु नु मनो मनो नु । न्वा हुवामहे हुवामह आनुन्वा हुवामहे । आहुवामहे ।
हुवामहे नाराशंसेन नाराशꣳसेन हुवामहे हुवामहे नाराशंसेन । नाराशंसेन
स्तोमेन स्तोमेन नाराशꣳसेन नाराशंसेन स्तोमेन । स्तोमे नेति स्तोमेन ॥
पितॄणा ञ्चच पितॄणां पितॄणा ञ्च । च मन्मभि र्मन्मभिश्च च मन्मभि : । मन्मभि
रिति मन्म = भि : ॥ आ नो न आ न : । न एत्वेतु नो न एतु । एतु मनो
मन एत्वेतु मन : । मन : पुन : पुन र्मनो मन : पुन : । पुन : क्रत्वे क्रत्वे

पुन : पुन : क्रत्वे । पुन रिति पुन : । क्रत्वे दक्षाय दक्षाय क्रत्वे क्रत्वे दक्षाय।
दक्षाय जीवसे जीवसे दक्षाय दक्षाय जीवसे । जीवस इति जीवसे ।। ज्योक् च च
ज्योग् ज्योक् च । च सर्यं सूर्यञ्च च सूर्यम् । सूर्यन् दृशे दृशे सूर्यं सूर्यन् दृशे।
दृश इति दृशे ।। पुन र्नो न : पुन : पुन र्न : । न : पितर : पितरो नो न :
पितर : । पितरो मनो मन : पितर : पितरो मन : । मनो ददातु ददातु मनो
मनो ददातु । ददातु दैव्यो दैव्यो ददातु ददातु दैव्य : । दैव्यो जनो जनो दैव्यो
दैव्यो जन : । जन इति जन : ।। जीवँ व्रातँ व्रात ञ्जीव ञ्जीवँ व्रातम् । व्राताँ

सचेमहि सचेमहि व्रातँ व्राताँ सचेमहि । सचेमहीति सचेमहि ।। वयाँ सोम सोम वयँ वयाँ सोम । सोम व्रते व्रते सोम सोम व्रते । व्रते तव तव व्रते व्रते तव । तव मनो मन स्तव तव मन : । मन स्तनूषु तनूषु मनो मन स्तनूषु । तनूषु बिभ्रतो बिभ्रत स्तनूषु तनूषु बिभ्रत : । बिभ्रत इति बिभ्रत : ।। प्रजावन्त स्सचेमहि सचेमहि प्रजावन्त : प्रजावन्त स्सचेमहि । प्रजावन्त इति प्रजा = वन्त : । सचेमहीति सचेमहि ।।७।।

एष ते त एष एष ते । ते रुद्र रुद्र ते ते रुद्र । रुद्र भागो भागो रुद्र रुद्र भाग : । भाग स्सह सह भागो भाग स्सह । सह स्वस्रा स्वस्रा सह सहस्वस्रा । स्वस्रा ऽम्बिकया ऽम्बिकया स्वस्रा स्वस्रा ऽम्बिकया । अम्बिकया तन्त मम्बिकया ऽम्बिकया तम् । तञ्जुषस्व जुषस्व तन्त ञ्जुषस्व । जुषस्व स्वाहा स्वाहा जुषस्व जुषस्व स्वाहा । स्वाहैष एष स्वाहा स्वाहैष : । एष ते त एष एष ते । ते रुद्र रुद्र ते ते रुद्र । रुद्र भागो भागो रुद्र रुद्र भाग : । भाग आखु राखु र्भागो भाग आखु : । आखुस्ते त आखु राखुस्ते । ते पशु : पशुस्ते ते

पशु : । पशु रवाव पशु : पशुरव । अव रुद्रꣳ रुद्र मवाव रुद्रम् । रुद्र मदीमह्यदीमहि रुद्रꣳ रुद्र मदीमहि । अदीमह्यवावा दीमह्यदी मह्यव । अव देवन् देव मवाव देवम् । देवन् त्र्यम्बकन् त्र्यम्बकन् देवन् देवन् त्र्यम्बकम् । त्र्यम्बकँ य्यथा यथा त्र्यम्बकन् त्र्यम्बकँ य्यथा । त्र्यम्बक मिति त्रि = अम्बकम् । यथा नो नो यथा यथा न : । नो वस्यसो वस्यसो नो नो वस्यस : । वस्यस स्करत् करद् वस्यसो वस्यस स्करत् । करद्यथा यथा करत्कर द्यथा । यथा नो नो यथा यथा न : । न श्श्रेयस श्श्रेयसो नो न श्श्रेयस : । श्रेयस स्कर त्करच्छ्रेयस श्श्रेयस

स्करत् । कर द्यथा यथा करत्कर द्यथा । यथा नो नो यथा यथा न ः । नो
व्यवसाययाद् व्यवसायया न्नो नो व्यवसाययात् । व्यवसाययाद् भेषजं भेषजँ
व्यवसाययाद् व्यवसाययाद् भेषजम् । व्यवसायया दितिवि = अवसाययात् ।
भेषज मस्यसि भेषजं भेषजमसि । असि भेषजं भेषज मस्यसि भेषजम् ।
भेषजङ्गवे गवे भेषजं भेषजङ्गवे । गवे ऽश्वायाश्वाय गवे गवे ऽश्वाय । अश्वाय
पुरुषाय पुरुषाया श्वाया श्वाय पुरुषाय । पुरुषाय भेषजं भेषजं पुरुषाय पुरुषाय
भेषजम् । भेषजाँ सुग९ सुगं भेषजं भेषजाँ सुगम् । सुगं मेषाय मेषाय सुग९ सुगं

मेषाय । सुगमिति सु = गम् । मेषाय मेष्यै मेष्यै मेषाय मेषाय मेष्यै । मेष्या इति मेष्यै ।। त्र्यम्बकँ य्यजामहे यजामहे त्र्यम्बकन् त्र्यम्बकँ य्यजामहे । त्र्यम्बक मिति त्रि = अम्बकम् । यजामहे सुगन्धिꣳ सुगन्धिँ य्यजामहे यजामहे सुगन्धिम्। सुगन्धिं पुष्टिवर्धनं पुष्टिवर्धनꣳ सुगन्धिꣳ सुगन्धिं पुष्टिवर्धनम् । सुगन्धिमिति सु - गन्धिम् । पुष्टिवर्धन मिति पुष्टि = वर्धनम् ।। उर्वारुकमिव बन्धनाद् बन्धना दुर्वारुक मिवोर्वा रुकमिव बन्धनात् । उर्वारुक मिवेत्युर्वा रुकं = इव । बन्धनान् मृत्यो र्मृत्यो र्बन्धनाद् बन्धनान् मृत्योः । मृत्यो र्मुक्षीय मुक्षीय मृत्यो र्मृत्यो

मुक्षीय । मुक्षीय मा मा मुक्षीय मुक्षीय मा । माऽमृता दमृतान् मा मा ऽमृतात्।
अमृता दित्यमृतात् ।। त्र्यम्बकँ य्यजामहे यजामहे त्र्यम्बकन् त्र्यम्बकँ य्यजामहे ।
त्र्यम्बक मिति त्रि - अम्बकम् । यजामहे सुगन्धिꣳ सुगन्धिँ य्यजामहे यजामहे
सुगन्धिम् । सुगन्धिं पतिवेदनं पतिवेदनꣳ सुगन्धिꣳ सुगन्धिं पतिवेदनम् ।
सुगन्धिमिति सु - गन्धिम् । पतिवेदन मिति पति - वेदनम् ।। उर्वारुकमिव
बन्धनाद् बन्धना दुर्वारुकमिवोर्वा रुकमिव बन्धनात् । उर्वारुक मिवेत्युर्वा रुकं -
इव । बन्धना दित इतो बन्धनाद् बन्धना दित ः । इतो मुक्षीय मुक्षी येत इतो

मुक्षीय । मुक्षीय मा मा मुक्षीय मुक्षीय मा । मा ऽमुतो ऽमुतो मा माऽमुत : ।
अमुत इत्यमुत : ।। एतेन रुद्र रुद्रै ते नैतेन रुद्र । रुद्रा वसेना वसेन रुद्र रुद्रा
वसेन । अवसेन पर : परो ऽवसेना वसेन पर : । परो मूजवतो मूजवत : पर :
परो मूजवत : । मूजवतो ऽत्यति मूजवतो मूजवतो ऽति । मूजवत इति मूज =
वत : । अतीही ह्यतीहि । इह्य वततधन्वा ऽवततधन्वेहीह्यव ततधन्वा ।
अवततधन्वा पिनाकावस : पिनाका वसोऽवततधन्वा ऽवततधन्वा पिनाकावस :।
अवततधन्वे त्यवतत = धन्वा । पिनाकावस : कृत्तिवासा : कृत्तिवासा :

पिनाकावस : पिनाका वस : कृत्तिवासा : । पिनाकावस इति पिनाक = अवस : । कृत्तिवासा - अहींसन् नहिंऽसन् कृतिवासा : कृत्तिवासा - अहींसन्। कृत्तिवासा इति कृत्तिं = वासा : । अहींसन्नो नो ऽहिंऽसन्नहींसन्न : । नश्शिव श्शिवो नो न श्शिव : । शिव श्शान्त श्शान्त श्शिव श्शिव श्शान्त : । शान्तो ऽत्यति शान्त श्शान्तो ऽति । अतीही ह्यत्यतीहि । इहीतीहि ।।८।।

वाजिनाँ वाजो वाजो वाजिनाँ वाजिनाँ वाज : । वाजो ऽवत्ववतु वाजो वाजो ऽवतु । अवतु भक्षो भक्षो ऽवत्ववतु भक्ष : । भक्षो - अस्मा नस्मान् भक्षो भक्षो - अस्मान् । अस्मा न्रेतो रेतोऽस्मा नस्मान्रेत : । रेत स्सिक्तꣳ सिक्तꣳ रेतो रेत स्सिक्तम् । सिक्त ममृत ममृतꣳ सिक्तꣳ सिक्त ममृतम् । अमृतं बलाय बला यामृत ममृतं बलाय । बलायेति बलाय ।। विश्वे देवा देवा विश्वे विश्वे देवा : । देवा - अभ्यभि देवा देवा - अभि । अभि यद्य दभ्यभि यत् । य त्सम्बभूवु स्सम्बभूवु र्यद्य त्सम्बभूवु : । सम्बभूवु स्तत्त त्सम्बभूवु स्सम्बभूवु

स्तत् । सम्बभूवुरिति सं = बभूवु ः । तन्मा मा तत्तन्मा । मा धिनोतु धिनोतु मा मा धिनोतु । धिनोतु प्रजया प्रजया धिनोतु धिनोतु प्रजया । प्रजया धनेन धनेन प्रजया प्रजया धनेन । प्रजयेति प्र = जया । धनेनेति धनेन ।। वाज्यह महँ वाजी वाज्यहम् । अहँ वाजिनस्य वाजिनस्याह महँ वाजिनस्य । वाजिनस्योपहत उपहतो वाजिनस्य वाजिनस्योपहूत ः । उपहूत उपहूतस्यो पहूतस्योपहूत उपहूत उपहूतस्य । उपहूत इत्युप = हूत ः । उपहूतस्य भक्षयामि भक्षयाम्युपहूत स्योपहूतस्य भक्षायामि । उपहूतस्येत्युप = हूतस्य । भक्षयामि

वाजे वाजे भक्षायामि भक्षयामि वाजे । वाजे वाजी वाजी वाजे वाजे वाजी । वाजी भूयासं भूयासँ वाजी वाजी भूयासम् । भूयासाँ सवित्रा सवित्रा भूयासं भूयासाँ सवित्रा । सवित्रा प्रसूता : प्रसता स्सवित्रा सवित्रा प्रसूता : । प्रसूता दैव्यो दैव्य : प्रसूता : प्रसूता दैव्य : । प्रसूता इति प्र = सूता : । दैव्य आप आपो दैव्यो दैव्य आप : । आप उन्दन्तू न्दत्वाप आप उन्दन्तु । उन्दन्तु ते त उन्दन्तू न्दन्तु ते । ते तनून् तनून्ते ते तनूम् । तनून् दीर्घायुत्वाय दीर्घायुत्वाय तनू न्तनून् दीर्घायुत्वाय । दीर्घायुत्वाय वर्चसे वर्चसे दीर्घायुत्वाय दीर्घायुत्वाय

वर्चसे । दीर्घायु त्वायेति दीर्घायु = त्वाय । वर्चसे कश्यपस्य कश्यपस्य वर्चसे वर्चसे कश्यपस्य । कश्यपस्य त्र्यायुषन् त्र्यायुषङ् कश्यपस्य कश्यपस्य त्र्यायुषम् । त्र्यायुषञ् जमदग्ने र्जमदग्ने स्त्र्यायुषन् त्र्यायुषञ् जमदग्ने : । त्र्यायुषमिति त्रि = आयुषम् । जमदग्ने स्त्र्यायुषन् त्र्यायुषञ् जमदग्ने र्जमदग्ने स्त्र्यायुषम् । जमदग्ने रिति जमत् = अग्ने : । त्र्यायुषँ य्यद्यत् त्र्यायुषन् त्र्यायुषँ य्यत् । त्र्यायुषमिति त्रि = आयुषम् । यद् देवानान् देवानाँ य्यद्यद् देवानाम् । देवानान् त्र्यायुषन् त्र्यायुषन् देवानान् देवानान् त्र्यायुषम् । त्र्यायुषन् तत्तत् त्र्यायुषन् त्र्यायुषन् तत् ।

त्र्यायुषमिति त्रि = आयुषम् । तन्मे मे तत्तन्मे । मे - अस्त्वस्तु मे मे - अस्तु । अस्तु त्र्यायुषन् त्र्यायुष मस्त्वस्तु त्र्यायुषम् । त्र्यायुषँ य्येन येन त्र्यायुषन् त्र्यायुषँ य्येन । त्र्यायुषमिति त्रि = आयुषम् । येन धाता धाता येन येन धाता । धाता बृहस्पते र्बृहस्पते र्धाता धाता बृहस्पते : । बृहस्पते रिन्द्रस्येन्द्रस्य बृहस्पते र्बृहस्पते रिन्द्रस्य । इन्द्रस्य च चेन्द्रस्येन्द्रस्य च । चायुष आयुषे च चायुषे । आयुषे ऽवप दवप दायुष आयुषे ऽवपत् । अवप त्तेन तेनावप दवप त्तेन । तेन ते ते तेन तेन ते । ते वपामि वपामि ते ते वपामि । वपामि ब्रह्मणा ब्रह्मणा

वपामि वपामि ब्रह्मणा । ब्रह्मणा ज़ीवातवे जीवातवे ब्रह्मणा ब्रह्मणा जीवातवे ।
जीवातवे जीवनाय जीवनाय जीवातवे जीवातवे जीवनाय । जीवनाय दीर्घायुत्वाय
दीर्घायुत्वाय जीवनाय जीवनाय दीर्घायुत्वाय । दीर्घायुत्वाय बलाय बलाय
दीर्घायुत्वाय दीर्घायुत्वाय बलाय । दीर्घायुत्वायेति दीर्घायु = त्वाय । बलाय
वर्चसे वर्चसे बलाय बलाय वर्चसे । वर्चसे सुप्रजास्त्वाय सुप्रजास्त्वाय वर्चसे
वर्चसे सुप्रजास्त्वाय । सुप्रजास्त्वाय च च सुप्रजास्त्वाय सुप्रजास्त्वाय च ।
सुप्रजास्त्वायेति सुप्रजा : = त्वाय । चासा - असौ च चासौ । असा - अथो -

अथो - असा - असा - अथो । अथो जीव जीवाथो - अथो जीव । अथो इत्यथो । जीव शरद श्शरदो जीव जीव शरद : । शरद श्शतं शतं शरद श्शरद श्शतम् । शतमिति शतम् ।।९।।

इति तृतीयोऽध्याय :

अथ चतुर्थोऽध्याय :

ॐ एद मिदमेदम् । इद मंगन्मा गन्मेद मिद मंगन्म । अगन्म देवयजंनन्
देवयजंन मगन्मा गन्म देवयजंनम् । देवयजंनं पृथिव्या : पृंथिव्या दैंवयजंनन्
देवयजंनं पृथिव्या : । देवयजंन मितिं देव = यजंनम् । पृथिव्या यत्र यत्रं
पृथिव्या : पृंथिव्या यत्रं । यत्रं देवासौं देवासो यत्र यत्रं देवासं : । देवासो -
अजुंषन्ता जुंषन्त देवासौं देवासो - अजुंषन्त । अजुंषन्त विश्वे विश्वे ऽजुंषन्ता

जुषन्त विश्वे । विश्व इति विश्वे ।। ऋक्सामाभ्याꣳ सन्तरन्त स्सन्तरन्त ऋक् सामाभ्यां मृक्सामाभ्याꣳ सन्तरन्त ः । ऋक्सामाभ्या मित्यृक् - सामाभ्याम् । सन्तरन्तो यजुर्भि र्यजुर्भि स्सन्तरन्त स्सन्तरन्तो यजुर्भि ः । सन्तरन्त इति सं = तरन्त ः । यजुर्भी - रायो रायो यजुर्भि र्यजुर्भी - राय ः । यजुर्भि रिति यजु ः = भि ः । रायस्पोषेण पोषेण रायो राय स्पोषेण । पोषेण सꣳ सं पोषेण पोषेण सम् । समिषेषा सꣳ समिषा । इषा मदेम मदे मेषेषा मदेम । मदेमेति मदेम ।। इमा - आप आप इमा इमा - आप ः । आपश्शꣳ शमाप आप श्शम् । शमु मे

म उ श९ शमुमे । ऊँ इत्यूँ । मे सन्तु सन्तु मे मे सन्तु । सन्तु देवी र्देवी स्सन्तु सन्तु देवी ः । देवी रोषध ओषधे देवी र्देवी रोषधे । ओषधे त्रायस्व त्राय स्वौषध ओषधे त्रायस्व । त्रायस्व स्वधिते स्वधिते त्रायस्व त्रायस्व स्वधिते । स्वधिते मा मा स्वधिते स्वधिते मा । स्वधित इति स्व = धिते । मैनमेनं मा मैनम् । एनाँ हींसी र्हि९सी रेनमेनाँ हींसी ः । हींसी रिति हींसी ः । आपो - अस्मा नस्मा नाप आपो - अस्मान् । अस्मान् मातरो मातरो ऽस्मा नस्मान् मातर ः । मातर श्शुन्धयन्तु शुन्धयन्तु मातरो मातर श्शुन्धयन्तु । शुन्धयन्तु

घृतेन घृतेन शुन्ध यन्तु शुन्धयन्तु घृतेन । घृतेन नो नो घृतेन घृतेन न : । नो घृउप्वो घृतप्वो नो नो घृतप्व : । घृतप्व : पुनन्तु पुनन्तु घृतप्वो घृतप्व : पुनन्तु । घृतप्व इति घृत = प्व : । पुनन्त्विविति पुनन्तु ।। विश्वाँ हि हि विश्वँ विश्वाँ हि । हि रिप्रꣳ रिप्रꣳ हि हि रिप्रम् । रिप्रं प्रवहन्ति प्रवहन्ति रिप्रꣳ रिप्रं प्रवहन्ति । प्रवहन्ति देवी र्देवी : प्रवहन्ति प्रवहन्ति देवी : । प्रव हन्तीति प्र = वहन्ति । देवी रुदुद् देवी र्देवी रुत् । उदिदि दुदु दित् । इदाभ्य आभ्य इदि दाभ्य : । आभ्य श्शुचि श्शुचिं राभ्य आभ्य श्शुचि : । शुचि रापूत : पूत आ

शुचि श्शुचि रापूत ः । आपूत ः । पूत एंम्येमि पूत ः पूत एंमि । एमीत्येंमि ।।
दीक्षातपसों स्तनू स्तनू दींक्षातपसों दींक्षातपसों स्तनू ः । तनू रंस्यसि तनू स्तनू
रंसि । असि तान्ता मंस्यसि ताम् । ता न्त्वां त्वा तान्ता न्त्वां । त्वा शिवा२ं
शिवा न्त्वां त्वा शिवाम् । शिवा२ं शग्मा२ं शग्मा२ं शिवा२ं शिवा२ं शग्माम् ।
शग्मां परि परिं शग्मा२ं शग्मां परिं । परिं दधे दधे परि परिं दधे । दधे भद्रं भद्र
न्दंधे दधे भद्रम् । भद्रं वर्णं वर्णम् भद्रं भद्रं वर्णम् । वर्णं पुष्यन् पुष्यन् वर्णं वर्णं
पुष्यंन् । पुष्य न्निति पुष्यंन् ।।१।।

महीनां पय : पयो महीनाम् महीनां पय : । पयो ऽस्यसि पय : पयोऽसि । असि वर्चोदा वर्चोदा - अस्यसि वर्चोदा : । वर्चोदा - अस्यसि वर्चोदा वर्चोदा - असि । वर्चोदा इति वर्च : = दा : । असि वर्चो वर्चो ऽस्यसि वर्च : । वर्चो मे मे वर्चो वर्चो मे । मे देहि देहि मे मे देहि । देहि वृत्रस्य वृत्रस्य देहि देहि वृत्रस्य । वृत्रस्य कनीनका कनीनका वृत्रस्य वृत्रस्य कनी नका । कनीनका ऽस्यसि कनीनका कनीनका ऽसि । असि चक्षुर्दा श्चक्षुर्दा - अस्यसि चक्षुर्दा : । चक्षुर्दा - अस्यसि चक्षुर्दा श्चक्षुर्दा - असि । चक्षुर्दा इति चक्षु : = दा : । असि

चक्षु श्चक्षु रस्यसि चक्षु : । चक्षुर्मे मे चक्षु श्चक्षुर्मे । मे देहि देहि मे मे देहि ।
देहि चित्पति श्चित्पति र्देहि देहि चित्पति : । चित्पति र्मा मा चित्पति श्चित्पति
र्मा । चित्पति रिति चित् = पति : । मा पुनातु पुनातु मा मा पुनातु । पुनातु
वाक्पति र्वाक्पति : पुनातु पुनातु वाक्पति : । वाक्पति र्मा मा वाक्पति र्वाक्पति
र्मा । वाक्पति रिति वाक् = पति : । मा पुनातु पुनातु मा मा पुनातु । पुनातु
देवो देव : पुनातु पुनातु देव : । देवो मा मा देवो देवो मा । मा सविता
सविता मा मा सविता । सविता पुनातु पुनातु सविता सविता पुनातु ।

पुनात्वच्छिद्रेणा च्छिद्रेण पुनातु पुनात्वच्छिद्रेण । अच्छिद्रेण पवित्रेण पवित्रेणा च्छिद्रेणा च्छिद्रेण पवित्रेण । पवित्रेण सूर्यस्य सूर्यस्य पवित्रेण पवित्रेण सूर्यस्य । सूर्यस्य रश्मिभी - रश्मिभि स्सूर्यस्य सूर्यस्य रश्मिभिः । रश्मिभि स्तस्य तस्य रश्मिभी - रश्मिभि स्तस्य । रश्मिभि रिति रश्मि = भिः । तस्य ते ते तस्य तस्य ते । ते पवित्रपते पवित्रपते ते ते पवित्रपते । पवित्रपते पवित्रपूतस्य पवित्रपूतस्य पवित्रपते पवित्रपते पवित्रपूतस्य । पवित्रपत इति पवित्र = पते । पवित्र पूतस्य यत्कामो यत्काम : पवित्रपूतस्य पवित्रपूतस्य यत्काम : । पवित्र

पूतस्येति पवित्रं = पूतस्य । यत्काम : पुने पुने यत्कामो यत्काम : पुने । यत्काम इति यत् = काम : । पुने तत्तत्पुने पुने तत् । तच्छकेय९ शकेयन् तत्तच्छ केयम् । शकेयमिति शकेयम् ।। आवो व आव : । वो देवासो देवासो वो वो देवास : । देवास ईमह ईमहे देवासो देवास ईमहे । ईमहे वामँ वाम मीमह ईमहे वामम् । वामं प्रयति प्रयति वामँ वामं प्रयति । प्रयत्यध्वरे ऽध्वरे प्रयति प्रयत्यध्वरे । प्रयतीति प्र = यति । अध्वर इत्यध्वरे ।। आ वो व आ व : । वो देवासो देवासो वो वो देवास : । देवास आशिषं आशिषो देवासो

देवास आशिषं ः । आशिषों यज्ञियांसो यज्ञियांस आशिषं आशिषों यज्ञियांस ः ।
आशिष इत्या = शिषं ः । यज्ञियांसो हवामहे हवामहे यज्ञियांसो यज्ञियांसो
हवामहे । हवामह इतिं हवामहे ।। स्वाहां यज्ञँ य्यज्ञ९ स्वाहा स्वाहां यज्ञम् ।
यज्ञं मनंसो मनंसो यज्ञँ य्यज्ञं मनंस ः । मनंस उरो रुरो र्मनंसो मनंस उंरो ः ।
उरो रन्तरिंक्षा दन्तरिंक्षा दुरो रुरो रन्तरिंक्षात् । अन्तरिं क्षाद् द्यावांपृथिवीभ्यान्
द्यावांपृथिवीभ्यां मन्तरिंक्षा दन्तरिंक्षाद् द्यावांपृथिवी भ्यांम् । द्यावांपृथिवीभ्याँ

वाताद् वाताद् द्यावापृथिवीभ्यान् द्यावापृथिवीभ्याँ वातात् । वाता दारभे रभ आ

वाताद् वाता दारभे । आरभे । रभ इति रभे ।।२।।

ओंकूत्यै प्रयुजे प्रयुज आकूत्या - आकूत्यै प्रयुजे । आकूत्या इत्या - कूत्यै ।
प्रयुजे ऽग्नये ऽग्नये प्रयुजे प्रयुजे ऽग्नये । प्रयुज इति प्र - युजे । अग्नये स्वाहा
स्वाहा ऽग्नये ऽग्नये स्वाहा । स्वाहा मेधायै मेधायै स्वाहा स्वाहा मेधायै । मेधायै
मनसे मनसे मेधायै मेधायै मनसे । मनसे दीक्षायै दीक्षायै मनसे मनसे दीक्षायै ।

दीक्षायै तपसे तपसे दीक्षायै दीक्षायै तपसे । तपसे सरस्वत्यै सरस्वत्यै तपसे तपसे सरस्वत्यै । सरस्वत्यै पूष्णे पूष्णे सरस्वत्यै सरस्वत्यै पूष्णे । पूष्णे ऽग्नये ऽग्नये पूष्णे पूष्णे ऽग्नये । अग्नये स्वाहा स्वाहा ऽग्नये ऽग्नये स्वाहा । स्वा हेति स्वाहा ।। आपो देवी र्देवी राप आपो देवी ः । देवी र्बृहती र्बृहती र्देवी र्देवी र्बृहती ः । बृहती र्विश्वशंभुवो विश्वशंभुवो बृहती र्बृहती र्विश्वशंभुव ः । विश्वशंभुवो द्यावापृथिवी द्यावापृथिवी विश्वशंभुवो विश्वशंभुवो द्यावापृथिवी । विश्वशंभुव इति विश्व = शंभुव ः । द्यावापृथिवी उरूरु द्यावापृथिवी द्यावा पृथिवी

उरु । द्यावापृथिवी इति द्यावापृथिवी । उर्वन्तरिक्षान्तरिक्षो रूर्वन्तरिक्ष ।
अन्तरिक्षेत्यन्तरिक्ष ।। बृहस्पतये हविषा हविषा बृहस्पतये बृहस्पतये हविषा ।
हविषा वेधेम विधेम हविषा हविषा विधेम । विधेम स्वाहा स्वाहा विधेम विधेम
स्वाहा । स्वाहेति स्वाहा ।। विश्वो देवस्य देवस्य विश्वो विश्वो देवस्य । देवस्य
नेतु र्नेतु र्देवस्य देवस्य नेतु ः । नेतु र्मर्तो मर्तो नेतु र्नेतु र्मर्त ः । मर्तो वुरीत
वुरीत मर्तो मर्तो वुरीत । वुरीत सख्य९ सख्यँ वुरीत वुरीत सख्यम् । सख्यमिति
सख्यम् । विश्वो राये राये विश्वो विश्वो राये । राय इषुध्यती षुध्यति राये राय

इषुध्यति । इषुध्यति द्युम्नन् द्युम्न मिषुध्यती षुध्यति द्युम्नम् । द्युम्नँ वृणीत वृणीत द्युम्नन् द्युम्नँ वृणीत । वृणीत पुष्यसे पुष्यसे वृणीत वृणीत पुष्यसे । पुष्यसे स्वाहा स्वाहा पुष्यसे पुष्यसे स्वाहा । स्वाहेति स्वाहा ।।३।।

ऋक्सामयो श्शिल्पे शिल्पे ऋक्सामयो र्ऋक्सामयो श्शिल्पे । ऋक्सामयो रित्यृक् = सामयो ः । शिल्पे स्थ स्थ श्शिल्पे शिल्पे स्थ ः । शिल्पे इति शिल्पे । स्थस्ते ते स्थ स्थस्ते । ते वां वान् ते ते वाम् । ते इति ते । वामा रभे रभ आवाम्व् वामा

रभे । आरभे । रभे ते ते रभे रभे ते । ते मा मा ते ते मा । ते इति ते । मा पातं पातं मा मा पातम् । पातमास्यास्या पातं पात मास्य । आस्य । अस्य यज्ञस्य यज्ञ स्यास्यास्य यज्ञस्य । यज्ञस्योदृच उदृचो यज्ञस्य यज्ञस्योदृच ः । उदृच श्शर्म शर्मोदृच उदृच श्शर्म । उदृच इत्युत् - ऋच ः । शर्मास्यसि शर्म शर्मासि। असि शर्म शर्मा स्यसि शर्म । शर्म मे मे शर्म शर्म मे । मे यच्छ यच्छ मे मे यच्छ । यच्छ नमो नमो यच्छ यच्छ नम ः । नमस्ते ते नमो नमस्ते । ते - अस्त्वस्तु ते ते - अस्तु । अस्तु मा मा ऽस्त्वस्तु मा । मा मा मा मा मा मा ।

मा सींसी हिंꣳसी मर्मा मा हींसी ः । हींसी रूर्गू ग्घिंꣳसी हींसी रूर्क् । ऊर्गस्यस्यूर्गूर्गसि । अस्याङ्गिरस्या ङ्गिरस्यंस्यस्याङ्गिरसि । आङ्गिरस्यूर्णम्रदा - ऊर्णम्रदा - आङ्गिरस्याङ्गिरस्यूर्णम्रदा ः । ऊर्णम्रदा ऊर्ज मूर्ज मूर्णम्रदा - ऊर्णम्रदा - ऊर्जम् । ऊर्णम्रदा इत्यूर्ण = म्रदा ः । ऊर्जम् मे म ऊर्ज मूर्जम् मे । मे यच्छ यच्छ मे मे यच्छ । यच्छ सोमस्य सोमस्य यच्छ यच्छ सोमस्य । सोमस्य नीवि र्नीवि स्सोमस्य सोमस्य नीवि ः । नीवि रस्यसि नीवि र्नीवि रसि । असि विष्णो र्विष्णो रस्यसि विष्णो ः । विष्णो श्शर्म शर्म विष्णो र्विष्णो श्शर्म । शर्मास्यसि

शर्म शर्मासि । असि शर्म शर्मास्यसि शर्म । शर्म यजमानस्य यजमानस्य शर्म शर्म यजमानस्य । यजमानस्येन्द्रस्येन्द्रस्य यजमानस्य यजमानस्येन्द्रस्य । इन्द्रस्य योनि र्योनि रिन्द्रस्येन्द्रस्य योनि : । योनि रस्यसि योनि र्योनि रसि । असि सुसस्या स्सुसस्या - अस्यसि सुसस्या : । सुसस्या : कृषी : कृषी स्सुसस्या स्सुसस्या : कृषी : । सुसस्या इति सु = सस्या : । कृषीस्कृधि कृधि कृषी : कृषीस्कृधि । कृध्युदुत्कृधि कृध्युत् । उच्छ्रयस्व श्रयस्वो दुच्छ्रयस्व । श्रयस्व वनस्पते वनस्पते श्रयस्व श्रयस्व वनस्पते । वनस्पत ऊर्ध्व ऊर्ध्वो वनस्पते वनस्पत ऊर्ध्व : ।

ऊर्ध्वो मा मोर्ध्व ऊर्ध्वोमा । मा पाहि पाहि मा मा पाहि । पाह्याँहसो॒ऽ हस : पाहि पाह्याँहस : । आँहस आस्यास्याऽ हसोऽ हस आस्य । आस्य । अस्य यज्ञस्य यज्ञस्यास्यास्य यज्ञस्य । यज्ञस्योदृच उदृचो यज्ञस्य यज्ञस्योदृच : । उदृच इत्युत् - ऋच : ।।४।।

व्रतङ् कृणुत कृणुत व्रतँ व्रतङ् कृणुत । कृणुत व्रतँ व्रतङ् कृणुत कृणुत व्रतम् । व्रतङ् कृणुत कृणुत व्रतँ व्रतङ् कृणुत । कृणुताग्नि रग्नि : कृणुत कृणुताग्नि : ।

अग्नि र्ब्रह्म ब्रह्माग्नि रग्नि र्ब्रह्म । ब्रह्माग्नि रग्नि र्ब्रह्म ब्रह्माग्नि ः । अग्नि र्यज्ञो यज्ञो ऽग्नि रग्नि र्यज्ञ ः । यज्ञो वनस्पति र्वनस्पति र्यज्ञो यज्ञो वनस्पति ः । वनस्पति र्यज्ञियो यज्ञियो वनस्पति र्वनस्पति र्यज्ञिय ः । यज्ञियो दैवीन् दैवीं य्यज्ञियो यज्ञियो दैवीम् । दैवी न्धियन् धियन् दैवीन् दैवी न्धियम् । धियम् मनामहे मनामहे धियन् धियम् मनामहे । मनामहे सुमृळीकाऽ सुमृळीकां मनामहे मनामहे सुमृळीकाम् । सुमृळीका मभिष्टये ऽभिष्टये सुमृळीकाऽ सुमृळीका मभिष्टये । सुमृळीकामिति सु - मृळीकाम् । अभिष्टये वर्चोदाँ वर्चोदा मभिष्टये

ऽभिष्टये वर्चोदाम् । वर्चोदाँ विश्वधायसँ विश्वधायसँ वर्चोदाँ वर्चोदाँ विश्वधायसम् । वर्चोदामिति वर्च : = दाम् । विश्वधायसाँ सुतीर्था सुतीर्था विश्वधायसँ विश्वधायसाँ सुतीर्था । विश्वधायस मिति विश्व = धायसम् । सुतीर्था नो न स्सुतीर्था सुतीर्था न : । सुतीर्थेति सु = तीर्था । नो - अस दसन्नो नो - असत् । असद् वशे वशे ऽसदसद् वशे । वशे ये ये वशे वशे ये । ये देवा देवा ये ये देवा : । देवा मनोजाता मनोजाता देवा देवा मनोजाता : । मनोजाता मनोयुजो मनोयुजो मनोजाता मनोजाता मनोयुज : । मनोजाता इति मन : =

जाता ः । मनोयुजो दक्षक्रतवो दक्षक्रतवो मनोयुजो मनोयुजो दक्षक्रतव ः ।
मनोयुज इति मन ः = युज ः । दक्षक्रतव स्ते ते दक्षक्रतवो दक्षक्रतव स्ते ।
दक्षक्रतव इति दक्ष = क्रतव ः । ते नो नस्ते ते न ः । नो ऽवन्त्व वन्तु नो नो
ऽवन्तु । अवन्तु ते ते ऽवन्त्व वन्तु ते । ते नो न स्ते ते न ः । न ः पान्तु
पान्तु नो न ः पान्तु । पान्तु तेभ्य स्तेभ्य ः पान्तु पान्तु तेभ्य ः । तेभ्यस् स्वाहा
स्वाहा तेभ्य स्तेभ्य स्वाहा । स्वाहा श्वात्राश् श्वात्रा स्स्वाहा स्वाहा श्वात्रा ः ।
श्वात्रा ः पीता ः पीता श्श्वात्रा श्श्वात्रा ः पीता ः । पीता भवत भवत पीता ः

पीता भवत । भवत यूयँ य्यूयं भवत भवत यूयम् । यूय माप आपो यूयँ य्यूय माप ः । आपो - अस्माक मस्माक माप आपो - अस्माकम् । अस्माक मन्त रन्त रस्माक मस्माक मन्त ः । अन्त रुदरे उदरेऽन्त रन्त रुदरे । उदरे सुशेवा स्सुशेवा उदर उदरे सुशेवा ः । सुशेवा स्ता स्ता स्सुशेवा स्सुशेवा स्ता ः । सुशेवा इति सु - शेवा ः । ता - अस्मभ्य मस्मभ्यन् ता स्ता - अस्मभ्यम् । अस्मभ्य मयक्ष्मा - अयक्ष्मा - अस्मभ्य मस्मभ्य मयक्ष्मा ः । अयक्ष्मा - अनमीवा - अनमीवा - अयक्ष्मा - अयक्ष्मा - अनमीवा ः । अनमीवा -

अनागसो ऽनागसो ऽनमीवा - अनमीवा - अनागस ः । अनागस स्वदन्तु स्वदन्त्वनागसो ऽनागस स्स्वदन्तु । स्वदन्तु देवी र्देवी स्स्वदन्तु स्वदन्तु देवी ः । देवी रमृता - अमृता देवी र्देवी रमृता ः । अमृता ऋतावृध ऋतवृधो ऽमृता - अमृता ऋतावृध ः । ऋतावृध इय मिय मृतवृध ऋतावृध इयम् । ऋतवृध इत्यृत = वृध ः । इयन्ते त इय मियन्ते । ते यज्ञिया यज्ञिया ते ते यज्ञिया । यज्ञिया तनू स्तनू र्यज्ञिया यज्ञिया तनू ः । तनू रपोऽप स्तनू स्तनू रप ः । अपो मुञ्चामि मुञ्चाम्यपोऽपो मुञ्चामि । मुञ्चामि न न मुञ्चामि मुञ्चामि न । न प्रजां

प्रजान् न न प्रज़ाम् । प्रजामाँहो मुचोंः हो मुच : प्रजां प्रजामाँ होमुच : । प्रजामिति प्र = जाम् । आँहोमुचस् स्वाहाकृता स्वाहाकृता - अंःहो मुचोंःहो मुच स्स्वाहाकृता : । आँहो मुच इत्याँह : = मुच : । स्वाहाकृता : पृथिवीं पृथिवींः स्वाहाकृता स्वाहा कृता : पृथिवीम् । स्वाहाकृता इति स्वाहा = कृता : । पृथिवी माविंशत विशता पृथिवीं पृथिवी माविंशत । आविंशत । विशत पृथिव्या पृथिव्या विंशत विशत पृथिव्या । पृथिव्या संः सं पृथिव्या पृथिव्या सम् । सं भव भव संः सं भव । भवाग्ने ऽग्ने भव भवाग्ने । अग्ने त्व

न्त्वमग्ने ऽग्ने त्वम् । त्वाँ सु सु त्व न्त्वाँ सु । सु जागृहि जागृहि सु सु जागृहि । जागृहि वयँ वयञ् जागृहि जागृहि वयम् । वयाँ सु सु वयँ वयाँ सु । सु मन्दिषीमहि मन्दिषीमहि सु सु मन्दिषीमहि । मन्दिषीमहि रक्ष रक्ष मन्दिषीमहि मन्दिषीमहि रक्ष । रक्षा णो नो रक्ष रक्षा ण : । नो - अप्रयुच्छन्न प्रयुच्छन्नो नो - अप्रयुच्छन् । अप्रयुच्छन् प्रबुधे प्रबुधे ऽप्रयुच्छन्न प्रयुच्छन् प्रबुधे । अप्रयुच्छ न्नित्यप्र = युच्छन् । प्रबुधे नो न : प्रबुधे प्रबुधे न : । प्रबुध इति प्र = बुधे । न : पुन : पुन र्नो न : पुन : । पुन स्कृधि कृधि पुन : पुन स्कृधि ।

पुन रिति पुन : । कृधि पुन : पुन : कृधि कृधि पुन : । पुन र्मनो मन : पुन : पुन र्मन : । मन : पुन : पुन र्मनो मन : पुन : । पुन रायु रायु : पुन : पुन रायु : । आयु र्मे म आयु रायु र्मे । म आगादगा दामेम आगात् । आगात्। अगात्पुन : पुन रगा दगात्पुन : । पुन श्चक्षु श्चक्षु : पुन : पुन श्चक्षु : । पुन रिति पुन : । चक्षु : पुन : पुन श्चक्षु श्चक्षु : पुन : । पुनश् श्रोत्रं श्रोत्रं पुन : पुन श्श्रोत्रम् । पुन रिति पुन : । श्रोत्रम् मे मे श्रोत्रं श्रोत्रम् मे । म आगा दगा दामेम आगात् । आगात् । अगात्पुन : पुनरगा दगात्पुन : । पुनः प्राण : प्राणः

पुन : पुन : प्राण : । पुन रिति पुन : । प्राण : पुन : पुन : प्राण : प्राण : पुन : । पुन रात्माऽत्मा पुन : पुन रात्मा । आत्मामे म अत्मा ऽत्मामे । म आगादगा दामेम आगात् । आगात् । अगाद् वैश्वानरो वैश्वानरो ऽगादगाद् वैश्वानर : । वैश्वानरो - अदब्धो ऽदब्धो वैश्वानरो वैश्वानरो - अदब्ध : । अदब्ध स्तनूपा स्तनूपा - अदब्धो ऽदब्ध स्तनूपा : । तनूपा - अग्नि रग्नि स्तनूपा स्तनूपा - अग्नि : । तनूपा इति तनू = पा : । अग्नि र्मा माऽग्नि रग्निर्मा । मा पातु पातु मा मा पातु । पातु दुरिताद् दुरितात्पातु पातु दुरितात् । दुरिता

दवद्या दवद्याद् दुरिताद् दुरिता दवद्यात् । दुरितादिति दु : = इतात् । अवद्यादित्यवद्यात् ।। त्व मग्ने ऽग्ने त्व न्त्व मग्ने । अग्ने व्रतपा व्रतपा - अग्ने ऽग्ने व्रतपा : । व्रतपा - अस्यसि व्रतपा व्रतपा - असि । व्रतपा इति व्रत = पा : । असि देवो देवो ऽस्यसि देव : । देव आमर्त्येषु मर्त्येष्वा देवो देव आमर्त्येषु । आमर्त्येषु । मर्त्येष्वा मर्त्येषु मर्त्येष्वा । एत्या ।। त्वँ य्यज्ञेषु यज्ञेषु त्व न्त्वँ य्यज्ञेषु । यज्ञेष्वीड्य ईड्यो यज्ञेषु यज्ञेष्वीड्य : । ईड्य इतीड्य : ।। रास्वेय दिय द्रास्व रास्वेयत् । इयत्सोम सोमेय दियत्सोम । सोमा भूयो भूय आ सोम सोमा

भूयं ः । आभूयं ः । भूयो भर भर भयो भूयो भर । भर देवो देवो भर भर

देव ः । देवो नो नो देवो देवो नः । न स्सविता सविता नो न स्सविता ।

सविता वसो र्वसो स्सविता सविता वसो ः । वसो र्दाता दाता वसो र्वसो

र्दाता । दाता वसु वसु दाता दाता वसु । वस्वंदा ददाद् वसु वस्वंदात् ।

अदादित्यंदात् ।।५।।

एषा तेत एषैषाते । ते शुक्र शुक्र ते ते शुक्र । शुक्र तनू स्तनू श्शुक्र शुक्र तनूः । तनू रेत देतत्तनू स्तनू रेतत् । एतद् वर्चो वर्च एत देतद्वर्चः । वर्च स्तया तया वर्चो वर्च स्तया । तया सᳫं सन्तया तया सम् । सं भव भव सᳫं सं भव । भव भ्राजं भ्राजम् भव भव भ्राजम् । भ्राज ङ्गच्छ गच्छ भ्राजं भ्राज ङ्गच्छ। गच्छ जू र्जू र्गच्छ गच्छ जूः । जू रस्यसि जूर्जू रसि । असि धृता धृता ऽस्यसि धृता । धृता मनसा मनसा धृता धृता मनसा । मनसा जुष्टा जुष्टा मनसा मनसा जुष्टा । जुष्टा विष्णवे विष्णवे जुष्टा जुष्टा विष्णवे । विष्णवे तस्या स्तस्या विष्णवे

विष्णवे तस्याः । तस्यास्ते ते तस्या स्तस्यास्ते । ते सत्यसंवस स्सत्यसंवस स्ते

ते सत्यसंवस ः । सत्यसंवस ः प्रसवे प्रसवे सत्यसंवस स्सत्य संवस ः प्रसवे ।

सत्यसंवस इति सत्य = संवस ः । प्रसवे तनु तनु प्रसवे प्रसवे तनु । प्रसव इति

प्र = सवे । तनु यन्त्रँ य्यन्त्रन् तनु तनु यन्त्रम् । यन्त्र मशीया शीय यन्त्रँ य्यन्त्र

मशीय । अशीय स्वाहा स्वाहा ऽशीया शीय स्वाहा । स्वाहा चन्द्र श्चन्द्र१ स्वाहा

स्वाहा चन्द्रम् । चन्द्रमस्यसि चन्द्र श्चन्द्रमसि । असि शुक्र१ शुक्र मस्यसि शुक्रम्।

शुक्र ममृत ममृत१ शुक्र१ शुक्र ममृतम् । अमृतँ वैश्व देवँ वैश्वदेव ममृत ममृतँ

वैश्वदेवम् । वैश्वदेवञ् चिच्चिद् वैश्वदेवँ वैश्वदेव श्चित् । वैश्वदेव मिति वैश्व = देवम् । चिन्मना मनाचिच्चिन्मना । मना धी र्धी र्मना मना धी : । धी र्दक्षिणा दक्षिणा धी र्धी र्दक्षिणा । दक्षिणा क्षत्रिया क्षत्रिया दक्षिणा दक्षिणा क्षत्रिया । क्षत्रिया यज्ञिया यज्ञिया क्षत्रिया क्षत्रिया यज्ञिया । यज्ञिया ऽदिति रदिति र्यज्ञिया यज्ञिया ऽदिति : । अदिति रुभयतश्शीर्ष्ण्यु भयतश्शीर्ष्ण्य दिति रदिति रुभयतश्शीर्ष्णी । उभयतश्शीर्ष्णी सा सो भयतश्शीर्ष्ण्यु भयत श्शीर्ष्णी सा । उभयतश्शीर्ष्णी त्युभयत : = शीर्ष्णी । सा नो नस्सा सा न : । नस्सुप्राची

सुप्राची नो नस्सुप्राची । सुप्राची सुप्रतीची सुप्रतीची सुप्राची सुप्राची सुप्रतीची । सुप्राचीति सु = प्राची । सुप्रतीची भव भव सुप्रतीची सुप्रतीची भव । सुप्रतीचीति सु = प्रतीची । भव मित्रो मित्रो भव भव मित्र ः । मित्र स्त्वा त्वा मित्रो मित्र स्त्वा । त्वा पदि पदि त्वा त्वा पदि । पदि बध्नीतां बध्नीतां पदि पदि बध्नीताम् । बध्नीतां पूषा पूषा बध्नीतां बध्नीतां पूषा । पूषा ऽध्वनो ऽध्वन ः पूषा पूषा ऽध्वन ः । अध्वन स्पातु पात्वध्वनो ऽध्वन स्पातु । पात्विन्द्रायेन्द्राय पातु पात्विन्द्राय । इन्द्रायाध्यक्षायाध्य क्षायेन्द्रा येन्द्राया ध्यक्षाय । अध्य

क्षायान्वन्वध्यं क्षायाध्यं क्षायानु । अध्यंक्षायेत्यधि = अक्षाय । अनु त्वा त्वा ऽन्वनु त्वा । त्वा माता माता त्वां त्वा माता । माता मन्यतां मन्यतां माता माता मन्यताम् । मन्यतां पिता पिता मन्यतां मन्यतां पिता । पिता भ्राता भ्राता पिता पिता भ्राता । भ्राता सगर्भ्य स्सगर्भ्यो भ्राता भ्राता सगर्भ्य : । सगर्भ्य स्सखा सखा सगर्भ्य स्सगर्भ्य स्सखा । सगर्भ्य इति स = गर्भ्य : । सखा सयूथ्य स्सयूथ्य स्सखा सखा सयूथ्य : । सयूथ्य स्सा सा सयूथ्य स्सयूथ्य स्सा । सयूथ्य इति स = यूथ्य : । सा देवि देवि सा सा देवि । देवि देवन् देवन् देवि देवि

देवम् । देव मच्छाच्छं देवन् देव मच्छं । अच्छें हीह्यच्छाच्छें हि । इही न्द्रायेन्द्राये हीही न्द्राय । इन्द्राय सोमं सोम मिन्द्रा येन्द्राय सोमम् । सोमाँ रुद्रो रुद्र स्सोमं सोमाँ रुद्र ः । रुद्र स्त्वा त्वा रुद्रो रुद्र स्त्वा । त्वा वर्तयतु वर्तय त्वा त्वा त्वा वर्तयतु । आवर्तयतु । वर्तयतु स्वस्ति स्वस्ति वर्तयतु वर्तयतु स्वस्ति । स्वस्ति सोमसखा सोमसखा स्वस्ति स्वस्ति सोमसखा । सोमसखा पुनः पुन स्सोमसखा सोमसखा पुन ः । सोमस खेति सोम = सखा । पुन रेहीह्या पुन ः पुन रेहिं । एहिं । इहीतीहि ।।६।।

वस्व्यंस्यसि वस्वी वस्व्यंसि । अस्यदिति रदिति रस्यस्यदिति ः । अदिति रादित्या ऽऽदित्या ऽदिति रदिति रादित्या । आदित्या रुद्रा रुद्रा ऽऽदित्या ऽऽदित्या रुद्रा । रुद्रा चन्द्रा चन्द्रा रुद्रा रुद्रा चन्द्रा । चन्द्रा बृहस्पति र्बृहस्पतिं श्चन्द्रा चन्द्रा बृहस्पतिं ः । बृहस्पतिष्ट्वा त्वा बृहस्पति र्बृहस्पतिष्ट्वा । त्वा सुम्ने सुम्ने त्वा त्वा सुम्ने । सुम्ने रम्णातु रम्णातु सुम्ने सुम्ने रम्णातु । रम्णातु रुद्रो रुद्रो रम्णातु रम्णातु रुद्र ः । रुद्रो वसुभि र्वसुभी - रुद्रो रुद्रो वसुभि ः । वसुभि राचके चक आ वसुभि र्वसुभि राचके । वसुभि रिति वसु = भि ः । आचके । चके

ऽदित्या - अदित्या श्चके चके ऽदित्या ः । अदित्या स्त्वा त्वाऽदित्या - अदित्या स्त्वा । त्वा मूर्धन् मूर्धꣳ स्त्वा त्वा मूर्धन् । मूर्धन्नाजिघर्मि जिघर्म्या मूर्धन् मूर्धन्ना जिघर्मि । आजिघर्मि । जिघर्मि देवयजने देवयजने जिघर्मि जिघर्मि देवयजने । देवयजने पृथिव्या ः पृथिव्या देवयजने देवयजने पृथिव्या ः । देवयजन इति देव = यजने । पृथिव्या - इळाया इळाया ः पृथिव्या ः पृथिव्या - इळाया ः । इळायास्पदं पद मिळाया - इळाया स्पदम् । पदमस्यसि पदं पदमसि । असि घृतवद् घृतव दस्यसि घृतवत् । घृतव त्स्वाहा स्वाहा घृतवद्

घृतवत्स्वाहा । घृतव दिति घृत = वत् । स्वाहा ऽस्मे - अस्मे स्वाहा स्वाहा ऽस्मे । अस्मे रमस्व रमस्वास्मे - अस्मे रमस्व । अस्मे इत्यस्मे । रमस्वास्मे - अस्मे रमस्व रमस्वास्मे । अस्मे ते ते ऽस्मे - अस्मे ते । अस्मे इत्यस्मे । ते बन्धु र्बन्धु स्ते ते बन्धु : । बन्धु स्त्वे त्वे बन्धु र्बन्धु स्त्वे । त्वे रायो रायस्त्वे त्वे राय : । त्वे इति त्वे । रायो - अस्मे - अस्मे रायो रायो - अस्मे । अस्मे रायो रायो ऽस्मे - अस्मे राय : । अस्मे इत्यस्मे । रायो मा मा रायो रायो मा। मा वयँ वयं मा मा वयम् । वयाँ रायो रायो वयँ वयाँ राय : । राय स्पोषेण

पोषेण रायो राय स्पोषेण । पोषेण वि वि पोषेण पोषेण वि । वि यौष्म यौष्म वि वि यौष्म । यौष्म तोतस्तोतो यौष्म यौष्म तोत ः । तोतो रायो राय स्तोत स्तोतो राय ः । राय स्सं॒ सं॒ रायो राय स्सम् । समख्ये ऽख्ये सं॒ समख्ये । अख्ये देव्या देव्या ऽख्ये ऽख्ये देव्या । देव्या धिया धिया देव्या देव्या धिया । धिया सं॒ सन् धिया धिया सम् । सन् दक्षिणया दक्षिणया सं॒ सन् दक्षिणया । दक्षिण योरुचक्षसो रुचक्षसा दक्षिणया दक्षिण योरुचक्षसा । उरुचक्षसा मा मोरुचक्षसो रुचक्षसा मा । उरुचक्ष सेत्युरु = चक्षसा । मा मे मे मा मा मे । म

आयु रायुर्मे म आयु ः । आयु ः प्र प्रायु रायु ः प्र । प्र मोषी र्मोषी ः प्र प्र मोषी ः । मोषीर्मोमो मोषी र्मोषीर्मो । मो - अह महं मो मो - अहम् । मो इति मो । अह न्तव तवाह महन्तव । तव वीरान् वीरा९ स्तव तव वीरान् । वीरान् विदेय विदेय वीरान् वीरान् विदेय । विदेय तव तव विदेय विदेय तव । तव देवि देवि तव तव देवि । देवि सन्दृशि सन्दृशि देवि देवि सन्दृशि । सन्दृशीति सं = दृशि ॥७॥

एषते त एष एषते । ते गायत्रो गायत्रस्ते ते गायत्र ः । गायत्रो भागो भागो गायत्रो गायत्रो भाग ः । भाग इतीति भागो भाग इति । इति मे म इतीति मे । मे सोमाय सोमाय मे मे सोमाय । सोमाय ब्रूताद् ब्रूतात् सोमाय सोमाय ब्रूतात्। ब्रूतात् त्रैष्टुभस् त्रैस्तुभो ब्रूताद् ब्रूतात् त्रैष्टुभ ः । त्रैष्टुभो जागतो जागत स्त्रैस्तुभ स्त्रैष्टुभो जागत ः । त्रैस्तुभ इति त्रैस्तुभ ः । जागत श्छन्दोमानानाञ् छन्दोमा नानाञ् जागतो जागत श्छन्दोमानानाम् । छन्दोमानानाꣳ साम्राज्यꣳ साम्राज्य ञ्छन्दोमानाना ञ्छन्दोमानानाꣳ साम्राज्यम् । छन्दो मानाना मिति च्छन्द ः -

मानानाम् । साम्रांज्यङ् गच्छताद् गच्छतात् साम्रांज्यꣳ साम्रांज्यङ् गच्छतात् । साम्रांज्य मिति सां = राज्यम् । गच्छता दितीति गच्छताद् गच्छता दिति । इति मे म इतीति मे । मे सोमाय सोमाय मे मे सोमाय । सोमाय ब्रूताद् ब्रूतात् सोमाय सोमाय ब्रूतात् । ब्रूतादास्माक आस्माको ब्रूताद् ब्रूतादा स्माक ः । आस्माको ऽस्यस्यास्माक आस्माको ऽसि । असि शुक्र श्शुक्रो ऽस्यसि शुक्र ः । शुक्रस्ते ते शुक्र श्शुक्रस्ते । ते ग्रह्यो ग्रह्य स्ते ते ग्रह्य ः । ग्रह्यो विचितो विचितो ग्रह्यो ग्रह्यो विचित ः । विचितस्त्वा त्वा विचितो विचित स्त्वा ।

विचित इति वि = चित ः । त्वा वि वि त्वा त्वा वि । वि चिन्वन्तु चिन्वन्तु वि वि चिन्वन्तु । चिन्वन्त्विति चिन्वन्तु ।। अभि त्य न्त्य मभ्यभि त्यम् । त्यन् देवन् देवन् त्यन् त्यन् देवम् । देवाँ सवितार९ सवितारन् देवन् देवाँ सवितारम् । सवितार मोण्यो रोण्यो स्सवितार९ सवितार मोण्यो ः । ओण्यो ः कविक्रतुङ् कविक्रतु मोण्यो रोण्यो ः कविक्रतुम् । कविक्रतु मर्चाम्यर्चामि कविक्रतुङ् कविक्रतु मर्चामि । कविक्रतु मिति कवि = क्रतुम् । अर्चामि सत्यसव९ सत्यसव मर्चाम्यर्चामि सत्यसवम् । सत्यसवाँ रत्नधा९ रत्नधा९ सत्यसव९ सत्यसवाँ

रत्नधाम् । सत्यसव मिति सत्य = संवम् । रत्नधा मभ्यभि रत्नधाꣳ रत्नधा मभि । रत्नधा मिति रत्न = धाम् । अभि प्रियं प्रिय मभ्यभि प्रियम् । प्रियं मतिं मतिं प्रियं प्रियं मतिम् । मतिङ् कविङ् कविङ् मतिं मतिङ् कविम् । कवि मिति कविम् ।। ऊर्ध्वा यस्य यस्योर्ध्वोर्ध्वा यस्य । यस्या मति रमति र्यस्य यस्या मति : । अमति र्भा भा - अमति रमति र्भा : । भा - अदिद्युत ददिद्युतद् भा भा - अदिद्युतत् । अदिद्युत त्सवीमनि सवीमन्यदिद्युत ददिद्युत त्सवीमनि । सविमनि हिरण्यपाणि र्हिरण्यपाणि स्सवीमनि सवीमनि हिरण्यपाणि : ।

हिरण्यपाणि रमिमीता मिमीत हिरण्यपाणि र्हिरण्यपाणि रमिमीत । हिरण्यपाणि

रिति हिरण्य = पाणि ः । अमिमीत सुक्रतु स्सुक्रतु रमिमीता मिमीत सुक्रतु ः ।

सुक्रतु ः कृपा कृपा सुक्रतु स्सुक्रतुः कृपा । सुक्रतु रिति सु = क्रतु ः । कृपा

स्वस्स्व ः कृपा कृपा स्व ः । स्व रिति स्व ः ।। प्रजाभ्य स्त्वा त्वा प्रजाभ्य ः

प्रजाभ्य स्त्वा । प्रजाभ्य इति प्र = जाभ्य ः । त्वा प्रजा ः प्रजा स्त्वा त्वा

प्रजा ः । प्रजा स्त्वा त्वा प्रजा ः प्रजा स्त्वा । प्रजा इति प्र = जा ः । त्वा

ऽनुप्राणन्त्वनुप्राणन्तु त्वा त्वाऽनुप्राणन्तु । अनुप्राणन्तु प्रजा ः प्रजा -

अनुप्राणन्त्वनुप्राणन्तु प्रजा : । अनुप्राणन्त्वित्यनु = प्राणन्तु । प्रजास्त्वन् त्वं प्रजा : प्रजा स्त्वम् । प्रजा इति प्र = जा : । त्वमनु प्राणि ह्यनुप्राणिहि त्वन् त्वमनुप्राणिहि । अनुप्राणिहीत्यनु = प्राणिहि ।।८।।

चन्द्रन् त्वा त्वा चन्द्र श्चन्द्र न्त्वा । त्वा चन्द्रेण चन्द्रेण त्वा त्वा चन्द्रेण । चन्द्रेण क्रीणामि क्रीणामि चन्द्रेण चन्द्रेण क्रीणामि । क्रीणामि शुक्रꣳ शुक्रङ् क्रीणामि क्रीणामि शुक्रम् । शुक्राँ शुक्रेण शुक्रेण शुक्रꣳ शुक्राँ शुक्रेण । शुक्रेणा मृत

ममृतं॑ शुक्रेण॑ शुक्रेणा मृतम् । अमृत॑ ममृते॑ नामृते॑ नामृत॑ ममृत॑ ममृतेन ।
अमृते नेत्यमृतेन ।। सग्मे ते॑ ते सग्मे सग्मे ते॑ । ते गो र्गो स्ते॑ ते गो ः । गो
रस्मे - अस्मे गो र्गो रस्मे । अस्मे ते॑ तेऽस्मे - अस्मे ते॑ । अस्मे इत्यस्मे । ते
चन्द्राणि॑ चन्द्राणि॑ ते ते चन्द्राणि॑ । चन्द्राणि तप॑स स्तप॑स श्चन्द्राणि॑ चन्द्राणि
तप॑स ः । तप॑स स्तनू स्तनू स्तप॑स स्तप॑स स्तनू ः । तनू र॑स्यसि तनू स्तनू र॑सि।
असि प्रजाप॑ते ः प्रजाप॑ते रस्यसि प्रजाप॑ते ः । प्रजाप॑ते र्वर्णो वर्ण ः प्रजाप॑ते ः
प्रजाप॑ते र्वर्ण ः । प्रजाप॑ते रिति॑ प्रजा = प॑ते ः । वर्ण ः परमेण॑ परमेण वर्णो

वर्ण : परमेण । परमेण पशुना पशुना परमेण परमेण पशुना । पशुना क्रीयसे क्रीयसे पशुना पशुना क्रीयसे । क्रीयसे सहस्रपोषꣳ सहस्रपोषङ् क्रीयसे क्रीयसे सहस्रपोषम् । सहस्रपोषं पुषेयं पुषेयꣳ सहस्रपोषꣳ सहस्रपोषं पुषेयम् । सहस्रपोषमिति सहस्र = पोषम् । पुषेयं मित्रो मित्र : पुषेयं पुषेयं मित्र : । मित्रो नो नो मित्रो मित्रो न : । न एही ह्या नो न एहि । एहि । इहि सुमित्रध स्सुमित्रध इहीहि सुमित्रध : । सुमित्रध इन्द्रस्ये न्द्रस्य सुमित्रध स्सुमित्रध इन्द्रस्य। सुमित्रध इति सु = मित्रध : । इन्द्रस्योरु मूरु मिन्द्रस्ये न्द्रस्योरुम् । ऊरुमाविश

विशोरु मूरुमाविंश । आविंश । विश दक्षिणन् दक्षिणँ विश विश दक्षिणम् ।
दक्षिण मुशन्नुशन् दक्षिणन् दक्षिण मुशन् । उशन्नुशन्त मुशन्त मुशन्नुश न्नुशन्तम् ।
उशन्तं स्योन स्स्योन उशन्त मुशन्तं स्योन ः । स्योन स्स्योनं स्योनं स्योन
स्स्योन स्स्योनम् । स्योनं स्वान स्वान स्योनं स्योनं स्वान । स्वान भ्राज
भ्राज स्वान स्वान भ्राज । भ्राजाङ्घारे ऽङ्घारे भ्राज भ्राजाङ्घारे । अङ्घारे बंभारे
बंभारे ऽङ्घारे ऽङ्घारे बंभारे । बंभारे हस्त हस्त बंभारे बंभारे हस्त । हस्त
सुहस्त सुहस्त हस्त हस्त सुहस्त । सुहस्त कृशानो कृशानो सुहस्त सुहस्त

कृशानो । सुहस्तेति सु = हस्त । कृशान एत एते कृशानो कृशान एते । कृशानो इति कृशानो । एते वो व एत एते व ः । वस्सोमक्रयणा स्सोमक्रयणा वो व स्सोमक्रयणा ः । सोमक्रयणा स्ताꣳ स्ता न्त्सोमक्रयणा स्सोमक्रयणा स्तान् । सोमक्रयणा इति सोम = क्रयणा ः । तान् रक्षध्वꣳ रक्षध्वन् ताꣳ स्तान् रक्षध्वम् । रक्षध्वं मा मा रक्षध्वꣳ रक्षध्वं मा । मा वो वो मा मा व ः । वो दभन्दभ न्वो वो दभन् । दभन् परि परि दभन् दभन् परि । परि मा मा परि परि मा । मा ऽग्ने ऽग्ने मा मा ऽग्ने । अग्ने दुश्चरिताद् दुश्चरिता दग्ने ऽग्ने दुश्चरितात् ।

दुश्चरिताद् बाधस्व बाधस्व दुश्चरिताद् दुश्चरिताद् बाधस्व । दुश्चरिता दिति दु ः = चरितात् । बाधस्वा मा मा बाधस्व बाधस्वामा । आमा । मा सुचरिते सुचरिते मा मा सुचरिते । सुचरिते भज भज सुचरिते सुचरिते भज । सुचरित इति सु = चरिते । भजोदुद् भंज भजोत् । उदा युषा ऽऽयुषो दुदा युषा । आयुषा स्वायुषा स्वायुषा ऽऽयुषा ऽऽयुषा स्वायुषा । स्वायुषो दुत्स्वायुषा स्वायुषोत् । स्वायुषेति सु = आयुषा । उदस्था मस्था मुदु दस्थाम् । अस्था ममृता नमृता नस्था मस्था ममृतान् । अमृताँ - अन्व न्वमृता नमृताँ - अनु ।

अन्वित्यनु ।। प्रति पन्थां पन्थां प्रति प्रति पन्थाम् । पन्था मपद्महृयपद्महि पन्थां पन्था मपद्महि । अपद्महि स्वस्तिगाऽ स्वस्तिगा मपद्महृयपद्महि स्वस्तिगाम् । स्वस्तिगा मनेहसं मनेहसंऽ स्वस्तिगाऽ स्वस्तिगा मनेहसम् । स्वस्तिगा मिति स्वस्ति = गाम् । अनेहस मित्य नेहसम् ।। येन विश्वा विश्वा येन येन विश्वा : । विश्वा : परि परि विश्वा विश्वा : परि । परि द्वषो द्विष : परि परि द्विष : । द्विषो वृणक्ति वृणक्ति द्विषो द्विषो वृणक्ति । वृणक्ति विन्दते विन्दते वृणक्ति वृणक्ति विन्दते । विन्दते वसु वसु विन्दते विन्दते वसु । वस्विति वसु ।।९।।

अदित्या स्त्वक् त्व गदित्या - अदित्या स्त्वक् । त्वगस्यसि त्वक् त्वगसि ।
अस्यदित्या - अदित्या - अस्यस्यदित्यै । अदित्यै सद स्सदो ऽदित्या - अदित्यै
सदः । सद आसीद सीदा सद स्सद आसीद । आसीद । सीदेति सीद ॥
अस्तभ्नाद् द्यान् द्या मस्तभ्ना दस्तभ्नाद् द्याम् । द्या मृषभ ऋषभो द्यान् द्या
मृषभः । ऋषभो - अन्तरिक्ष मन्तरिक्ष मृषभ ऋषभो - अन्तरिक्षम् । अन्तरिक्ष
ममिमीता मिमी तान्तरिक्ष मन्तरिक्ष ममिमीत । अमिमीत वरिमाणँ वरिमाण

ममिमीता मिमीत वरिमाणम् । वरिमाणम् पृथिव्या : पृथिव्या वरिमाणँ वरिमाणम् पृथिव्या : । पृथिव्या इति पृथिव्या : ।। आसी दद सीद दासिदत् । असीदद्विश्वा विश्वा सीदद सीद द्विश्वा । विश्वा भुवनानि भुवनानि विश्वा विश्वा भुवनानि । भुवनानि सम्राट् सम्राड् भुवनानि भुवनानि सम्राट् । सम्राड् विश्वा विश्वा सम्राट् सम्राड्विश्वा । सम्रळिति सं = राट् । विश्वे दिद्विश्वा विश्वेत् । इत्तानि तानीदित्तानि । तानि वरुणस्य वरुणस्य तानि तानि वरुणस्य । वरुणस्य व्रतानि व्रतानि वरुणस्य वरुणस्य व्रतानि । व्रतानीति व्रतानि ।। वनेषु वि वि वनेषु

वनेषु वि । व्यन्तरिक्ष मन्तरिक्षँ वि व्यन्तरिक्षम् । अन्तरिक्षन् ततान तता नान्तरिक्ष मन्तरिक्षन् ततान । ततान वाजँ वाजन् ततान ततान वाजम् । वाज मर्वत्स्वर्वत्सु वाजँ वाज मर्वत्सु । अर्वत्सु पय ः पयोऽर्व त्स्ववत्सु पय ः । अर्वत्स्वित्यर्वत् = सु । पय उस्रिया सूस्रियासु पय ः पय उस्रियासु । उस्रियास्वित्युस्रियासु ।। हृत्सु क्रतुङ् क्रतुꣳ हृत्सु हृत्सु क्रतुम् । हृत्स्वितिहृत् = सु । क्रतुँ वरुणो वरुण ः क्रतुङ् क्रतुँ वरुण ः । वरुणो विक्षु विक्षु वरुणो वरुणो विक्षु । विक्ष्वग्नि मग्निँ विक्षु विक्ष्वग्निम् । अग्निन् दिवि दिव्यग्नि मग्निन् दिवि ।

दिवि सूर्यᳫं सूर्यन् दिवि दिवि सूर्यम् । सूर्य मदधा ददधात्सर्यᳫं सूर्य मदधात् । अदधात्सोमᳫं सोम मदधा ददधा त्सोमम् । सोम मद्रा - अद्रौ सोमᳫं सोम मद्रौ । अद्रा इत्यद्रौ ।। सूर्यस्य चक्षु श्चक्षु स्सूर्यस्य सूर्यस्य चक्षु : । चक्षु रारोह रोहा चक्षु श्चक्षु रारोह । आरोह । रोहाग्ने रग्ने रोह रोहाग्ने : । अग्ने रक्ष्णो ऽक्ष्णो ऽग्ने रग्ने रक्ष्ण : । अक्ष्ण : कनीनकाङ् कनीनका मक्ष्णो ऽक्ष्ण : कनी नकाम् । कनीनका मिति कनीनकाम् ।। यत्रैतशेभि रेतशेभि र्यत्र यत्रैतशेभि : । एतशेभि रीयस ईयस एतशेभि रेतशेभि रीयसे । ईयसे भ्राजमानो भ्राजमान ईयस ईयसे

भ्राजमान ः । भ्राजमानो विपश्चिता विपश्चिता भ्राजमानो भ्राजमानो विपश्चिता ।
विपश्चितेति विप ः = चिता ।। उस्रा एतमित मोस्रा - उस्रा - एतम् । एतम् ।
इतन् धूर्वाहौ धूर्वाहा इतमितन् धूर्वाहौ । धूर्वाहौ युज्येथाँ य्युज्येथान् धूर्वाहौ
धूर्वाहौ युज्येथाम् । धूर्वाहा इति धू ः - वाहौ । युज्येथा मनश्रू - अनश्रू
युज्येथाँ य्युज्येथा मनश्रू । अनश्रू - अवीरहणा - अवीरहना - अनश्रू - अनश्रू -
अवीरहणौ । अनश्रू इत्यनश्रू । अवीरहणौ ब्रह्मचोदनौ ब्रह्म चोदना - अवीरहना
- अवीरहणौ ब्रह्मचोदनौ । अवीरहना इत्यवीर = हनौ । ब्रह्मचोदनौ स्वस्ति

स्वस्ति ब्रह्मचोदनौ ब्रह्मचोदनौ स्वस्ति । ब्रह्मचोदना इति ब्रह्म = चोदनौ ।
स्वस्ति यजमानस्य यजमानस्य स्वस्ति स्वस्ति यजमानस्य । यजमानस्य गृहान्
गृहान् यजमानस्य यजमानस्य गृहान् । गृहान् गच्छतङ् गच्छतङ् गृहान् गृहान्
गच्छतम् । गच्छतं भद्रो भद्रो गच्छतङ् गच्छतं भद्र : । भद्रो मे मे भद्रो भद्रो
मे । मे ऽस्यसि मे मे ऽसि । असि प्र प्रास्यसि प्र । प्रच्यवस्व च्यवस्व प्र प्र
च्यवस्व । च्यवस्व भुवो भुव श्च्यवस्व च्यवस्व भुव : । भुव स्पते पते भुवो भुव
स्पते । पते विश्वानि विश्वानि पते पते विश्वानि । विश्वान्यभ्यभि विश्वानि

विश्वान्यभि । अभि धामानि धामान्यभ्यभि धामानि । धामानि मा मा धामानि

धामानि मा । मा त्वा त्वा मा मा त्वा । त्वा परिपरिण : परिपरिण स्त्वा त्वा

परिपरिण : । परिपरिण : परिपन्थिन : परिपन्थिन : परिपरिण : परिपरिण :

परिपन्थिन : । परिपरिण इति परि = परिण : । परिपन्थिनो वृका वृका :

परिपन्थिन : परिपन्थिनो वृका : । परिपन्थिन इति परि = पन्थिन : । वृका -

अघायवो ऽघयवो वृका वृका - अघायव : । अघायवो विदन्विदन्न घयवो

ऽघायवो विदन् । अघयव इत्यघ = यव : । विदञ्छ्येनश् श्येनो विदन्विद

ञ्छ्येन ः । श्येनो भूत्वा भूत्वा श्येन श्श्येनो भूत्वा । भूत्वा परा परा भूत्वा भूत्वा परा । परा पत पत परा परा पत । पत यजमानस्य यजमानस्य पत पत यजमानस्य । यजमानस्य गृहान् गृहान् यजमानस्य यजमानस्य गृहान् । गृहान् गच्छ गच्छ गृहान् गृहान् गच्छ । गच्छ तत्तद् गच्छ गच्छ तत् । तन्नौ नौ तत्तन्नौ । नौ स१ँ स्कृत१ँ स१ँ स्कृतन् नौ नौ स१ँ स्कृतम् । स१ँस्कृत मिति स१ँस्कृतम् ।। नमो मित्रस्य मित्रस्य नमो नमो मित्रस्य । मित्रस्य वरुणस्य वरुणस्य मित्रस्य मित्रस्य वरुणस्य । वरुणस्य चक्षसे चक्षसे वरुणस्य वरुणस्य

चक्षसे । चक्षसे महो मह श्चक्षसे चक्षसे मह ः । महो देवाय देवाय महो महो
देवाय । देवाय तत्तद् देवाय देवाय तत् । त दृत मृतन् तत्त दृतम् । ऋतॉं
संपर्यत सपर्यत ऋत मृतॉं संपर्यत । सपर्य तेति सपर्यत ।। दूरेदृशे देवजाताय
देवजाताय दूरेदृशे दूरेदृशे देवजाताय । दूरेदृश इति दूरे = दृशे । देवजाताय
केतवे केतवे देवजाताय देवजाताय केतवे । देवजातायेति देव = जाताय । केतवे
दिवो दिव ः केतवे केतवे दिव ः । दिव स्पुत्राय पुत्राय दिवो दिव स्पुत्राय ।
पुत्राय सूर्याय सूर्याय पुत्राय पुत्राय सूर्याय । सूर्याय शाँसत श२ंसत सूर्याय सूर्याय

शाँसत । शाँसतेति शाँसत ।। वरुणस्यो त्तंभन मुत्तंभनँ वरुणस्य वरुणस्योत्तंभनम्। उत्तंभन मस्यस्युत्तंभन मुत्तंभन मसि । असि स्कम्भसर्जनी स्कंभसर्जनी - अस्यसि स्कंभसर्जनी । स्कंभसर्जनी स्थस् स्थस् स्कंभसर्जनी स्कंभसर्जनी स्थ : । स्कंभसर्जनी इति स्कंभ = सर्जनी । स्थ ऋतसदन्यृत सदनी स्थ स्थ ऋतसदनी । ऋतसदन्यृत सदन मृतसदन मृतसदन्यृत सदन्यृत सदनम् । ऋतसद नीत्यृत = सदनी । ऋतसदन मृतसदनी मृतसदनी मृतसदन मृतसदन मृतसदनीम् । ऋतसदन मित्यृत = सदनम् । ऋतसदनी मा सीद सीद ऋतसदनी मृतसदनी

मासीद । ऋतसदनी मित्यृत = सदनीम् । आसीद । सीदेतिसीद ।। या ते ते या

या ते । ते धामानि धामानि ते ते धामानि । धामानि हविषा हविषा धामानि

धामानि हविषा । हविषा यजन्ति यजन्ति हविषा हविषा यजन्ति । यजन्ति ता

ता यजन्ति यजन्ति ता । ता ते ते ता ता ते । ते विश्वा विश्वा ते ते विश्वा ।

विश्वा परिभू : परिभू र्विश्वा विश्वा परिभू : । परिभू रस्त्वस्तु परिभू :

परिभू रस्तु । परिभू रिति परि = भू : । अस्तु यज्ञँ य्यज्ञ मस्त्वस्तु यज्ञम् ।

यज्ञमिति यज्ञम् ।। गयस्फान : प्रतरण : प्रतरणो गयस्फानो गयस्फान :

प्रतरण : । गयस्फान इति गय = स्फान : । प्रतरणस्सुवीर स्सुवीर : प्रतरण : प्रतरण स्सुवीर : । प्रतरण इति प्र = तरण : । सुवीरो ऽवीरहा ऽवीरहा सुवीर स्सुवीरो ऽवीरहा । सुवीर इति सु = वीर : । अवीरहा प्र प्रावीरहा ऽवीरहा प्र। अवीर हेत्यवीर = हा । प्र चर चर प्र प्र चर । चरा सोम सोम चर चरा सोम । सोम दुर्या न्दुर्या न्सोम सोम दुर्यान् । दुर्या निति दुर्यान् ।।१०।।

इति चतुर्थोऽध्याय :

अथ पञ्चमोऽध्यायः

ॐ अग्ने स्तनू स्तनू रग्ने रग्ने स्तनूः । तनू रस्यसि तनूस्तनू रसि । असि विष्णवे विष्णवे ऽस्यसि विष्णवे । विष्णवे त्वा त्वा विष्णवे विष्णवे त्वा । त्वा सोमस्य सोमस्य त्वा त्वा सोमस्य । सोमस्या तिथे रतिथे स्सोमस्य सोमस्या तिथेः । अतिथे रातिथ्य मातिथ्य मतिथे रतिथे रातिथ्यम् । अतिथ्यꣳ श्येनाय श्येनाया तिथ्य मातिथ्यꣳ श्येनाय । श्येनाय सोमभृते सोमभृते श्येनाय श्येनाय सोमभृते । सोमभृते ऽग्नये ऽग्नये सोमभृते सोमभृते ऽग्नये । सोमभृत इति सोम = भृते ।

अग्नये रायस्पोषदे रायस्पोषदे ऽग्नये ऽग्नये रायस्पोषदे । रायस्पोषदे विष्णवे विष्णवे रायस्पोषदे रायस्पोषदे विष्णवे । रायस्पोषद इति रायस्पोष = दे । विष्णवे त्वा त्वा विष्णवे विष्णवे त्वा । त्वाऽग्ने रग्ने स्त्वा त्वा ऽग्ने ः । अग्ने र्जनित्रञ् जनित्र मग्ने रग्ने र्जनित्रम् । जनित्र मस्यसि जनित्रञ् जनित्र मसि । असि वृषणौ वृषणा - अस्यसि वृषणौ । वृषणौ स्थ ः स्थो वृषणौ वृषणौ स्थ ः । स्थ उर्वश्युर्वशी स्थ ः स्थ उर्वशी । उर्वश्यायु रायु रुर्व श्युर्व श्यायु ः । आयु ः पुरूरवा ः पुरूरवा - आयु रायु ः पुरूरवा ः । पुरूरवा - अस्यसि पुरूरवा ः

पुरूरवा - असि । असि गायत्रेण गायत्रेणा स्यसि गायत्रेण । गायत्रेण त्वा त्वा गायत्रेण गायत्रेण त्वा । त्वा च्छन्दसा च्छन्दसा त्वा त्वा च्छन्दसा । छन्दसा मन्थामि मन्थामि च्छन्दसा च्छन्दसा मन्थामि । मन्थामि त्रैष्टुभेन त्रैस्तुभेन मन्थामि मन्थामि त्रैष्टुभेन । त्रैष्टुभेन जागतेन जागतेन त्रैस्तुभेन त्रैष्टुभेन जागतेन । त्रैस्तुभेनेति त्रैस्तुभेन । जागतेन त्वा त्वा जागतेन जागतेन त्वा । त्वा च्छन्दसा च्छन्दसा त्वा त्वा च्छन्दसा । छन्दसा मन्थामि मन्थामि च्छन्दसा च्छन्दसा मन्थामि । मन्थामीति मन्थामि ।। भवतन्नो नो भवतं भवतन्न ः । न स्समनसौ

समनसौ नो नस्समनसौ । समनसौ सचेतसौ सचेतसौ समनसौ समनसौ सचेतसौ।
समनसा इति स = मनसौ । सचेतसा - अरेपसा - अरेपसौ सचेतसौ सचेतसा
- अरेपसौ । सचेतसा इति स = चेतसौ । अरेपसा इत्यरेपसौ ।। मा यज्ञँ य्यज्ञं
मा मा यज्ञम् । यज्ञाँ हीँसिष्ट९ हि९सिष्टँ य्यज्ञँ य्यज्ञाँ हीँसिष्टम् । हीँसिष्टं मा मा
हि९सिष्ट९ हीँसिष्टं मा । मा यज्ञपतिँ य्यज्ञपतिं मा मा यज्ञपतिम् । यज्ञपति
ञ्जातवेदसौ जातवेदसौ यज्ञपतिँ य्यज्ञपति ञ्जातवेदसौ । यज्ञपति मिति यज्ञ =
पतिम् । जातवेदसौ शिवौ शिवौ जातवेदसौ जातवेदसौ शिवौ । जातवेदसा इति

जात - वेदसौ । शिवौ भवतं भवतꣳ शिवौ शिवौ भवतम् । भवत मद्याद्य भवतं भवत मद्य । अद्य नो नो ऽद्याद्य न : । न इति न : ।। अग्ना - अग्नि रग्नि रग्ना - अग्ना - अग्नि : । अग्निश्चरति चरत्यग्नि रग्निश्चरति । चरति प्रविष्ट : प्रविष्ट श्चरति चरति प्रविष्ट : । प्रविष्ट ऋषीणा मृषीणां प्रविष्ट : प्रविष्ट ऋषीणाम् । प्रविष्ट इति प्र - विष्ट : । ऋषीणां पुत्र : पुत्र ऋषीणा मृषीणां पुत्र : । पुत्रो - अभिशस्तिपावा ऽभिशस्तिपावा पुत्र : पुत्रो - अभिशस्तिपावा । अभिशस्ति पावेत्य भिशस्ति - पावा ।। स नो नस्स स न : । नस्स्योन स्स्योनो नो न

स्स्योन : । स्योन स्सुयजा सुयजा स्योन स्स्योन स्सुयजा । सुयजा यज यज सुयजा सुयजा यज । सुयजेति सु = यजा । यजे हेह यज यजेह । इह देवेभ्यो देवेभ्य इहेह देवेभ्य : । देवेभ्यो हव्यꣳ हव्यन् देवेभ्यो देवेभ्यो हव्यम् । हव्याँ सदꣳ सदꣳ हव्यꣳ हव्याँ सदम् । सद मप्रयुच्छ न्नप्रयुच्छ न्त्सदꣳ सद मप्रयुच्छन् । अप्रयुच्छ न्त्स्वाहा स्वाहा ऽप्रयुच्छ न्नप्रयुच्छ न्त्स्वाहा । अप्रयुच्छ न्नित्यप्र = युच्छन् । स्वाहेति स्वाहा ।।१।।

आपतये त्वा त्वा ऽऽपतय आपतये त्वा । आपतय इत्या = पतये । त्वा गृण्हामि गृण्हामि त्वा त्वा गृण्हामि । गृण्हामि परिपतये परिपतये गृण्हामि गृण्हामि परिपतये । परिपतये तनूनप्त्रे तनूनप्त्रे परिपतये परिपतये तनूनप्त्रे । परिपतय इति परि = पतये । तनूनप्त्रे शाक्कराय शाक्कराय तनूनप्त्रे तनूनत्रे शाक्कराय । तनूनप्त्र इति तनू - नप्त्रे । शाक्कराय शक्म ञ्छक्म ञ्छाक्कराय शाक्कराय शक्मन् । शक्म न्नोजिष्ठा यौजिष्ठाय शक्म ञ्छक्म न्नोजिष्ठाय । ओजिष्ठा यानाधृष्ट मनाधृष्ट मोजिष्ठा यौजिष्ठा यानाधृष्टम् । अनाधृष्ट मस्य स्यनाधृष्ट

मनाधृष्ट मसि । अस्यनाधृष्य मनाधृष्य मस्यस्यना धृष्यम् । अनाधृष्यन् देवानान् देवाना मनाधृष्य मनाधृष्यन् देवानाम् । देवाना मोज ओजो देवानान् देवाना मोज ः । ओजो ऽनभिशस्त्य नभिशस्त्योज ओजो ऽनभिशस्ति । अनभि शस्त्यभिशस्तिपा - अभिशस्तिपा - अनभिशस्त्य नभिशस्त्यभि शस्तिपा ः । अनभिशस्तीत्यनभि = शस्ति । अभिशस्तिपा - अनभिशस्तेन्य मनभिशस्तेन्य मभिशस्तिपा - अभिशस्तिपा - अनभिशस्तेन्यम् । अभिशस्तिपा इत्यभि शस्ति = पा ः । अनभिशस्तेन्य मञ्जसा ऽञ्जसा ऽनभिशस्तेन्य मनभिशस्तेन्य मञ्जसा ।

अनभिशस्तेन्य मित्यं नभि = शस्तेन्यम् । अञ्जंसा सत्यᳫ सत्य मञ्जसा ऽञ्जंसा

सत्यम् । सत्य मुपोपं सत्यᳫ सत्य मुपं । उपं गेषङ् गेष मुपोपं गेषम् । गेषाँ

सुविते सुंविते गेंषङ् गेषाँ सुविते । सुविते मां मा सुविते सुंविते मां । मा धा धा

मा मा धा ः । धा - अग्ने ऽग्नें धा धा - अग्नें । अग्नें व्रतपा व्रतपा - अग्ने ऽग्नें

व्रतपा ः । व्रतपा स्त्वे त्वे व्रंतपा व्रतपा स्त्वे । व्रतपा इतिं व्रत = पा ः । त्वे

व्रंतपा व्रतपा स्त्वे त्वे व्रंतपा ः । त्वे इति त्वे । व्रतपा या या व्रंतपा व्रतपा या।

व्रतपा इतिं व्रत = पा ः । या तव तव या या तवं । तवं तनू स्तनू स्तव तवं

तनू ः । तनू रिय मियन् तनू स्तनू रियम् । इयाँ सा सेय मियाँ सा । सा मयि मयि सा सा मयि । मायि या या मयि मयि या । या मम मम या या मम । मम तनू स्तनू र्मम मम तनू ः । तनू रेषैषा तनू स्तनू रेषा । एषा सासै षैषा सा । सा त्वयि त्वयि सा सा त्वयि । त्वयि सह सह त्वयि त्वयि सह । सह नौ नौ सह सह नौ । नौ व्रतपते व्रतपते नौ नौ व्रतपते । व्रतपते व्रतानि व्रतानि व्रतपते व्रतपते व्रतानि । व्रतपत इति व्रत = पते । व्रतान्यन्ववनु व्रतानि व्रता न्यनु । अनु मे मेऽन्ववनु मे । मे दीक्षान् दीक्षां मे मे दीक्षाम् । दीक्षान् दीक्षापति

दीक्षापति दीक्षान् दीक्षान् दीक्षापति ः । दीक्षापति र्मन्यतां मन्यतान् दीक्षापति

दीक्षापति र्मन्यताम् । दीक्षापति रिति दीक्षा = पति ः । मन्यता मन्वनु मन्यतां

मन्यता मनु । अनु तप स्तपो ऽन्वनु तप ः । तप स्तपस्पति स्तप ः पति स्तप

स्तप स्तपस्पति ः । तपस्पति राँशु राँशु र९शु र९शु स्तप ः पति स्तपस्पति

राँशुराँशु ः । तप ः पति रिति तप ः = पति ः । आँशुराँशु ष्टे तेऽ९शु र९शु

राँशुराँशुष्टे । आँशु राँशु रित्याँशु ः = आँशु ः । ते देव देव ते ते देव । देव

सोम सोम देव देव सोम । सोमा प्यायतां प्यायतामा सोम सोमा प्यायताम् ।

आप्यायताम् । प्यायता मिन्द्रा येन्द्राय प्यायतां प्यायता मिन्द्राय । इन्द्रायैकधन विदे एकधनविद इन्द्रायेन्द्रायैक धनविदे । एकधनविद आ तुभ्यन् तुभ्य मैकधन विदे एकधनविद आतुभ्यम् । एकधनविद इत्येकधन = विदे । आतुभ्यम् । तुभ्य मिन्द्र इन्द्र स्तुभ्यन् तुभ्य मिन्द्र : । इन्द्र : प्यायतां प्यायता मिन्द्र इन्द्र : प्यायताम् । प्यायता मा त्वन् त्व मा प्यायतां प्यायता मात्वम् । आत्वम् । त्व मिन्द्रा येन्द्राय त्व न्त्व मिन्द्राय । इन्द्राय प्यायस्व प्यायस्वेन्द्रायेन्द्राय प्यायस्व । प्यायस्वा प्यायय प्यायया प्यायस्व प्यायस्वा प्यायय । आप्यायय । प्याययास्मा

नस्मान् प्यायय प्याय यास्मान् । अस्मा न्त्सखी न्त्सखी नस्मा नस्मा न्त्सखीन् ।
सखी न्त्सन्या सन्या सखी न्त्सखी न्त्सन्या । सन्या मेधया मेधया सन्या सन्या
मेधया । मेधया स्वस्ति स्वस्ति मेधया मेधया स्वस्ति । स्वस्ति ते ते स्वस्ति
स्वस्ति ते । ते देव देव ते ते देव । देव सोम सोम देव देव सोम । सोम
सुत्याऽ सुत्याऽ सोम सोम सुत्याम् । सुत्या मुदृच मुदृचऽ सुत्याऽ सुत्या
मुदृचम् । उदृच मशीया शीयो दृच मुदृच मशीय । उदृच मित्युत् = ऋचम् ।
अशीयैष्टा - एष्टा - अशीयाशी यैष्टा ः । एष्टा रायो राय एष्टा एष्टा राय ः ।

आप्यायताम् । प्यायता मिन्द्रा येन्द्राय प्यायतां प्यायता मिन्द्राय । इन्द्रायैकधन विदे एकधनविद इन्द्रायेन्द्रायैक धनविदे । एकधनविद आ तुभ्यन् तुभ्य मैकधन विदे एकधनविद आतुभ्यम् । एकधनविद इत्येकधन = विदे । आतुभ्यम् । तुभ्य मिन्द्र इन्द्र स्तुभ्यन् तुभ्य मिन्द्र : । इन्द्र : प्यायतां प्यायता मिन्द्र इन्द्र : प्यायताम् । प्यायता मा त्वन् त्व मा प्यायतां प्यायता मात्वम् । आत्वम् । त्व मिन्द्रा येन्द्राय त्व न्त्व मिन्द्राय । इन्द्राय प्यायस्व प्यायस्वेन्द्रायेन्द्राय प्यायस्व । प्यायस्वा प्यायय प्यायया प्यायस्व प्यायस्वा प्यायय । आप्यायय । प्याययास्मा

नस्मान् प्यायय प्याय यास्मान् । अस्मा न्त्सखी न्त्सखीं नस्मा नस्मा न्त्सखीन् ।
सखीं न्त्सन्या सन्या सखी न्त्सखीं न्त्सन्या । सन्या मेधया मेधया सन्या सन्या
मेधया । मेधया स्वस्ति स्वस्ति मेधया मेधया स्वस्ति । स्वस्ति ते ते स्वस्ति
स्वस्ति ते । ते देव देव ते ते देव । देव सोम सोम देव देव सोम । सोम
सुत्याॅं सुत्याॅं सोम सोम सुत्याम् । सुत्या मुदृच मुदृचॅं सुत्याॅं सुत्या
मुदृचम् । उदृच मशीया शीयो दृच मुदृच मशीय । उदृच मित्युत् = ऋचम् ।
अशीयैष्टा - एष्टा - अशीयाशी यैष्टा : । एष्टा रायो राय एष्टा एष्टा राय : ।

राय ः प्र प्र रायो राय ः प्र । प्रेष इषे प्र प्रेषे । इषे भगाय भगा येष इषे भगाय । भगाय ऋत मृतं भगाय भगाय ऋतम् । ऋत मृतवादिभ्यं ऋतवादिभ्यं ऋत मृत मृंत वादिभ्यं ः । ऋतवादिभ्यो नमो नमं ऋतवादिभ्यं ऋतवादिभ्यो नमं ः । ऋत वादिभ्य इत्यृतवादि = भ्यं ः । नमो दिवे दिवे नमो नमो दिवे । दिवे नमो नमो दिवे दिवे नमं ः । नमं ः पृथिव्यै पृथिव्यै नमो नमं ः पृथिव्यै । पृथिव्यै या या पृथिव्यै पृथिव्यै या । या ते ते या या ते । ते - अग्ने ऽग्ने ते ते - अग्ने । अग्ने ऽयश्शया यश्शया ऽग्ने ऽग्ने ऽयश्शया । अयश्शया तनू स्तनू

रयश्शया यश्शया तनू : । अयश्शयेत्यय : = शया । तनू र्वर्षिष्ठा वर्षिष्ठा तनू स्तनू र्वर्षिष्ठा । वर्षिष्ठा गह्वरेष्ठा गह्वरेस्था वर्षिष्ठा वर्षिष्ठा गह्वरेष्ठा । गह्वरेष्ठोग्र मुग्रङ् गह्वरेस्था गह्वरेष्ठोग्रम् । गह्वरेस्थेति गह्वरे = स्था । उग्रँ वचो वच उग्र मुग्रँ वच : । वचो - अपाप वचो वचो - अप । अपावधी दवधी दपापा वधीत् । अवधीत्त्वेषन् त्वेष मवधी दवधी त्त्वेषम् । त्वेषँ वचो वच स्त्वेषन् त्वेषँ वच : । वचो - अपाप वचो वचो - अप । अपा वधी दवधी दपापा वधीत् । अवधी त्स्वाहा स्वाहा ऽवधी दवधी त्स्वाहा । स्वाहा रजश्शया रजश्शया स्वाहा स्वाहा

रजश्शया । रजश्शया हरीशया हरिशया रजश्शया रजश्शया हरीशया । रजश्शयेति रज ः = शया । हरिशयेति हरि - शया ।।२।।

तप्तायनी मे मे तप्तायनी तप्तायनी मे । तप्तायनीति तप्त = अयनी । मेऽस्यसि मे मे ऽसि । असि वित्तायनी वित्ता यन्यस्यसि वित्तायनी । वित्तायनी मे मे वित्ता यनी वित्तायनी मे । वित्तायनीति वित्त = अयनी । मेऽस्यसि मे मे ऽसि । अस्यवता दवता दस्यस्य वतात् । अवतान्मा मा ऽवता दवतान्मा । मा व्यथितँ

व्यथितं मा मा व्यथितम् । व्यथित मवंता दवंताद् व्यथितँ व्यथित मवंतात् ।

अवंतान्मा मा ऽवंता दवंतान्मा । मा नाथितन् नाथितं मा मा नाथितम् ।

नाथितँ विदे र्विदे र्नाथितन् नाथितँ विदे ः । विदे रग्ने रग्ने र्विदे र्विदे रग्ने ः ।

अग्ने र्नभो नभो ऽग्ने रग्ने र्नभ ः । नभो नाम नाम नभो नभो नाम । नामाग्ने ऽग्ने

नाम नामाग्ने । अग्ने - अङ्गिरो ऽङ्गिरोऽग्ने ऽग्ने - अङ्गिर ः । अङ्गिर - आयुना

ऽऽयुना ऽङ्गिरो ऽङ्गिर आयुना । आयुना नाम्ना नाम्ना ऽऽयुना ऽऽयुना

नाम्ना । नाम्ने हीह्या नाम्ना नाम्नेहिं । एहिं । इहि यो य इहीहि य ः । यो

ऽस्या मस्याँ य्यो योऽस्याम् । अस्यां पृथिव्यां पृथिव्या मस्या मस्यां पृथिव्याम् ।
पृथिव्या मस्यसि पृथिव्यां पृथिव्या मसि । असि यद्य दस्यसि यत् । यत्ते ते यद्य
त्ते । ते ऽनाधृष्ट मनाधृष्टन् ते ते ऽनाधृष्टम् । अनाधृष्टन् नाम नामा नाधृष्ट
मनाधृष्टन् नाम । नाम यज्ञियँ य्यज्ञिय न्नाम नाम यज्ञियम् । यज्ञियन् तेन तेन
यज्ञियँ य्यज्ञियन् तेन । तेन त्वा त्वा तेन तेन त्वा । त्वा ऽऽदधे दध आ त्वा
त्वा ऽऽदधे । आदधे । दधे द्वितीयस्यान् द्वितीयस्यान् दधे दधे द्वितीयस्याम् ।
द्वितीयस्यान् तृतीयस्यान् तृतीयस्यान् द्वितीयस्यान् द्वितीयस्यान् तृतीयस्याम् ।

तृतीयस्या मन्वनु तृतीयस्यान् तृतीयस्या मनु । अनु त्वा त्वा ऽन्वनु त्वा । त्वा
देववीतये देववीतये त्वा त्वा देववीतये । देववीतये सीँही सिꣳही देववीतये
देववीतये सीँही । देववीतय इति देव = वीतये । सीँह्यस्यसि सिꣳही सीँह्यसि ।
असि सपत्नसाही सपत्न सह्य स्यसि सपत्नसाही । सपत्नसाही देवेभ्यो देवेभ्य
स्सपत्नसही सपत्नसाही देवेभ्य ः । सपत्नसहीति सपत्न = सही । देवेभ्य ः
कल्पस्व कल्पस्व देवेभ्यो देवेभ्य ः कल्पस्व । कल्पस्व शुन्धस्व शुन्धस्व कल्पस्व

कल्पस्व शुन्धस्व । शुन्धस्व शुंभस्व शुंभस्व शुन्धस्व शुन्धस्व शुंभस्व । शुंभस्वेति शुंभस्व ।।३।।

इन्द्रघोषस्त्वा त्वेन्द्रघोष इन्द्रघोषस्त्वा । इन्द्रघोष इतीन्द्र = घोष : । त्वा वसुभि र्वसुभि स्त्वा त्वा वसुभि : । वसुभि : पुरस्तात् पुरस्ताद् वसुभि र्वसुभि : पुरस्तात् । वसुभि रिति वसु = भि : । पुरस्ता त्पातु पातु पुरस्तात् पुरस्ता त्पातु । पातु प्रचेता : प्रचेता : पातु पातु प्रचेता : । प्रचेता रुद्रै रुद्रै : प्रचेता : प्रचेता रुद्रै : । प्रचेता इति प्र = चेता : । रुद्रै : पश्चात् पश्चाद् रुद्रै

रुद्रै : पश्चात् । पश्चा न्मनोजवा मनोजवा : पश्चात् पश्चात् मनोजवा : ।

मनोजवा : पितृभि : पितृभि र्मनोजवा मनोजवा : पितृभि : । मनोजवा इति

मन : = जवा : । पितृभि र्दक्षिणतो दक्षिणत : पितृभि : पितृभि र्दक्षिणत : ।

पितृभि रिति पितृ = भि : । दक्षिणतो विश्वकर्मा विश्वकर्मा दक्षिणतो दक्षिणतो

विश्वकर्मा । विश्वकर्मा ऽऽदित्यै रादित्यै र्विश्ववकर्मा विश्वकर्मा ऽऽदित्यै : ।

विश्वकर्मेति विश्व = कर्मा । आदित्यै रुत्तरत उत्तरत आदित्यै रादित्यै रुत्तरत :।

उत्तरत : पातु पातूत्तरत उत्तरत : पातु । पात्विद मिदं पातु पात्विदम् । इद

मह मह मिद मिद महम् । अहन् तप्तन् तप्त मह महन् तप्तम् । तप्तँ वा र्वा स्तप्तन् तप्तँ वा ः । वार्बहिर्धा बहिर्धा वा र्वार्बहिर्धा । बहिर्धा यज्ञाद्यज्ञाद् बहिर्धा बहिर्धा यज्ञात् । बहिर्धेति बहि ः = धा । यज्ञान्नि र्नि र्यज्ञाद्यज्ञान्नि ः । निस्सृंजामि सृजामि नि र्निस्सृंजामि । सृजामि सीँही सिꣳही सृंजामि सृजामि सीँही । सिꣳह्यं स्यसि सिꣳही सिꣳह्यंसि । असि स्वाहा स्वाहाऽस्यसि स्वाहा। स्वाहा ऽऽदित्यवनिं रादित्यवनि स्स्वाहा स्वाहा ऽऽदित्यवनिं ः । आदित्यवनिं ब्र्रह्मवनिं ब्र्रह्मवनिं रादित्यवनिं रादित्यवनिं ब्र्रह्मवनिं ः । आदित्य वनिरि त्यां

दित्य = वनिं ः । ब्रह्मवनिं ः क्षत्रवनिं ः क्षत्रवनिं ब्र्रह्मवनिं ब्र्रह्मवनिं ः

क्षत्रवनिं ः । ब्रह्मवनिरितिं ब्रह्म = वनिं ः । क्षत्रवनिं स्सुप्रजावनिं स्सुप्रजावनिं ः

क्षत्रवनिं ः क्षत्रवनिं स्सुप्रजावनिं ः । क्षत्र वनि रितिं क्षत्र = वनिं ः । सुप्रजा

वनीं रायस्पोषवनीं रायस्पोषवनिं स्सुप्रजावनिं स्सुप्रजावनीं रायस्पोषवनिं ः ।

सुप्रजावनिरितिं सुप्रजा = वनिं ः । रायस्पोषवनि रा वंह वहा रांयस्पोषवनीं

रायस्पोषवनि रावंह । रायस्पोषवनि रितिं रायस्पोष = वनिं ः । आवंह । वह

देवान् देवान्वंह वह देवान् । देवान् यजंमानाय यजंमानाय देवा न्देवान् यजंमा

नाय । यजमानाय स्वाहा स्वाहा यजमानाय यजमानाय स्वाहा । स्वाहा भूतेभ्यो भूतेभ्य स्स्वाहा स्वाहा भूतेभ्य : । भूतेभ्य स्त्वा त्वा भूतेभ्यो भूते भ्यस्त्वा । त्वा ध्रुवो ध्रुवस्त्वा त्वा ध्रुव : । ध्रुवो ऽस्यसि ध्रुवो ध्रुवो ऽसि । असि पृथिवीं पृथिवी मस्यसि पृथिवीम् । पृथिवी दृँह दृ९ह पृथिवीं पृथिवीं दृँह । दृँह ध्रुवक्षिद् ध्रुवक्षिद् दृ९ह दृँह ध्रुवक्षित् । ध्रुवक्षि दन्तरिक्ष मन्तरिक्षन् ध्रुवक्षिद् ध्रुवक्षि दन्तरिक्षम् । ध्रुवक्षिदिति ध्रुव = क्षित् । अन्तरिक्ष मच्युतक्षि दच्युतक्षि दन्तरिक्ष मन्तरिक्ष मच्युतक्षित् । अच्युतक्षिद् दिवन् दिव मच्युतक्षि दच्युतक्षिद् दिवम् ।

अच्युतक्षिदि त्यच्च्युत = क्षित् । दिवन् दृंह दृ२ह दिवन् दिवन् दृंह । दृंहाग्ने रग्ने दृ२ह दृंहाग्ने : । अग्ने भस्म भस्माग्ने रग्नेर्भस्म । भस्मा स्यसि भस्म भस्मासि । अस्यग्ने रग्ने रस्य स्यग्ने : । अग्ने : पुरीषं पुरीष मग्ने रग्ने : पुरीषम् । पुरीष मस्यसि पुरीषं पुरीष मसि । असीत्यसि ।।४।।

युञ्जते मनो मनो युञ्जते युञ्जते मन : । मन उतोत मनो मन उत । उत युञ्जते युञ्जत उतोत युञ्जते । युञ्जते धियो धियो युञ्जते युञ्जते धिय : ।

धियो विप्रा विप्रा धियो धियो विप्रा : । विप्रा विप्रस्य विप्रस्य विप्रा विप्रा विप्रस्य । विप्रस्य बृहतो बृहतो विप्रस्य विप्रस्य बृहत : । बृहतो विपश्चितो विपश्चितो बृहतो बृहतो विपश्चित : । विपश्चित इति विप : = चित : ।। वि होत्रा होत्रा वि वि होत्रा : । होत्रा दधे दधे होत्रा होत्रा दधे । दधे वयुनाविद् वयुनविद् दधे दधे वयुनावित् । वयुनावि देक एको वयुनविद् वयुनावि देक : । वयुनविदिति वयुन = वित् । एक इदिदेक एक इत् । इन्मही महीदिन्मही । मही देवस्य देवस्य मही मही देवस्य । देवस्य सवितु स्सवितु र्देवस्य देवस्य सवितु : ।

सवितु : परिष्टुति : परिस्तुति स्सवितु स्सवितु : परिष्टुति : । परिस्तुति रिति परि = स्तुति : ।। इदँ विष्णु र्विष्णु रिद मिदँ विष्णु : । विष्णु र्वि वि विष्णु र्विष्णु र्वि । वि चक्रमे चक्रमे वि वि चक्रमे । चक्रमे त्रेधा त्रेधा चक्रमे चक्रमे त्रेधा । त्रेधा नि नि त्रेधा त्रेधा नि । नि दधे दधे नि नि दधे । दधे पदं पदन् दधे दधे पदम् । पद मिति पदम् ।। समूळ्ह मस्यास्य समूळ्ह९ समूळ्ह मस्य । समूळ्ह मिति सं = ऊळ्हम् । अस्य पा९सुरे पा९ सुरे ऽस्यास्य पा९सुरे । पा९सुरे स्वाहा स्वाहा पा९सुरे पा९सुरे स्वाहा । स्वाहेति स्वाहा ।। इरावती

धेनुमती धेनुमती इरावती इरावती धनुमती । इरावती इतीरा = वती । धेनुमती हि हि धेनुमती धेनुमती हि । धेनुमती इति धेनु = मती । हि भूतं भूतꣳ हि हि भूतम् । भूताँ सूयवसिनी सुयवसिनी भूतं भूताँ सूयवसिनी । सूयवसिनी मनवे मनवे सुयवसिनी सूयवसिनी मनवे । सुयवसिनी इति सु = यवसिनी । मनवे दशस्या दशस्या मनवे मनवे दशस्या । दशस्येति दशस्या ।। व्यस्कभ्ना - अस्कभ्ना वि व्यस्कभ्ना : । अस्कभ्ना रोदसी रोदसी - अस्कभ्ना - अस्कभ्ना रोदसी । रोदसी विष्णो विष्णो रोदसी रोदसी विष्णो । रोदसी इति रोदसी ।

विष्ण एते एते विष्णो विष्ण एते । विष्णो इति विष्णो । एते दाधर्थ दाध र्थैते - एते दाधर्थ । एते इत्येते । दाधर्थ पृथिवीं पृथिवीन् दाधर्थ दाधर्थ पृथिवीम् । पृथिवी मभितो ऽभित ः पृथिवीं पृथिवी मभित ः । अभितो मयूखै र्मयूखै रभितो ऽभितो मयूखै ः । मयूखै स्स्वाहा स्वाहा मयूखै र्मयूखै स्स्वाहा । स्वाहेति स्वाहा ।। देवश्रुतौ देवेषु देवेषु देवश्रुतौ देवश्रुतौ देवेषु । देवश्रुता इति देव - श्रुतौ । देवेष्वाघोषतङ् घोषत मा देवेषु देवेष्वा घोषतम् । आघोषतम् । घोषतं प्राची प्राची घोषतङ् घोषतं प्राची । प्राची प्र प्र प्राची प्राची प्र । प्राची इति

प्राची । प्रेतमितं प्र प्रेतम् । इत मध्वर मध्वर मित मित मध्वरम् । अध्वरङ् कल्पयन्ती कल्पयन्ती - अध्वर मध्वरङ् कल्पयन्ती । कल्पयन्ती - ऊर्ध्व मूर्ध्वङ् कल्पयन्ती कल्पयन्ती - ऊर्ध्वम् । कल्पयन्ती इति कल्पयन्ती । ऊर्ध्वँ य्यज्ञँ यज्ञ मूर्ध्व मूर्ध्वँ य्यज्ञम् । यज्ञन्नयतन् नयतँ य्यज्ञँ य्यज्ञ न्नयतम् । नयतं मा मा नयतन् नयतं मा । मा जिह्वरतञ् जिह्वरतं मा मा जिह्वरतम् । जिह्वरतꣳ स्वꣳ स्वञ् जिह्वरतञ् जिह्वरतꣳ स्वम् । स्व ङ्गोष्ठङ् गोस्थꣳ स्वꣳ स्वङ् गोष्ठम् । गोष्ठमा वदतँ वदत मा गोस्थङ् गोष्ठमा वदतम् । आवदतम् । वदतन् देवी देवी वदतँ

वदतन् देवी । देवी दुर्ये दुर्ये देवी देवी दुर्ये । देवी इति देवी । दुर्ये - आयु रायु
दुर्ये दुर्ये - आयु ः । दुर्ये इति दुर्ये । आयु र्मा माऽऽयु रायु र्मा । मा नि र्नि र्मा
मा नि ः । नि वादिष्टं वादिष्टन् नि र्नि वादिष्टम् । वादिष्टं प्रजां प्रजाँ वादिष्टँ
वादिष्टं प्रजाम् । प्रजां मा मा प्रजां प्रजां मा । प्रजा मिति प्र = जाम् । मा नि
र्नि र्मा मा नि ः । नि वादिष्टँ वादिष्टन् नि र्नि वादिष्टम् । वादिष्ट मत्रात्र वादिष्टँ
वादिष्ट मत्र । अत्र रमेथाऽ रमेथा मत्रात्र रमेथाम् । रमेथाँ वर्ष्मन्वर्ष्मन् रमेथाऽ
रमेथाँ वर्ष्मन् । वर्ष्मन्पृथिव्या ः पृथिव्या वर्ष्मन्वर्ष्मन् पृथिव्या ः । पृथिव्या

इतिं पृथिव्या : ।। विष्णो र्नु नु विष्णो र्विष्णो र्नु । नु कंङ् कन् नु नु कंम् । कँ वीर्याणि वीर्याणि कङ् कँ वीर्याणि । वीर्याणि प्र प्र वीर्याणि वीर्याणि प्र । प्र वोचँ वोचं प्र प्र वोचम् । वोचँ य्यो यो वोचँ वोचँ य्य : । य : पार्थिवानि पार्थिवानि यो य : पार्थिवानि । पार्थिवानि विममे विममे पार्थिवानि पार्थिवानि विममे । विममे रजाꣳसि रजाꣳसि विममे विममे रजाꣳसि । विमम इतिं वि = ममे । रजाꣳसीति रजाꣳसि ।। यो - अस्कंभाय दस्कंभायद् यो यो - अस्कंभायत् । अस्कंभाय दुत्तर मुत्तर मस्कंभाय दस्कंभाय दुत्तरम् । उत्तराँ

सधस्थं॒ सधस्थ मुत्त॑र मुत्त॑राँ सधस्थ॑म् । उत्त॑र मित्युत् = त॑रम् । सधस्थँ॑

विचक्रमाणो वि॑चक्रमाण स्सधस्थं॑ सधस्थँ॑ विचक्रमाण : । सधस्थ मिति॑ सध =

स्थ॑म् । विचक्रमाणस् त्रेधा त्रेधा वि॑चक्रमाणो वि॑चक्रमाणस् त्रेधा । विचक्रमाण

इति॑ वि = चक्रमाण : । त्रेधो रु॑गाय उ॑रुगाय स्त्रेधा त्रेधोरु॑गाय : । उरुगायो

विष्ण॑वे विष्ण॑व उरुगाय उ॑रुगायो विष्ण॑वे । उरुगाय इत्यु॑रु = गाय : । विष्ण॑वे

त्वा त्वा विष्ण॑वे विष्ण॑वे त्वा । त्वेति॑ त्वा ।। दिवो वा॑ वा दिवो दिवो वा॑ ।

वा विष्णो विष्णो वा वा विष्णो । विष्ण उतोत वि॑ष्णो विष्ण उत । विष्णो

इतिविष्णो । उतवा वो तोतवा । वा पृथिव्या पृथिव्या वा वा पृथिव्या ः ।
पृथिव्या महो मह ः पृथिव्या ः पृथिव्या मह ः । महो वा वा महो महो वा ।
वा विष्णो विष्णो वा वा विष्णो । विष्ण उरो रुरो विष्णो विष्ण उरो ः ।
विष्णो इति विष्णो । उरो रन्तरिक्षा दन्तरिक्षा दुरो रुरो रन्तरिक्षात् । अन्तरिक्षा
दित्यन्तरिक्षात् ।। उभाहि ह्युभो भाहि । हि हस्ता हस्ता हि हि हस्ता । हस्ता
वसुना वसुना हस्ता हस्ता वसुना । वसुना पृणस्व पृणस्व वसुना वसुना पृणस्व ।
पृणस्वा प्र प्रा पृणस्व पृणस्वा प्र । आप्र । प्र यच्छ यच्छ प्र प्र यच्छ । यच्छ

दक्षिणाद् दक्षिणा द्यच्छ यच्छ दक्षिणात् । दक्षिणा दोतोता दक्षिणाद् दक्षिणा दोत । ओत । उत सव्या त्सव्या दुतोत सव्यात् । सव्या द्विष्णवे विष्णवे सव्या त्सव्या द्विष्णवे । विष्णवे त्वा त्वा विष्णवे विष्णवे त्वा । त्वेति त्वा ॥ प्र तत्तत् प्र प्र तत् । तद् विष्णु र्विष्णु स्तत्तद् विष्णु : । विष्णु स्स्तवते स्तवते विष्णु र्विष्णु स्स्तवते । स्तवते वीर्येण वीर्येण स्तवते स्तवते वीर्येण । वीर्येण मृगो मृगो वीर्येण वीर्येण मृग : । मृगो न न मृगो मृगो न । न भीमो भीमो न न भीम : । भीम : कुचर : कुचरो भीमो भीम : कुचर : । कुचरो गिरिष्ठा

गिरिस्था : कुचर : कुचरो गिरिष्ठा : । गिरिस्था इति गिरि = स्था : ।। यस्यो रुषू रुषु यस्य यस्यो रुषु । उरुषु त्रिषु त्रिषू रुषू रुषु त्रिषु । त्रिषु विक्रमणेषु विक्रमणेषु त्रिषु त्रिषु विक्रमणेषु । विक्रमणेष्वधि क्षियन्त्यधि क्षियन्ति विक्रमणेषु विक्रमणेष्वधि क्षियन्ति । विक्रमणे ष्विति वि = क्रमणेषु । अधिक्षियन्ति भुवनानि भुवनान्यधि क्षियन्त्यधि क्षियन्ति भुवनानि । अधिक्षियन्ती त्यधि = क्षियन्ति । भुवनानि विश्वा विश्वा भुवनानि भुवनानि विश्वा । विश्वेति विश्वा ।। विष्णो ररराट९ ररराटँ विष्णो र्विष्णो रराटम् । रराट मस्यसि रराट९ रराटमसि ।

असि श्नप्त्रे श्नप्त्रे - अस्यसि श्नप्त्रे । श्नप्त्रे स्थ स्स्थश् श्नप्त्रे श्नप्त्रे स्थ ः । श्नप्त्रे इति श्नप्त्रे । स्थ स्स्यू स्स्यू स्थ स्स्थ स्स्यू ः । स्यू ध्रुवो ध्रुव स्स्यू स्स्यू ध्रुव ः । ध्रुवो वैष्णवँ वैष्णवन् ध्रुवो ध्रुवो वैष्णवम् । वैष्णव मस्यसि वैष्णवँ वैष्णव मसि । असि विष्णवे विष्णवे ऽस्यसि विष्णवे । विष्णवे त्वा त्वा विष्णवे विष्णवे त्वा । त्वेतित्वा ।।५।।

आ ददे दद आ ददे । ददे नारी नारी ददे ददे नारी । नार्यस्यसि नारी नार्यसि । असीद मिद मस्य सीदम् । इद मह मह मिद मिद महम् । अहाँ रक्षसो रक्ष

सोऽह महाँ रक्षस ः । रक्षसो ग्रीवा ग्रीवा रक्षसो रक्षसो ग्रीवा ः । ग्रीवा - अप्यपि ग्रीवा ग्रीवा - अपि । अपि कृन्तामि कृन्ताम्यप्यपि कृन्तामि । कृन्तामि बृहन् बृहन् कृन्तामि कृन्तामि बृहन् । बृहन्नस्यसि बृहन् बृह न्नसि । असि बृहद्रवा बृहद्रवा - अस्यसि बृहद्रवा ः । बृहद्रवा बृहतीं बृहतीं बृहद्रवा बृहद्रवा बृहतीम् । बृहद्रवा इति बृहत् = रवा ः । बृहती मिन्द्रायेन्द्राय बृहतीं बृहती मिन्द्राय । इन्द्राय वाचँ वाच मिन्द्रा येन्द्राय वाचम् । वाचँ वद वद वाचँ वाचँ वद । वद रक्षोहणं९ रक्षोहनँ वद वद रक्षोहणम् । रक्षोहणँ वलगहनँ वल

गहनं॰ रक्षोहनं॰ रक्षोहणँ वलगहनम् । रक्षोहन मिति रक्ष : = हनम् ।
वलगहनँ वैष्णवीँ वैष्णवीँ वलगहनँ वलगहनँ वैष्णवीम् । वलगहन मिति वलग
= हनम् । वैष्णवी मिद मिदँ वैष्णविँ वैष्णवी मिदम् । इद मह मह मिद मिद
महम् । अहन् तन्त मह महन् तम् । तँ वलगँ वलगन् तन्तँ वलगम् । वलग
मुदुद् वलगँ वलग मुत् । उद् वपामि वपाम्युदुद् वपामि । वपामि यँ य्यँ वपामि
वपामि यम् । यन्नो नो यँ य्यन्न : । नो निष्ट्यो निष्ट्यो नो नो निष्ट्य : ।
निष्ट्यो यँ य्यन्निष्ट्यो निष्ट्यो यम् । यम मात्यो ऽमात्यो यँ य्यम मात्य : ।

अमात्यौ निचखानं निचखा नामात्यो ऽमात्यौ निचखानं । निचखानं समान स्समानो निचखाान निचखानं समान : । विचखानेति नि = चखानं । समानो ऽसमानो ऽसमान स्समान स्समानो ऽसमान : । असमान स्सबन्धु स्सबन्धु रसमानो ऽसमान स्सबन्धु : । सबन्धु रसबन्धु रसबन्धु स्सबन्धु स्सबन्धु रसबन्धु : । सबन्धु रिति स = बन्धु : । असबन्धु स्सजात स्संजातो ऽसबन्धु रसबन्धु स्सजात : । असबन्धु रित्यस = बन्धु : । सजातो ऽसंजातो ऽसंजात स्सजात स्संजातो ऽसंजात : । सजात इति स = जात : । असंजात उदु

दसंजातो ऽसंजात उत् । उत्कृत्याङ् कृत्या मुदुत्कृत्याम् । कृत्याङ् किरामि किरामि कृत्याङ् कृत्याङ् किरामि । किरामि स्वराट् स्वराट् किरामि किरामि स्वराट् । स्वराळंस्यसि स्वराट् स्वराळसि । स्वराळिति स्व = राट् । असि सपत्नहा सपत्नहा ऽस्यसि सपत्नहा । सपत्नहा सत्रराट् सत्रराट् सपत्नहा सपत्नहा सत्रराट् । सपत्नहेति सपत्न = हा । सत्रराळभिमातिहा ऽभिमातिहा सत्रराट् सत्रा ळभिमातिहा । सत्रराळिति सत्र = राट् । अभिमातिहा जनराड् जनरा ळभिमातिहा ऽभिमातिहा जनराट् । अभिमातिहेत्य भिमाति = हा ।

जनराड् रक्षोहा रक्षोहा जनराड् जनराड् रक्षोहा । जनरा ळिति जन = राट् ।
रक्षोहा सर्वराट् सर्वराड् रक्षोहा रक्षोहा सर्वराट् । रक्षोहेति रक्ष : = हा ।
सर्वराळमित्रहा ऽमित्रहा सर्वराट् सर्वरा ळमित्रहा । सर्वराळिति सर्व = राट् ।
अमित्रहा रक्षोहणो रक्षोहनो ऽमित्रहा ऽमित्रहा रक्षोहण : । अमित्रहेत्य मित्र =
हा । रक्षोहणो वलगहनो वलगहनो रक्षोहनो रक्षोहणो वलगहन : । रक्षोहन इति
रक्ष : = हन : । वलगहन : प्र प्र वलगहनो वलगहन : प्र । वलगहन इति
वलग = हन : । प्रोक्षाम्युक्षामि प्र प्रोक्षामि । उक्षामि वैष्णवान् वैष्णवा

नुक्षाम्युक्षामि वैष्णवान् । वैष्णवा नवाव वैष्णवान् वैष्णवा नव । अव नयामि

नयाम्यवाव नयामि । नयाम्यवाव नयामि नयाम्यव । अव स्तृणामि स्तृणाम्यवाव

स्तृणामि । स्तृणामि वैष्णवान् वैष्णवा न्त्स्तृणामि स्तृणामि वैष्णवान् । वैष्णवान्

रक्षोहणौ रक्षोहनौ वैष्णवा न्वैष्णवान् रक्षोहाणौ । रक्षोहणौ वलगहनौ वलगहनौ

रक्षोहनौ रक्षोहणौ वलगहनौ । रक्षोहना इति रक्ष : = हनौ । वलगहना -

उपोप वलगहनौ वलगहना - उप । वलगहना इति वलग = हनौ । उप दधामि

दधाम्युपोप दधामि । दधामि वैष्णवी वैष्णवी दधामि दधामि वैष्णवी । वैष्णवी

परि परिं वैष्णवी वैष्णवी परिं । वैष्णवी इतिं वैष्णवी । पर्यूहाम्यूहामि परि पर्यूहामि । ऊहामि वैष्णवी वैष्णवी - ऊंहा म्यूहामि वैष्णवी । वैष्णवी वैष्णवँ वैष्णवँ वैष्णवी वैष्णवी वैष्णवम् । वैष्णवी इतिं वैष्णवी । वैष्णव मंस्यसि वैष्णवँ वैष्णव मंसि । असि वैष्णवा वैष्णवा - अंस्यसि वैष्णवा ः । वैष्णवा स्थंस्थ वैष्णवा वैष्णवा स्थं । स्थेतिं स्थ ।।६।।

यवों ऽस्यसि यवो यवों ऽसि । असि यवयं यवयांस्यसि यवयं । यवयास्म दस्म द्यवयं यवयास्मत् । अस्मद् द्वेषो द्वेषो ऽस्म दस्मद् द्वेषं ः । द्वेषों यवयं यवय द्वेषो

द्वेषो यवयं । यवया राती ररांती र्यवयं यवया राती ः । अराती र्दिवे दिवे ऽराती

ररांती र्दिवे । दिवे ऽन्तरिक्षा यान्तरिक्षाय दिवे दिवे ऽन्तरिक्षाय । अन्तरिक्षाय

पृथिव्यै पृथिव्या - अन्तरिक्षा यान्तरिक्षाय पृथिव्यै । पृथिव्यै त्वा त्वा पृथिव्यै

पृथिव्यै त्वा । त्वा शुन्धन्ताꣳ शुन्धन्तान् त्वा त्वा शुन्धन्ताम् । शुन्धन्ताँ ल्लोका

लोका श्शुन्धन्ताꣳ शुन्धन्ताँ ल्लोका ः । लोका ः पितृषदना ः पितृसदना लोका

लोका ः पितृषदना ः । पितृषदना ः पितृषदनं पितृसदनं पितृसदना ः

पितृषदना ः पितृषदनम् । पितृसदना इति पितृ - सदना ः । पितृषदन मस्यसि

पितृसदनं पितृषदन मसि । पितृसदन मिति पितृ - सदनम् । अस्युदुदस्यस्युत् ।
उद्दिवन् दिव मुदुद्दिवम् । दिवं॒ स्तभान स्तभान दिवन् दिवं॒ स्तभान ।
स्तभानान्तरिक्ष मन्तरिक्षमा स्तभान स्तभाना न्तरिक्षम् । आन्तरिक्षम् । अन्तरिक्षं
पृण पृणान्तरिक्ष मन्तरिक्षं पृण । पृण दृँहस्व दृ॒हस्व पृण पृण दृँहस्व । दृँहस्व
पृथिव्यां पृथिव्यान् दृ॒हस्व दृँहस्व पृथिव्याम् । पृथिव्यान् द्युतानो द्युतान :
पृथिव्यां पृथिव्यान् द्युतान : । द्युतान स्त्वा त्वा द्युतानो द्युतान स्त्वा । त्वा
मारुतो मारुत स्त्वा त्वा मारुत : । मारुतो मिनोतु मिनोतु मारुतो मारुतो

मिनोतु । मिनोतु मित्रावरुणौ मित्रावरुणौ मिनोतु मिनोतु मित्रावरुणौ । मित्रावरुणौ ध्रुवेण ध्रुवेण मित्रावरुणौ मित्रावरुणौ ध्रुवेण । ध्रुवेण धर्मणा धर्मणा ध्रुवेण ध्रुवेण धर्मणा । धर्मणा ब्रह्मवनि ब्रह्मवनि धर्मणा धर्मणा ब्रह्मवनि । ब्रह्मवनि त्वा त्वा ब्रह्मवनि ब्रह्मवनि त्वा । ब्रह्मवनीति ब्रह्म = वनि । त्वा क्षत्रवनि क्षत्रवनि त्वा त्वा क्षत्रवनि । क्षत्रवनि रायस्पोषवनि राय स्पोषवनि क्षत्रवनि क्षत्रवनि रायस्पोषवनि । क्षत्रवनीति क्षत्र = वनि । राय स्पोषवनि परि परि रायस्पोषवनि रायस्पोषवनि परि । रायस्पोषवनीति रायस्पोष = वनि ।

पर्यूहाम्यूहामि परि पर्यूहामि । ऊहामि ब्रह्म ब्रह्मो हाम्यूहामि ब्रह्म । ब्रह्म दृंह
दृ१ँह ब्रह्म ब्रह्म दृंह । दृंह क्षत्रङ् क्षत्रन् दृ१ँह दृंह क्षत्रम् । क्षत्र मायु रायु ः
क्षत्रङ् क्षत्र मायु ः । आयु ः प्रजां प्रजा मायु रायु ः प्रजाम् । प्रजान् दृंह
दृ१ँह प्रजां प्रजान् दृंह । प्रजामिति प्र = जाम् । दृंह ध्रुवा ध्रुवा दृ१ँह दृंह ध्रुवा।
ध्रुवा ऽस्यसि ध्रुवा ध्रुवा ऽसि । असि ध्रुवो ध्रुवो ऽस्यसि ध्रुव ः । ध्रुवो ऽस्मि
न्नस्मिन् ध्रुवो ध्रुवो ऽस्मिन् । अस्मिन्यजमानो यजमानो ऽस्मि न्नस्मिन्यजमान ः ।
यजमान आयतन आयतने यजमानो यजमान आयतने । आयतने भूयाद् भूया

दायतन आयतने भूयात् । आयतन इत्या = यतने । भूयाद् घृतेन घृतेन भूयाद्
भूयाद् घृतेन । घृतेन द्यावापृथिवी द्यावापृथिवी घृतेन घृतेन द्यावापृथिवी ।
द्यावापृथिवी पूर्येथां पूर्येथान् द्यावापृथिवी द्यावापृथिवी पूर्येयाम् । द्यावापृथिवी
इति द्यावापृथिवी । पूर्येथा मिन्द्र स्येन्द्रस्य पूर्येथां पूर्येथा मिन्द्रस्य । इन्द्रस्य च्छदि
श्छदि रिन्द्र स्येन्द्रस्य च्छदि : । छदि रस्यसि च्छदि श्छदि रसि । असि विश्व
जनस्य विश्व जनस्या स्यसि विश्वजनस्य । विश्वजनस्य च्छाया च्छाया विश्व
जनस्य विश्वजनस्य च्छाया । विश्वजनस्येति विश्व = जनस्य । छायेतिच्छाया ॥

परिं त्वा त्वा परि परिं त्वा । त्वा गिर्वणो गिर्वण स्त्वा त्वा गिर्वण ः । गिर्वणो गिरो गिरों गिर्वणो गिर्वणो गिरं ः । गिरं. इमा इमा गिरो गिरं इमा ः । इमा भंवन्तु भवन्त्विमा - इमा भंवन्तु । भवन्तु विश्वतों विश्वतों भवन्तु भवन्तु विश्वतं ः । विश्वत इतिं विश्वतं ः ।। वृद्धायु मन्वनुं वृद्धायुँ वृद्धायु मनुं । वृद्धायु मितिं वृद्ध = आंयुम् । अनु वृद्धंयो वृद्धयो ऽन्वनु वृद्धंय ः । वृद्धंयो जुष्टा जुष्टा वृद्धंयो वृद्धंयो जुष्टां ः । जुष्टां भवन्तु भवन्तु जुष्टा जुष्टां भवन्तु । भवन्तु जुष्टंयो जुष्टंयो भवन्तु भवन्तु जुष्टंय ः । जुष्टंय इति जुष्टंय ः ।। इन्द्रंस्य स्यूस्स्यू रिन्द्र

स्येन्द्रस्य स्यू ः । स्यू र्ध्रुवो ध्रुव स्स्यूस्स्यू र्ध्रुव ः । ध्रुव ऐन्द्र मैन्द्रन् ध्रुवो ध्रुव ऐन्द्रम् । ऐन्द्रँ वैश्वदेवँ वैश्वदेव मैन्द्र मैन्द्रँ वैश्वदेवम् । वैश्वदेव मस्यसि वैश्वदेवँ वैश्वदेव मसि । वैश्वदेवमिति वैश्व = देवम् । असीत्यसि ।।७।।

विभू रस्यसि विभू र्विभू रसि । विभूरिति वि = भू ः । असि प्रवाहण ः प्रवाहनो ऽस्यसि प्रवाहण ः । प्रवाहणो वन्हि र्वन्हि ः प्रवाहन ः प्रवाहणो वन्हि ः । प्रवाहन इति प्र = वाहन ः । वन्हि र्हव्यवाहनो हव्यवाहनो वन्हि र्वन्हि

र्हव्यवाहन : । हव्यवाहन श्श्वात्र श्श्वात्रो हव्यवाहनो हव्यवाहन श्श्वात्र : । हव्यवाहन इति हव्य = वाहन : । श्वात्र : प्रचेता : प्रचेता श्श्वात्र श्श्वात्र : प्रचेता : । प्रचेता स्तुथ स्तुथ : प्रचेता : प्रचेता स्तुथ : । प्रचेता इति प्र = चेता : । तुथो विश्ववेदा विश्ववेदा स्तुथ स्तुथो विश्ववेदा : । विश्ववेदा - उशि गुशिग् विश्ववेदा विश्ववेदा - उशिक् । विश्ववेदा इति विश्व = वेदा : । उशि क्कवि : कवि रुशि गुशिक्कवि : । कविरङ्घारि रङ्घारि : कवि : कवि रङ्घारि : । अङ्घारि र्बम्भारि र्बम्भारि रङ्घारि रङ्घारि र्बम्भारि : । बम्भारि रवस्यू रवस्यू

बंम्भारि बम्भारि रवस्यू ः । अवस्यू र्दुवस्वान् दुवस्वा नवस्यू रवस्यू र्दुवस्वान् । दुवस्वा ञ्छुन्ध्यू श्शुन्ध्यू र्दुवस्वान् दुवस्वा ञ्छुन्ध्यू ः । शुन्ध्यू र्मार्जालीयो मार्जालीय श्शुन्ध्यू श्शुन्ध्यू र्मार्जालीय ः । मार्जालीय ऋतधाम ऋतधामा मार्जालीयो मार्जालीय ऋतधामा । ऋतधामा स्वर्ज्योति स्वर्ज्योति र्ऋतधाम ऋतधामा स्वर्ज्योति ः । ऋतधामेत्यृत = धामा । स्वर्ज्योति स्समुद्र स्समुद्र स्स्वर्ज्योति स्वर्ज्योति स्समुद्र ः । स्वर्ज्योति रिति स्व ः = ज्योति ः । समुद्रो विश्वव्यंचा विश्वव्यंचा स्समुद्र स्समुद्रो विश्वव्यंचा ः । विश्वव्यंचा - अजोऽजो

विश्वव्यंचा विश्वव्यंचा - अज : । विश्वव्यंचा इति विश्व = व्यंचा : । अज एकपा देकपा दजोऽज एकपात् । एकपा दहि रहि रेकपा देकपा दहि : । एकपा दित्येक = पात् । अहि बुंध्न्यो बुध्न्योऽहि रहि बुंध्न्य : । बुध्न्य स्सम्राट् सम्राड् बुध्न्यो बुध्न्य स्सम्राट् । सम्राट् कृशानु : कृशानु स्सम्राट् सम्राट् कृशानु : । सम्राळिति सं = राट् । कृशानु : परिषद्य : परिसद्य : कृशानु : कृशानु : परिषद्य : । परिषद्य : पवमान : पवमान : परिसद्य : परिषद्य : पवमान : । परिसद्य इति परि = सद्य : । पवमानो नभो नभ : पवमान : पव

मानो नभः । नभः प्रतक्का प्रतक्का नभो नभः प्रतक्का । प्रतक्का मृष्टो मृष्टः
प्रतक्का प्रतक्का मृष्टः । प्रतक्केति प्र = तक्का । मृष्टो हव्यसूदनो हव्यसूदनो मृष्टो
मृष्टो हव्यसूदनः । हव्यसूदन स्समूह्य स्समूह्यो हव्यसूदनो हव्यसूदन स्समूह्य ः ।
हव्यसूदन इति हव्य = सूदनः । समूह्यो विश्ववेदा विश्ववेदा स्समूह्य स्समूह्यो
विश्ववेदाः । समूह्य इति सं = ऊह्य ः । विश्ववेदा - ऊनातिरिक्तस्यो नाति
रिक्तस्य विश्ववेदा विश्ववेदा - ऊनातिरिक्तस्य । विश्ववेदा इति विश्व = वेदाः ।
ऊनातिरिक्तस्य प्रतिष्ठा प्रतिस्थो नातिरिक्तस्यो नातिरिक्तस्य प्रतिष्ठा । ऊनाति

रिक्त स्येत्यून = अतिरिक्तस्य । प्रतिष्ठा ऽग्नयोऽग्नय ः प्रतिस्था प्रतिष्ठा ऽग्नय ः । प्रतिस्थेति प्रति = स्था । अग्नय स्सगरा स्सगरा - अग्नयो ऽग्नय स्सगरा ः । सगारा स्सगरा स्सगरा स्सगरा स्मगरा स्सगरा ः । सगरा स्थ स्थ सगरा स्सगरा स्थ । स्थ सगरेण सगरेण स्थ स्थ सगरेण । सगरेण नाम्ना नाम्ना सगरेण सगरेण नाम्ना । नाम्ना रौद्रेण रौद्रेण नाम्ना नाम्ना रौद्रेण । रौद्रेणानी केनानीकेन रौद्रेण रौद्रेणा नीकेन । अनीकेन पात पातानीकेना नीकेन पात । पात मा मा पात पात मा । माऽग्नयो ऽग्नयो मा माऽग्नय ः । अग्नय ः पिपृत पिपृता ग्नयो ऽग्नय ः

पिपृत । पिपृत मा मा पिपृत पिपृत मा । मा ऽग्नयो ऽग्नयो मा मा ऽग्नय : ।
अग्नयो नमो नमो ऽग्नयो ऽग्नयो नम : । नमो वो वो नमो नमो व : । वा
ऽस्त्वस्तु वो वो ऽस्तु । अस्तु मा मा ऽस्त्वस्तु मा । मा मा मा मा मा मा ।
मा हींसिष्ट हिꣳसिष्ट मा मा हींसिष्ट । हींसिष्टेति हींसिष्ट ।।८।।

ज्योति रस्यसि ज्योति र्ज्योति रसि । असि विश्वरूपँ विश्वरूप मस्यसि विश्वरूपम्।
विश्वरूपँ विश्वेषाँ विश्वेषाँ विश्वरूपँ विश्वरूपँ विश्वेषाम् । विश्वरूप मिति विश्व =

रूपम् । विश्वेषान् देवानान् देवानाँ विश्वेषाँ विश्वेषान् देवानाम् । देवानाꣳ समि त्समिद् देवानान् देवानाꣳ समित् । समिदिति सं = इत् ।। त्वाँ सोम सोम त्वन् त्वाँ सोम । सोम तनूकृद्भ्य स्तनूकृद्भ्य स्सोम सोम तनू कृद्भ्य ः । तनूकृद्भ्यो द्वेषोभ्यो द्वेषोभ्य स्तनूकृद्भ्य स्तनूकृद्भ्यो द्वेषोभ्य ः । तनूकृद्भ्य इति तनूकृत् = भ्य ः । द्वेषोभ्यो ऽन्यकृतेभ्यो ऽन्यकृतेभ्यो द्वेषोभ्यो द्वेषेभ्यो ऽन्यकृ तेभ्य ः । द्वेषोभ्य इति द्वेष ः = भ्य ः । अन्यकृतेभ्य इत्यन्य = कृतेभ्य ः ।। उरु यन्ता यन्तोरूरु यन्ता । यन्ता ऽस्यसि यन्ता यन्ता ऽसि । असि वरूथँ वरूथ मस्यसि

वरूथम् । वरूथ॑ स्वाहा स्वाहा वरूथँ वरूथ॑ स्वाहा । स्वाहेति स्वाहा ।।
जुषाणो - अप्तु रप्तु र्जुषाणो जुषाणो - अप्तु ः । अप्तु राज्यस्याज्य स्याप्तु रप्तु
राज्यस्य । आज्यस्य वेतु वेत्वा ज्यस्याज्यस्य वेतु । वेतु स्वाहा स्वाहा वेतु वेतु
स्वाहा । स्वाहेति स्वाहा ।। अग्ने नय नयाग्ने ऽग्ने नय । नय सुपथा सुपथा नय
नय सुपथा । सुपथा राये राये सुपथा सुपथा राये । सुपथेति सु - पथा । राये
- अस्मा नस्मा न्राये राये - अस्मान् । अस्मान् विश्वानि विश्वान्यस्मा
नस्मान्विश्वानि । विश्वानि देव देव विश्वानि विश्वानि देव । देव वयुनानि

वयुनानि देव देव वयुनानि । वयुनानि विद्वान् विद्वान्वयुनानि वयुनानि विद्वान् । विद्वानिति विद्वान् ।। युयोध्यस्म दस्मद्युयोधि युयोध्यस्मत् । अस्मज्जुहुराणञ् जुहुराण मस्म दस्म ज्जुहुराणम् । जुहुराण मेन एनो जुहुराणञ् जुहुराण मेन : । एनो भूयिष्ठां भूयिष्ठा मेन एनो भूयिष्ठाम् । भूयिष्ठान् ते ते भूयिष्ठां भूयिष्ठान् ते । ते नमउक्तिन् नमउक्तिन् ते ते नमउक्तिम् । नमउक्तिँ विधेम विधेम नमउक्तिन् नमउक्तिँ विधेम । नमउक्ति मिति नम : = उक्तिम् । विधेमेति विधेम ।। अयन्नो नोऽय मयन्न : । नो - अग्नि रग्नि र्नो नो - अग्नि :। अग्नि र्वरिवो

वरिवोऽग्नि रग्नि र्वरिव : । वरिव स्कृणोतु कृणोतु वरिवो वरिवस्कृणोतु ।

कृणोत्वय मयङ् कृणोतु कृणोत्वयम् । अयं मृधो मृधोऽय मयं मृध : । मृध :

पुर : पुरो मृधो मृध : पुर : । पुर एत्वेतु पुर : पुर एतु । एतु प्रभिन्दन्

प्रभिन्दन्नेत्वेतु प्रभिन्दन् । प्रभिन्दन्निति प्र = भिन्दन् ।। अयँ वाजान् वाजा नय

मयँ वाजान् । वाजा ञ्जयतु जयतु वाजान् वाजा ञ्जयतु । जयतु वाजसातौ

वाजसातौ जयतु जयतु वाजसातौ । वाजसाता - अय मयँ वाजसातौ वाजसाता

- अयम् । वाजसाता इति वाज = सातौ । अयाँ शत्रू ञ्छत्रू नय मयाँ शत्रून् ।

शत्रू ञ्जयतु जयतु शत्रू ञ्छत्रू ञ्जयतु । जयतु जर्हृषाणो जर्हृषाणो जयतु जयतु जर्हृषाण ः । जर्हृषाण स्स्वाहा स्वाहा जर्हृषाणो जर्हृषाण स्स्वाहा । स्वाहेति स्वाहा ।। देव सवित स्सवित र्देव देव सवित ः । सवित रेष एष सवित स्सवित रेष ः । एष ते त एष एष ते । ते सोम स्सोम स्ते ते सोम ः । सोमस्त न्तꣳ सोम स्सोम स्तम् । ताँ रक्षस्व रक्षस्व तन्ताँ रक्षस्व । रक्षस्व मा मा रक्षस्व रक्षस्व मा । मा त्वा त्वा मा मा त्वा । त्वा दभन् दभꣳ स्त्वा त्वा दभन् । दभन्नेत देतद्दभन् दभन्नेतत् । एतत्त्वन् त्व मेत देतत्त्वम् । त्वन् देव देव

त्वन् त्वन् देव । देव सोम सोम देव देव सोम । सोम देवो देव स्सोम सोम
देव ः । देवो देवान् देवान् देवो देवो देवान् । देवाँ - उपोप देवान् देवाँ - उप।
उपागा - अगा - उपोपागा ः । अगा - इद मिद मगा - अगा - इदम्। इद
मह मह मिद मिद महम् । अहं मनुष्यान् मनुष्या नह महं मनुष्यान् । मनुष्या
न्त्सह सह मनुष्यान् मनुष्या न्त्सह । सह रायो राय स्सह सह राय ः । राय
स्पोषेण पोषेण रायो राय स्पोषेण । पोषेण स्वाहा स्वाहा पोषेण पोषेण स्वाहा ।
स्वाहा नि निं स्वाहा स्वाहा नि ः । नि वरुणस्य वरुणस्य नि निं वरुणस्य ।

वरुणस्य पाशात् पाशाद् वरुणस्य वरुणस्य पाशात् । पाशान्मुच्ये मुच्ये पाशात् पाशा न्मुच्ये । मुच्ये ऽग्ने ऽग्ने मुच्ये मुच्ये ऽग्ने । अग्ने व्रतपा व्रतपा - अग्ने ऽग्ने व्रतपा : । व्रतपा स्त्वे त्वे व्रतपा व्रतपा स्त्वे । व्रतपा इति व्रत = पा : । त्वे व्रतपा व्रतपा स्त्वे त्वे व्रतपा : । त्वे इति त्वे । व्रतपा या या व्रतपा व्रतपा या । व्रतपा इति व्रत = पा : । या तव तव या या तव । तव तनू स्तनू स्तव तव तनू : । तनू र्मयि मयि तनू स्तनू र्मयि । मय्यभू दभून्मयि मय्यभूत् । अभू देषैषा ऽभूद भू देषा । एषा सा सैषैषा सा । सा त्वयि त्वयि सा सा त्वयि ।

त्वयि या या त्वयि त्वयि या । या मम मम या या मम । मम तनू स्तनू र्मम
मम तनूः । तनू स्त्वयि त्वयि तनू स्तनू स्त्वयि । त्वय्यभू दभूत् त्वयि
त्वय्यभूत् । अभू दिय मिय मभू दभू दियम् । इयाँ सा सेय मियाँ सा । सा मयि
मायि सा सा मयि । मयि यथायथँ य्यथायथं मयि मयि यथायथम् । यथायथन्
नौ नौ यथायथँ य्यथायथन् नौ । यथायथ मिति यथा = यथम् । नौ व्रतपते
व्रतपते नौ नौ व्रतपते । व्रतपते व्रतानि व्रतानि व्रतपते व्रतपते व्रतानि । व्रतपत
इति व्रत = पते । व्रतान्यन्वनु व्रतानि व्रतान्यनु । अनु मे मे ऽन्वनु मे । मे

दीक्षान् दीक्षां मे मे दीक्षाम् । दीक्षान् दीक्षापति दीक्षापति दीक्षान् दीक्षान् दीक्षापति ः । दीक्षापति रमꣳ स्ता मꣳस्त दीक्षापति दीक्षापति रमꣳस्त । दीक्षापति रिति दीक्षा = पति ः । अमꣳस्ता न्वन्वमꣳ स्ता मꣳस्तानु । अनु तप स्तपो ऽन्वनु तप ः । तप स्तपस्पति स्तप ः पति स्तप स्तप स्तपस्पति ः । तप ः पति रिति तप ः = पति ः ।।९।।

अत्यन्या नन्या नत्यत्यन्यान् । अन्याँ - अगा मगा मन्या नन्याँ - अगाम् । अगा न्न नागा मगा न्न । नान्या नन्यान्न नान्यान् । अन्याँ - उपो पान्या नन्याँ -

उप । उपागा मगा मुपो पागाम् । अगा मर्वा गर्वा गगा मगा मर्वाक् । अर्वाक्
त्वा त्वाऽर्वा गर्वाक्त्वा । त्वा परेभ्य ः परेभ्य स्त्वा त्वा परेभ्य ः । परेभ्य ः
पर ः पर ः परेभ्य ः परेभ्य ः पर ः । परो ऽवरेभ्यो ऽवरेभ्य ः पर ः परो
ऽवरेभ्य ः । अवरेभ्य स्त न्त मवरेभ्यो ऽवरेभ्य स्तम् । तन्त्वा त्वा तन्त न्त्वा ।
त्वा जुषामहे जुषामहे त्वा त्वा जुषामहे । जुषामहे देव देव जुषामहे जुषामहे
देव । देव वनस्पते वनस्पते देव देव वनस्पते । वनस्पते देवयज्यायै देवयज्यायै
वनस्पते वनस्पते देवयज्यायै । देवयज्यायै देवा देवा देवयज्यायै देवयज्यायै

देवा ः । देवयज्याया इति देव = यज्यायै । देवा स्त्वा त्वा देवा देवा स्त्वा । त्वा देवयज्यायै देवयज्यायै त्वा त्वा देवयज्यायै । देवयज्यायै जुषन्ताञ् जुषन्तान् देवयज्यायै देवयज्यायै जुषन्ताम् । देवयज्याया इति देव = यज्यायै । जुषन्ताँ विष्णवे विष्णवे जुषन्ताञ् जुषन्ताँ विष्णवे । विष्णवे त्वा त्वा विष्णवे विष्णवे त्वा । त्वौषध ओषधे त्वा त्वौषधे । ओषधे त्रायस्व त्रायस्वौषध ओषधे त्रयस्व। त्रायस्व स्वधिते स्वधिते त्रायस्व त्रायस्व स्वधिते । स्वधिते मा मा स्वधिते स्वधिते मा । स्वधित इति स्व = धिते । मैनं मेनं मा मैनम् । एनाँ हींसी

हिं॒ऽसी रेन मेनाँ हीँसी॒ः । हीँसी॒ र्दिव॒न् दिवं॑ऽ हिं॒ऽसी हीँ॒सी र्दिव॒म् । दिवं॒ मा

मा दि॒वन् दिवं॒ मा । मा लेँखी र्लेखी॒ र्मा मा लेँखीः । लेखी॒ रन्त॒रिक्ष मन्त॒रिक्षँ

ल्लेखी र्लेखी रन्त॒रिक्षम् । अ॒न्तरिक्षं॒ मा मा ऽन्तरिक्ष म॒न्तरिक्षं॒ मा । मा हीँसी

हिं॒ऽसी र्मा मा हीँसीः । हीँ॒सी॒ः पृ॒थि॒व्या पृ॑थि॒व्या हिं॒ऽसी हीँसीः पृ॒थि॒व्या ।

पृ॒थि॒व्या सऽ सं पृ॒थि॒व्या पृ॒थि॒व्या सम् । सं भ॒व भव सऽ सं भ॒व । भ॒वेति॒

भव ॥ अ॒याँ हि ह्य॒य म॒याँ हि । हि त्वाँ त्वा हि हि॒त्वां । त्वा॒ स्व॒धिति॒

स्स्वधिति स्त्वा त्वा॒ स्वधितिः । स्व॒धिति स्तेतिं॒जान स्तेतिं॒जान स्स्व॒धिति

स्स्वधिति स्तेतिंजान ः । स्वधिति रिति स्व = धिति ः । तेतिंजान ः प्रणिनायं प्रनिनाय तेतिंजान स्तेतिंजान ः प्रणिनायं । प्रणिनायं महते महते प्रनिनायं प्रणिनायं महते । प्रनिनायेतिं प्र = निनायं । महते सौभंगाय सौभंगाय महते महते सौभंगाय । सौभंगायेति सौभंगाय ।। अत स्त्व न्त्व मतोऽत स्त्वम् । त्वन् देव देव त्व न्त्वन् देव । देव वनस्पते वनस्पते देव देव वनस्पते । वनस्पते शतवंल्श श्शतवंल्शो वनस्पते वनस्पते शतवंल्श ः । शतवंल्शो वि वि शतवंल्श श्शतवंल्शो वि । शतवंल्श इतिं शत = वंल्श ः । वि रोंह रोह वि वि रोंह ।

रोह सहस्रवल्शा स्सहस्रवल्शा रोह रोह सहस्रवल्शा : । सहस्रवल्शा वि वि सहस्रवल्शा स्सहस्रवल्शा वि । सहस्रवल्शा इति सहस्र = वल्शा : । वि वयँ वयँ वि वि वयम् । वयाँ रुहेम रुहेम वयँ वयाँ रुहेम । रुहेमेति रुहेम ।।१०।।

इति पञ्चमोऽध्याय :

अथ षष्ठोऽध्याय :

ॐ अग्रेणी रस्यस्यग्रेनी रग्रेणी रसि । अग्रेनीरित्यग्रे = नी : । असि स्वावेश स्वावेशो ऽस्यसि स्वावेश : । स्वावेश उन्नेतॄणा मुन्नेतॄणाॅं स्वावेश स्वावेश उन्नेतॄणाम् । स्वावेश इतिसु = आवेश : । उन्नेतॄणा मेतस्यैतस्योन्ने तॄणा मुन्नेतॄणा मेतस्य । उन्नेतॄणामित्युत् = नेतॄणाम् । एतस्य वित्ताद्वित्ता देतस्यैतस्य वित्तात् । वित्तादध्यधि वित्ता द्वित्तादधि । अधि त्वा त्वा ऽध्यधि त्वा । त्वा स्थास्यति स्थास्यति त्वा त्वा स्थास्यति । स्थास्यति देवो देव स्स्थास्यति स्थास्यति देव : ।

देवस्त्वा त्वा देवो देवस्त्वा । त्वा सविता सविता त्वा त्वा सविता । सविता मध्वा मध्वा सविता सविता मध्वा । मध्वा ऽनक्त्वनक्तु मध्वा मध्वा ऽनक्तु । अनक्तु सुपिप्प लाभ्यं स्सुपिप्पलाभ्यो ऽनक्त्वनक्तु सुपिप्पलाभ्यं : । सुपिप्पलाभ्य स्त्वा त्वा सुपुप्पलाभ्यं स्सुपिप्पलाभ्यं स्त्वा । सुपिप्पलाभ्य इति सु = पिप्पला भ्य : । त्वौषधीभ्य ओषधीभ्य स्त्वा त्वौषधीभ्य : । ओषधीभ्यो दिवन् दिव मोषधीभ्य ओषधीभ्यो दिवम् । दिव मग्रे णाग्रेण दिवन् दिव मग्रेण । अग्रेणास्पृक्षो ऽस्पृक्षो ऽग्रेणाग्रेणा स्पृक्ष : । अस्पृक्ष आऽन्तरिक्ष मन्तरिक्षमा

ऽस्पृक्षो ऽस्पृक्ष आऽन्तरिक्षम् । आऽन्तरिक्षम् । अन्तरिक्षं मध्येन मध्ये नान्तरिक्ष मन्तरिक्षं मध्येन । मध्येनाप्रा - अप्रा मध्येन मध्येनाप्रा ः । अप्रा ः पृथिवीं पृथिवी मप्रा - अप्रा ः पृथिवीम् । पृथिवी मुपरेणो परेण पृथिवीं पृथिवी मुपरेण। उपरेणा दृंही रदृंऽही रुपरेणो परेण दृंही ः । अदृंही रित्य दृंही ः ।। या ते ते या या ते । ते धामानि धामानि ते ते धामानि । धामान्युश्म स्युश्मसि धामानि धामान्युश्मसि । उश्मसि गमध्यै गमध्या - उश्मस्युश्मसि गमध्यै । गमध्यै यत्र यत्र गमध्यै गमध्यै यत्र । यत्र गावो गावो यत्र यत्र गाव ः । गावो भूरिशृङ्गा

भूरिशृङ्गा गावो गावो भूरिशृङ्गा : । भूरिशृङ्गा - अयासो ऽयासो भूरिशृङ्गा भूरिशृङ्गा - अयासः । भूरिशृङ्गा इति भूरि = शृङ्गा : । अयास इत्ययासः ॥ अत्रा हा हात्रात्राह । अहैत देत दहाहैतत् । एत दुरुगायस्योरु गाय स्यैत देत दुरु गायस्य । उरुगा यस्य विष्णो र्विष्णो रुरुगाय स्योरु गायस्य विष्णोः । उरुगाय स्येत्युरु = गायस्य । विष्णोः परमं परमँ विष्णो र्विष्णोः परमम् । परमं पदं पदं परमं परमं पदम् । पद मवाव पदं पदमव । अव भारि भार्यवाव भारि । भारि भूरि भूरि भारि भारि भूरि । भूरीति भूरि ॥ विष्णोः कर्माणि कर्माणि

विष्णो र्विष्णो ः कर्माणि । कर्माणि पश्यत पश्यत कर्माणि कर्माणि पश्यत । पश्यत यतो यतः पश्यत पश्यत यतः । यतो व्रतानि व्रतानि यतो यतो व्रतानि । व्रतानि पस्पशे पस्पशे व्रतानि व्रतानि पस्पशे । पस्पश इति पश्पशे ।। इन्द्रस्य युज्यो युज्य इन्द्रस्येन्द्रस्य युज्यः । युज्य स्सखा सखा युज्यो युज्य स्सखा। सखेति सखा ।। तद्विष्णो र्विष्णो स्तत्तद्विष्णोः । विष्णोः परमं परमँ विष्णो र्विष्णोः परमम् । परमं पदं पदं परमं परमं पदम् । पदाँ सदा सदा पदं पदाँ सदा । सदा पश्यन्ति पश्यन्ति सदा सदा पश्यन्ति । पश्यन्ति सूरयः सूरयः

पश्यन्ति पश्यन्ति सूरयः । सूरय इति सूरयः ।। दिवीव चक्षु श्चक्षु र्दिवीव दिवीव चक्षुः । दिवीवेति दिवि = इव । चक्षु राततं माततञ् चक्षु श्चक्षु राततम् । आततं मित्या = ततम् ।। परिवी रस्यसि परिवीः परिवी रसि । परिवीरिति परि = वीः । असि परि पर्यस्यसि परि । परि त्वा त्वा परि परि त्वा । त्वा दैवी दैवी स्त्वा त्वा दैवीः । दैवी र्विशो विशो दैवी दैवी र्विशः । विशो व्ययन्ताँ व्ययन्ताँ विशो विशो व्ययन्ताम् । व्ययन्तां परि परि व्ययन्ताँ व्ययन्तां परि । परीम मिमं परि परीमम् । इमँ य्यजमानँ य्यजमान मिम मिमँ

य्यजमानम् । यजमानाँ रायो रायो यजमानँ य्यजमानाँ राय ः । रायो मनुष्याणां मनुष्याणाꣳ रायो रायो मनुष्याणाम् । मनुष्याणान् दिवो दिवो मनुष्याणां मनु ष्याणान् दिव ः । दिव स्सूनु स्सूनु र्दिवो दिव स्सूनु ः । सूनु रस्यसि सूनु स्सूनु रसि । अस्येष एषो ऽस्यस्येष ः । एष ते त एष एषते । ते पृथिव्यां पृथिव्यान् ते ते पृथिव्याम् । पृथिव्याँ ल्लोको लोक ः पृथिव्यां पृथिव्याँ ल्लोक ः । लोक आरण्य आरण्यो लोको लोक आरण्य ः । आरण्य स्ते त आरण्य आरण्यस्ते । ते पशु ः पशुस्ते ते पशु ः । पशु रिति पशु ः ।।१।।

उपावी रस्यस्युपावी रुपावी रसि । उपावीरित्यु प = अवी : । अस्युपो पास्य स्युप । उप देवान् देवा नुपोप देवान् । देवान् दैवी दैंवी देंवान् देवान् दैवी : । दैवी विंशो विशो दैवी दैंवी विंश : । विश : प्र प्र विशो विश : प्र । प्रागु रगु : प्र प्रागु : । अगु रुशिज उशिजो ऽगुरगु रुशिज : । उशिजो वन्हितमान् वन्हिंतमा नुशिज उशिजो वन्हिंतमान् । वन्हिंतमान् देव देव वन्हिंतमान् वन्हिंतमान् देव । वन्हिंतमा निति वन्हिं = तमान् । देव त्वष्ट स्त्वष्ट देंव देव

त्वष्ट ः । त्वष्ट र्वसु वसु त्वष्ट स्त्वष्ट र्वसु । वसु रम रम वसु वसु रम । रम हव्या हव्या रम रम हव्या । हव्या ते ते हव्या हव्या ते । ते स्वदन्ताꣳ स्वदन्तान् ते ते स्वदन्ताम् । स्वदन्ताꣳ रेवती रेवती स्स्वदन्ताꣳ स्वदन्ताꣳ रेवती ः । रेवती रमध्वꣳ रमध्वꣳ रेवती रेवती रमध्वम् । रमध्वं बृहस्पते बृहस्पते रमध्वꣳ रमध्वं बृहस्पते । बृहस्पते धारय धारय बृहस्पते बृहस्पते धारय । धारया वसूनि वसूनि धारय धारया वसूनि । वसून्यृतस्य ऋतस्य वसूनि वसून्यृतस्य । ऋतस्य त्वा त्व ऋतस्य ऋतस्य त्वा । त्वा देवहवि र्देवहवि स्त्वा

त्वा देवहवि : । देवहवि : पाशेन पाशेन देवहवि र्देवहवि : पाशेन । देवहवि

रिति देव = हवि : । पाशेन प्रति प्रति पाशेन पाशेन प्रति । प्रति मुञ्चामि

मुञ्चामि प्रति प्रति मुञ्चामि । मुञ्चामि धर्षा द्धर्षान्मुञ्चामि मुञ्चामि धर्षात् ।

धर्षान्मानुषो मानुषो धर्षा द्धर्षा न्मानुष : । मानुषो ऽग्नीषोमाभ्या मग्नीषोमाभ्यां

मानुषो मानुषो ऽग्नीषोमाभ्याम् । अग्नीषोमाभ्या ञ्जुष्ट ञ्जुष्ट मग्नीषोमाभ्या

मग्नीषोमाभ्या ञ्जुष्टम् । जुष्टन् नि नि जुष्टञ् जुष्टन् नि । नि युनज्मि युनज्मि नि

नि युनज्मि । युनज्म्यद्भ्यो ऽद्भ्यो युनज्मि युनज्म्यद्भ्य : । अद्भ्य स्त्वा त्वा ऽद्भ्यो

ऽद्भ्य स्त्वा । अद्भ्य इत्यत् - भ्य : । त्वौषधीभ्य ओषधीभ्य स्वा त्वौषधीभ्य :। ओषधीभ्य : प्र प्रौषधीभ्य ओषधीभ्य : प्र । प्रोक्षाम्युक्षामि प्र प्रोक्षामि । उक्षाम्यपा मपा मुक्षाम्युक्षा म्यपाम् । अपां पेरु : पेरु रपा मपां पेरु : । पेरु रस्यसि पेरु : पेरु रसि । अस्याप आपो ऽस्यस्याप : । आपो देवी र्देवी राप आपो देवी : । देवी स्सदन्तु सदन्तु देवी र्देवी स्सदन्तु । सदन्तु स्वात्तꣳ स्वात्तꣳ सदन्तु सदन्तु स्वात्तम् । स्वात्तञ् चिच्चि त्स्वात्तꣳ स्वात्तञ् चित् । चित्सत्स च्चिच्चि त्सत् । सद्देवहवि र्देवहवि स्सत्सद्देवहवि : । देवहवि स्सꣳ सन् देवहवि

देवहवि स्सम् । देवहविरिति देव = हवि ः । स न्तै ते स९ स न्तै । ते प्राण ः

प्राण स्ते ते प्राण ः । प्राणो वातेन वातेन प्राण ः प्राणो वातेन । वातेन

गच्छताङ् गच्छताँ वातेन वातेन गच्छताम् । गच्छता९ स९ सङ् गच्छताङ्

गच्छता९ सम् । स मङ्गान्यङ्गानि स९ समङ्गानि । अङ्गानि यजत्रै र्यजत्रै

रङ्गान्यङ्गानि यजत्रै ः । यजत्रै स्स९ सँ य्यजत्रै र्यजत्रै स्सम् । सँ य्यजमानो

यजमान स्स९ सँ य्यजमान ः । यजमान आशिषा ऽऽशिषा यजमानो यजमान

आशिषा । आशिषा घृतेन घृते नाशिषाऽऽशिषा घृतेन । आशिषेत्या = शिषा ।

घृते नाक्ता - अक्तौ घृतेन घृते नाक्तौ । अक्तौ पशुं पशु मक्ता - अक्तौ पशुम् ।
पशुन् त्रायेथान् त्रायेथां पशुं पशुन् त्रायेथाम् । त्रायेथाꣳ रेवति रेवति त्रायेथान्
त्रायेथाꣳ रेवति । रेवति यजमाने यजमाने रेवति रेवति यजमाने । यजमाने
प्रियं प्रियँ य्यजमाने यजमाने प्रियम् । प्रियन् धा धा ः प्रियं प्रियन् धा ः । धा
- आविश विशा धा धा - आविश । आविश । विशोरो रुरो विंश विशोरो ः ।
उरो रन्तरिक्षा दन्तरिक्षा दुरो रुरो रन्तरिक्षात् । अन्तरिक्षा त्सजू स्सजू रन्तरिक्षा
दन्तरिक्षा त्सजू ः । सजू र्देवेन देवेन सजू स्सजू र्देवेन । सजू रिति स = जू ः ।

देवेन वातेन वातेन देवेन देवेन वातेन । वाते नास्यास्य वातेन वातेनास्य । अस्य हविषो हविषो ऽस्यास्य हविष ः । हविष स्त्मना त्मना हविषो हविष स्त्मना । त्मना यज यज त्मना त्मना यज । यज स९ सँ य्यंज यज सम् । स मस्यास्य स९ समस्य । अस्य तन्वा तन्वा ऽस्यास्य तन्वा । तन्वा भव भव तन्वा तन्वा भव । भव वर्षो वर्षो भव भव वर्षो । वर्षो वर्षोयसि वर्षोयसि वर्षो वर्षो वर्षोयसि । वर्षो इति वर्षो । वर्षोयसि यज्ञे यज्ञे वर्षोयसि वर्षोयसि यज्ञे । यज्ञे यज्ञपतिँ य्यज्ञपतिँ य्यज्ञे यज्ञे यज्ञपतिम् । यज्ञपतिन् धा धा यज्ञपतिँ य्यज्ञपतिन्

धा ः । यज्ञपतिं मितिं यज्ञ = पतिम् । धा स्वाहा स्वाहा धा धा स्वाहा । स्वाहा देवेभ्यो देवेभ्य स्स्वाहा स्वाहा देवेभ्य ः । देवेभ्यो देवेभ्यो देवेभ्यो देवेभ्यो देवेभ्यो देवेभ्य ः । देवेभ्य स्वाहा स्वाहा देवेभ्यो देवेभ्य स्स्वाहा । स्वाहा मा मा स्वाहा स्वाहा मा । माहि रहि र्मा माहि ः । अहिं भूं भूं रहि रहिं भूं ः । भू र्मा मा भूं भूं र्मा । मा पृदाकु ः पृदाकु र्मा मा पृदाकु ः । पृदाकु रिति पृदाकु ः ।।२।।

नमस्ते ते नमो नमस्ते । त आताना तान ते त आतान । आताना नर्वा ऽनर्वा

ऽऽताना ताना नर्वा । आतानेत्या = ताना । अनर्वा प्र प्रा नर्वा ऽनर्वा प्र ।

प्रेहीहि प्र प्रेहि । इहि घृतस्य घृतस्ये हीहि घृतस्य । घृतस्य कुल्या ः कुल्या

घृतस्य घृतस्य कुल्या ः । कुल्या - उपोप कुल्या ः कुल्या - उप । उप ऋतस्य

ऋतस्योपोप ऋतस्य । ऋतस्य पथ्या ः पथ्या ऋतस्य ऋतस्य पथ्या ः । पथ्या -

उपोप पथ्या ः पथ्या उप । उप देवी र्देवी रुपोप देवी ः । देवी राप आपो देवी

र्देवी राप ः । आप श्शुद्धा श्शुद्धा - आप आप श्शुद्धा ः । शुद्धा वोढ्वँ वोढ्वं

शुद्धा श्शुद्धा वोढ्वम् । वोढ्वाँ सुपरिविष्टा स्सुपरिविष्टा वोढ्वँ वोढ्वाँ सुपरिविष्टा ः ।
सुपरिविष्टा देवेषु देवेषु सुपरिविष्टा स्सुपरिविष्टा देवेषु । सुपरिविष्टा इति सु = परिविष्टा ः । देवेषु सुपरिविष्टा स्सुपरिविष्टा देवेषु देवेषु सुपरिविष्टा ः ।
सुपरिविष्टा वयँ वयꣳ सुपरिविष्टा स्सुपरिविष्टा वयम् । सुपरिविष्टा इति सु = परिविष्टा ः । वयं परिवेष्टार ः परिवेष्टारो वयँ वयं परिवेष्टार ः । परिवेष्टारो भूयास्म भूयास्म परिवेष्टार ः परिवेष्टारो भूयास्म । परिवेष्टार इति परि = वेष्टार ः । भूयास्म वाचँ वाचम् भूयास्म भूयास्म वाचम् । वाच न्ते ते वाचँ

वाचन्ते । ते शुन्धामि शुन्धामि ते ते शुन्धामि । शुन्धामि प्राणं प्राणꣳ शुन्धामि शुन्धामि प्राणम् । प्राणञ् चक्षु श्चक्षुः प्राणं प्राण श्चक्षुः । चक्षु श्श्रोत्रꣳ श्रोत्र ञ्चक्षु श्चक्षु श्श्रोत्रम् । श्रोत्रन् नाभिन् नाभिꣳ श्रोत्रꣳ श्रोत्रन् नाभिम् । नाभिं मेढ्रं मेढ्रन् नाभिन् नाभिं मेढ्रम् । मेढ्रम् पायुं पायुं मेढ्रं मेढ्रम् पायुम् । पायुञ् चरित्राꣳ श्चरित्रान् पायुं पायुञ् चरित्रान् । चरित्राꣳस्ते ते चरित्राꣳ श्चरित्राꣳ स्ते । ते शुन्धामि शुन्धामि ते ते शुन्धामि । शुन्धामि मनो मन श्शुन्धामि शुन्धामि मनः। मनस्ते ते मनो मनस्ते । त आप्यायतां प्यायता मा तै त आप्यायताम् ।

आप्यायताम् । प्यायताँ वाग्वाक्प्यायतां प्यायताँ वाक् । वाक् प्राण : प्राणो वाग्वाक्प्राण : । प्राण श्चक्षु श्चक्षु : प्राण : प्राण श्चक्षु : । चक्षु श्श्रोत्रꣳ श्रोत्र श्चक्षु श्चक्षु श्श्रोत्रम् । श्रोत्रँ य्यद्य च्छोत्रꣳ श्रोत्रँ य्यत् । यत्ते ते यद्यत्ते । ते क्रूरङ् क्रूर न्ते ते क्रूरम् । क्रूरँ य्यद्य त्क्रूरङ् क्रूरँ य्यत् । यदास्थित मास्थितँ य्यद्यदा स्थितम् । आस्थित न्तत्त दास्थित मास्थित न्तत् । आस्थित मित्या = स्थितम् । तत्ते ते तत्तत्ते । त आप्यायतां प्यायता मा ते त आप्यायताम् । आप्यायताम् । प्यायतान् निर्नि : प्यायतां प्यायतान् नि : । निष्ट्यायताꣳ स्त्यायतान् नि

र्निष्ट्यायताम् । स्त्यायता१ शुध्यतु शुध्यतु स्त्यायता१ स्त्यायता१ शुध्यतु ।

शुध्यतु श१ श१ शुध्यतु शुध्यतु शम् । शमहोभ्यो ऽहोभ्य श्श१ शमहोभ्य : ।

अहोभ्य ओषध ओषधे ऽहोभ्यो ऽहोभ्य ओषधे । अहोभ्य इत्यह : = भ्य : ।

ओषधे त्रायस्व त्राय स्वौषध ओषधे त्रायस्व । त्रायस्व स्वधिते स्वधिते त्रायस्व

त्रायस्व स्वधिते । स्वधिते मा मा स्वधिते स्वधिते मा । स्वधित इति स्व =

धिते । मैनमेनं मामैनम् । एनाँ हीँसी हिँ१सी रेन मेनाँ हीँसी : । हीँसी रक्षसा१

रक्षसा१ हि१सी हीँसी रक्षसाम् । रक्षसां भागो भागो रक्षसा१ रक्षसां भाग : ।

भागो ऽस्यसि भागो भागो ऽसि । असि निरस्तन् निरस्त मस्यसि निरस्तम् । निरस्ताँ रक्षो रक्षो निरस्तन् निरस्ताँ रक्ष ः । निरस्त मिति नि ः = अस्तम् । रक्ष इद मिद९ रक्षो रक्ष इदम् । इद मह मह मिद मिद महम् । अहाँ रक्षो रक्षो ऽह महाँ रक्ष ः । रक्षाऽभ्यभि रक्षो रक्षो ऽभि । अभि तिष्ठामि तिष्ठा म्यभ्यभि तिष्ठामि । तिष्ठाम्यवाव तिष्ठामि तिष्ठाम्यव । अव बाधे बाधेऽवाव बाधे । बाधे ऽधम मधमं बाधे बाधे ऽधमम् । अधमन् तम स्तमो ऽधम मधमन् तम ः । तमो नयामि नयामि तम स्तमो नयामि । नयामि घृतेन घृतेन नयामि नयामि

घृतेन । घृतेन द्यावापृथिवी द्यावापृथिवी घृतेन घृतेन द्यावापृथिवी । द्यावा पृथिवी प्र प्र द्यावापृथिवी द्यावापृथिवी प्र । द्यावापृथिवी इति द्यावापृथिवी । प्रोर्ण्वाथा मूर्ण्वाथां प्र प्रोर्ण्वाथाम् । ऊर्ण्वाथाँ वायो वाय ऊर्ण्वाथा मूर्ण्वाथाँ वायो । वायो वे वें र्वायो वायो वे ः । वायो इति वायो । वे स्स्तोकानाꣳ स्तोकानाँ वे वें स्स्तोकानाम् । स्तोकानाञ् जुषाणो जुषाण स्तोकानाꣳ स्तोकाना ञ्जुषाण ः । जुषाणो - अग्नि रग्नि र्जुषाणो जुषाणो - अग्नि ः । अग्नि राज्यस्या ज्यस्याग्नि रग्नि राज्यस्य । आज्यस्य वेतु वेत्त्वा ज्यस्या ज्यस्य वेतु । वेतु स्वाहा

स्वाहा वेतु वेतु स्वाहा । स्वाहा स्वाहाकृते स्वाहाकृते स्वाहा स्वाहा स्वाहाकृते । स्वाहाकृते - ऊर्ध्वनभस मूर्ध्वनभस९ स्वाहाकृते स्वाहाकृते - ऊर्ध्वनभसम् । स्वाहाकृते इति स्वाहा = कृते । ऊर्ध्वनभसं मारुतं मारुत मूर्ध्वनभस मूर्ध्वनभसं मारुतम् । ऊर्ध्वनभस मित्यूर्ध्व = नभसम् । मारुतङ् गच्छतङ् गच्छतं मारुतं मारुतङ् गच्छतम् । गच्छतमिति गच्छतम् ।।३।।

सन्तें ते स९ सन्तें । ते मनों मनस्ते ते मन : । मनो मनसा मनसा मनो मनो

मनसा । मनसा स९ सं मनसा मनसा सम् । सं प्राण : प्राणस्स९ सं प्राण : ।

प्राण : प्राणेन प्राणेन प्राण : प्राण : प्राणेन । प्राणेन गच्छताङ् गच्छतां प्राणेन

प्राणेन गच्छताम् । गच्छता९ रेड् रेड् गच्छताङ् गच्छता९ रेट् । रेळ स्यसि रेड्

रेळसि । अस्यग्नि रग्नि रस्यस्यग्नि : । अग्निष्ट्वां त्वा ऽग्नि रग्निष्ट्वां । त्वा श्रीणातु

श्रीणातु त्वा त्वा श्रीणातु । श्रीणात्वाप आपश्श्रीणातु श्रीणात्वाप : । आप स्त्वा

त्वाऽऽप आप स्त्वा । त्वा स९ स न्त्वां त्वा सम् । समरिणन्नरिण न्त्स९

समरिणन् । अरिणन्वातस्य वातस्यारिण न्नरिणन् वातस्य । वातस्य त्वा त्वा वातस्य वातस्य त्वा । त्वा ध्राज्यै ध्राज्यै त्वा त्वा ध्राज्यै । ध्राज्यै पूषण : पूषणो ध्राज्यै ध्राज्यै पूषण : । पूषणो रᳬह्यै रᳬह्यै पूषण : पूषणो रᳬह्यै । रᳬह्या - ऊष्मणं ऊष्मणो रᳬह्यै रᳬह्या - ऊष्मणं : । ऊष्मणो व्यथिषद् व्यथिष दूष्मणं ऊष्मणो व्यथिषत् । व्यथिष त्प्रयुतं प्रयुतँ व्यथिषद् व्यथिष त्प्रयुतम् । प्रयुतन् द्वेषो द्वेष : प्रयुतं प्रयुतन् द्वेष : । प्रयुत मिति प्र = युतम् । द्वेषो घृतङ् घृतन् द्वेषो द्वेषो घृतम् । घृतङ् घृतपावानो घृतपावानो घृतङ् घृतङ् घृतपावान : ।

घृतपावान ः पिबत पिबत घृतपावानो घृतपावान ः पिवत । घृतपावान इति घृत = पावान ः । पिबत वसाँ वसाम् पिबत पिबत वसाम् । वसाँ वसापावानो वसापावानो वसाँ वसाँ वसापावान ः । वसापावान ः पिबत पिबत वसापावानो वसापावान ः पिबत । वसापावान इति वसा = पावान ः । पिबतान्तरिक्ष स्यान्तरिक्षस्य पिबत पिब तान्तरिक्षस्य । अन्तरिक्षस्य हवि र्हवि रन्तरिक्ष स्यान्त रिक्षस्य हवि ः । हवि रस्यसि हवि र्हविरसि । असि स्वाहा स्वाहा ऽस्यसि स्वाहा । स्वाहा दिशो दिश स्स्वाहा स्वाहा दिश ः । दिश ः प्रदिश ः प्रदिशो

दिशो दिशः प्रदिशः । प्रदिश आदिश आदिशः प्रदिशः प्रदिश आदिशः । प्रदिश इति प्र = दिशः । आदिशो विदिशो विदिश आदिश आदिशो विदिशः । आदिश इत्या = दिशः । विदिश उद्दिश उद्दिशो विदिशो विदिश उद्दिशः । विदिश इति वि = दिशः । उद्दिशो दिग्भ्यो दिग्भ्य उद्दिश उद्दिशो दिग्भ्यः । उद्दिश इत्युत् = दिशः । दिग्भ्य स्स्वाहा स्वाहा दिग्भ्यो दिग्भ्य स्स्वाहा । दिग्भ्य इति दिक् = भ्यः । स्वाहैन्द्र ऐन्द्र स्स्वाहा स्वाहैन्द्रः । ऐन्द्रः प्राणः प्राण ऐन्द्र ऐन्द्रः प्राणः । प्राणो - अङ्गे अङ्गेऽङ्गे अङ्गे प्राणः प्राणो

- अङ्गे अङ्गे । अङ्गे अङ्गे निधीतो निधीतो ऽङ्गे अङ्गे ऽङ्गे अङ्गे निधीत ः । अङ्गे अङ्ग इत्यङ्गे = अङ्गे । निधीत ऐन्द्र ऐन्द्रो निधीतो निधीत एन्द्र ः । निधीत इति नि = धीत ः । ऐन्द्र उदान उदान ऐन्द्र ऐन्द्र उदान ः । उदानो अङ्गे अङ्गे ऽङ्गे अङ्ग उदान उदानो अङ्गे अङ्गे । उदान इत्युत् = आन ः । अङ्गे अङ्गे निन्यङ्गे अङ्गे ऽङ्गे अङ्गे नि । अङ्गे अङ्गे इत्यङ्गे = अङ्गे । नि दीधे दीधे नि नि दीधे । दीधे देव देव दीधे दीधे देव । देव त्वष्ट स्त्वष्ट देव देव त्वष्ट ः । त्वष्ट भूरि भूरि त्वष्ट स्त्वष्ट भूरि । भूरि ते ते भूरि भूरि ते । ते साँ स९ स९सन् ते ते

साँ सम् । साँ स मेत्वेतु सꣳसꣳ साँ समेतु । साँस मिति सं = सम् । एतु सलक्ष्म सलक्ष्मैत्वेतु सलक्ष्म । सलक्ष्मा यद्यसलक्ष्म सलक्ष्मा यत् । सलक्ष्मेति स = लक्ष्म । यद्विषुरुपँ विषुरूपँ य्यद्य द्विषुरूपम् । विषुरूपं भवाति भवाति विषूरूपँ विषुरूपं भवाति । विषुरूप मिति विषु = रूपम् । भवाति देवत्रा देवत्रा भवाति भवाति देवत्रा । देवत्रा यन्तँ य्यन्तन् देवत्रा देवत्रा यन्तम् । देवत्रेति देव = त्रा । यन्त मवसे ऽवसे यन्तँ य्यन्त मवसे । अवसे सखाय स्सखायो ऽवसे ऽवसे सखाय : । सखायो ऽन्वनु सखाय स्सखायो ऽनु । अनु त्वा त्वा ऽन्वनु त्वा ।

त्वा माता माता त्वा त्वा माता । माता पितरः पितरो माता माता पितरः ।
पितरो मदन्तु मदन्तु पितरः पितरो मदन्तु । मदन्त्विति मदन्तु ।।४।।

समुद्रङ् गच्छ गच्छ समुद्रꣳ समुद्रङ् गच्छ । गच्छ स्वाहा स्वाहा गच्छ गच्छ
स्वाहा । स्वाहा देवन् देवꣳ स्वाहा स्वाहा देवम् । देवाँ सवितारꣳ सवितारन्
देवन् देवाँ सवितारम् । सवितार मन्तरिक्ष मन्तरिक्षꣳ सवितारꣳ सवितार
मन्तरिक्षम् । अन्तरिक्षं मित्रा वरुणौ मित्रा वरुणा - अन्तरिक्ष मन्तरिक्षं

मित्रावरुणौ । मित्रावरुणा - अहोरात्रे - अहोरात्रे मित्रावरुणौ मित्रावरुणा - अहोरात्रे । अहोरात्रे च्छन्दांꣳसि च्छन्दांꣳ स्यहोरात्रे - अहोरात्रे च्छन्दांꣳसि । अहोरात्रे इत्य होरात्रे । छन्दांꣳसि द्यावापृथिवी द्यावापृथिवी च्छन्दांꣳसि च्छन्दांꣳसि द्यावापृथिवी । द्यावापृथिवी सोमꣳ सोमन् द्यावापृथिवी द्यावापृथिवी सोमम् । द्यावापृथिवी इति द्यावापृथिवी । सोमँ य्यज्ञँ य्यज्ञꣳ सोमꣳ सोमँ य्यज्ञम् । यज्ञन् नभो नभो यज्ञँ य्यज्ञन् नभ ः । नभो दिव्यन् दिव्यन् नभो नभो दिव्यम् । दिव्य मग्नि मग्निन् दिव्यन् दिव्य मग्निम् । अग्निँ वैश्वानरँ वैश्वानर मग्नि

मग्निं वैश्वानरम् । वैश्वानरं मनो मनो वैश्वानरँ वैश्वानरं मन : । मनो मे मे मनो मनो मे । मे हार्द्धार्न्मे मे हार्त् । हार्द्यच्छ यच्छ हार्द्धा द्यच्छ । यच्छ दिवन् दिवँ य्यच्छ यच्छ दिवम् । दिवन्ते ते दिवन् दिवन्ते । ते धूमो धूमस्ते ते धूम : । धूमो गच्छतु गच्छतु धूमो धूमो गच्छतु । गच्छत्वन्तरिक्ष मन्तरिक्षङ् गच्छतु गच्छत्वन्तरिक्षम् । अन्तरिक्षञ् ज्योति र्ज्योति रन्तरिक्ष मन्तरिक्षञ् ज्योति : । ज्योति : पृथिवीं पृथिवीञ् ज्योति र्ज्योति : पृथिवीम् । पृथिवीं भस्मना भस्मना पृथिवीं पृथिवीं भस्मना । भस्मना ऽऽपृण पृणा भस्मना भस्मना ऽऽपृण ।

आपृंण । पृण स्वाहा स्वाहां पृण पृण स्वाहां । स्वाहा मा मा स्वाहा स्वाहा मा।
मा ऽपो ऽपो मा मा ऽप ः । अपो मा मा ऽपो ऽपोमा । मौषंधी रोषंधी र्मा
मौषंधी ः । ओषंधी हीँसी र्हि॒ꣳसी रोषंधी रोषंधी हीँसी ः । हीँसी र्धाम्नों धाम्नो
धाम्नों धाम्नो हि॒ꣳसी हीँसी र्धाम्नों धाम्न ः । धाम्नों धाम्नो राजन् राजन्
धाम्नों धाम्नो धाम्नों धाम्नो राजन् । धाम्नों धाम्न इति धाम्नं ः = धाम्न ः ।
राज॒ꣳ स्तत स्ततों राजन् राज॒ꣳ स्ततं ः । ततों वरुण वरुण तत स्ततों वरुण ।
वरुण नो नो वरुण वरुण न ः । नो मुञ्च मुञ्च नो नो मुञ्च । मुञ्च यद्यन् मुंञ्च

मुञ्च यत् । य दाहु राहु र्यद्य दाहु ः । आहु रध्न्या - अध्न्या - आहु राहु

रध्न्या ः । अध्न्या इतीत्यध्न्या - अध्न्या - इति । इति वरुण वरुणेतीति

वरुण । वरुणेतीति वरुण वरुणेति । इति शपामहे शपामह इतीति शपामहे ।

शपामहे तत स्तत श्शपामहे शपामहे तत ः । ततो वरुण वरुण तत स्ततो

वरुण । वरुण नो नो वरुण वरुण न ः । नो मुञ्च मुञ्च नो नो मुञ्च । मुञ्च

सुमित्रिया स्सुमित्रिया मुञ्च मुञ्च सुमित्रिया ः । सुमित्रिया नो न स्सुमित्रिया

स्सुमित्रिया न ः । सुमित्रिया इति सु = मित्रिया ः । न आप आपो नो न

आप ः । आप ओषधय ओषधय आप आप ओषधय ः । ओषधय स्सन्तु

सन्त्वोषधय ओषधय स्सन्तु । सन्तु दुर्मित्रिया दुर्मित्रिया स्सन्तु सन्तु दर्मित्रिया ः।
दर्मित्रिया स्तस्मै तस्मै दुर्मित्रिया दुर्मित्रिया स्तस्मै । दुर्मित्रिया इति दु ः =
मित्रिया ः । तस्मै सन्तु सन्तु तस्मै तस्मै सन्तु । सन्तु यो यस्सन्तु सन्तु य ः ।
योऽस्मा नस्मान्यो योऽस्मान् । अस्मान्द्वेष्टि द्वेष्ट्यस्मा नस्मा न्द्वेष्टि । द्वेष्टि यँ
य्यन् द्वेष्टि द्वेष्टि यम् । यञ्च च यँ य्यञ्च । च वयँ वयञ्च च वयम् । वयन् द्विष्मो
द्विष्मो वयँ वयन् द्विष्म ः । द्विष्म इंति द्विष्म ः ।। इद मांप आप इद मिद
मांप ः । आप ः प्र प्राप आप ः प्र । प्र वहत वहत प्र प्र वहत । वहत यद्यद्

वहत वहत यत् । यत्किङ् किँ य्य द्य त्किम् । किञ्च च किञ् किञ्च । च दुरितन् दुरितञ् च च दुरितम् । दुरितं मयि मयि दुरितन् दुरितं मयि । मयीति मयि ।। यद्वा वा यद्यद्वा । वाऽह महँ वा वाऽहम् । अह मभि दुद्रोहा भिदुद्रो हाह मह मभि दुद्रोह । अभिदुद्रोह यद्यदभि दुद्रोहाभि दुद्रोह यत् । अभिदु द्रोहेत्यभि = दुद्रोह । यद्वावा यद्यद्वा । वा शेपे शेपे वा वा शेपे । शेप उतोत शेपे शेप उत । उता नृत मनृत मुतोता नृतम् । अनृत मित्यनृतम् ।।५।।

हविष्मती रिमा - इमा हविष्मती र्हविष्मती रिमा : । इमा - आप आप इमा - इमा - आप : । आपो हविष्मा न्हविष्मा नाप आपो हविष्मान् । हविष्माँ - आविवासति विवासत्या हविष्मा न्हविष्माँ - आविवासति । आविवासति । विवासतीति विवासति ।। हविष्मा न्देवो देवो हविष्मा न्हविष्मा न्देव : । देवो - अध्वरो ऽध्वरो देवो देवो - अध्वर : । अध्वरो हविष्मा न्हविष्मा नध्वरो ऽध्वरो हविष्मान् । हविष्माँ - अस्त्वस्तु हविष्मा न्हविष्माँ - अस्तु । अस्तु सूर्य स्सूर्यो ऽस्त्वस्तु सूर्य : । सूर्य इति सर्य : ।। अग्नेर्वो वोऽग्ने रग्नेर्व : । वोऽ पन्नगृहस्या

पन्नगृहस्य वो वो ऽपन्नगृहस्य । अपन्नगृहस्य सदसि सदस्य पन्नगृहस्या पन्नगृहस्य सदसि । अपन्नगृहस्येत्यपन्न = गृहस्य । सदसि सादयामि सादयामि सदसि सदसि सादयामि । सादयामीन्द्राग्न्यो रिन्द्राग्न्यो स्सादयामि सादयामी न्द्राग्न्यो ः । इन्द्राग्न्यो र्भाग धेयी र्भागधेयी रिन्द्राग्न्यो रिन्द्राग्न्यो र्भागधेयी ः । भागधेयी स्स्थ स्स्थ भागधेयी र्भागधेयी स्स्थ । भागधेयी रिति भाग = धेयी ः । स्थ मित्रा वरुणयो र्मित्रावरुणयो स्स्थ स्स्थ मित्रावरुणयो ः । मित्रावरुणयो र्विश्वेषाँ विश्वेषां मित्रावरुणयो र्मित्रावरुणयो र्विश्वेषाम् । विश्वेषान् देवानान् देवानाँ विश्वेषाँ विश्वे

षान् देवानाम् । देवानाम् भागधेयी र्भागधेयी र्देवानान् देवानाम् भागधेयी ः ।
भागधेयी स्स्थ स्स्थ भागधेयी र्भागधेयी स्स्थ । भागधेयी रिति भाग = धेयी ः ।
स्थेति स्थ ।। अमूर्या या - अमू रर्मूर्या ः । या - उपोप या या - उप । उप
सूर्ये सूर्य उपोप सूर्ये । सूर्ये याभि र्याभि स्सूर्ये सूर्ये याभि ः । याभि र्वा वा याभि
र्याभि र्वा । वा सूर्य स्सूर्यो वा वा सूर्य ः । सूर्य स्सह सह सूर्य स्सूर्य स्सह ।
सहेति सह ।। ता नो नस्ता स्ता न ः । नो हिन्वन्तु हिन्वन्तु नो नो हिन्वन्तु ।
हिन्वन्त्वध्वर मध्वर९ हिन्वन्तु हिन्वत्व ध्वरम् । अध्वरमि त्यध्वरम् ।।६।।

हृदे त्वा त्वा हृदे हृदे त्वा । त्वा मनसे मनसे त्वा त्वा मनसे । मनसे दिवे दिवे मनसे मनसे दिवे । दिवे सूर्याय सूर्याय दिवे दिवे सूर्याय । सूर्या योर्ध्व ऊर्ध्व स्सूर्याय सूर्या योर्ध्व ः । ऊर्ध्वो - अध्वर मध्वर मूर्ध्व ऊर्ध्वो - अध्वरम् । अध्वरन् दिवि दिव्यध्वर मध्वरन् दिवि । दिवि देवेषु देवेषु दिवि दिवि देवेषु । देवेषु होत्रा होत्रा देवेषु देवेषु होत्रा ः । होत्रा यच्छ यच्छ होत्रा होत्रा यच्छ । यच्छ सोम सोम यच्छ यच्छ सोम । सोम राजन् राजन् त्सोम सोम राजन् ।

राजन् विश्वा विश्वा राजन् राजन् विश्वा : । विश्वा स्त्वन् त्वँ विश्वा विश्वा स्त्वम् । त्वं प्रजा : प्रजा स्त्व न्त्वं प्रजा : । प्रजा - उपावरोहो पावरोह प्रजा : प्रजा - उपावरोह । प्रजा इति प्र = जा : । उपावरोह विश्वा विश्वा - उपावरोहो पावरोह विश्वा : । उपाव रोहेत्युप = अवरोह । विश्वा स्त्वा न्त्वाँ विश्वा विश्वा स्त्वाम् । त्वां प्रजा : प्रजा स्त्वा न्त्वां प्रजा : । प्रजा - उपा वरोहन्तूपावरोहन्तु प्रजा : प्रजा - उपावरोहन्तु । प्रजा इति प्र = जा : । उपावरोहन्त्वित्युप = अवरोहन्तु ।। श्रृणोत्वग्नि रग्नि श्शृणोतु शृणो त्वग्नि : ।

अग्नि स्समिधा समिधा ऽग्नि रग्नि स्समिधा । समिधा हव१ हव१ समिधा समिधा हवम् । समिधेति सं = इधा । हवम् मे मे हव१ हवम् मे । मे शृण्वन्तु शृण्वन्तु मे मे शृण्वन्तु । श्रृण्व न्त्वाप आप श्शृण्वन्तु शृण्वन्त्वाप : । आपो धिषणा धिषणा - आप आपो धिषणा : । धिषणाश्च च धिषणा धिषणा श्च । च देवी र्देवीश्च च देवी : । देवी रिति देवी : ।। श्रोता ग्रावाणो ग्रावाण श्रोता श्रोता ग्रावाण : । ग्रावाणो विदुषो विदुषो ग्रावाणो ग्रावाणो विदुष : । विदुषो न न विदुषो विदुषो न । न यज्ञँ य्यज्ञन् न न यज्ञम् । यज्ञाँ शृणोतु शृणोतु यज्ञँ य्यज्ञाँ

शृणोतु । शृणोतु देवो देव श्शृणोतु शृणोतु देव ः । देव स्सविता सविता देवो देव स्सविता । सविता हव९ हव९ सविता सविता हवम् । हवम् मे मे हव९ हवम् मे । मे स्वाहा स्वाहा मे मे स्वाहा । स्वाहेति स्वाहा ।। देवी राप आपो देवी र्देवी राप ः । आपो - अपा मपा माप आपो - अपाम् । अपा न्नपा न्नपा दपा मपा न्नपात् । नपाद्यो यो नपा न्नपा द्य ः । यो वो वो यो यो व ः । व ऊर्मि रूर्मि र्वो व ऊर्मि ः । ऊर्मि र्हविष्यो हविष्य ऊर्मि रूर्मि र्हविष्य ः । हविष्य इन्द्रियावा निन्द्रियवा न्हविष्यो हविष्य इन्द्रियावान् । इन्द्रियावान्

मदिन्तमो मदिन्तम इन्द्रियवा निन्द्रियावान् मदिन्तम ः । इन्द्रियवानि तीन्द्रिय = वान् । मदिन्तम स्त न्तं मदिन्तमो मदिन्तम स्तम् । मदिन्तम इति मदिन् = तम ः । त न्देवेभ्यो देवेभ्य स्त न्त न्देवेभ्य ः । देवेभ्यो देवत्रा देवत्रा देवेभ्यो देवेभ्यो देवत्रा । देवत्रा दात दात देवत्रा देवत्रा दात । देवत्रेति देव = त्रा । दात शुक्रपेभ्य श्शुक्रपेभ्यो दात दात शुक्रपेभ्य ः । शुक्रपेभ्यो येषाँ य्येषाꣳ शुक्रपेभ्य श्शुक्रपेभ्यो येषाम् । शुक्रपेभ्य इति शुक्र = पेभ्य ः । येषाम् भागो भागो येषाँ य्येषाम् भाग ः । भाग स्थ स्थ भागो भाग स्स्थ । स्थ स्वाहा स्वाहा स्थ स्थ

स्वाहा । स्वाहा कार्षि ः कार्षि स्वाहा स्वाहा कार्षि ः । कार्षि रस्यसि कार्षि ः
कार्षि रसि । असि समुद्रस्य समुद्रस्या स्यासि समुद्रस्य । समुद्रस्य त्वा त्वा
समुद्रस्य समुद्रस्य त्वा । त्वा ऽक्षित्या - अक्षित्यै त्वा त्वा ऽक्षित्यै । अक्षित्या
- उदु दक्षित्या अक्षित्या - उत् । उन्नयामि नयाम्यु दुन्न यामि । नयामि स॑ स
न्नयामि नयामि सम् । स माप आप स्स॑ स माप ः । आपो - अद्भि रद्भिराप
आपो - अद्भि ः । अद्भि रग्मताग्म ताद्भि रद्भि रग्मत । अद्भिरित्यत् = भि ः ।
अग्मत स॑ स मग्मताग्मत सम् । समोषधीभि रोषधीभि स्स॑ समोषधीभि ः ।

ओषधीभि रोषधी रोषधी रोषधीभि रोषधीभि रोषधी ः । ओषधी रित्योषधी ः॥

यमग्ने ऽग्ने यँ य्यमग्ने । अग्ने पृत्सु पृत्स्वग्ने ऽग्ने पृत्सु । पृत्सु मर्त्यं मर्त्यम् पृत्सु

पृत्सु मर्त्यम् । पृत्स्विति पृत् = सु । मर्त्य मवा - अवा मर्त्यं मर्त्य मवा ः ।

अवा वाजेषु वाजेष्ववा - अवा वाजेषु । वाजेषु यँ य्यँ वाजेषु वाजेषु यम् । यञ्

जुना जुना यँ य्यञ् जुना ः । जुना इति जुना ः ॥ स यन्ता यन्ता स स यन्ता ।

यन्ता शश्वती श्शश्वती र्यन्ता यन्ता शश्वती ः । शश्वती रिष इष श्शश्वती

श्शश्वती रिष ः । इष स्स्वाहा स्वाहेष इष स्स्वाहा । स्वाहेति स्वाहा ॥७॥

आ ददे दद आ ददे । ददे रावा रावा ददे ददे रावा । रावा ऽस्यसि रावा रावा ऽसि । असि गभीरङ् गभीर मस्यसि गभीरम् । गभीर मिम मिमङ् गभीरङ् गभीर मिमम् । इम मध्वर मध्वर मिम मिम मध्वरम् । अध्वरङ् कृधि कृध्यध्वर मध्वरङ् कृधि । कृधीन्द्रायेन्द्राय कृधि कृधीन्द्राय । इन्द्राय सुषूतमꣳ सुसूतम मिन्द्रायेन्द्राय सुषूतमम् । सुषूतम मुत्तमेनो त्तमेन सुसूतमꣳ सुषूतम मुत्तमेन । सुसूतम मिति सु = सूतमम् । उत्तमेन पविना पविनो त्तमे नोत्तमेन पविना ।

उत्तमेनेत्युत् = तमेन । पविनो जस्वन्त मूर्जस्वन्तं पविना पविनो जस्वन्तम् ।
ऊर्जस्वन्तं मधुमन्तं मधुमन्त मूर्जस्वन्त मूर्जस्वन्तं मधुमन्तम् । मधुमन्तं पयस्वन्तं
पयस्वन्तं मधुमन्तं मधुमन्तं पयस्वन्तम् । मधुमन्त मिति मधु = मन्तम् ।
पयस्वन्तन् निग्राभ्यां निग्राभ्या ः पयस्वन्तं पयस्वन्तन् निग्राभ्यां ः । निग्राभ्यां
स्स्थ स्थ निग्राभ्यां निग्राभ्यां स्स्थ । निग्राभ्या इति नि = ग्राभ्यां ः । स्थ
देवश्रुतौ देवश्रुत स्स्थ स्थ देवश्रुत ः । देवश्रुत स्तर्पयत तर्पयत देवश्रुतौ देवश्रुत
स्तर्पयत । देवश्रुत इति देव = श्रुत ः । तर्पयत मा मा तर्पयत तर्पयत मा । मा

मनो मनो मा मा मन : । मनो मे मे मनो मनो मे । मे तर्पयत तर्पयत मे मे तर्पयत । तर्पयत वाचँ वाचन् तर्पयत तर्पयत वाचम् । वाचम् प्राणं प्राणं वाचँ वाचम् प्राणम् । प्राणञ् चक्षु श्चक्षु : प्राणं प्राणञ् चक्षु : । चक्षु श्श्रोत्र९ श्रोत्रञ् चक्षु श्चक्षु श्श्रोत्रम् । श्रोत्र मात्मान मात्मान९ श्रोत्र९ श्रोत्र मात्मानम् । आत्मानम् प्रजां प्रजा मात्मान मात्मानम् प्राजाम् । प्रजां पशून् पशून् प्रजां प्रजां पशून् । प्रजामिति प्र = जाम् । पशून् गणान् गणान् पशून् पशून् गणान् । गणान् गणा गणा गणान् गणान् गणा : । गणा मे मे गणा गणा मे । मे मा मा

मे मे मा । मा वि वि मा मा वि । वि तृष९ स्तृषन् वि वि तृषन् । तृषन्निन्द्राये न्द्राय तृष९ स्तृष न्निन्द्राय । इन्द्राय त्वा त्वेन्द्रायेन्द्राय त्वा । त्वा वसुमते वसुमते त्वा त्वा वसुमते । वसुमते रुद्रवते रुद्रवते वसुमते वसुमते रुद्रवते । वसुमत इति वसु = मते । रुद्रवत आदित्यवत आदित्यवते रुद्रवते रुद्रवत आदित्यवते । रुद्रवत इति रुद्र = वते । आदित्यवते ऽभिमातिघ्ने ऽभिमातिघ्न आदित्यवत आदित्यवते ऽभिमातिघ्ने । आदित्यवत इत्या दित्य = वते । अभिमातिघ्ने श्येनाय श्येनायाभिमातिघ्ने ऽभिमातिन्धे श्येनाय । अभिमातिघ्न इत्य भिमाति

= घ्ने । श्येनायं सोमभृतें सोमभृतें श्येनायं श्येनायं सोमभृतें । सोमभृते ऽग्नये ऽग्नयें सोमभृतें सोमभृते ऽग्नयें । सोमभृत इतिं सोम = भृतें । अग्नयें रायस्पोषदे रांयस्पोषदे ऽग्नये ऽग्नयें रायस्पोषदे । रायस्पोषदेय द्यद् रांयस्पोषदे रांयस्पोषदे यत् । रायस्पोषद इतिं रायस्पोष = दे । यत्तें ते यद्यत्तें । ते सोम सोम ते ते सोम । सोम दिवि दिवि सोंम सोम दिवि । दिवि ज्योति र्ज्योतिं र्दिवि दिवि ज्योतिं ः । ज्योतिं ः पृथिव्यां पृथिव्याञ् ज्योति र्ज्योतिं ः पृथिव्याम् । पृथिव्या मुरा उरौ पृथिव्यां पृथिव्या मुरौ । उरा - अन्तरिक्षे ऽन्तरिक्ष उरा उरा -

अन्तरिक्षे । अन्तरिक्षे तेन तेनान्तरिक्षे ऽन्तरिक्षे तेन । तेनास्मा - अस्मै तेन तेनास्मै । अस्मै यजमानाय यजमाना यास्मा - अस्मै यजमानाय । यजमाना योरूरु यजमानाय यजमाना योरु । उरु राये राय उरूरु राये । राये कृधि कृधि राये राये कृधि । कृध्यध्यधि कृधि कृध्यधि । अधि दात्रे दात्रे ऽध्यधि दात्रे । दात्रे वोचो वोचो दात्रे दात्रे वोच ः । वोच श्श्वात्रा श्श्वात्रा वोचो वोच श्श्वात्रा ः । श्वात्रा स्स्थ स्थ श्वात्रा श्श्वात्रा स्स्थ । स्थ वृत्रतुरो वृत्रतुर स्स्थ स्थ वृत्रतुर ः । वृत्रतुरो राधोगूर्ता राधोगूर्ता वृत्रतुरो वृत्रतुरो राधोगूर्ता ः । वृत्रतुर

इति वृत्र = तुर : । राधोगूता - अमृतस्यामृतस्य राधोगूर्ता राधोगूर्ता - अमृतस्य । राधोगूर्ता इति राध : = गूर्ता : । अमृतस्य पत्नी : पत्नी रमृतस्यामृतस्य पत्नी : । पत्नी स्ता स्ता : पत्नी : पत्नी स्ता : । ता देवी देवी स्ता स्ता देवी : । देवी देवत्रा देवत्रा देवी देवी देवत्रा : । देवत्रेम मिमन् देवत्रा देवत्रेमम् । देवत्रेति देव = त्रा । इमँ य्यज्ञँ यज्ञ मिम मिमँ य्यज्ञम् । यज्ञ न्नयत नयत यज्ञँ य्यज्ञ न्नयत । नयतोपहूता - उपहूता नयत नयतोपहूता : । उपहूता स्सोमस्य सोमस्यो पहूता - उपहूता स्सोमस्य । उपहूता इत्युप =

हूता ः । सोमस्य पिबत पिबत सोमस्य सोमस्य पिबत । पिबत मा मा पिबत

पिबत मा । मा भें भें मर्ा मा भें ः । भे मर्ा मा भें भें मर्ा । मा स९ सं मा मा

सम् । सँ विक्था विक्था स्स ९ सँ विक्था ः । विक्था ऊर्ज मूर्जम्व् विक्था

विक्था ऊर्जम् । ऊर्जन् धत्स्व धत्स्वोर्ज मूर्जन् धत्स्व । धत्स्व धिषणे धिषणे

धत्स्व धत्स्व धिषणे । धिषणे वीड्वी वीड्वी धिषणे धिषणे वीड्वी । धिषणे इति

धिषणे । वीड्वी सती सती वीड्वी वीड्वी सती । वीड्वी इति वीड्वी । सती वीळयेथाँ

वीळयेथा९ सती सती वीळयेथाम् । सती इति सती । वीळयेथा मूर्ज मूर्जम्व्

वीळयेथाँ वीळयेथा मूर्जम् । ऊर्जन् दधाथान् दधाथा मूर्ज मूर्जन् दधाथाम् ।
दधाथां पाप्मा पाप्मा दधाथान् दधाथां पाप्मा । पाप्मा हतो हत : पाप्मा पाणा
हत : । हतो न न हतो हतो न । न सोम स्सोमो न न सोम : । सोम : प्राक्
प्राक् सोम स्सोम : प्राक् । प्राग पाग पाक् प्राक् प्रा गपाक् । अपा गुद गुद
गपा गपा गुदक् । उद गधरा गधरा गुद गुद गधराक् । अधराक् सर्वत स्सर्वतो
ऽधरा गधराक् सर्वत : । सर्वत स्त्वा त्वा सर्वत स्सर्वत स्त्वा । त्वा दिशो दिश
स्त्वा त्वा दिश : । दिश आ धावन्तु धावन्त्वा दिशो दिश आधावन्तु ।

आधावन्तु । धावन्त्व म्बाब धावन्तु धावन्त्वम्ब । अम्ब नि र्नि रम्बाब नि ः ।

निष्पर पर नि र्निष्पर । पर सꣳ सं पर पर सम् । स मरी ररी स्सꣳ स मरी ः।

अरी र्विदाँ विदा मरी ररी र्विदाम् । विदा मिति विदाम् ।। त्व मङ्गाङ्ग त्व न्त्व

मङ्ग । अङ्ग प्र प्राङ्गाङ्ग प्र । प्र शाँसिष श्शꣳसिष ः प्र प्र शाँसिष ः । शाँसिषो

देवो देव श्शꣳसिष श्शाँसिषो देव ः । देव श्शविष्ठ शविष्ठ देवो देव श्शविष्ठ ।

शविष्ठ मर्त्यम् मर्त्यꣳ शविष्ठ शविष्ठ मर्त्यम् । मर्त्य मिति मर्त्यम् ।। न त्वत्त्वन्न

न त्वत् । त्व दन्यो ऽन्य स्त्वत्त्व दन्य ः । अन्यो मघवन् मघव न्नन्योऽन्यो

मघवन् । मघवन्नस्त्यस्ति मघवन् मघवन्नस्ति । मघवन्निति मघ = वन् । अस्ति मर्डिता मर्डिता ऽस्त्यस्ति मर्डिता । मर्डितेन्द्रेन्द्र मर्डिता मर्डितेन्द्र । इन्द्र ब्रवीमि ब्रवीमी न्द्रेन्द्र ब्रवीमि । ब्रवीमि ते ते ब्रवीमि ब्रवीमि ते । ते वचो वच स्ते ते वच : । वच इति वच : ।।८।।

इतिषष्ठोऽध्याय :

अथ सप्तमोऽध्याय :

ॐ वाच स्पतये पतये वाचो वाचस्पतये । पतये पवस्व पवस्व पतये पतये पवस्व । पवस्व वृष्णो वृष्ण : पवस्व पवस्व वृष्ण : । वृष्णो - आँशुभ्या मꣳ शुभ्याँ वृष्णो वृष्णो - आँशुभ्याम् । आँशुभ्या ङ्गभस्तिपूतो गभस्तिपूतोऽꣳ शुभ्या माँ शुभ्या ङ्गभस्तिपूत : । आँशुभ्या मित्याँ शु = भ्याम् । गभस्तिपूतो देवो देवो गभस्तिपूतो गभस्तिपूतो देव : । गभस्तिपूत इति गभस्ति = पूत : । देवो देवेभ्यो देवेभ्यो देवो देवो देवेभ्य : । देवेभ्य : पवस्व पवस्व देवेभ्यो देवेभ्य :

पवस्व । पवस्व येषाँ य्येषाम् पवस्व पवस्व येषाम् । येषाम् भागो भागो येषाँ
य्येषाम् भाग : । भागो ऽस्यसि भागो भागो ऽसि । असि मधुमती र्मधुमती
रस्यसि मधुमती : । मधुमती र्नो नो मधुमती र्मधुमती र्न : । मधुमती रिति मधु
= मती : । न इष इषो नो न इष : । इष स्कृधि कृधीष इष स्कृधि । कृधि
यद्यत्कृधि कृधि यत् । यत्ते ते यद्यत्ते । ते सोम सोम ते ते सोम । सोमा दाभ्य
मदाभ्य९ सोम सोमा दाभ्यम् । अदाभ्यन् नाम नामा दाभ्य मदाभ्यन् नाम ।
नाम जागृवि जागृवि नाम नाम जागृवि । जागृवि तस्मै तस्मै जागृवि जागृवि

तस्मै । तस्मै ते ते तस्मै तस्मै ते । ते सोम सोम ते ते सोम । सोम सोमाय

सोमाय सोम सोम सोमाय । सोमाय स्वाहा स्वाहा सोमाय सोमाय स्वाहा ।

स्वाहा स्वाहा स्वाहा स्वाहा स्वाहा स्वाहा । स्वाहो रूरु स्वाहा स्वाहोरु ।

उर्वन्तरिक्ष मन्तरिक्ष मुरू र्वन्तरिक्षम् । अन्तरिक्ष मन्वन्वन्तरिक्ष मन्तरिक्ष मनु ।

अन्वेम्येम्य न्वन्वेमि । एमि स्वाङ्कृत स्स्वाङ्कृत एम्येमि स्वाङ्कृत : । स्वाङ्

कृतो ऽस्यसि स्वाङ्कृत स्स्वाङ्कृतो ऽसि । स्वाङ्कृत इति स्वां - कृत : ।

असि विश्वेभ्यो विश्वेभ्यो ऽस्यसि विश्वेभ्य : । विश्वेभ्य इन्द्रियेभ्य इन्द्रियेभ्यो

विश्वेभ्यो विश्वेभ्य इन्द्रियेभ्य : । इन्द्रियेभ्यो दिव्येभ्यो दिव्येभ्य इन्द्रियेभ्य इन्द्रियेभ्यो दिव्येभ्य : । दिव्येभ्य : पार्थिवेभ्य : पार्थिवेभ्यो दिव्येभ्यो दिव्येभ्य : पार्थिवेभ्य : । पार्थिवेभ्यो मनो मन : पार्थिवेभ्य : पार्थिवेभ्यो मन : । मनस्त्वा त्वा मनो मनस्त्वा । त्वा ऽष्ट्वष्टु त्वा त्वा ऽष्टु । अष्टु स्वाहा स्वाहा ऽष्ट्वष्टु स्वाहा । स्वाहा त्वा त्वा स्वाहा स्वाहा त्वा । त्वा स्वभव स्स्वभव स्त्वा त्वा स्वभव : । स्वभव स्सूर्याय सूर्याय स्वभव स्स्वभव स्सूर्याय । स्वभव इति स्व = भव : । सूर्याय देवेभ्यो देवेभ्य स्सूर्याय सूर्याय देवेभ्य : । देवेभ्य स्त्वा त्वा

देवेभ्यो देवेभ्य स्त्वा । त्वा मरीचिपेभ्यो मरीचिपेभ्य स्त्वा त्वा मरीचिपेभ्य ः । मरीचिपेभ्यो देव देव मरीचिपेभ्यो मरीचिपेभ्यो देव । मरीचिपेभ्य इति मरीचि = पेभ्य ः । देवाꣳ शोꣳशो देव देवाꣳशो । आँ शो यस्मै यस्मा - अꣳशोꣳशो यस्मै । आँशो इत्याँशो । यस्मै त्वा त्वा यस्मै यस्मै त्वा । त्वेळ ईळे त्वा त्वेळे । ईळे तत्तदीळ ईळे तत् । तत्सत्यꣳ सत्यन् तत्तत्सत्यम् । सत्य मुंपरिप्लुतो परिप्लुता सत्यꣳ सत्य मुंपरिप्लुता । उपरिप्लुता भङ्गेन भङ्गेनो परिप्लुतो परिप्लुता भङ्गेन । उपरिप्लुते त्युंपरि = प्लुता । भङ्गेन हतो हतो

भङ्गेन भङ्गेन हत : । हतोऽसा - असौ हतो हतो ऽसौ । असौ फट्फळसा - असौ फट् । फट् प्राणाय प्राणाय फट् फट् प्राणाय । प्राणाय त्वा त्वा प्राणाय प्राणाय त्वा । त्वा व्यानाय व्यानाय त्वा त्वा व्यानाय । व्यानाय त्वा त्वा व्यानाय व्यानाय त्वा । व्यानायेति वि = आनाय । त्वेतित्वा ।।१।।

उपयामगृहीतो ऽस्यस्युपयामगृहीत उपयामगृहीतो ऽसि । उपयामगृहीत इत्युपयाम = गृहीत : । अस्यन्त रन्त रस्यस्यन्त : । अन्त यच्छ यच्छान्त रन्त

यच्छ । यच्छ मघवन् मघवन् यच्छ यच्छ मघवन् । मघवन् पाहि पाहि मघवन्
मघवन् पाहि । मघवन्निति मघ = वन् । पाहि सोमꣳ सोमम् पाहि पाहि
सोमम् । सोम मुरुष्यो रुष्य सोमꣳ सोम मुरुष्य । अरुष्य रायो राय उरुष्यो रुष्य
राय : । रायो ऽवाव रायो रायो ऽव । अवेष इषो ऽवावेष : । इषो यजस्व
यजस्वेष इषो यजस्व । यजस्वान्त रन्त यजस्व यजस्वान्त : । अन्तस्ते तेऽन्त
रन्तस्ते । अन्तरित्यन्त : । ते द्यावापृथिवी द्यावापृथिवी ते ते द्यावापृथिवी ।
द्यावापृथिवी दधामि दधामि द्यावापृथिवी द्यावापृथिवी दधामि । द्यावापृथिवी

इति द्यावापृथिवी । दधाम्यन्त रन्त र्दधामि दधाम्यन्त : । अन्त र्दधामि दधाम्यन्त रन्त र्दधामि । दधाम्युरूरु दधामि दधाम्युरु । उर्वन्तरिक्ष मन्तरिक्ष मुरु र्वन्तरिक्षम् । अन्तरिक्षाँ सजू स्सजू रन्तरिक्ष मन्तरिक्षाँ सजू : । सजू र्देवेभि र्देवेभि स्सजू स्सजू र्देवेभि : । सजूरिति स = जू : । देवेभि रवरै रवरै र्देवेभि र्देवेभि रवरै : । अवरै : परै : परै रवरै रवरै : परै : । परैश्च च परै : परैश्च । चान्तर्यामे ऽन्तर्यामे च चान्तर्यामे । अन्तर्यामे मघवन् मघव न्नन्तर्यामे ऽन्तर्यामे मघवन् । अन्तर्याम इत्यन्त : = यामे । मघवन् मादयस्व मादयस्व मघवन्

मघवन् मादयस्व । मघवन्निति मघ - वन् । मादयस्वोदानायो दानाय मादयस्व मादयस्वो दानाय । उदानाय त्वा त्वो दानायो दानाय त्वा । उदानायेत्युत् - आनाय् । त्वेतित्वा ।।२।।

आ वायो वाय आ वायो । वायो भूष भूष वायो वायो भूष । वायो इति वायो । भूष शुचिपा श्शुचिपा भूष भूष शुचिपा : । शुचिपा - उपोप शुचिपा श्शुचिपा - उप । शुचिपा इति शुचि - पा : । उप नो न उपोप न : । न स्सहस्रं९

सहस्रन् नो न स्सहस्रम् । सहस्र न्ते ते सहस्र९ सहस्र न्ते । ते नियुतो नियुत स्ते ते नियुत : । नियुतो विश्ववार विश्ववार नियुतो नियुतो विश्ववार । नियुत इति नि = युत : । विश्ववारेति विश्व = वार ।। उपो ते त उपो उपो ते । उपो इत्युपो । ते - अन्धो ऽन्ध स्ते ते - अन्ध : । अन्धो मद्यं मद्य मन्धो ऽन्धो मद्यम् । मद्य मयाम्ययामि मद्यं मद्य मयामि । अयामि यस्य यस्या याम्ययामि यस्य । यस्य देव देव यस्य यस्य देव । देव दधिषे दधिषे देव देव दधिषे । दधिषे पूर्वपेयम् पूर्वपेयन् दधिषे दधिषे पूर्वपेयम् । पूर्वपेयँ वायवे वायवे पूर्वपेयम्

पूर्वपेयँ वायये । पूर्वपेयमिति पूर्व = पेयम् । वायवे त्वा त्वा वायवे वायवे त्वा । त्वेतित्वा ।। इन्द्रवायू - इम इम इन्द्रवायू - इन्द्रवायू - इमे । इन्द्रवायू इतीन्द्रवायू । इमे सुता स्सुता - इम इमे सुता ः । सुता - उपोप सुता स्सुता - उप । उप प्रयोभि ः प्रयोभि रुपोप प्रयोभि ः । प्रयोभि रागतङ् गतमा प्रयोभि ः प्रयोभि रागतम् । प्रयोभि रिति प्रय ः = भि ः । आगतम् । गतमिति गतम् ।। इन्दवो वाँ वा मिन्दव इन्दवो वाम् । वा मुशन्त्युशन्ति वाँ वा मुशन्ति । उशन्ति हि ह्युशन्त्युशन्ति हि । हीतिहि ।। वायव इन्द्रवायुभ्यां मिन्द्रवायुभ्याँ वायवे

वायवं इन्द्रवायुभ्याम् । इन्द्रवायुभ्यां न्त्वा त्वेन्द्रवायुभ्यां मिन्द्रवायुभ्यां न्त्वा ।
इन्द्रवायुभ्या मिती न्द्रवायु - भ्याम् । त्वैष एष त्वां त्वैष : । एष ते त एष
एषते । ते योनि र्योनि स्ते ते योनि : । योनि स्सजोषोभ्याꣳ सजोषोभ्याँ य्योनि
र्योनि स्सजोषोभ्याम् । सजोषोभ्या न्त्वा त्वा सजोषोभ्याꣳ सजोषोभ्या न्त्वा ।
सजोषोभ्या मिति सजोष : - भ्याम् । त्वेतित्वा ।।३।।

अयँ वाँ वा मय मयँ वाम् । वां मित्रावरुणा मित्रावरुणा वाँ वां मित्रावरुणा । मित्रावरुणा सुत स्सुतो मित्रावरुणा मित्रावरुणा सुत ः । सुत स्सोम स्सोम स्सुत स्सुत स्सोम ः । सोम ऋतावृध ऋतवृधा सोम स्सोम ऋतावृधा । ऋतवृधेत्यृत = वृधा ।। ममे दिन्मम ममेत् । इदि हेहे दि दिह । इह श्रुतं॰ श्रुत मिहेह श्रुतम् । श्रुताँ हवं॰ हवं॰ श्रुतं॰ श्रुताँ हवम् । हव मिति हवम् ।। मित्रा वरुणाभ्या न्त्वा त्वा मित्रावरुणाभ्यां मित्रावरुणाभ्या न्त्वा । त्वेतित्वा ।। राया वयँ वयं॰ राया राया वयम् । वयाँ संसवां॰सं स्ससवां॰सो वयँ वयाँ संस वां॰सं ः । ससवां॰सो

मदेम मदेम ससवाꣳस स्ससवाꣳसो मदेम । ससवाꣳस इति सस - वाꣳस : । मदेम हव्येन हव्येन मदेम मदेम हव्येन । हव्येन देवा देवा हव्येन हव्येन देवा :। देवा यवसेन यवसेन देवा देवा यवसेन । यवसेन गावो गावो यवसेन यवसेन गाव : । गाव इति गाव : ।। ता न्धेनु न्धेनु न्ता न्ता न्धेनुम् । धेनुं मित्रावरुणा मित्रावरुणा धेनु न्धेनुं मित्रावरुणा । मित्रावरुणा युवँ य्युवं मित्रावरुण मित्रावरुणा युवम् । युवन्नो नो युवँ य्युवन्न : । नो विश्वाहा विश्वाहा नो नो विश्वाहा । विश्वाहा धत्त न्धत्तँ विश्वाहा विश्वाहा धत्तम् । धत्त मनपस्फुरन्ती मनपस्पुरन्ती

न्धत्त न्धत्त मनंपस्फुरन्तीम् । अनंपस्फुरन्ती मित्यनंप = स्फुरन्तीम् ।। एष ते

त एष एषते । ते योनि र्योनिं स्ते ते योनिं ः । योनिं र्ऋतायुभ्यां मृतयुभ्याँ

य्योनि र्योनिं र्ऋतायुभ्याम् । ऋतायुभ्या न्त्वा त्व ऋतयुभ्यां मृतायुभ्यान्त्वा ।

ऋतयुभ्या मित्यृतयु = भ्याम् । त्वेतित्वा ।।४।।

या वाँ वाँ य्या या वाम् । वाङ् कशा कशा वाँ वाङ् कशा । कशा मधुमती

मधुमती कशा कशा मधुमती । मधुमत्यश्विनाश्विना मधुमती मधुम त्यश्विना ।

मधु मतीति मधु = मती । अश्विना सूनृतावती सूनृता वत्यश्विना श्विना सूनृता वती । सूनृता वतीति सूनृता = वती ।। तया यज्ञँ य्यज्ञन्तया तया यज्ञम् । यज्ञं मिमिक्षतं मिमिक्षतँ य्यज्ञँ य्यज्ञं मिमिक्षतम् । मिमिक्षत मिति मिमिक्षतम् ।। अश्विभ्यां न्त्वा त्वाऽश्विभ्या मश्विभ्यां न्त्वा । अश्विभ्या मित्यश्वि = भ्याम् । त्वैष एष त्वा त्वैष : । एष ते त एष एषते । ते योनि र्योनि स्ते ते योनि : । योनि र्माध्वीभ्यां माध्वीभ्याँ य्योनि र्योनि र्माध्वीभ्याम् । माध्वीभ्या न्त्वा त्वा माध्वीभ्यां माध्वीभ्या न्त्वा । त्वेतित्वा ।।५।।

तं प्रत्नथा प्रत्नथा तन्तं प्रत्नथा । प्रत्नथा पूर्वथा पूर्वथा प्रत्नथा प्रत्नथा पूर्वथा।
प्रत्नथेति प्रत्न = था । पूर्वथा विश्वथा विश्वथा पूर्वथा पूर्वथा विश्वथा ।
पूर्वथेति पूर्व = था । विश्व थेम थेमथा विश्वथा विश्व थेमथा । विश्वथेति विश्व
= था । इमथा ज्येष्ठतातिञ् ज्येष्ठताति मिम थेमथा ज्येष्ठ तातिम् । इमथे तीम
= था । ज्येष्ठतातिं बर्हिषदम् बर्हिसदञ् ज्येष्ठतातिञ् ज्येष्ठतातिं बर्हिषदम् ।
ज्येष्ठताति मिति ज्येष्ठ = तातिम् । बर्हिषदं॑ स्वर्विदं॑ स्वर्विदम् बर्हिसदम्

बर्हिषदं॒ स्वर्विदम् । बर्हिसद मिति बर्हि = सदम् । स्वर्विद मिति स्व : = विदम् ।। प्रतीचीनँ वृजनँ वृजनम् प्रतीचीनं प्रतीचीनँ वृजनम् । वृजनन् दोहसे दोहसे वृजनँ वृजनन् दोहसे । दोहसे धुनिन् धुनिन् दोहसे दोहसे धुनिम् । धुनि माशु माशुन् धुनिन् धुनि माशुम् । आशुञ् जयन्तञ् जयन्त माशु माशुञ् जयन्तम् । जयन्त मन्वनु जयन्तञ् जयन्त मनु । अनु यासु यास्वन्वनु यासु । यासु वर्धसे वर्धसे यासु यासु वर्धसे । वर्धस इति वर्धसे ।। शण्डाय त्वा त्वा शण्डाय शण्डाय त्वा । त्वैष एष त्वा त्वैष : । एष ते त एष एषते । ते योनि

यो॒॑नि॑ स्ते ते यो॒नि॑ः । यो॒नि॑ वी॒॑रता॒॑ वी॒रता॒॑ य्यो॒नि यो॒॑नि॑ वी॒॑रता॒॑म् । वी॒रता॒॑म्
पाहि पाहि वी॒रता॒॑ वी॒रता॒॑म् पाहि । पाह्य॒प मृ॒ष्टो ऽप॒॑मृष्ट ः पाहि पाह्य॒प॑मृष्ट ः ।
अप॒॑मृष्ट श्शण्ड श्शण्डोऽप॒॑ मृ॒ष्टो ऽप॒॑मृष्ट श्शण्ड॑ ः । अप॒॑मृष्ट इत्यप॑ = मृष्ट ः ।
शण्डो॑ देवा देवा श्शण्ड श्शण्डो॑ देवा ः । देवा स्त्वा॒॑ त्वा देवा देवा स्त्वा॒॑ । त्वा
शु॒क्रपा श्शु॒॑क्रपा स्त्वा॒॑ त्वा शु॒क्रपा ः । शु॒क्रपा ः प्र प्र शु॒॑क्रपा श्शु॒॑क्रपा ः प्र ।
शु॒क्रपा इति॑ शु॒क्र = पा ः । प्रण॑यन्तु नयन्तु प्र प्र ण॑यन्तु । नयन्त्वना॑ धृ॒ष्टा
ऽना॑धृष्टा नयन्तु नयन्त्वना॑ धृ॒ष्टा । अना॑धृष्टा ऽस्यस्यना॑ धृ॒ष्टा ऽना॑धृष्टा ऽसि ।

असि सुवीरं स्सुवीरो ऽस्यसि सुवीरं : । सुवीरो वीरान् वीरा न्त्सुवीरं स्सुवीरो वीरान् । सुवीर इति सु = वीरं : । वीरान् प्रजनयन् प्रजनयन् वीरान् वीरान् प्रजनयन् । प्रजनयन् परि परि प्रजनयन् प्रजनयन् परि । प्रजनयन्निति प्र = जनयन् । परी हीहि परि परीहि । इह्यभ्यभी हीह्यभि । अभि रायो रायो ऽभ्यभि राय : । राय स्पोषेण पोषेण रायो राय स्पोषेण । पोषेण यजमानं य्यजमानं पोषेण पोषेण यजमानम् । यजमानाँ सञ्जग्मान स्संञ्जग्मानो यजमानँ य्यजमानाँ सञ्जग्मान : । सञ्जग्मानो दिवा दिवा संञ्जग्मान स्संञ्जग्मानो दिवा । सञ्जग्मान

इति सं = जग्मान: । दिवा पृथिव्या पृथिव्या दिवा दिवा पृथिव्या । पृथिव्या शुक्र श्शुक्र: पृथिव्या पृथिव्या शुक्र: । शुक्र श्शुक्रशोचिषा शुक्रशोचिषा शुक्र श्शुक्र श्शुक्रशोचिषा । शुक्र शोचिषा निरस्तो निरस्त श्शुक्रशोचिषा शुक्रशोचिषा निरस्त: । शुक्रशो चिषेति शुक्र = शोचिषा । निरस्त श्शण्ड श्शण्डो निरस्तो निरस्त श्शण्ड: । निरस्त इति नि: = अस्त: । शण्ड श्शुक्रस्य शुक्रस्य शण्ड श्शण्ड श्शुक्रस्य । शुक्रस्या धिष्ठानं मधिस्थान९ शुक्रस्य शुक्रस्या धिष्ठानम् । अधिष्ठानं मस्यस्या धिस्थानं मधिष्ठानं मसि । अधिस्थान मित्यधि = स्थानम् ।

असीत्यंसि ।। अच्छिंन्नस्य ते ते ऽच्छिंन्नस्याच्छिंन्न स्यते । ते देव देव ते ते देव। देव सोम सोम देव देव सोम । सोम सुवीर्यस्य सुवीर्यस्य सोम सोम सुवीर्यस्य । सुवीर्यस्य रायो राय स्सुवीर्यस्य सुवीर्यस्य राय : । सुवीर्यस्येति सु = वीर्यस्य । राय स्पोषंस्य पोषंस्य रायो राय स्पोषंस्य । पोषंस्य ददितारों ददितार : पोषंस्य पोषंस्य ददितारं : । ददितारं स्स्याम स्याम ददितारों ददितारं स्स्याम । स्यामेतिंस्याम ।। सा प्रंथमा प्रंथमा सा सा प्रंथमा । प्रथमा सं॑स्कृंति स्सं॑स्कृंति : प्रंथमा प्रंथमा सं॑सृंति : । सं॑स्कृंति विंश्ववांरा विश्ववांरा

सꣳस्कृति स्सꣳस्कृति र्विश्ववारा । विश्ववारा स स विश्ववारा विश्ववारा स: ।
विश्ववारेति विश्व = वारा । स प्रथम: प्रथम स्स स प्रथम: । प्रथमो वरुणो
वरुण: प्रथम: प्रथमो वरुण: । वरुणो मित्रो मित्रो वरुणो वरुणो मित्र: ।
मित्रो - अग्नि रग्नि र्मित्रो मित्रो - अग्नि: । अग्निरित्यग्नि: ।। सप्रथम: प्रथम
स्स स प्रथम: । प्रथमो बृहस्पति र्बृहस्पति: प्रथम: प्रथमो बृहस्पति: ।
बृहस्पति श्चिकित्वाꣳ श्चिकित्वान् बृहस्पति र्बृहस्पति श्चिकित्वान् । चिकित्वाꣳ
स्तस्मै तस्मै चिकित्वाꣳ श्चिकित्वाꣳ स्तस्मै । तस्मा - इन्द्रायेन्द्राय तस्मै तस्मा

- इन्द्राय । इन्द्राय सुतꣳ सुत मिन्द्रायेन्द्राय सुतम् । सुत मा जुहोत जुहोता सुतꣳ सुतमा जुहोत । आजुहोत । जुहोत स्वाहा स्वाहा जुहोत जुहोत स्वाहा । स्वाहेतिस्वाहा ।। तृंपन्तु होत्रा होत्रा स्तृंपतु तृंपतु होत्रा : । होत्रा मधो र्मधो र्होत्रा होत्रा मधो : । मधो र्यद्यन्मधो र्मधो र्यत् । यत्स्विष्टꣳ स्विष्टँ य्यद्यत्स्विष्टम् । स्विष्टाँ सुभृतꣳ सुभृतꣳ स्विष्टꣳ स्विष्टाँ सुभृतम् । स्विष्ट मिति सु = इष्टम् । सुभृतँ य्यद्यत्सुभृतꣳ सुभृतँ य्यत् । सुभृत मिति सु = भृतम् । यत्स्वाहा स्वाहा यद्यत्स्वाहा । स्वाहेति स्वाहा ।।६।।

अयँ वेनो वेनोऽय मयँ वेन : । वेनश्चोदय च्चोदयद् वेनो वेनश्चोदयत् । चोदयत् पृश्निगर्भा : पृश्निगर्भा श्चोदय च्चोदयत् पृश्निगर्भा : । पृश्निगर्भा ज्योतिर्जरायु ज्योतिर्जरायु : पृश्निगर्भा : पृश्निगर्भा ज्योतिर्जरायु : । पृश्निगर्भा इति पृश्नि = गर्भा : । ज्योतिर्जरायू रजसो रजसो ज्योतिर्जरायु ज्योतिर्जरायू रजस : । ज्योतिर्जरायु रिति ज्योति : = जरायु : । रजसो विमाने विमाने रजसो रजसो विमाने । विमान इति वि = माने ।। इम मपा मपा मिम मिम मपाम् । अपाꣳ

सङ्गमे सङ्गमे ऽपा मपाꣳ सङ्गमे । सङ्गमे सूर्यस्य सूर्यस्य सङ्गमे सङ्गमे सूर्यस्य । सङ्गम इति सं = गमे । सूर्यस्य शिशुꣳ शिशुꣳ सूर्यस्य सूर्यस्य शिशुम् । शिशुन्न न शिशुꣳ शिशुन्न । न विप्रा विप्रा न न विप्राः । विप्रा मतिभि र्मतिभिर्विप्रा विप्रा मतिभिः । मतिभी रिहन्ति रिहन्ति मतिभि र्मतिभी रिहन्ति । मतिभि रिति मति = भिः । रिहन्ति मर्काय मर्काय रिहन्ति रिहन्ति मर्काय । मर्काय त्वा त्वा मर्काय मर्काय त्वा । त्वेतित्वा ।। मनो न न मनो मनो न । न येषु येषु न न येषु । येषु हवनेषु हवनेषु येषु येषु हवनेषु । हवनेषु तिग्मन्

तिग्मꣳ हवनेषु हवनेषु तिग्मम् । तिग्मँ विपो विप स्तिग्मन् तिग्मँ विप : । विप श्शच्या शच्या विपो विप श्शच्या । शच्या वनुथो वनुथ श्शच्या शच्या वनुथ :। वनुथो द्रवन्ता द्रवन्ता वनुथो वनुथो द्रवन्ता । द्रवन्तेति द्रवन्ता । आ यो य आय : । यश्शर्याभि श्शर्याभि र्यो यश्शर्याभि : । शर्याभि स्तुविनृम्ण स्तुविनुम्ण श्शर्याभि श्शर्याभि स्तुविनृम्ण : । तुविनृम्णो - अस्यास्य तुविनृम्ण स्तुविनृम्णो - अस्य । तुविनृम्ण इति तुवि = नृम्ण : । अस्या श्रीणीता श्रीणीतास्यास्या श्रीणीत । आश्रीणीता दिश मादिश माश्रीणीता श्रीणीता दिशम् । आदिशङ्

गर्भस्तौ गर्भस्ता - आदिशं मादिशङ् गर्भस्तौ । आदिश मित्या = दिशम् ।
गर्भस्ता इति गर्भस्तौ ।। एषते त एष एषते । ते योनि र्योनिस्ते ते योनि : ।
योनि : प्रजा : प्रजा योनि र्योनि : प्रजा : । प्रजा : पाहि पाहि प्रजा : प्रजाः
पाहि । प्रजा इति प्र = जा : । पाह्यप मृष्टो ऽपमृष्ट : पाहि पाह्यपमृष्ट : ।
अपमृष्टो मर्को मर्को ऽपमृष्टो ऽपमृष्टो मर्क : । अपमृष्ट इत्यप = मृष्ट : । मर्को
देवा देवा मर्को मर्को देवा : । देवा स्त्वा त्वा देवा देवा स्त्वा । त्वा मन्थिपा
मन्थिपा स्त्वा त्वा मन्थिपा : । मन्थिपा : प्र प्र मन्थिपा मन्थिपा : प्र ।

मन्थिपा इति मन्थि = पा : । प्रणयन्तु नयन्तु प्र प्रणयन्तु । नयन्त्वना धृष्टा ऽनाधृष्टा नयन्तु नयन्त्वनाधृष्टा । अनाधृष्टा ऽस्यस्यना धृष्टा ऽनाधृष्टा ऽसि । असि सुप्रजा स्सुप्रजा - अस्यसि सुप्रजा : । सुप्रजा : प्रजा : प्रजा स्सुप्रजा स्सुप्रजा : प्रजा : । सुप्रजा इति सु = प्रजा : । प्रजा : प्रजनयन् प्रजनयन् प्रजा : प्रजा : प्रजनयन् । प्रजा इति प्र = जा : । प्रजनयन् परि परि प्रजनयन् प्रजनयन् परि । प्रजनयन्निति प्र = जनयन् । परी हीहि परि परीहि । इह्यभ्यभी हीह्यभि । अभि रायो रायो ऽभ्यभि राय : । राय स्पोषेण पोषेण रायो राय

स्पोषेण । पोषेण यजमानँ य्यजमानं पोषेण पोषेण यजमानम् । यजमानाँ सञ्जग्मान स्सञ्जग्मानो यजमानँ य्यजमानाँ सञ्जग्मान : । सञ्जग्मानो दिवा दिवा सञ्जग्मान स्सञ्जग्मानो दिवा । सञ्जग्मान इति सं = जग्मान : । दिवा पृथिव्या पृथिव्या दिवा दिवा पृथिव्या । पृथिव्या मन्थी मन्थी पृथिव्या पृथिव्या मन्थी । मन्थी मन्थिशोचिषा मन्थिशोचिषा मन्थी मन्थी मन्थिशोचिषा । मन्थिशोचिषा निरस्तो निरस्तो मन्थिशोचिषा मन्थिशोचिषा निरस्त : । मन्थिशोचिषेति मन्थि = शोचिषा । निरस्तो मर्को मर्को निरस्तो निरस्तो मर्क : ।

निरस्त इति नि : = अस्त : । मर्को मन्थिनो मन्थिनो मर्को मर्को मन्थिन : ।
मन्थिनो ऽधिष्ठानं मधिस्थानंम् मन्थिनो मन्थिनो ऽधिष्ठानंम् । अधिष्ठानं मस्यस्य
धिस्थानं मधिष्ठानं मसि । अधिस्थान मित्यधि = स्थानंम् । असीत्यसि ।।७।।

ये देवासो देवासो ये ये देवास : । देवासो दिवि दिवि देवासो देवासो दिवि ।
दिव्येका दशैकादश दिवि दिव्येकादश । एकादश स्थ स्थैका दशै कादश स्थ ।
स्थ पृथिव्यां पृथिव्याꣳ स्थ स्थ पृथिव्याम् । पृथिव्या मध्यधि पृथिव्यां पृथिव्या

मधि । अध्येकाद शैका दशाध्यध्येकादश । एकादश स्थ स्थैका दशैकादश स्थ । स्थेतिस्थ ।। अप्सुक्षितो महिना महिनाऽप्सुक्षितो ऽप्सुक्षितो महिना । अप्सुक्षित इत्यप्सु = क्षित : । महिनैका दशैकादश महिना महिनैकादश । एकादश स्थ स्थैका दशैकादश स्थ । स्थ ते ते स्थ स्थ ते । ते देवासो देवास स्ते ते देवास : । देवासो यज्ञँ य्यज्ञन् देवासो देवासो यज्ञम् । यज्ञ मिम मिमँ य्यज्ञँ य्यज्ञ मिमम् । इम ञ्जुषध्वञ् जुषध्व मिम मिम ञ्जुषध्वम् । जुषध्व मिति जुषध्वम् ।। आग्रयणो ऽस्यस्या ग्रयण आग्रयणो ऽसि । असि स्वाग्रयण स्स्वाग्रयणो ऽस्यसि

स्वाग्रयण : । स्वाग्रयण : पाहि पाहि स्वाग्रयण स्स्वाग्रयण : पाहि । स्वाग्रयण इति सु = आग्रयण : । पाहि यज्ञँ य्यज्ञं पाहि पाहि यज्ञम् । यज्ञं पाहि पाहि यज्ञँ य्यज्ञं पाहि । पाहि यज्ञपतिँ य्यज्ञपतिं पाहि पाहि यज्ञपतिम् । यज्ञपतिँ विष्णु र्विष्णु र्यज्ञपतिँ य्यज्ञपतिँ विष्णु : । यज्ञपति मिति यज्ञ = पतिम् । विष्णु स्त्वा न्त्वाँ विष्णु र्विष्णु स्त्वाम् । त्वा मिन्द्रियेणे न्द्रियेण त्वा न्त्वा मिन्द्रियेण । इन्द्रियेण पातु पात्विन्द्रियेणे न्द्रियेण पातु । पातु विष्णुँ विष्णुम् पातु पातु विष्णुम् । विष्णु न्त्व न्त्वँ विष्णुँ विष्णु न्त्वम् । त्वं पाहि पाहि त्व न्त्वं

पाहि । पाह्यभ्यभि पाहि पाह्यभि । अभि सवनानि सवना न्यभ्यभि सवनानि । सवनानि पाहि पाहि सवनानि सवनानि पाहि । पाहि सोम स्सोम : पाहि पाहि सोम : । सोम : पवते पवते सोम स्सोम : पवते । पवते सोम स्सोम : पवते पवते सोम : । सोम : पवते पवते सोम स्सोम : पवते । पवते ऽस्मा - अस्मै पवते पवते ऽस्मै । अस्मै ब्रह्मणे ब्रह्मणे ऽस्मा - अस्मै ब्रह्मणे । ब्रह्मणे क्षत्राय क्षत्राय ब्रह्मणे ब्रह्मणे क्षत्राय । क्षत्राय सुन्वते सुन्वते क्षत्राय क्षत्राय सुन्वते । सुन्वते यजमानाय यजमानाय सुन्वते सुन्वते यजमानाय । यजमानायेष इषे

यजमानाय यजमाना येषे । इष ऊर्ज ऊर्ज इष इष ऊर्जे । ऊर्जे ऽद्भ्यो ऽद्भ्य ऊर्ज ऊर्जे ऽद्भ्य : । अद्भ्य ओषधीभ्य ओषधीभ्योऽद्भ्यो ऽद्भ्य ओषधीभ्य : । अद्भ्य इत्यत् = भ्य : । ओषधीभ्यो द्यावापृथिवीभ्यान् द्यावापृथिवीभ्या मोषधीभ्य ओषधीभ्यो द्यावापृथिवीभ्याम् । द्यावापृथिवीभ्याँ सुभूताय सुभूताय द्यावापृथिवीभ्यान् द्यावापृथिवीभ्याँ सुभूताय । सुभूताय ब्रह्मवर्चसाय ब्रह्मवर्चसाय सुभूताय सुभूताय ब्रह्मवर्चसाय । सुभूतायेति सु = भूताय । ब्रह्मवर्चसाय पवते पवते ब्रह्मवर्चसाय ब्रह्मवर्चसाय पवते । ब्रह्मवर्चसायेति ब्रह्म

= वर्चसाय । पवते विश्वेभ्यो विश्वेभ्य : पवते पवते विश्वेभ्य : । विश्वेभ्य स्त्वा त्वा विश्वेभ्यो विश्वेभ्य स्त्वा । त्वा देवेभ्यो देवेभ्य स्त्वा त्वा देवेभ्य : । देवेभ्य एष एष देवेभ्यो देवेभ्य एष : । एष ते त एष एष ते । ते योनि र्योनि स्ते ते योनि : । योनि र्विश्वेभ्यो विश्वेभ्यो योनि र्योनि र्विश्वेभ्य : । विश्वेभ्य स्त्वा त्वा विश्वेभ्यो विश्वेभ्य स्त्वा । त्वा देवेभ्यो देवेभ्य स्त्वा त्वा देवेभ्य : । देवेभ्य इति देवेभ्य : ।।८।।

इन्द्राय त्वा त्वेन्द्रा येन्द्राय त्वा । त्वा बृहद्वते बृहद्वते त्वा त्वा बृहद्वते । बृहद्वते वयस्वते वयस्वते बृहद्वते बृहद्वते वयस्वते । बृहद्वत इति बृहत् = वते । वयस्वत उक्थायुवं मुक्थयुवँ वयस्वते वयस्वत उक्थायुवम् । उक्थायुवं ङ्गृण्हामि गृण्हाम्यु क्थयुवं मुक्थायुवङ्गृण्हामि । उक्थयुव मित्युक्थ = युवम् । गृण्हामि यद्यद् गृण्हामि गृण्हामि यत् । यत्ते ते यद्यत्ते । त इन्द्रेन्द्र ते त इन्द्र । इन्द्र बृहद् बृहदिन्द्रेन्द्र बृहत् । बृहद् वयो वयो बृहद् बृहद् वय ः । वय स्तस्मै तस्मै वयो वय स्तस्मै । तस्मै त्वा त्वा तस्मै तस्मै त्वा । त्वा विष्णवे विष्णवे त्वा त्वा

विष्णवे । विष्णवे त्वा त्वा विष्णवे विष्णवे त्वा । त्वैष एषत्वा त्वैष : । एष
ते त एष एष ते । ते योनि र्योनि स्ते ते योनि : । योनि रुक्थेभ्य उक्थभ्यो
योनि र्योनि रुक्थेभ्य : । उक्थेभ्य स्त्वा त्वोक्थेभ्य उक्थेभ्य स्त्वा । त्वा देवेभ्यो
देवेभ्य स्त्वा त्वा देवेभ्य : । देवेभ्य स्त्वा त्वा देवेभ्यो देवेभ्य स्त्वा । त्वा
देवायुवन् देवयुव न्त्वा त्वा देवायुवम् । देवायुवङ् गृण्हामि गृण्हामि देवयुवन्
देवायुवङ् गृण्हामि । देवयुव मिति देव = युवम् । गृण्हामि यज्ञस्य यज्ञस्य
गृण्हामि गृण्हामि यज्ञस्य । यज्ञस्यायुष आयुषे यज्ञस्य यज्ञस्यायुषे । आयुषे

मित्रावरुणाभ्यां मित्रावरुणाभ्या मायुष आयुषे मित्रावरुणाभ्याम् । मित्रावरुणाभ्या मिन्द्रायेन्द्राय मित्रावरुणाभ्यां मित्रा वरुणाभ्या मिन्द्राय । इन्द्रायेन्द्रा ग्निभ्या मिन्द्राग्निभ्या मिन्द्रायेन्द्रा येन्द्राग्निभ्याम् । इन्द्रा ग्निभ्या मिन्द्रा येन्द्रा येन्द्राग्निभ्या मिन्द्रा ग्निभ्या मिन्द्राय । इन्द्राग्निभ्या मितीन्द्राग्नि = भ्याम् । इन्द्रायेन्द्रावरुणाभ्या मिन्द्रावरुणाभ्या मिन्द्रा येन्द्राये न्द्रावरुणाभ्याम् । इन्द्रा वरुणाभ्या मिन्द्रा बृहस्पतिभ्या मिन्द्रा बृहस्पतिभ्या मिन्द्रा वरुणाभ्या मिन्द्रा वरुणाभ्या मिन्द्रा बृहस्पति भ्याम् । इन्द्रा बृहस्पतिभ्या मिन्द्रा विष्णुभ्या मिन्द्रा विष्णुभ्या मिन्द्रा

बृहस्पतिंभ्या मिन्द्रा बृहस्पतिंभ्या मिन्द्रा विष्णुंभ्याम् । इन्द्रा बृहस्पतिंभ्या मितीन्द्रा बृहस्पतिं = भ्याम् । इन्द्रा विष्णुंभ्या न्त्वा त्वेन्द्रा विष्णुंभ्या मिन्द्रा विष्णुंभ्या न्त्वा । इन्द्रा विष्णुंभ्या मितीन्द्रा विष्णुं = भ्याम् । त्वा देवायुवंन् देवयुवं न्त्वा त्वा देवायुवंम् । देवायुवंङ् गृण्हामि गृण्हामि देवयुवंन् देवायुवंङ् गृण्हामि । देवयुव मितिं देव = युवंम् । गृण्हामि यज्ञस्यं यज्ञस्यं गृण्हामि गृण्हामि यज्ञस्यं । यज्ञस्यायुंष आयुंषे यज्ञस्यं यज्ञस्यायुंषे । आयुंष इत्यायुंषे ।।९।।

मूर्धानन् दिवो दिवो मूर्धानम् मूर्धानन्दिव : । दिवो - अरति मरतिन् दिवो दिवो - अरतिम् । अरतिं पृथिव्या : पृथिव्या - अरति मरतिं पृथिव्या : । पृथिव्या वैश्वानरँ वैश्वानरं पृथिव्या : पृथिव्या वैश्वानरम् । वैश्वानर मृत ऋते वैश्वानरँ वैश्वानर मृते । ऋत आ जातञ् जात म ऋत ऋत आ जातम् । आ जातम् । जात मग्नि मग्नि ञ्जात ञ्जात मग्निम् । अग्निमित्यग्निम् ।। कवीँ सम्राजँ सम्राजङ् कविङ् कवीँ सम्राजम् । सम्राज मतिथि मतिथिँ सम्राजँ सम्राज मतिथिम् । सम्राज मिति सं = राजम् । अतिथि ञ्जनाना ञ्जनाना मतिथि मतिथि

ञ्जनांनाम् । जनांना मास न्नास ञ्जनांनाञ् जनांना मासन् । आसन्ना पात्रं पात्र मास न्नासन्ना पात्रम् । आपात्रम् । पात्र ञ्जनयन्त जनयन्त पात्रं पात्र ञ्जनयन्त । जनयन्त देवा देवा जनयन्त जनयन्त देवा : । देवा इति देवा : ।। ध्रुवो ऽस्यसि ध्रुवो ध्रुवो ऽसि । असि ध्रुवक्षिति र्ध्रुवक्षिति रस्यसि ध्रुवक्षिति : । ध्रुवक्षिति र्ध्रुवाणान् ध्रुवाणान् ध्रुवक्षिति र्ध्रुवक्षिति र्ध्रुवाणाम् । ध्रुवक्षिति रिति ध्रुव = क्षिति : । ध्रुवाणान् ध्रुवतमो ध्रुवतमो ध्रुवाणान् ध्रुवाणान् ध्रुवतम : । ध्रुवतमो ऽच्युताना मच्युतानान् ध्रुवतमो ध्रुवतमो ऽच्युतानाम् । ध्रुवतम इति ध्रुव =

तम : । अच्युताना मच्युतक्षित्तमो ऽच्युतक्षित्तमो ऽच्युताना मच्युताना मच्युतक्षित्तम : । अच्युतक्षित्तम एष एषो ऽच्युतक्षित्तमो ऽच्युतक्षित्तम एष : । अच्युत क्षित्तम इत्यच्युतक्षित् = तम : । एष ते त एष एष ते । ते योनि र्योनि स्ते ते योनि : । योनि वैश्वानराय वैश्वा नराय योनि र्योनै वैश्वानराय । वैश्वानराय त्वा त्वा वैश्वानराय वैश्वानराय त्वा । त्वेति त्वा ।। ध्रुवन् ध्रुवेण ध्रुवेण ध्रुवन् ध्रुवन् ध्रुवेण । ध्रुवेण मनसा मनसा ध्रुवेण ध्रुवेण मनसा । मनसा वाचा वाचा मनसा मनसा वाचा । वाचा सोमꣳ सोमँ वाचा वाचा सोमम् ।

सोम मवाव सोमꣳ सोम मव । अव नयामि नयाम्यवाव नयामि । नयाम्यथाथ नयामि नयाम्यथ । अथा नो नोऽथाथान : । न इन्द्र इन्द्रो नो न इन्द्र : । इन्द्र इदिदिन्द्र इन्द्र इत् । इद्विशो विश इदिद्विश :। विशो ऽसपत्ना - असपत्ना विशो विशो ऽसपत्ना : । असपत्ना स्समनस स्समनसो ऽसपत्ना - असपत्ना स्समनस : । समनस स्कर त्कर त्समनस स्समनस स्करत् । समनस इति स = मनस : । करदितिकरत् ।।१०।।

य स्ते ते यो यस्ते । ते द्रप्सो द्रप्स स्ते ते द्रप्स : । द्रप्स स्कन्दति स्कन्दति

द्रप्सो द्रप्स स्कन्दति । स्कन्दति यो य स्कन्दति स्कन्दति य : । य स्ते ते यो

यस्ते । ते - आँशु रश्शु स्ते ते - आँशु : । आँशु ग्रर्ावच्च्युतो ग्रावच्च्युतोऽश्शु

रश्शु ग्रर्ावच्च्युत : । ग्रावच्च्युतो धिषणयो र्धषणयो ग्रर्ावच्च्युतो ग्रावच्च्युतो धिष

णयो : । ग्रावच्च्युत इति ग्राव = च्युत : । धिषणयो रुपस्था दुपस्थाद् धिषणयो

र्धिषणयो रुपस्थात् । उपस्था दध्वर्यो रध्वर्यो रुपस्था दुपस्था दध्वर्यो : । उपस्था

दित्युप = स्थात् । अध्वर्यो र्वा वा ऽध्वर्यो रध्वर्यो र्वा । वा परि परि वा वा

परि । परि वा वा परि परि वा । वायो यो वा वाय : । य : पवित्रात् पवित्रा द्यो य : पवित्रात् । पवित्रा त्त न्तं पवित्रात् पवित्रा त्तम् । तन्ते ते त न्ते ते । ते जुहोमि जुहोमि ते ते जुहोमि । जुहोमि मनसा मनसा जुहोमि जुहोमि मनसा । मनसा वषट्कृतँ वषट्कृतं मनसा मनसा वषट्कृतम् । वषट्कृत९ स्वाहा स्वाहा वषट्कृतँ वषट्कृत९ स्वाहा । वषट्कृत मिति वषट् = कृतम् । स्वाहा देवानान् देवाना९ स्वाहा स्वाहा देवानाम् । देवाना मुत्क्रमण मुत्क्रमणन्

देवानान् देवाना मुत्क्रमणम् । उत्क्रमण मस्य स्युत्क्रमण मुत्क्रमण मसि ।
उत्क्रमण मित्युत् = क्रमणम् । असीत्यसि ।।११।।

मधवे माधवाय माधवाय मधवे मधवे माधवाय । माधवाय शुक्राय शुक्राय माधवाय माधवाय शुक्राय । शुक्राय शुचये शुचये शुक्राय शुक्राय शुचये । शुचये नभसे नभसे शुचये शुचये नभसे । नभसे नभस्याय नभस्याय नभसे नभसे नभस्याय । नभस्यायेष इषे नभस्याय नभस्यायेषे । इष ऊर्ज ऊर्ज इष इष ऊर्जे ।

ऊर्जे सहसे सहस ऊर्ज ऊर्जे सहसे । सहसे सहस्याय सहस्याय सहसे सहसे सहस्याय । सहस्याय तपसे तपसे सहस्याय सहस्याय तपसे । तपसे तपस्याय तपस्याय तपसे तपसे तपस्याय । तपस्याया॰ हसस्पतये॰ हस : पतये तपस्याय तपस्याया॰ हसस्पतये । आँहसस्पतये त्वा त्वा॰ हस : पतये॰ हसस्पतये त्वा। आँहस : पतय इत्याँ हस : = पतये । त्वेतित्वा ।।१२।।

इन्द्राग्नी - आगतङ् गतमेन्द्राग्नी - इन्द्राग्नी - आगतम् । इन्द्राग्नी इतीन्द्राग्नी । आगतम् । गताँ सुतꣳ सुतङ् गतङ् गताँ सुतम् । सुतङ् गीर्भि र्गीर्भि स्सुतꣳ सुतङ् गीर्भि : । गीर्भि र्नभो नभो गीर्भि र्गीर्भि र्नभ : । गीर्भि रिति गी : = भि : । नभो वरेण्यँ वरेण्यन् नभो नभो वरेण्यम् । वरेण्य मिति वरेण्यम् ।। अस्य पातं पात मस्यास्य पातम् । पातन् धिया धिया पातं पातन् धिया । धिये षिते षिता धिया धिये षिता । इषितेती षिता ।। इन्द्राग्निभ्यां न्त्वा त्वेन्द्राग्निभ्यां मिन्द्राग्निभ्यां न्त्वा । इन्द्राग्निभ्या मितीन्द्राग्नि = भ्याम् । त्वैष एषत्वा त्वैष : ।

एष तें त एष एष तें । ते योनि र्योनिं स्ते ते योनिं : । योनिं रिन्द्राग्निभ्यां मिन्द्राग्निभ्याँ य्योनि र्योनिं रिन्द्रा ग्निभ्यांम् । इन्द्राग्निभ्यां न्त्वा त्वेन्द्रिग्निभ्यां मिन्द्राग्निभ्यां न्त्वा । इन्द्राग्निभ्या मितीन्द्राग्नि = भ्यांम् । त्वेतित्वा ।।१३।।

आ घ घा घं । घाये ये घं घाये । ये - अग्नि मग्निं य्ये ये - अग्निम् । अग्नि मिंन्धत इंन्धते ऽग्नि मग्नि मिंन्धते । इन्धते स्तृणन्तिं स्तृणन्तींन्धत इंन्धते स्तृणन्तिं । स्तृणन्तिं बर्हि र्बर्हि स्तृणन्तिं स्तृणन्तिं बर्हि : । बर्हि रांनुष गांनुषग्

बर्हि र्बर्हि रानुषक् । आनुषगित्या नुषक् ।। येषा मिन्द्र इन्द्रो येषाँ य्येषा मिन्द्र : । इन्द्रो युवा युवेन्द्र इन्द्रो युवा । युवा सखा सखा युवा युवा सखा । सखेति सखा ।। अग्नीन्द्राभ्या न्त्वा त्वा ऽग्नीन्द्राभ्या मग्नीन्द्राभ्या न्त्वा । त्वैष एष त्वा त्वैष : । एष ते त एष एष ते । ते योनि र्योनि स्ते ते योनि : । योनि रग्नीन्द्राभ्या मग्नीन्द्राभ्याँ य्योनि र्योनि रग्नीन्द्राभ्याम् । अग्नीन्द्राभ्यान् त्वा त्वा ऽग्नीन्द्राभ्या मग्नीन्द्राभ्या न्त्वा । त्वेतित्वा ।।१४।।

ओमास श्चर्षणीधृत श्चर्षणिधृत ओमास ओमास श्चर्षणीधृत : । चर्षणीधृतो विश्वे विश्वे चर्षणिधृत श्चर्षणीधृतो विश्वे । चर्षणिधृत इति चर्षणि = धृत : । विश्वे देवासो देवासो विश्वे विश्वे देवास : । देवास आगत गता देवासो देवास आगत । आगत । गतेतिगत ।। दाश्वा१ंसो दाशुषो दाशुषो दाश्वा१ंसो दाश्वा१ंसो दशुष : । दाशुष स्सुत१ं सुतन् दाशुषो दाशष स्सुतम् । सुतमिति सुतम् ।।१५।।

विश्वे देवासो देवासो विश्वे विश्वे देवास : । देवास आगत गता देवासो देवास आगत । आगत । गत शृणुत शृणुत गत गत शृणुत । शृणुता मेमे शृणुत शृणुता मे । म इम मिमं मे म इमम् । इमाँ हव९ हव मिम मिमाँ हवम् । हव मिति हवम् ।। एद मिद मेदम् । इदं बर्हि र्बर्हि रिद मिदं बर्हि : । बर्हि र्नि नि बर्हि र्बर्हि र्नि । नि षीदत सीदत नि नि षीदत । सीदतेति सीदत ।।१६।।

इन्द्रं मरुत्वो मरुत्व इन्द्रेन्द्रं मरुत्व : । मरुत्व इहेह मरुत्वो मरुत्व इह । इह पाहि पाहीहेह पाहि । पाहि सोमꣳ सोमम् पाहि पाहि सोमम् । सोमँ य्यथा यथा सोमꣳ सोमँ य्यथा । यथा शार्याते शार्याते यथा यथा शार्याते । शार्याते - अपिबो ऽपिब श्शार्याते शार्याते - अपिब : । अपिब स्सुतस्य सुतस्या पिबो ऽपिब स्सुतस्य । सुतस्येति सुतस्य । तव प्रणीती प्रनीती तव तव प्रणीती । प्रणीती तव तव प्रनीती प्रणीती तव । प्रनीतीति प्र = नीती । तव शूर शूर तव तव शूर । शूर शर्म ञ्छर्म ञ्छूर शूर शर्मन् । शर्म न्नाविवासन्ति विवासन्त्या शर्म

ञ्छर्म न्नाविंवासन्ति । आविंवासन्ति । विवासन्ति कवयं : कवयों विवासन्ति विवासन्ति कवयं : । कवयं स्सुयज्ञा स्सुयज्ञा : कवयं : कवयं स्सुयज्ञा : । सुयज्ञा इतिं सु = यज्ञा : ।। इन्द्रांय त्वा त्वेन्द्रायेन्द्रांय त्वा । त्वा मरुत्वंते मरुत्वंते त्वा त्वा मरुत्वंते । मरुत्वंत एष एष मरुत्वंते मरुत्वंत एष :। एष तें त एष एष तें । ते योनि र्योनिं स्ते ते योनिं : । योनि रिन्द्रायेन्द्रांय योनि र्योनि रिन्द्रांय । इन्द्रांय त्वा त्वेन्द्रायेन्द्रांय त्वा । त्वा मरुत्वंते मरुत्वंते त्वा त्वा मरुत्वंते । मरुत्वंत इतिं मरुत्वंते ।।१७।।

मरुत्वन्तँ वृषभँ वृषभं मरुत्वन्तं मरुत्वन्तँ वृषभम् । वृषभँ वावृधानँ ववृधानँ वृषभँ वृषभँ वावृधानम् । वावृधान मकवारि मकवारिँ ववृधानँ वावृधान मकवारिम् । ववृधानमिति ववृधानम् । अकवारिन् दिन्यन् दिव्य मकवारि मकवारिन् दिव्यम् । अकवारि मित्यकव = अरिम् । दिव्याँ शासꣳ शासन् दिव्यन् दिव्याँ शासम् । शास मिन्द्र मिन्द्रꣳ शासꣳ शास मिन्द्रम् । इन्द्र मितीन्द्रम् ।। विश्वासाह मव सेऽवसे विश्वसहँ विश्वासाह मवसे । विश्वसह मिति विश्व = सहम् । अवसे

नूतनाय नूतनाया वसे ऽवसे नूतनाय । नूतना योग्र मुग्रन् नूतनाय नूतना योग्रम्।
उग्राँ सहोदाः सहोदा मुग्र मुग्राँ सहोदाम् । सहोदा मिहेह सहोदाः सहोदा
मिह । सहोदामिति सह : = दाम् । इह तन्त मिहेह तम् । ताँ हुवेम हुवेम
तन्ताँ हुवेम । हुवेमेति हुवेम ।।१८।।

मरुता मोजस ओजसे मरुताम् मरुता मोजसे । ओजसे त्वा त्वौजस ओजसे त्वा।
त्वेतित्वा ।।१९।।

सजोषा - इन्द्रेन्द्र सजोषा स्सजोषा - इन्द्र । सजोषा इति स = जोषा : । इन्द्र सगण स्सगण इन्द्रेन्द्र सगण : । सगणो मरुद्भि र्मरुद्भि स्सगण स्सगणो मरुद्भि : । सगण इति स = गण : । मरुद्भि स्सोमꣳ सोमम् मरुद्भि र्मरुद्भि स्सोमम् । मरुद्भि रिति मरुत् = भि : । सोमम् पिब पिब सोमꣳ सोमम् पिब । पिब वृत्रहा वृत्रहा पिब पिब वृत्रहा । वृत्रहा शूर शूर वृत्रहा वृत्रहा शूर । वृत्रहेति वृत्र = हा । शूर विद्वान् विद्वा ञ्छूर शूर विद्वान् । विद्वानिति विद्वान् ।। जहि शत्रू ञ्छत्रू ञ्जहि जहि शत्रून् । शत्रूꣳ रपाप शत्रू ञ्छत्रूꣳ रप । अप मृधो मृधो ऽपाप

मृध : । मृधो नुदस्व नुदस्व मृधो मृधो नुदस्व । नुदस्वा थाऽथ नुदस्व नुदस्वाथ।
अथा भय मभय मथा था भयम् । अभयङ् कृणुहि कृणुह्य भय मभयङ् कृणुहि ।
कृणुहि विश्वतो विश्वत : कृणुहि कृणुहि विश्वत : । विश्वतो नो नो विश्वतो
विश्वतो न : । न इति न : ।।२०।।

महाँ इन्द्र इन्द्रो महान् महाँ इन्द्र : । इन्द्रो नृवन्नृव दिन्द्र इन्द्रो नृवत् । नृवदा
चर्षणिप्रा श्चर्षणिप्रा - आ नृवन्नृवदा चर्षणिप्रा : । नृवदितिनृ - वत् ।

आचर्षणिप्रा : । चर्षणिप्रा - उतोत चर्षणिप्रा श्चर्षणिप्रा - उत । चर्षणिप्रा इति चर्षणि = प्रा : । उत द्विबर्हा द्विबर्हा - उतोत द्विबर्हा : । द्विबर्हा - अमिनो ऽमिनो द्विबर्हा द्विबर्हा - अमिन : । द्विबर्हा इति द्वि = बर्हा : । अमिन स्सहोभि स्सहोभि रमिनो ऽमिन स्सहोभि : । सहोभि रिति सह : = भि : । अस्मद्र्यग्वावृधे ववृधे ऽस्मद्र्यग स्मद्र्यग्वावृधे । वावृधे वीर्याय वीर्याय ववृधे वावृधे वीर्याय । ववृध इति ववृधे । वीर्या योरु रुरु वीर्याय वीर्या योरु : । उरु : पृथु : पृथु रुरु रुरु : पृथु : । पृथु स्सुकृत स्सुकृत : पृथु : पृथु

स्सुकृंत : । सुकृंत : कर्तृभिं : कर्तृभि स्सुकृंत स्सुकृंत : कर्तृभिं : । सुकृंत इति सु = कृंत : । कर्तृभिं र्भूद् भूत् कर्तृभिं : कर्तृभि र्भूत् । कर्तृभि रिति कर्तृ = भिं : । भूदितिं भूत् ।। महेन्द्रायं त्वा त्वा महेन्द्रायं महेन्द्रायं त्वा । महेन्द्रायेतिं महा = इन्द्रायं । त्वैष एष त्वां त्वैष : । एष तें त एष एष तें । ते योनि र्योनिं स्ते ते योनिं : । योनिं र्महेन्द्रायं महेन्द्राय योनि र्योनिं र्महेन्द्रायं । महेन्द्रायं त्वा त्वा महेन्द्रायं महेन्द्रायं त्वा । महेन्द्रायेतिं महा = इन्द्रायं । त्वेतिंत्वा ।।२१।।

महाँ इन्द्र इन्द्रो महान् महाँ इन्द्र : । इन्द्रो यो य इन्द्र इन्द्रो य : । य ओज सौजसा यो य ओजसा । ओजसा पर्जन्य : पर्जन्य ओज सौजसा पर्जन्य : । पर्जन्यो वृष्टिमाँ इव वृष्टिमानिव पर्जन्य : पर्जन्यो वृष्टिमाँ इव । वृष्टिमानिवेति वृष्टिमान् - इव ।। स्तोमै र्वत्सस्य वत्सस्य स्तोमै स्तोमै र्वत्सस्य । वत्सस्य वावृधे ववृधे वत्सस्य वत्सस्य वावृधे । ववृध इति ववृधे ।।२२।।

इति सप्तमोऽध्याय :

अथ अष्टमोऽध्याय :

ॐ आदित्येभ्यं स्त्वा त्वा ऽऽदित्येभ्यं आदित्येभ्यं स्त्वा । त्वेतित्वा ।। कदा चन चन कदा कदा चन । चन प्र प्र चन चन प्र । प्र युच्छसि युच्छसि प्र प्र युच्छसि । युच्छस्युभे - उभे युच्छसि युच्छस्युभे । उभे नि न्युभे - उभे नि । उभे इत्युभे । नि पासि पासि नि नि पासि । पासि जन्मनी जन्मनी पासि पासि जन्मनी । जन्मनी इति जन्मनी ।। तुरीया दित्यादित्य तुरीय तुरीया दित्य । आदित्य सवनॅं सवन मादित्या दित्य सवनम् । सवनन्ते ते सवनॅं सवनन्ते ।

त इन्द्रिय मिन्द्रिय न्तै त इन्द्रियम् । इन्द्रिय मातस्थौ तस्था एन्द्रिय मिन्द्रिय मा तस्थौ । आतस्थौ । तस्था - अमृत ममृत न्तस्थौ तस्था - अमृतम् । अमृतन् दिवि दिव्यमृत ममृतन् दिवि । दिव्या दित्येभ्य आदित्येभ्यो दिवि दिव्या दित्ये भ्य ः । आदित्येभ्य स्त्वा त्वा ऽऽदित्येभ्य आदित्येभ्य स्त्वा । त्वेति त्वा ।। यज्ञो देवानान् देवानाँ यज्ञो यज्ञो देवानाम् । देवानां प्रति प्रति देवानान् देवानां प्रति । प्रत्यैत्येति प्रति प्रत्यैति । एति सुम्नꣳ सुम्न मैत्येत्येति सुम्नम् । सुम्न मादित्यास आदित्यास स्सुम्नꣳ सुम्न मादित्यास ः । आदित्यासो भवत भवता

दित्यास आदित्यासो भवत ।भवता मृळयन्तो मृळयन्तो भवत भवता मृळयन्त ः।
मृळयन्त इति मृळयन्त ः ।। आ वो व आ व ः । वो ऽर्वाच्य र्वाची वो वो
ऽर्वाची । अर्वाची सुमति स्सुमति रर्वाच्यर्वाची सुमति ः । सुमति र्ववृत्याद्
ववृत्या त्सुमति स्सुमति र्ववृत्यात् । सुमतिरिति सु - मति ः । ववृत्यादाँ हो
र१ँहो र्ववृत्याद् ववृत्या दाँहो ः । आँहो श्चिच्चि द१ँहो राँहो श्चित् । चिद्या या
चिच्चिद्या । या वरिवो वित्तरा वरिवो वित्तरा या या वरिवो वित्तरा ।
वरिवोवित्तरा ऽसदसद् वरिवो वित्तरा वरिवो वित्तरा ऽसत् । वरिवोवित्तरेति

वरिवोवित् - तरा । असदा दित्येभ्य आदित्येभ्यो ऽसदसदा दित्येभ्य : । आदित्येभ्य स्त्वा त्वा दित्येभ्य आदित्येभ्य स्त्वा । त्वेतित्वा ।। विवस्वाँ - आदित्यादित्य विवस्वान् विवस्वाँ - आदित्य । आदित्यैष एष आदित्या दित्यैष : । एष ते त एष एष ते । ते सोमपीथ स्सोमपीथ स्ते ते सोमपीथ : । सोमपीथ स्तस्मिꣳ स्तस्मिं न्त्सोमपीथ स्सोमपीथ स्तस्मिन् । सोमपीथ इति सोम - पीथ : । तस्मिन्मत्स्व मत्स्व तस्मिꣳ स्तस्मिं न्मत्स्व । मत्स्वेति मत्स्व।।१।।

श्रदस्मा - अस्मै श्रच्छ्रू दस्मै । अस्मै नरो नरो ऽस्मा - अस्मै नर : । नरो वचसे वचसे नरो नरो वचसे । वचसे दधातन दधातन वचसे वचसे दधातन । दधातन यद्यद् दधातन दधातन यत् । यदाशीर्दा ऽऽशीर्दा यद्यदा शीर्दा । आशीर्दा दंपती दंपती - आशीर्दा ऽऽशीर्दा दंपती । आशीर्दैत्याशी : = दा । दंपती वामँ वामन् दंपती दंपती वामम् । दंपती इति दं = पती । वाम मंश्रुतो ऽश्रुतो वामँ वाम मंश्रुत : । अश्रुत इत्य श्रुत : ।। पुमान्पुत्र : पुत्र : पुमा न्पुमा न्पुत्र : । पुत्रो जायते जायते पुत्र : पुत्रो जायते ।जायते विन्दते विन्दते जायते जायते विन्दते ।

विन्दते वसु वसु विन्दते विन्दते वसु । वस्व धा ध वसु वस्वध । अधा विश्वाहा विश्वाहा ऽधा धा विश्वाहा । विश्वाहा ऽरपो ऽरपो विश्वाहा विश्वाहा ऽरप ः । अरप एधत एधते ऽरपो ऽरप एधते । एधते गृहे गृह एधत एधते गृहे । गृह इति गृहे ।।२।।

वाम मद्याद्य वामँ वाम मद्य । अद्य सवित स्सवित रद्याद्य सवित ः । सवित र्वामँ वामँ सवित स्सवित र्वामम् । वाम मुश्व श्श्व उ वामँ वाम मुश्व ः ।

ऊँइत्यूँ । श्वो दिवेदिंवे दिवेदिंवे श्व श्श्वो दिवेदिंवे । दिवेदिंवे वामँ वामन् दिवेदिंवे दिवेदिंवे वामम् । दिवे दिंव इति दिवे = दिंवे । वाम मस्मभ्यं मस्मभ्यँ वामँ वाम मस्मभ्यंम् । अस्मभ्याँ सावी स्सावी रस्मभ्य मस्मभ्याँ सावी ः । सावी रिति सावी ः ।। वामस्य हि हि वामस्यं वामस्य हि । हि क्षयंस्य क्षयंस्य हि हि क्षयंस्य । क्षयंस्य देव देव क्षयंस्य क्षयस्य देव । देव भूरे भूरिं देंव देव भूरे ः । भूरें रया ऽया भूरे भूरिं रया । अया धिया धिया ऽया ऽया धिया । धिया वांमभाजों वामभाजों धिया धिया वांमभाजं ः । वामभाजस् स्याम स्याम वाम

भाजो वामभाज स्स्याम । वामभाज इति वाम = भाज ः । स्यामेति स्याम ।।३।।

सावित्रो ऽस्यसि सावित्र स्सावित्रो ऽसि । असि चनोधा श्चनोधा - अस्यसि चनोधा ः । चनोधा श्चन श्चन श्चनोधा श्चनोधा श्चन ः । चनोधा इति चन ः = धा ः । चनो मयि मयि चन श्चनो मयि । मयि धेहि धेहि मयि मयि धेहि । धेहि जिन्व जिन्व धेहि धेहि जिन्व । जिन्व यज्ञँ य्यज्ञञ् जिन्व जिन्व यज्ञम् । यज्ञञ् जिन्व जिन्व यज्ञँ य्यज्ञ ञ्जिन्व । जिन्व यज्ञपतिँ य्यज्ञपति ञ्जिन्व जिन्व

यज्ञपतिम् । यज्ञपतिं भगाय भगाय यज्ञपतिँ य्यज्ञपतिं भगाय । यज्ञपति मिति यज्ञ - पतिम् । भगाय सवित्रे सवित्रे भगाय भगाय सवित्रे । सवित्रे त्वा त्वा सवित्रे सवित्रे त्वा । त्वेतित्वा ॥४॥

सुशर्मा ऽस्यसि सुशर्मा सुशर्मा ऽसि । सुशर्मेति सु - शर्मा । असि सुप्रतिष्ठान स्सुप्रतिस्थानो ऽस्यसि सुप्रतिष्ठान : । सुप्रतिष्ठानो बृहदुक्षाय बृहदुक्षाय सुप्रति स्थान स्सुप्रतिष्ठानो बृहदुक्षाय । सुप्रतिस्थान इति सु - प्रतिस्थान : । बृहदु

क्षाय नमो नमो बृहदुक्षाय बृहदुक्षाय नम : । बृहदुक्षायेति बृहत् = उक्षाय । नम इति नम : ।५।।

बृहस्पतिसुतस्य ते ते बृहस्पतिसुतस्य बृहस्पतिसुतस्य ते । बृहस्पतिसुतस्येति बृहस्पति = सुतस्य । ते देव देव ते ते देव । देव सोम सोम देव देव सोम । सोमेन्द इन्दो सोम सोमेन्दो । इन्द इन्द्रियावत इन्द्रियवत इन्द इन्द इन्द्रियावत :। इन्दो इतीन्दो । इन्द्रियावत : पत्नीवत : पत्नीवत इन्द्रियवत इन्द्रियावत :

पत्नीवत ः । इन्द्रियवंत इतीन्द्रिय = वंत ः । पत्नीवतो ग्रहान् ग्रहान्
पत्नीवत ः पत्नीवतो ग्रहान् । पत्नीवत इति पत्नी = वत ः । ग्रहाँ ऋध्यास
मृध्यासङ् ग्रहान् ग्रहाँ ऋध्यासम् । ऋध्यासमित्यृंध्यासम् ।। अहं परस्तात् परस्ता
दह महं परस्तात् । परस्ता दह महं परस्तात् परस्ता दहम् । अह मवस्ता दवस्ता
दह मह मवस्तात् । अवस्ता द्य द्य दवस्ता दवस्ता द्यत् । य दन्तरिंक्ष मन्तरिक्षँ
य्यद्य दन्तरिंक्षम् । अन्तरिक्षन् तत्त दन्तरिंक्ष मन्तरिंक्ष न्तत् । तदुमेम उ तत्तदुमे।
ऊँ इत्यूँ । मे पिता पिता मे मे पिता । पिताऽऽसांस पिता पिताऽऽसं ।

आसेत्यांस ।। अहाँ सूर्यः सूर्य मह महाँ सूर्यम् । सूर्य मुभयतं उभयत स्सूर्यः सूर्य मुभयतं : । उभयेतो ददर्श ददर्शो भयत उभयतो ददर्श । ददर्शाह महन् ददर्श ददर्शाहम् । अहन् देवानान् देवाना मह महन् देवानाम् । देवानाम् परमं परमन् देवानान् देवानाम् परमम् । परमङ् गुहा गुहा परमं परमङ् गुहा । गुहा यद्यद् गुहा गुहा यत् । यदितियत् ।। अग्ने वाग्वा गग्ने ऽग्ने वाक् । वाक् पत्नि पत्नि वाग्वाक् पत्नि । पत्नि सजू स्सजू : पत्नि पत्नि सजू : । सजू देवेन देवेन सजू स्सजू देवेन । सजूरितिस = जू : । दिवेन त्वष्ट्रा त्वष्ट्रा देवेन देवेन त्वष्ट्रा ।

त्वष्ट्रा सोमꣳ सोम न्त्वष्ट्रा त्वष्ट्रा सोमम् । सोमम् पिब पिब सोमꣳ सोमम् पिब।

पिब स्वाहा स्वाहा पिब पिब स्वाहा । स्वाहा प्रजापति ः प्रजापति स्स्वाहा

स्वाहा प्रजापति ः । प्रजापति र्वृषा वृषा प्रजापति ः प्रजापति र्वृषा । प्रजापति

रिति प्रजा = पति ः । वृषा ऽस्यसि वृषा वृषा ऽसि । असि रेतोधा रेतोधा -

अस्यसि रेतोधा ः । रेतोधा रेतो रेतो रेतोधा रेतोधा रेत ः । रेतोधा इति रेत ः

= धा ः । रेतो मयि मयि रेतो रेतो मयि । मयि धेहि धेहि मयि मयि धेहि ।

धेहि प्रजापते ः प्रजापते र्धेहि धेहि प्रजापते ः । प्रजापते स्ते ते प्रजापते ः

प्रजापते स्ते । प्रजापते रिति प्रजा = पते : । ते वृष्णो वृष्ण स्ते ते वृष्ण : । वृष्णो रेतोधसो रेतोधसो वृष्णो वृष्णो रेतोधस : । रेतोधसो रेतोधा९ रेतोधा९ रेताधसो रेतोधसो रेतोधाम् । रेतोधस इति रेत : = धस : । रेतोधा मशीया शीय रेतोधा९ रेतोधा मशीय । रेतोधा मिति रेत : = धाम् । अशीयेत्यशीय ।।६।।

हरि रस्यसि हरि र्हरि रसि । असि हारियोजनो हारियोजनो ऽस्यसि हारियो जन : । हारियोजनो हरिभ्या९ हरिभ्या९ हारियोजनो हारियोजनो हरिभ्याम् ।

हारियोजन इति हारि = योजन ः । हरिभ्यान्त्वा त्वा हरिभ्या१ हरिभ्या न्त्वा।
हरिभ्या मिति हरि = भ्याम् । त्वा हर्यो र्हर्यो स्त्वा त्वा हर्यो ः । हर्यो र्धाना
धाना हर्यो र्हर्यो र्धाना ः । धाना स्स्थ स्थ धाना धाना स्स्थ । स्थ सहसोमा
स्सहसोमा स्स्थ स्थ सशसोमा ः । सहसोमा - इन्द्रायेन्द्राय सहसोमा स्सहसोमा
- इन्द्राय । सहसोमा इति सह = सोमा ः । इन्द्राय यो य इन्द्रा येन्द्राय य ः ।
य स्ते ते यो यस्ते । ते देव देव ते ते देव । देव सोम सोम देव देव सोमं ।
सोमाश्वसनि रश्वसनि स्सोम सोमा श्वसनि ः । अश्वसनि र्भक्षो भक्षो ऽश्वसनि

रश्वसनिं र्भक्ष : । अश्वसनि रित्यंश्व = सनिं : । भक्षो यो यो भक्षो भक्षो य : ।
यों गोसनिं र्गोसनि र्यो यो गोसनिं : । गोसनि स्तस्य तस्यं गोसनिं र्गोसनि
स्तस्यं । गोसनि रितिं गो = सनिं : । तस्यं ते ते तस्य तस्यं ते । त इष्टयंजुष
इष्टयंजुष स्ते त इष्टयंजुष : । इष्टयंजुष स्तुतस्तोंमस्य स्तुतस्तों मस्येष्टयंजुष
इष्टयंजुष स्तुतस्तोंमस्य । इष्टयंजुष इतीष्ट = यंजुष : । स्तुतस्तों मस्य
शस्तोक्थंस्य शस्तोक्थंस्य स्तुतस्तोंमस्य स्तुतस्तोंमस्य शस्तोक्थंस्य । स्तुतस्तों
मस्येतिं स्तुत = स्तोंमस्य । शस्तोक्थस्यो पंहूत उपंहूत श्शस्तोक्थंस्य

शस्तोक्थस्योपहूत ः । शस्तोक्थस्येति शस्त - उक्थस्य । उपहूत उपहूतस्यो

पहूतस्यो पहूत उपहूत उपहूतस्य । उपहूत इत्युप - हूत ः । उपहूतस्य

भक्षयामि भक्षयाम्यु पहूतस्यो पहूतस्य भक्षयामि । उपहूतस्येत्युप - हूतस्य ।

भक्षयामीति भक्षयामि ।।७।।

युक्ष्वा हि हि युक्ष्व युक्ष्वा हि । हि केशिना केशिना हि हि केशिना । केशिना

हरी हरी केशिना केशिना हरी । हरी वृषणा वृषणा हरी हरी वृषणा । हरी इति

हरी । वृषणा कक्ष्यप्रा कक्ष्यप्रा वृषणा वृषणा कक्ष्यप्रा । कक्ष्यप्रेति कक्ष्य -

प्रा ।। अथा नो नो ऽथा था न : । न इन्द्रेन्द्र नो न इन्द्र । इन्द्र सोमपा स्सोमपा इन्द्रेन्द्र सोमपा : । सोमपा गिराङ् गिराᳬ सोमपा स्सोमपा गिराम् । सोमपा इति सोम = पा : । गिरा मुपश्रुति मुपश्रुतिङ् गिराङ् गिरा मुपश्रुतिम् । उपश्रुतिञ् चर चरो पश्रुति मुपश्रुतिञ् चर । उपश्रुति मित्युप = श्रुतिम् । चरेति चर ।। इन्द्राय त्वा त्वेन्द्रा येन्द्राय त्वा । त्वा षोळशिने षोळशिने त्वा त्वा षोळशिने । षोळशिन एष एष षोळशिने षोळशिन एष : । एष ते त एष एष ते । ते योनि र्योनि स्ते ते योनि : । योनि रिन्द्रायेन्द्राय योनि र्योनि रिन्द्राय ।

इन्द्राय त्वा त्वेन्द्रा येन्द्राय त्वा । त्वा षोळशिने षोळशिने त्वा त्वा षोळशिने ।

षोळशिन इति षोळशिने ।।८।।

आ तिष्ठ तिष्ठा तिष्ठ । तिष्ठ वृत्रहन् वृत्रहꣳ स्तिष्ठ तिष्ठ वृत्रहन् । वृत्रहन् रथꣳ

रथँ वृत्रहन् वृत्रहन् रथम् । वृत्रहन्निति वृत्र = हन् । रथँ य्युक्ता युक्ता रथꣳ रथँ

य्युक्ता । युक्ता ते ते युक्ता युक्ता ते । ते ब्रह्मणा ब्रह्मणा ते ते ब्रह्मणा ।

ब्रह्मणा हरी हरी ब्रह्मणा ब्रह्मणा हरी । हरी इति हरी ।। अर्वाचीनाँ सु

स्वर्वाचीनं मर्वाचीनाँ सु । सु ते ते सु सु ते । ते मनो मनं स्ते ते मनं ः । मनो

ग्रावा ग्रावा मनो मनो ग्रावा । ग्रावा कृणोतु कृणोतु ग्रावा ग्रावा कृणोतु । कृणोतु वग्नुना वग्नुना कृणोतु कृणोतु वग्नुना । वग्नुनेति वग्नुना ॥९॥

इन्द्र मिदि दिन्द्र मिन्द्र मित् । इद्धरी हरी इदिद्धरी । हरी वहतो वहतो हरी हरी वहत ः । हरी इति हरी । वहतो ऽप्रतिधृष्टशवस मप्रतिधृष्टशवसँ वहतो वहतो ऽप्रति धृष्टशवसम् । अप्रतिधृष्टशवस मित्यप्रति धृष्ट = शवसम् । ऋषीणाञ् च च ऋषीणा मृषीणा ञ्च । च स्तुती स्स्तुती श्च च स्तुती ः । स्तुती रुपोप स्तुती

स्स्तुती रुप । उप यज्ञँ य्यज्ञ मुपोप यज्ञम् । यज्ञ श्च च यज्ञँ य्यज्ञ श्च । च मानुषाणां मानुषाणाञ्च च मानुषाणाम् । मानुषाणा मिति मानुषाणाम् ॥१०॥

यस्मान्न न यस्माद् यस्मान्न । न जातो जातो न न जात ः । जात ः पर ः परो जातो जात ः पर ः । परो - अन्यो ऽन्य ः पर ः परो - अन्य ः । अन्यो - अस्त्य स्त्यन्योऽन्यो - अस्ति । अस्ति यो यो ऽस्त्यस्ति य ः । य - आविवेशा विवेश यो य आविवेश । आविवेश भुवनानि भुवनान्याविशा विवेश भुवनानि ।

आविवेशे त्यां = विवेशं । भुवनानि विश्वा विश्वा भुवनानि भुवनानि विश्वां । विश्वेति विश्वां ।। प्रजापति : प्रजया प्रजया प्रजापति : प्रजापति : प्रजया । प्रजापति रिति प्रजा = पति : । प्रजया साँरराण स्सं॑ररराण : प्रजया प्रजया साँरराण : । प्रजयेति प्र = जया । साँरराण स्त्रीणि त्रीणि स॑ररराण स्साँरराण स्त्रीणि । साँरराण इति सं = रराण : । त्रीणि ज्योतीं॑षि ज्योतीं॑षि त्रीणि त्रीणि ज्योतीं॑षि । ज्योतीं॑षि सचते सचते ज्योतीं॑षि ज्योतीं॑षि सचते । सचते स स संचते सचते स : । स षोळशी षोळशी स स षोळशी । षोळ

शीर्ति षोळशी ।। इन्द्रश्च चेन्द्र इन्द्रश्च । च सम्राट् सम्राट् च्च च सम्राट् । सम्राड्

वरुणो वरुण स्सम्राट् सम्राड् वरुण ः । सम्राळिति सं = राट् । वरुण श्च च्च

वरुणो वरुणश्च । च राजा राजा च च राजा । राजा तौ तौ राजा राजा तौ ।

तौ ते ते तौ तौ ते । ते भक्षं भक्ष न्ते ते भक्षम् । भक्षञ् चक्रतु श्चक्रतु र्भक्षं

भक्षञ् चक्रतु ः । चक्रतु रग्रेऽग्रे चक्रतु श्चक्रतु रग्रे । अग्र एत मेत मग्रेऽग्र एतम्।

एतमित्येतम् ।। तयो रह मह न्तयो स्तयो रहम् । अहमन्वन्वह मह मनु । अनु

भक्षं भक्ष मन्वनु भक्षम् । भक्षं भंक्षयामि भक्षयामि भक्षं भक्षं भंक्षयामि ।

भक्षयामि वाग्वाग् भंक्षयामि भक्षयामि वाक् । वाग्देवी देवी वाग्वाग्देवी । देवी जुंषाणा जुंषाणा देवी देवी जुंषाणा । जुषाणा सोमंस्य सोमंस्य जुषाणा जुंषाण सोमंस्य । सोमंस्य तृप्यतु तृप्यतु सोमंस्य सोमंस्य तृप्यतु । तृप्यतु सह सह तृप्यतु तृप्यतु सह । सह प्राणेनं प्राणेनं सह सह प्राणेनं । प्राणेन स्वाहा स्वाहां प्राणेनं प्राणेन स्वाहां । स्वाहेति स्वाहां ।।११।।

अग्न आयूंऽष्यायूंऽष्यग्ने ऽग्न आयूंऽषि । आयूंऽषि पवसे पवस आयूंऽष्यायूंऽषि पवसे । पवस आ सुंव सुवा पंवसे पवस आसुंव । आसुंव । सुवोर्ज मूर्जंऽ सुव

सुचोर्जम् । ऊर्ज मिष मिष मूर्ज मूर्ज मिषम् । इषं श्च चेष मिषं श्च । च नो न श्च च न : । न इति न : ।। आरे बाधस्व बाधस्वार आरे बाधस्व । बाधस्व दुच्छुनान् दुच्छुनाम् बाधस्व बाधस्व दुच्छुनाम् । दुच्छुना मिति दुच्छुनाम् ।। अग्नये त्वा त्वा ऽग्नये ऽग्नये त्वा । त्वा वर्चसे वर्चसे त्वा त्वा वर्चसे । वर्चस एष एष वर्चसे वर्चस एष : । एष ते त एष एष ते । ते योनि र्योनिस्ते ते योनि :। योनि रग्नये ऽग्नये योनि र्योनि रग्नये । अग्नये त्वा त्वा ऽग्नये ऽग्नये त्वा । त्वा वर्चसे वर्चसे त्वा त्वा वर्चसे । वर्चसे ऽग्ने ऽग्ने वर्चसे वर्चसे ऽग्ने । अग्ने वर्चस्वन्

वर्चस्व न्नग्ने ऽग्ने वर्चस्वन् । वर्चस्वन् वर्चस्वान् वर्चस्वान् वर्चस्वन् वर्चस्वन् वर्चस्वान् । वर्चस्वा॰ स्त्व न्त्वं वर्चस्वान् वर्चस्वा॰ स्त्वम् । त्वन् देवेषु देवेषु त्व न्त्वन् देवेषु । देवेष्वस्यसि देवेषु देवेष्वसि । असि वर्चस्वान् वर्चस्वा नस्यसि वर्चस्वान् । वर्चस्वा नह महं वर्चस्वान् वर्चस्वा नहम् । अहं मनुष्येषु मनुष्येष्वह महं मनुष्येषु । मनुष्येषु भूयासं भूयासं मनुष्येषु मनुष्येषु भूयासम् । भूयासमिति भूयासम् ।।१२।।

अग्ने पवस्व पवस्वाग्ने ऽग्ने पवस्व । पवस्व स्वपा स्स्वपा : पवस्व पवस्व स्वपा : । स्वपा - अस्मे - अस्मे स्वपा स्स्वपा - अस्मे । स्वपा इति सु = अपा : । अस्मे वर्चो वर्चोऽस्मे - अस्मे वर्च : । अस्मे इत्यस्मे । वर्च स्सुवीर्यꣳ सुवीर्यँ वर्चो वर्च स्सुवीर्यम् । सुवीर्य मिति सु = वीर्यम् ।। दधद्रयिꣳ रयिन् दधद् दधद्रयिम् । रयिं मयि मयि रयिꣳ रयिं मयि । मयि पोषं पोषं मयि मयि पोषम्। पोष मिति पोषम् ।।१३।।

उत्तिष्ठन्नोज सौजंसोत्तिष्ठं न्नुत्तिष्ठ न्नोजंसा । उत्तिष्ठ न्नित्युत् = तिष्ठंन् । ओजंसा सह सहौज सौजंसा सह । सह पीत्वी पीत्वी सह सह पीत्वी । पीत्वी शिप्रे शिप्रें पीत्वी पीत्वी शिप्रें । शिप्रें - अवेपयो ऽवेपय श्शिप्रे शिप्रें - अवेपय ः । शिप्रे इति शिप्रें । अवेपय इत्यं वेपय ः ।। सोंम मिन्द्रेन्द्र सोमॅं सोमं मिन्द्र । इन्द्र चमू चमू - इंन्द्रेन्द्र चमू । चमू सुतॅं सुतञ् चमू चमू सुतम् । चमू इतिं चमू । सुतमितिं सुतम् ।। इन्द्रांय त्वा त्वेन्द्राये न्द्रांय त्वा । त्वौजंस ओजंसे त्वा त्वौजंसे । ओजंस एष एष ओजंस ओजंस एष ः । एष तें त एष एष तें । ते

योनि र्योनिं स्ते ते योनिं ः । योनि रिन्द्रायेन्द्राय योनि र्योनि रिन्द्राय । इन्द्राय

त्वा त्वेन्द्रायेन्द्राय त्वा । त्वौजंस ओजंसे त्वा त्वौजंसे । ओजंस इन्द्रे न्द्रौजंस

ओजंस इन्द्र । इन्द्रौजस्व न्नोजस्वन् निन्द्रेन्द्रौजस्वन् । ओजस्वन्नोजंस्वा नोजंस्वा

नोजस्वन् नोजस्वन् नोजंस्वान् । ओजंस्वाँ स्त्वन्त्व मोजंस्वा नोजंस्वाँ स्त्वम्।

त्वन् देवेषुं देवेषु त्व न्त्वन् देवेषुं । देवेष्वस्यसिं देवेषुं देवेष्वसिं । अस्योजंस्वा

नोजंस्वा नस्य स्योजंस्वान् । ओजंस्वा नह मह मोजंस्वा नोजंस्वा नहम् । अहं

मनुष्येषु मनुष्येष्वह महं मनुष्येषु । मनुष्येषु भूयासं भूयासं मनुष्येषु मनुष्येषु भूयासम् । भूयासमिति भूयासम् ।।१४।।

अदृश्र मस्यास्या दृश्र मदृश्र मस्य । अस्य केतव ः केतवो ऽस्यास्य केतव ः । केतवो वि वि केतव ः केतवो वि । वि रश्मयो रश्मयो वि वि रश्मय ः । रश्मयो जनाञ् जनान् रश्मयो रश्मयो जनान् । जनाँ - अन्वनु जनाञ् जनाँ - अनु । अन्वित्यनु ।। भ्राजन्तो - अग्नयो ऽग्नयो भ्राजन्तो भ्राजन्तो - अग्नय ः ।

अग्नयो यथा यथा ऽग्नयो ऽग्नयो यथा । यथेति यथा ।। सूर्याय त्वा त्वा सूर्याय सूर्याय त्वा । त्वा भ्राजे भ्राजे त्वात्वा भ्राजे । भ्राज एष एष भ्राजे भ्राज एष ः। एष ते त एष एष ते । ते योनि र्योनि स्ते ते योनि ः । योनि स्सूर्याय सूर्याय योनि र्योनि स्सूर्याय । सूर्याय त्वा त्वा सूर्याय सूर्याय त्वा । त्वा भ्राजे भ्राजे त्वा त्वा भ्राजे । भ्राजे सूर्य सूर्य भ्राजे भ्राजे सूर्य । सूर्य भ्राजस्वन् भ्राजस्वन् त्सूर्य सूर्य भ्राजस्वन् । भ्राजस्वन् भ्राजस्वान् भ्राजस्वान् भ्राजस्वन् भ्राजस्वन् भ्राजस्वान् । भ्राजस्वाꣳ स्त्व न्त्वं भ्राजस्वान् भ्राजस्वाꣳ स्त्वम् । त्वन् देवेषु देवेषु त्व न्त्वन्

देवेषु । देवेष्वस्यसि देवेषु देवेष्वसि । असि भ्राजस्वान् भ्राजस्वा नस्यसि भ्राजस्वान् । भ्राजस्वा नह महं भ्राजस्वान् भ्राजस्वा नहम् । अहं मनुष्येषु मनुष्येष्वह महं मनुष्येषु । मनुष्येषु भूयासं भूयासं मनुष्येषु मनुष्येषु भूयासम् । भूयासमिति भूयासम् ।।१५।।

उदुत्य न्त्यम्वुदु दुत्यम् । ॐ इत्यूँ । त्यञ् जातवेदसञ् जातवेदस न्त्य न्त्यञ् जातवेदसम् । जातवेदसन् देवन् देवञ् जातवेदसञ् जातवेदसन् देवम् । जातवेदस मिति जात = वेदसम् । देवँ वहन्ति वहन्ति देवन् देवँ वहन्ति । वहन्ति केतव ः

केतवो वहन्ति वहन्ति केतवः । केतव इति केतवः ।। दृशे विश्वाय विश्वाय दृशे दृशे विश्वाय । विश्वाय सूर्य१ सूर्यं विश्वाय विश्वाय सूर्यम् । सूर्य मिति सूर्यम् ।।१६।।

चित्रन् देवानान् देवानाञ् चित्रञ् चित्रन् देवानाम् । देवाना मुदुद् देवानान् देवाना मुत् । उदगा दगा दुदु दगात् । अगा दनीक मनीक मगा दगा दनीकम् । उनिकञ् चक्षु श्चक्षु रनीक मनीकञ् चक्षुः । चक्षु र्मित्रस्य मित्रस्य चक्षु श्चक्षु र्मित्रस्य । मित्रस्य वरुणस्य वरुणस्य मित्रस्य मित्रस्य वरुणस्य । वरुण स्याग्ने रग्ने

र्वरुणस्य वरुणस्याग्ने ः । अग्ने रित्यग्ने ः ।। आ ऽप्रा - अप्रा - आऽप्रा ः । अप्रा द्यावापृथिवी द्यावापृथिवी - अप्रा - अप्रा द्यावापृथिवी । द्यावापृथिवी - अन्तरिक्ष मन्तरिक्षन् द्यावापृथिवी द्यावापृथिवी - अन्तरिक्षम् । द्यावापृथिवी इति द्यावापृथिवी । अन्तरिक्षाँ सूर्य स्सूर्यो ऽन्तरिक्ष मन्तरिक्षाँ सूर्य ः । सूर्य - आत्मा ऽऽत्मा सूर्य स्सूर्य - आत्मा । आत्मा जगतो जगत आत्मा ऽऽत्मा जगत ः । जगत स्तस्थुष स्तस्थुषो जगतो जगत स्तस्थुष ः । तस्थुष श्च च तस्थुष स्तस्थुष श्च । चेतिच ।।१७।।

वि नो नो वि वि न : । न इन्द्रेन्द्र नो न इन्द्र । इन्द्र मृधो मृध इन्द्रेन्द्र मृध : ।
मृधो जहि जहि मृधो मृधो जहि । जहि नीचा नीचा जहि जहि नीचा । नीचा
यच्छ यच्छ नीचा नीचा यच्छ । यच्छ पृतन्यत : पृतन्यतो यच्छ यच्छ
पृतन्यत : । पृतन्यत इति पृतन्यत : ।। यो - अस्मा नस्मान्यो यो - अस्मान्।
अस्माँ - अभिदासत्यभि दासत्यस्मा नस्माँ - अभिदासति । अभिदासत्य धर
मधर मभिदासत्य भिदा सत्यधरम् । अभिदासती त्यभि - दासति । अधरङ्

गमय गमया धर मधरङ् गमय । गमया तम स्तमो गमय गमया तम : । तम इति तम : ।। इन्द्राय त्वा त्वेन्द्राये न्द्राय त्वा । त्वा विमृधे विमृधे त्वा त्वा विमृधे । विमृध एष एष विमृधे विमृध एष : । विमृध इति वि = मृधे । एष ते त एष एष ते । ते योनि र्योनि स्ते ते योनि : । योनि रिन्द्रायेन्द्राय योनि र्योनि रिन्द्राय । इन्द्राय त्वा त्वेन्द्राये न्द्राय त्वा । त्वा विमृधे विमृधे त्वा त्वा विमृधे । विमृध इति वि = मृधे ।।१८।।

वाच स्पतिं पतिँ वाचो वाच स्पतिम् । पतिँ विश्वकर्माणँ विश्वकर्माणं पतिं पतिँ विश्वकर्माणम् । विश्वकर्माण मूतय ऊतये विश्वकर्माणँ विश्वकर्माण मूतये । विश्वकर्माणमिति विश्व = कर्माणम् । ऊतये मनोजुवम् मनोजुव मूतय ऊतये मनोजुवम्। मनोजुवँ वाजे वाजे मनोजुवम् मनोजुवँ वाजे । मनोजुव मिति मन : = जुवम् । वाजे - अद्याद्य वाजे वाजे - अद्य । अद्या हुवेम हुवेमा द्याद्या हुवेम । हुवेमेति हुवेम ।। स नो न स्स स न : । नो विश्वानि विश्वानि नो नो विश्वानि । विश्वानि हवनानि हवनानि विश्वानि विश्वानि हवनानि । हवनानि जोषज्जोषद्

धवनानि हवनानि जोषत् । जोषद् विश्वशम्भू र्विश्वशम्भू र्जोषज्जोषद् विश्वशम्भू ः। विश्वशम्भू रवसे ऽवसे विश्वशम्भू र्विश्वशम्भू रवसे । विश्वशम्भू रिति विश्व = शम्भू ः । अवसे साधुकर्मा साधुकर्मा ऽवसे ऽवसे साधुकर्मा । साधुकर्मेति साधु = कर्मा ।। इन्द्राय त्वा त्वेन्द्रायेन्द्राय त्वा । त्वा विश्वकर्मणे विश्वकर्मणे त्वा त्वा विश्वकर्मणे । विश्वकर्मण एष एष विश्वकर्मणे विश्वकर्मण एष ः । विश्वकर्मण इति विश्व = कर्मणे । एष ते त एष एष ते । ते योनि र्योनि स्ते ते योनि ः । योनि रिन्द्रा येन्द्राय योनि र्योनि रिन्द्राय । इन्द्राय त्वा त्वेन्द्राये न्द्राय त्वा । त्वा

विश्वकर्मणे विश्वकर्मणे त्वा त्वा विश्व कर्मणे । विश्वकर्मण इति विश्व = कर्मणे ।।१९।।

विश्वकर्मन् हविषा हविषा विश्वकर्मन् विश्वकर्मन् हविषा । विश्व कर्म न्निति विश्व = कर्मन् । हविषा वावृधानो ववृधानो हविषा हविषा वावृधान ः । वावृ धानस् स्वयꣳ स्वयँ ववृधानो वावृधान स्स्वयम् । ववृधान इति ववृधान ः । स्वयँ य्यंजस्व यजस्व स्वयꣳ स्वयँ य्यंजस्व । यजस्व पृथिवीं पृथिवीँ य्यंजस्व यजस्व पृथिवीम् । पृथिवी मुतोत पृथिवीं पृथिवी मुत । उतद्यान् द्या मुतोत द्याम् ।

द्यामिति द्याम् ।। मुह्यंन्त्वन्ये ऽन्ये मुह्यंन्तु मुह्यंन्त्वंन्ये । अन्ये - अभि तोऽभितो ऽन्ये ऽन्ये - अभितं ः । अभितं स्सपत्नां स्सपत्नां - अभितोऽभितं स्सपत्नां ः। सपत्नां - इहेह सपत्नां स्सपत्नां - इह । सपत्ना इतिं स = पत्नां ः । इहास्माकं मस्माकं मिहेहा स्माकंम् । अस्माकंम् मघवां मघवास्माकं मस्माकंम् मघवां । मघवां सूरि स्सूरि र्मघवां मघवां सूरि ः । मघवेतिं मघ = वां । सूरि रंस्त्वस्तु सूरि स्सूरि रंस्तु । अस्त्वित्यंस्तु ।।२०।।

विश्वकर्मन् हविषा हविषा विश्वकर्मन् विश्वकर्मन् हविषा । विश्व कर्म न्निति विश्व = कर्मन् । हविषा वर्धनेन वर्धनेन हविषा हविषा वर्धनेन । वर्धनेन त्रातारन् त्रातारँ वर्धनेन वर्धनेन त्रातारम् । त्रातार मिन्द्र मिन्द्रन् त्रातारन् त्रातार मिन्द्रम् । इन्द्र मकृणो रकृणो रिन्द्र मिन्द्र मकृणो ः । अकृणो रयुध्य मयुध्य मकृणो रकृणो रयुध्यम् । अयुध्यमित्य युध्यम् ।। तस्मै विशो विश स्तस्मै तस्मै विश ः । विश स्सऽ सँ विशो विश स्सम् । स मनमन्ता नमन्त सऽ समनमन्त । अनमन्त पूर्वी ः पूर्वी रनमन्ता नमन्त पूर्वी ः । पूर्वी रय मयं पूर्वी ः पूर्वी रयम् । अय

मुग्र उग्रोऽय मय मुग्र : । उग्रो विहव्यो विहव्य उग्र उग्रो विहव्य : । विहव्यो यथा यथा विहव्यो विहव्यो यथा । विहव्य इति वि = हव्य : । यथा ऽसद सद्यथा यथा ऽसत् । असदित्यसत् ।।२१।।

अग्नये त्वा त्वाऽग्नये ऽग्नये त्वा । त्वा गायत्रच्छन्दसङ् गायत्रच्छन्दसन् त्वा त्वा गायत्रच्छन्दसम् । गायत्रच्छन्दसङ् गृण्हामि गृण्हामि गायत्रच्छन्दसङ् गायत्र च्छन्दसङ् गृण्हामि । गायत्रच्छन्दस मिति गायत्र = छन्दसम् । गृण्हामीन्द्राये

ॐ

न्द्राय गृण्हामि गृण्हामीन्द्राय । इन्द्राय त्रिष्टुप्छन्दसन् त्रिस्तुप्छन्दस मिन्द्रायेन्द्राय त्रिष्टुप्छन्दसम् । त्रिष्टुप्छन्दसँ विश्वेभ्यो विश्वेभ्य स्तिस्तुप्छन्दसन् त्रिष्टुप्छन्दसं विश्वेभ्य : । त्रिस्तुप्छन्दस मिति त्रिस्तुप् = छन्दसम् । विश्वेभ्यो देवेभ्यो देवेभ्यो विश्वेभ्यो विश्वेभ्यो देवेभ्य : । देवेभ्यो जगच्छन्दसञ् जगच्छन्दसन् देवेभ्यो देवेभ्यो जगच्छन्दसम् । जगच्छन्दस मनुष्टु बनुस्तुब् जगच्छन्दसञ् जगच्छन्दस मनुष्टुप् । जगच्छन्दस मिति जगत् = छन्दसम् । अनुष्टुप्ते ते ऽनुस्तुब नुष्टुप्ते । अनुस्तुबित्यनु = स्तुप् । ते ऽभिगरो ऽभिगर स्ते ते ऽभिगर : । अभिगरो

व्रेशीनाँ व्रेशीना मभिगरो ऽभिगरो व्रेशीनाम् । अभिगर इत्यभि = गर : ।
व्रेशीनान् त्वा त्वा व्रेशीनाँ व्रेशीनान् त्वा । त्वा पत्मन् पत्मं॒ स्त्वा त्वा पत्मन्।
पत्मन्ना धूनोमि धूनोम्या पत्मन् पत्म न्नाधूनोमि । आधूनोमि । धूनोमि
कुकूननानाङ् कुकूननानान् धूनोमि धूनोमि कुकूननानाम् । कुकूननानां भन्दनानां
भन्दनानाङ् कुकूननानाङ् कुकूननानां भन्दनानाम् । भन्दनानां मध्वन्तमानां
मध्वन्तमानां भन्दनानां भन्दनानां मध्वन्तमानाम् । मध्वन्तमाना॒ शुक्र॒ शुक्रं
मध्वन्तमानां मध्वन्तमाना॒ शुक्रम् । मध्वन्तमाना मिति मधु = अन्तमानाम् ।

शुक्र न्त्वा त्वा शुक्रꣳ शुक्र न्त्वा । त्वा शुक्रे शुक्रे त्वा त्वा शुक्रे । शुक्र आ धूनोमि धूनोम्या शुक्रे शुक्र आ धूनोमि । आ धूनोमि । धूनोम्यन्होऽन्हो धनोमि धूनोम्यन्ह ः । अन्हो रूपे रूपेऽन्होऽन्हो रूपे । रूपे सूर्यस्य सूर्यस्य रूपे रूपे सूर्यस्य । सूर्यस्य रश्मिषु रश्मिषु सूर्यस्य सूर्यस्य रश्मिषु । रश्मिषु ककुहङ् ककुहꣳ रश्मिषु रश्मिषु ककुहम् । ककुहाँ रूपꣳ रूपङ् ककुहङ् ककुहाँ रूपम् । रूपँ वृषभस्य वृषभस्य रूपꣳ रूपँ वृषभस्य । वृषभस्य रोचते रोचते वृषभस्य वृषभस्य रोचते । रोचते बृहद् बृहद्रोचते रोचते बृहत् । बृहत्सोम स्सोमो बृहद्

बृहत्सोम : । सोम स्सोमस्य सोमस्य सोम स्सोम स्सोमस्य । सोमस्य पुरोगा :
पुरोगा स्सोमस्य सोमस्य पुरोगा : । पुरोगा श्शुक्र श्शुक्र : पुरोगा : पुरोगा
श्शुक्र : । पुरोगा इति पुर : = गा : । शुक्र श्शुक्रस्य शुक्रस्य शुक्र श्शुक्र
श्शुक्रस्य । शुक्रस्य पुरोगा : पुरोगा श्शुक्रस्य शुक्रस्य पुरोगा : । पुरोगाय
द्यत्पुरोगा : पुरोगा यत् । पुरोगा इति पुर : = गा : । यत्ते ते यद्यत्ते । ते
सोम सोम ते ते सोम । सोमादाभ्य मदाभ्यꣳ सोम सोमा दाभ्यम् । अदाभ्य
न्नाम नामा दाभ्य मदाभ्यन् नाम । नाम जागृवि जागृवि नाम नाम जागृवि ।

जागृवि तस्मै तस्मै जागृवि जागृवि तस्मै । तस्मै त्वा त्वा तस्मै तस्मै त्वा । त्वा गृण्हामि गृण्हामि त्वा त्वा गृण्हामि । गृण्हामि तस्मै तस्मै गृण्हामि गृण्हामि तस्मै । तस्मै ते ते तस्मै तस्मै ते । ते सोम सोम ते ते सोम । सोम सोमाय सोमाय सोम सोम सोमाय । सोमाय स्वाहा स्वाहा सोमाय सोमाय स्वाहा । स्वाहो शिग्गुशिक् स्वाहा स्वाहोशिक् । उशिक् त्व न्त्व मुशि ग्गुशिक् त्वम् । त्वन् देव देव त्व न्त्वन् देव । देव सोम सोम देव देव सोम । सोमाग्ने रग्ने स्सोम सोमाग्ने ः । अग्ने ः प्रियं प्रिय मग्ने रग्ने ः प्रियम् । प्रियं पाथ ः पाथ ः

प्रियं प्रियं पाथः । पाथोऽप्यपि पाथ : पाथो ऽपि । अपीहीह्यप्यपीहि । इहि वशी वशीहीहि वशी । वशीन्द्रस्येन्द्रस्य वशी वशीन्द्रस्य । इन्द्रस्या स्मत्सखा ऽस्मसखेन्द्रस्ये न्द्रस्यास्मत्सखा । अस्मत्सखा त्व न्त्व मस्मत्सखा ऽस्मत्सखा त्वम् । अस्मत्सखेत्यस्मत् = सखा । त्वन् देव देव त्व न्त्वन् देव । देव सोम सोम देव देव सोम । सोम विश्वेषाँ विश्वेषाꣳ सोम सोम विश्वेषाम् । विश्वेषान् देवानान् देवानाँ विश्वेषाँ विश्वेषान् देवानाम् । देवानाम् प्रियं प्रियन् देवानान्

देवानाम् प्रियम् । प्रियं पाथ ः पाथ ः प्रियं प्रियं पाथ ः । पाथोऽप्यपि पाथ ः पाथोऽपि । अपीहीह्यप्यपीहि । इहीतीहि ।।२२।।

इति अष्टमोऽध्याय ः

अथ नवमोऽध्याय :

ॐ प्राणाय मे मे प्राणाय प्राणाय मे । मे वर्चोदा वर्चोदा मे मे वर्चोदा : । वर्चोदा वर्चसे वर्चसे वर्चोदा वर्चोदा वर्चसे । वर्चोदा इति वर्च : = दा : । वर्चसे पवस्व पवस्व वर्चसे वर्चसे पवस्व । पवस्व व्यानाय व्यानाय पवस्व पवस्व व्यानाय । व्यानायो दानायो दानाय व्यानाय व्यानायो दानाय । व्यानायेति वि = आनाय । उदानाय वाचे वाच उदानायो दानाय वाचे । उदानायेत्युत् = आनाय । वाचे क्रतूदक्षाभ्याङ् क्रतूदक्षाभ्याँ वाचे वाचे क्रतूदक्षाभ्याम् ।

क्रतूदक्षाभ्याꣳ श्रोत्राय श्रोत्राय क्रतूदक्षाभ्याङ् क्रतूदक्षाभ्याꣳ श्रोत्राय । श्रोत्राय चक्षुर्भ्याञ् चक्षुर्भ्याꣳ श्रोत्राय श्रोत्राय चक्षुर्भ्याम् । चक्षुर्भ्यां मे मे चक्षुर्भ्याञ् चक्षुर्भ्यां मे । चक्षुर्भ्या मिति चक्षु : = भ्याम् । मे वर्चोदसौ वर्चोदसौ मे मे वर्चोदसौ । वर्चोदसौ वर्चसे वर्चसे वर्चोदसौ वर्चोदसौ वर्चसे । वर्चोदसा इति वर्च : = दसौ । वर्चसे पवेथां पवेथाँ वर्चसे वर्चसे पवेथाम् । पवेथा मात्मने आत्मने पवेथां पवेथा मात्मने । आत्मन ओजस ओजस आत्मने आत्मन ओजसे । ओजस आयुष आयुष ओजस ओजस आयुषे । आयुषे विश्वाभ्यो

विश्वाभ्य आयुष आयुषे विश्वाभ्य : । विश्वाभ्यो मे मे विश्वाभ्यो विश्वाभ्यो मे ।
मे प्रजाभ्य : प्रजाभ्यो मे मे प्रजाभ्य : । प्रजाभ्यो वर्चोदसौ वर्चोदसौ प्रजाभ्य :
प्रजाभ्यो वर्चोदसौ । प्रजाभ्य इति प्र = जाभ्य : । वर्चोदसौ वर्चसे वर्चसे
वर्चोदसौ वर्चोदसौ वर्चसे । वर्चोदसा इति वर्च : = दसौ । वर्चसे पवेथां पवेथाँ
वर्चसे वर्चसे पवेथाम् । पवेथाङ् क : क : पवेथां पवेथाङ् क : । को ऽस्यसि
क : को ऽसि । असि कतम : कतमो ऽस्यसि कतम : । कतम : कस्य कस्य
कतम : कतम : कस्य । कस्य क : क : कस्य कस्य क : । को नाम नाम

कः को नाम । नामास्यसि नाम नामासि । असि यस्य यस्यास्यसि यस्य । यस्य ते ते यस्य यस्य ते । ते नाम नाम ते ते नाम । नामामन्म ह्यमन्महि नाम नामामन्महि । अमन्महि यँ य्य ममन्मह्य मन्महि यम् । य न्त्वा त्वा यँ य्य न्त्वा । त्वा सोमेन सोमेन त्वा त्वा सोमेन । सोमेना तीतृपामा तीतृपाम सोमेन सोमेना तीतृपाम । अतीतृपामेत्य तीतृपाम ॥१॥

रूपेण वो वो रूपेण रूपेण व : । वो रूप॑ रूपँ वो वो रूपम् । रूप मभ्यभि रूप॑ रूप मभि । अभ्या गामगा मा भ्य भ्यागाम् । आगाम् । अगान् तुथ स्तुथो ऽगा मगान् तुथ : । तुथो वो व स्तुथ स्तुथो व : । वो विश्ववेदा विश्ववेदा वो वो विश्ववेदा : । विश्ववेदा वि वि विश्ववेदा विश्ववेदा वि । विश्ववेदा इति विश्व = वेदा : । वि भजतु भजतु वि वि भजतु । भजत्वृतस्य ऋतस्य भजतु भजत्वृतस्य । ऋतस्य पथा पथ ऋतस्य ऋतस्य पथा । पथा प्र प्र पथा पथा प्र । प्रे ते त प्र प्रे त । इत चन्द्र दक्षिणा श्चन्द्र दक्षिणा - इतेत

चन्द्रदक्षिणा ः । चन्द्रदक्षिणा वि वि चन्द्रदक्षिणा श्चन्द्रदक्षिणा वि । चन्द्रदक्षिणा इति चन्द्र = दक्षिणा ः । वि स्व स्स्व र्वि वि स्व ः । स्व ः पश्य पश्य स्व स्स्व ः पश्य । स्व रिति स्व ः । पश्य वि वि पश्य पश्य वि । व्यन्तरिक्ष मन्तरिक्षँ वि व्यन्तरिक्षम् । अन्तरिक्षँ य्यतस्व यतस्वान्तरिक्ष मन्तरिक्षँ य्यतस्व । यतस्व सदस्यै स्सदस्यै र्यतस्व यतस्व सदस्यै ः । सदस्यै ब्राह्मणं ब्राह्मणᳬ सदस्यै स्सदस्यै ब्राह्मणम् । ब्राह्मण मद्याद्य ब्राह्मणं ब्राह्मण मद्य । अद्य विदेय विदेयाद्याद्य विदेय । विदेय पितृमन्तम् पितृमन्तँ विदेय विदेय पितृमन्तम् ।

पितृमन्तम् पैतृमत्यं पैतृमत्यं पितृमन्तम् पितृमन्तम् पैतृमत्यम् । पितृमन्त मिति पितृ - मन्तम् । पैतृमत्य मृषि मृषिम् पैतृमत्यं पैतृमत्य मृषिम् । पैतृमत्यमिति पैतृ = मत्यम् । ऋषि मार्षेय मार्षेय मृषि मृषि मार्षेयम् । आर्षेयाँ सुधातु दक्षिणꣳ सुधातु दक्षिण मार्षेय मार्षेयाँ सुधातु दक्षिणम् । सुधातु दक्षिण मस्मद्रा ताऽस्मद्राता सुधातु दक्षिणꣳ सुधातु दक्षिण मस्मद्राता । सुधातु दक्षिण मिति सुधातु = दक्षिणम् । अस्मद्राता देवत्रा देवत्रा ऽस्मद्राता ऽस्मद्राता देवत्रा । अस्मद्रातेत्यस्मत् = राता । देवत्रा गच्छ गच्छ देवत्रा देवत्रा गच्छ । देवत्रेति देव

= त्रा । गच्छ प्रदातारम् प्रदातारङ् गच्छ गच्छ प्रदातारम् । प्रदातार माविश

विशा प्रदातारम् प्रदातार माविश । प्रदातार मिति प्र = दातारम् । आविश ।

विशाग्नये ऽग्नये विश विशाग्नये । अग्नये त्वा त्वा ऽग्नये ऽग्नये त्वा । त्वा मह्यं

मह्य न्त्वा त्वा मह्यम् । मह्यँ वरुणो वरुणो मह्यं मह्यँ वरुण ः । वरुणो ददातु

ददातु वरुणो वरुणो ददातु । ददातु स स ददातु ददातु स ः । सो ऽमृतत्व

ममृतत्वꣳ स सो ऽमृतत्वम् । अमृतत्व मश्या दश्या दमृतत्व ममृतत्व मश्यात् ।

अमृतत्वमित्यमृत = त्वम् । अश्यादायु रायु रश्या दश्या दायु ः । आयु र्दात्रे दात्र

आयु रायु दात्रे । दात्र एध्येधि दात्रे दात्र एधि । एधि मयो मय एध्येधि मय : ।

मयो मह्यं मह्यं मयो मयो मह्यम् । मह्यम् प्रतिग्रहीत्रे प्रति ग्रहीत्रे मह्यं मह्यम्

प्रतिग्रहीत्रे । प्रतिग्रहीत्रे रुद्राय रुद्राय प्रतिग्रहीत्रे प्रतिग्रहीत्रे रुद्राय । प्रतिग्रहीत्र

इति प्रति = ग्रहीत्रे । रुद्राय प्राण : प्राणो रुद्राय रुद्राय प्राण : । प्राणो

बृहस्पतये बृहस्पतये प्राण : प्राणो बृहस्पतये । बृहस्पतये त्वक् त्वग् बृहस्पतये

बृहस्पतये त्वक् । त्वग्यमाय यमाय त्वक् त्वग्यमाय । यमाय वयो वयो यमाय

यमाय वय : । वयो मयो मयो वयो वयो मय : । मयो मह्यं मह्यं मयो मयो

मह्यम् । मह्यम् प्रतिग्रहीत्रे प्रतिग्रहीत्रे मह्यं मह्यम् प्रतिग्रहीत्रे । प्रतिग्रहीत्रे क :
क : प्रतिग्रहीत्रे प्रतिग्रहीत्रे क : । प्रतिग्रहीत्र इति प्रति = ग्रहीत्रे । को ऽदाद
दात्क : को ऽदात् । अदा त्कस्मै कस्मा - अदा ददात् कस्मै । कस्मै काम :
काम : कस्मै कस्मै काम : । काम : कामाय कामाय काम : काम :
कामाय । कामाय काम : काम : कामाय कामाय काम : । कामो दाता दाता
काम : कामो दाता । दाता काम : कामो दाता दाता काम : । काम :
प्रतिग्रहीता प्रतिग्रहीता काम : काम : प्रतिग्रहीता । प्रतिग्रहीता काम काम

प्रतिग्रहीता प्रतिग्रहीता कामं । प्रतिग्रहीतेति प्रति = ग्रहीता । कामैत देतत्काम कामैतत् । एतत्ते त एत देतत्ते । ते तव तव ते ते तव । तव काम काम तव तव काम । काम सता सता काम काम सता । सता भुंनजामहै भुनजामहै सता सता भुंनजामहै । भुनजामहा इतिं भुनजामहै ।।२।।

समिन्द्रेन्द्र सं॰ समिन्द्र । इन्द्र णो न इन्द्रेन्द्र ण : । नो मनंसा मनंसा नो नो मनंसा । मनंसा नेषि नेषि मनंसा मनंसा नेषि । नेषि गोभि गोंभिं नेंषि नेषि

गोभिः । गोभि स्स८ सङ् गोभि र्गोभि स्सम् । साँ सूरिभिं स्सूरिभि स्स८ साँ
सूरिभिः । सूरिभिं र्मघवन् मघवन् त्सूरिभिं स्सूरिभिं र्मघवन् । सूरिभि रिति सूरि
= भिः । मघवन्त्स८ सं मंघवन् मघव न्त्सम् । मघवन्निति मघ = वन् । स८
स्वस्त्या स्वस्त्या स८ स८ स्वस्त्या । स्वस्त्येति स्वस्त्या ।। सं ब्रह्मणा ब्रह्मणा
स८ सं ब्रह्मणा । ब्रह्मणा देवकृतन् देवकृतं ब्रह्मणा ब्रह्मणा देवकृतम् । देवकृतँ
य्यद्यद् देवकृतन् देवकृतँ य्यत् । देवकृत मिति देव ÷ कृतम् । यद स्त्यस्ति
यद्यदस्ति । अस्ति स८ स मस्त्यस्ति सम् । सन् देवानान् देवाना८ स८ सन्

देवानाम् । देवानां॑ सुमतौ सुमतौ देवानान् देवानां॑ सुमतौ । सुमतौ यज्ञियानाँ य्यज्ञियानां॑ सुमतौ सुमतौ यज्ञियानाम् । सुमता इति सु = मतौ । यज्ञियाना मिति यज्ञियानाम् ।। धाता राती - राति र्धाता धाता राति : । राति स्सविता सविता राती - राति स्सविता । सवितेद मिदं॑ सविता सवितेदम् । इद ञ्जुषन्ताञ् जुषन्ता मिद मिद ञ्जुषन्ताम् । जुषन्तां प्रजापति : प्रजापति र्जुषन्ताञ् जुषन्तां प्रजापति : । प्रजापति र्निधिपा र्निधिपा : प्रजापति : प्रजापति र्निधिपा : । प्रजापति रिति प्रजा = पति : । निधिपा देवो देवो र्निधिपा

निधिपा देव : । निधिपा इति निधि = पा : । देवो - अग्नि रग्नि र्देवो देवो - अग्नि : । अग्निरित्यग्नि : ।। त्वष्टा विष्णु र्विष्णु स्त्वष्टा त्वष्टा विष्णु : । विष्णु : प्रजया प्रजया विष्णु र्विष्णु : प्रजया । प्रजया साँ रराण स्सꣳरराण : प्रजया प्रजया साँ रराण : । प्रजयेति प्र = जया । साँ रराणो यजमानाय यजमानाय सꣳरराण स्साँ रराणो यजमानाय । साँ रराण इति सं = रराण : । यजमानाय द्रविणन् द्रविणँ य्यजमानाय यजमानाय द्रविणम् । द्रविणन् दधातु दधातु द्रविणन् द्रविणन् दधातु । दधात्विति दधातु ।। सुगा वो व स्सुगा सुगा

वं ः । सुगेति सु - गा । वो देवा देवा वो वो देवा ः । देवा स्सदना सदना देवा देवा स्सदना । सदना - अकर्मा कर्म सदना सदना - अकर्म । अकर्म ये ये ऽकर्मा कर्म ये । य आजग्मा जग्म ये य आजग्म । आजग्मेद मिद माजग्मा जग्मेदम् । आजग्मेत्या - जग्म । इदाँ सवनꣳ सवन मिद मिदाँ सवनम् । सवनञ् जुषाणा जुषाणा स्सवनꣳ सवन ञ्जुषाणा ः । जुषाणा इति जुषाणा ः ॥ भरमाणा वहमाना वहमाना भरमाणा भरमाणा वहमाना ः । वहमाना हवीꣳषि हवीꣳषि वहमाना वहमाना हवीꣳषिं । हवीꣳष्यस्मे - अस्मे हविꣳषिं

हवीꣳष्यस्मे । अस्मे धत्त धत्तास्मे - अस्मे धत्त । अस्मे इत्यस्मे । धत्त वसवो
वसवो धत्त धत्त वसव ः । वसवो वसूनि वसूनि वसवो वसवो वसूनि । वसूनीति
वसूनि ।। याँ - आऽवहो ऽवह आ यान्याँ - आऽवह । आवह ः । अवह
उशत उशतो ऽवहो ऽवह उशत ः । उशतो देव देवो शत उशतो देव । देव
देवान् देवान् देव देव देवान् । देवाꣳ स्ताꣳ स्तान् देवान् देवाꣳ स्तान् । तान्प्र
प्र ताꣳ स्तान्प्र । प्रेरये रय प्र प्रेरय । ईरय स्वे स्व ईरये रय स्वे । स्वे - अग्ने
ऽग्ने स्वे स्वे - अग्ने । अग्ने सधस्थे सधस्थे ऽग्ने ऽग्ने सध स्थे । सधस्थ इति सध

= स्थै ।। जक्षिवाꣳसः पपिवाꣳसः पपिवाꣳसो जक्षि वाꣳसो जक्षिवाꣳसः पविवाꣳसः । जक्षिवाꣳस इति जक्षि = वाꣳसः । पविवाꣳसश्च च पपिवाꣳसः पपिवाꣳसश्च । पपिवाꣳस इति पपि = वाꣳसः । च विश्वे विश्वे च च विश्वे । विश्वे ऽसु मसुं विश्वे विश्वे ऽसुम् । असुङ् घर्मङ् घर्म मसु मसुङ् घर्मम् । घर्मꣳ स्व स्व र्घर्मङ् घर्मꣳ स्वः । स्व रातिष्ठत तिष्ठता स्व स्व रातिष्ठत । आतिष्ठत । तिष्ठतान्वनु तिष्ठत तिष्ठतानु । अन्वित्यनु ।। वयाँ हि हि वयँ वयाँ हि । हि त्वा त्वा हि हि त्वा । त्वा प्रयति प्रयति त्वा त्वा

प्रयति । प्रयति यज्ञे यज्ञे प्रयति प्रयति यज्ञे । प्रयतीति प्र = यति । यज्ञे -
अस्मि न्नस्मि न्यज्ञे यज्ञे - अस्मिन् । अस्मिन्नग्ने ऽग्ने ऽस्मि न्नस्मि न्नग्ने । अग्ने
होतारꣳ होतार मग्ने ऽग्ने होतारम् । होतार मवृणीम ह्यवृणीमहि होतारꣳ होतार
मवृणीमहि । अवृणीमहीहेहा वृणीमह्य वृणीमहीह । इहेतीह ।। ऋधगया - अया
- ऋध गृधगया ः । अया - ऋध गृधगया - अया ऋधक् । ऋध गुतोत ऋध
गृध गुत । उता शमिष्ठा - अशमिष्ठा - उतोता शमिष्ठा ः । अशमिष्ठा ः
प्रजानन् प्रजान न्नशमिष्टा - अशमिष्टा ः प्रजानन् । प्रजानन् यज्ञँ य्यज्ञं प्रजानन्

प्रजानन् यज्ञम् । प्रजानन्निति प्र = जानन् । यज्ञ मुपोप यज्ञँ य्यज्ञ मुप । उप याहि याह्युपोप याहि । याहि विद्वान् विद्वान् याहि याहि विद्वान् । विद्वानिति विद्वान् ।। यज्ञ यज्ञँ य्यज्ञँ य्यज्ञ यज्ञ यज्ञम् । यज्ञङ् गच्छ गच्छ यज्ञँ य्यज्ञङ् गच्छ । गच्छ यज्ञपतिँ य्यज्ञपतिङ् गच्छ गच्छ यज्ञपतिम् । यज्ञपति॑ स्वा॑ स्वाँ य्यज्ञपतिँ य्यज्ञपति॑ स्वाम् । यज्ञपति मिति यज्ञ = पतिम् । स्वाँ य्योनिँ य्योनि॑ स्वा॑ स्वाँ य्योतिम् । योनि ङ्गच्छ गच्छ योनिँ य्योनिङ् गच्छ । गच्छ स्वाहा स्वाहा गच्छ गच्छ स्वाहा । स्वाहैष एष स्वाहा स्वाहैष ः । एष ते त

एष एष ते । ते यज्ञो यज्ञस्ते ते यज्ञ : । यज्ञो यज्ञपते यज्ञपते यज्ञो यज्ञो यज्ञपते । यज्ञपते सहसूक्तवाक स्सहसूक्तवाको यज्ञपते यज्ञपते सहसूक्तवाक : । यज्ञपत इति यज्ञ = पते । सहसूक्तवाक स्सर्ववीर स्सर्ववीर स्सहसूक्तवाक स्सहसूक्त वाक स्सर्ववीर : । सहसूक्तवाक इति सह = सूक्तवाक : । सर्ववीर स्त न्तꣳ सर्ववीर स्सर्ववीर स्तम् । सर्ववीर इति सर्व = वीर : । तञ् जुषस्व जुषस्व तन्तञ् जुषस्व । जुषस्व स्वाहा स्वाहा जुषस्व जुषस्व स्वाहा । स्वाहेति स्वाहा ।।३।।

उरूँ हिह्युरु मुरूँ हि । हि राजा राजा हि हि राजा । राजा वरुणो वरुणो राजा राजा वरुण ः । वरुण श्चकार चकार वरुणो वरुण श्चकार । चकार सूर्याय सूर्याय चकार चकार सूर्याय । सूर्याय पन्थां पन्थाः सूर्याय सूर्याय पन्थाम् । पन्था मन्वेतवा - अन्वेतवै पन्थां पन्था मन्वेतवै । अन्वेतवा उ उ अन्वेतवा - अन्वेतवा उ । अन्वेतवा इत्यनु = एतवै । ऊँइत्यूँ ।। अपदे पादा पादा ऽपदे ऽपदे पादा । पादा प्रतिधातवे प्रतिधातवे पादा पादा प्रतिधातवे । प्रतिधातवे

ऽकर क : प्रतिधातवे प्रतिधातवे ऽक : । प्रतिधातव इति प्रति = धातवे ।
अकरुतोता कर करुत । उता पवक्ता ऽपवक्तोतोता पवक्ता । अपवक्ता
हृदयाविधो हृदयविधो ऽपवक्ता ऽपवक्ता हृदयाविध : । अपवक्तेत्यप = वक्ता ।
हृदयाविध श्चिच्चिद् धृदयविधो हृदयाविध श्चित् । हृदयविध इति हृदय = विध :।
चिदिति चित् ।। नमो वरुणाय वरुणाय नमो नमो वरुणाय । वरुणाया भिष्ठितो
ऽभिस्थितो वरुणाय वरुणाया भिष्ठित : । अभिष्ठितो वरुणस्य वरुणस्या भिस्थितो
ऽभिष्ठितो वरुणस्य । अभिस्थित इत्यभि = स्थित : । वरुणस्य पाश : पाशो

वरुणस्य वरुणस्य पाशं : । पाश इति पाशं : ।। अग्ने रनीक मनीक मग्ने रग्ने रनीकम् । अनीक मपो ऽपो नीक मनीक मप : । अप आविवेश विवे शापो ऽप आविवेश । आविवेश । विवेशापा मपाँ विवेश विवेशापाम् । अपान्नपा न्नपा दपा मपा न्नपात् । नपात्प्रतिरक्षन् प्रतिरक्षन् नपा न्नपात् प्रतिरक्षन् । प्रतिरक्षन्नसुर्यम सुर्यम् प्रतिरक्षन् प्रतिरक्षन्नसुर्यम् । प्रतिरक्षन्निति प्रति = रक्षन् । असुर्यमित्यसुर्यम् ।। दमे दमे समिधँ समिधन् दमेदमे दमेदमे समिधम् । दमेदम इति दमे = दमे । समिधँ य्यक्षि यक्षि समिधँ समिधँ य्यक्षि । समिध मिति सं

= इधम् । यक्ष्यग्ने ऽग्ने यक्षि यक्ष्यग्ने । अग्ने प्रति प्रत्यग्ने ऽग्ने प्रति । प्रति ते ते प्रति प्रति ते । ते जिह्वा जिह्वा ते ते जिह्वा । जिह्वा घृतङ् घृतञ् जिह्वा जिह्वा घृतम् । घृतमुदुद् घृतङ् घृतमुत् । उच्चरण्यच्चरण्य दुदुच्चरण्यत् । चरण्य त्स्वाहा स्वाहा चरण्य च्चरण्य त्स्वाहा । स्वाहेति स्वहा ।। समुद्रे ते ते समुद्रे समुद्रे ते । ते हृदयꣳ हृदयन्ते ते हृदयम् । हृदय मप्स्वप्सु हृदयꣳ हृदय मप्सु । अप्स्वन्त रन्त रप्स्वप्स्वन्त : । आप्स्वित्यप् = सु । अन्त स्सꣳ स मन्त रन्त स्सम् । अन्तरित्यन्त : । स न्त्वा त्वा सꣳ स न्त्पा । त्वा विशन्तु विशन्तु त्वा त्वा

विशन्तु । विशन्त्वोषधी रोषधी र्विशन्तु विशन्त्वोषधी : । ओषधी रुतो तौषधी रोषधी रुत । उताप आप उतोताप : । आप इत्याप : ।। यज्ञस्य त्वा त्वा यज्ञस्य यज्ञस्य त्वा । त्वा यज्ञपते यज्ञपते त्वा त्वा यज्ञपते । यज्ञपते सूक्तोक्तौ सूक्तोक्तौ यज्ञपते यज्ञपते सूक्तोक्तौ । यज्ञपत इति यज्ञ = पते । सूक्तोक्तौ नमोवाके नमोवाके सूक्तोक्तौ सूक्तोक्तौ नमोवाके । सूक्तोक्ता इति सूक्त = उक्तौ। नमोवाके विधेम विधेम नमोवाके नमोवाके विधेम । नमोवाक इति नम : = वाके । विधेम यद्यद् विधेम विधेम यत् । यत्स्वाहा स्वाहा यद्यत्स्वाहा ।

स्वाहेति स्वाहा ।। देवी राप आपो देवी र्देवीराप ः । आप एष एष आप आप एष ः । एष वो व एष एष व ः । वो गर्भो गर्भो वो वो गर्भ ः । गर्भ स्त न्तङ् गर्भो गर्भ स्तम् । ताँ सुप्रीतꣳ सुप्रीत न्त न्ताँ सुप्रीतम् । सुप्रीताँ सुभृतꣳ सुभृतꣳ सुप्रीतꣳ सुप्रीताँ सुभृतम् । सुप्रीत मिति सु = प्रीतम् । सुभृतं बिभृत बिभृत सुभृतꣳ सुभृतं बिभृत । सुभृत मिति सु = भृतम् । बिभृतेति बिभृत ।। देव सोम सोम देव देव सोम । सोमैष एष सोम सोमैष ः । एष ते त एष एष ते । ते लोको लोक स्ते ते लोक ः । लोक ः परि परि लोको लोक ः परि ।

परि च च परि परि च । च वक्षि वक्षि च च वक्षि । वक्षि शꣳ शं वक्षि वक्षि शम् । श श्च च शꣳ शश्च । च वक्षि वक्षि च च वक्षि । वक्षीति वक्षि ॥

देवानाꣳ समि त्समिद् देवानान् देवानाꣳ समित् । समिदस्यसि समित्समिदसि । समिदिति सं = इत् । असीत्यसि ॥४॥

एजतु दशमास्यो दशमास्य एजत्वेजतु दशमास्य : । दशमास्यो गर्भो गर्भो दशमास्यो दशमास्यो गर्भ : । दशमास्य इति दश = मास्य : । गर्भो जरायुणा

जरायुणा गर्भो गर्भो जरायुणा । जरायुणा सह सह जरायुणा जरायुणा सह ।
सहेति सह ।। यथा ऽय मयँ य्यथा यथा ऽयम् । अयँ वायु र्वायु रय मयँ
वायु : । वायु रेजत्येजति वायु र्वायु रेजति । एजति यथा यथेजत्ये जति यथा ।
यथा समुद्र स्समुद्रो यथा यथा समुद्र : । समुद्र एजत्येजति समुद्र स्समुद्र एजति ।
एजत्येवै वै जत्येजत्येव । एवाय मय मेवैवायं । अयन् दशमास्यो दशमास्यो ऽय
मयन् दशमास्य : । दशमास्यो - अस्र दस्रद् दशमास्यो दशमास्यो - अस्रत् ।
दशमास्य इति दश = मास्य : । अस्र ज्ञरायुणा जरायुणा स्र दस्र ज्ञरायुणा ।

जरायुणा सह सह जरायुणा जरायुणा सह । सहेति सह ।। यस्या स्ते ते यस्या यस्या स्ते । ते यज्ञियो यज्ञिय स्ते ते यज्ञिय ः । यज्ञियो गर्भो गर्भो यज्ञियो यज्ञियो गर्भ ः । गर्भो यस्या यस्या गर्भो गर्भो यस्या ः । यस्या योनि र्योनि र्यस्या यस्या योनि ः । योनि र्हिरण्ययी हिरण्ययी योनि र्योनि र्हिरण्ययी । हिरण्ययीति हिरण्ययि ।। अङ्गान्यहुता ऽह्रुता ऽङ्गान्यङ्गान्यहुता । अहुता यस्य यस्याहुता ऽहुता यस्य । यस्य त न्तँ य्यस्य यस्य तम् । तं मात्रा मात्रा त न्तं मात्रा । मात्रा स९ सं मात्रा मात्रा सम् । स मजीगम मजीगम९ स९ स

मजीगमम् । अजीगमᳪ स्वाहा स्वाहा ऽजीगम मजीगमᳪ स्वाहा । स्वा हेति स्वाहा ।। पुरुदस्मो विषुरूपो विषुरूप ः पुरुदस्म ः पुरुदस्मो विषुरूप ः । पुरुदस्म इति पुरु = दस्म ः । विषुरूप इन्दु रिन्दु र्विषुरूपो विषुरूप इन्दु ः । विषुरूप इति विषु = रूप ः । इन्दु रन्त रन्त रिन्दु रिन्दु रन्त ः । अन्त र्महिमानम् महिमान मन्त रन्त र्महिमानम् । महिमान मानञ्जा नञ्ज महिमानम् महिमान मानञ्ज । आनञ्ज धीरो धीर आनञ्जा नञ्ज धीर ः । धीर इति धीर ः ।। एकपदीन् द्विपदीन् द्विपदी मेकपदी मेकपदीन् द्विपदीम् । एकपदी

मित्येकं = पदीम् । द्विपदीन् त्रिपदीन् त्रिपदीन् द्विपदीन् द्विपदीन् त्रिपदीम् । द्विपदी मिति द्वि = पदीम् । त्रिपदी श्चतुष्पदी श्चतु : पदीन् त्रिपदीन् त्रिपदी श्चतुष्पदीम् । त्रिपदी मिति त्रि = पदीम् । चतुष्पदी मष्टापदी मष्टापदी श्चतु : पदी श्चतुष्पदी मष्टापदीम् । चतु : पदी मिति चतु : = पदीम् । अष्टापदीं भुवना भुवना ऽष्टापदी मष्टापदीं भुवना । अष्टपदी मित्यष्टा = पदीम् । भुवना ऽन्वनु भुवना भुवना ऽनु । अनु प्रथन्तां प्रथन्ता मन्वनु प्रथन्ताम् । प्रथन्ताॅ स्वाहा स्वाहा प्रथन्तां प्रथन्ताॅ स्वाहा । स्वाहेति स्वाहा ।। मरुतो यस्य यस्य

मरुतो मरुतो यस्य । यस्य हि हि यस्य यस्य हि । हि क्षये क्षये हि हि क्षये । क्षये पाथ पाथ क्षये क्षये पाथ । पाथा दिवो दिव ः पाथ पाथा दिव ः । दिवो विमहसो विमहसो दिवो दिवो विमहस ः । विमहस इति वि = महस ः । स सुगोपातम स्सुगोपातम स्स स सुगोपातम ः । सुगोपातमो जनो जनस्सुगोपातम स्सुगोपातमो जन ः । सुगोपातम इति सु = गोपातम ः । जन इति जन ः ।। मही द्यौ द्यौर्मही मही द्यौ ः । द्यौ ः पृथिवी पृथिवी द्यौ द्यौ ः पृथिवी । पृथिवी च च पृथिवी पृथिवी च । च नो न श्च च न ः । न इम मिमन्नो न

इमम् । इमँ य्यज्ञँ य्यज्ञ मिम मिमँ य्यज्ञम् । यज्ञं मिमिक्षतां मिमिक्षताँ य्यज्ञँ य्यज्ञं मिमिक्षताम् । मिमिक्षता मिति मिमिक्षताम् ।। पिपृतान्नो न : पिपृतां पिपृतान्न : । नो भरीमभि भरीमभि र्नो नो भरीमभि : । भरीमभि रिति भरीम = भि : ।।५।।

आजिघ्र जिघ्रा जिंघ्र । जिघ्र कलशङ् कलशञ् जिघ्र जिघ्र कलशम् । कलशम् महि महि कलशङ् कलशम् महि । मह्या त्वा त्वाऽऽमहि मह्यात्वा । आत्वा । त्वा विशन्तु विशन्तु त्वा त्वा विशन्तु । विशन्त्विन्दव इन्दवो विशन्तु

विशन्त्विन्द्व : । इन्द्व इतीन्द्व : ।। पुन रूर्जोर्जा पुन : पुन रूर्जा । ऊर्जा

निन्यूर्जोर्जा नि । नि वर्तस्व वर्तस्व नि नि वर्तस्व । वर्तस्व सा सा वर्तस्व वर्तस्व

सा । सा नो न स्सा सा न : । न स्सहस्रं९ सहस्रन्नो न स्सहस्रम् । सहस्रन्

धुक्ष्व धुक्ष्व सहस्रं९ सहस्रन् धुक्ष्व । धुक्ष्वोरु धा रोरुधारा धुक्ष्व धुक्ष्वोरु धारा ।

उरुधारा पयस्वती पयस्वत्युरुधा रोरुधारा पयस्वती । उरुधारेत्युरु = धारा ।

पयस्वती पुन : पुन : पयस्वती पयस्वती पुन : । पुन र्मा मा पुन : पुन र्मा ।

मा ऽऽविशता द्विशता दा मा मा ऽऽविशतात् । आविशतात् । विशता द्रयी -

रयि र्विंशता द्विशता द्रयि : । रयि रिर्ति रयि : ।। हव्ये काम्ये काम्ये हव्ये हव्ये काम्ये । काम्य इळ इळे काम्ये काम्य इळे । इळे रन्ते रन्त इळ इळे रन्ते । रन्ते चन्द्रे चन्द्रे रन्ते रन्ते चन्द्रे । चन्द्रे ज्योते ज्योते चन्द्रे चन्द्रे ज्योते । ज्योते ऽदिते ऽदिते ज्योते ज्योते ऽदिते । अदिते सरस्वति सरस्व त्यदिते ऽदिते सरस्वति । सरस्वति महि महि सरस्वति सरस्वति महि । महि विश्रुति विश्रुति महि महि विश्रुति । विश्रुतीति वि = श्रुति ।। एता ते त एतैता ते । ते - अघ्न्ये ऽघ्न्ये ते ते - अघ्न्ये । अघ्न्ये नामानि नामान्यघ्न्ये ऽघ्न्ये नामानि । नामानि देवेषु देवेषु

नामानि नामानि देवेषु । देवेषु मा मा देवेषु देवेषु मा । मा सुकृतꣳ सुकृतम् मा मा सुकृतम् । सुकृतम् ब्रूताद् ब्रूता त्सुकृतꣳ सुकृतम् ब्रूतात् । सुकृत मिति सु = कृतम् । ब्रूतादिति ब्रूतात् ।। इह रती - रति रिहेह रति : । रति रिहेह रती - रति रिह । इह रमध्वꣳ रमध्व मिहेह रमध्वम् । रमध्व मिहेह रमध्वꣳ रमध्व मिह । इह धृति र्धृति रिहेह धृति : । धृति रिहेह धृति र्धृति रिह । इह स्वधृति स्स्वधृति रिहेह स्वधृति : । स्वधृति स्स्वाहा स्वाहा स्वधृति स्स्वधृति स्स्वाहा । स्वधृति रिति स्व = धृति : । स्वाहेति स्वाहा ।। उपसृजन् धरुणन् धरुणं

मुपसृजन्नुपसृजन् धरुणम् । उपसृजन्नित्युप = सृजन् । धरुणम् मात्रे मात्रे धरुणन् धरुणम् मात्रे । मात्रे धरुणो धरुणो मात्रे मात्रे धरुण ः । धरुणो मातरम् मातरन् धरुणो धरुणो मातरम् । मातरन् धयन् धयन् मातरम् मातरन् धयन् । धयन्नायो रायो धयन् धयन्राय ः । रायस्पोषं पोष९ रायो रायस्पोषम् । पोषं मस्मा स्वस्मासु पोषं पोषं मस्मासु । अस्मासु दीधरद् दीधर दस्मा स्वस्मासु दीधरत् । धीधर त्स्वाहा स्वाहा दीधर द्दीधर त्स्वाहा । स्वाहेति स्वाहा ।। अगन्म ज्योति र्ज्योति रगन्मा गन्म ज्योतिं ः । ज्योतिं रमृता - अमृता ज्योति र्ज्योतिं रमृता ः।

अमृता - अभूमा भूमा मृता - अमृता- अभूम । अभूम दिवन् दिवं मभूमा भूम
दिवम् । दिवम् पृथिव्या ः पृथिव्या दिवन् दिवम् पृथिव्या ः । पृथिव्या -
अध्यधि पृथिव्या ः पृथिव्या - अधि । अध्यारुहामा रुहामा ध्यध्या रुहाम ।
आरुहाम । अरुहामेत्य रुहाम ।। अविदाम देवान् देवा नविदामा विदाम देवान् ।
देवान्त्स्व स्स्व र्देवान् देवा न्त्स्व ः । स्व र्ज्योति र्ज्योति स्स्व स्स्व र्ज्योति ः ।
ज्योति रिति ज्योति ः ।। युव न्त न्तँ य्युवँ य्युव न्तम् । त मिन्द्रा पर्वतेन्द्रा
पर्वता तन्त मिन्द्रा पर्वता । इन्द्रापर्वता पुरोयुधा पुरोयुधेन्द्रा पर्वतेन्द्रा पर्वता

पुरोयुधा । पुरोयुधा यो य ः पुरोयुधा पुरोयुधा य ः । पुरोयुधेति पुर ः - युधा।
यो नो नो यो यो न ः । न ः पृतन्यात् पृतन्या न्नो न ः पृतन्यात् । पृतन्या
दपाप पृतन्यात् पृतन्या दप । अप तन्त न्तन्त मपाप तन्तम् । तन्त मिदि त्तन्त
न्तन्त मित् । तन्त मिति तं - तम् । इद्धतं॰ हत मिदिद्धतम् । हतँ वज्रेण
वज्रेण हतं॰ हतँ वज्रेण । वज्रेण तन्त न्तन्तं वज्रेण वज्रेण तन्तम् । तन्त मिदि
त्तन्त न्तन्त मित् । तन्त मिति तं - तम् । इद्धतं॰ हत मिदिद्धतम् । हतमिति
हतम् ।। दूरे चत्ताय चत्ताय दूरे दूरे चत्ताय । चत्ताय च्छन्त्स च्छन्त्स श्चत्ताय

चत्तार्य च्छन्त्सत् । छन्त्सद् गर्हनङ् गर्हनञ् छन्त्स च्छन्त्सद् गर्हनम् । गर्हनँ य्यद्यद् गर्हनङ् गर्हनँ यत् । यदिनक्ष दिनक्ष द्यद्य दिनक्षत् । इनक्ष दस्माक मस्माक मिनक्ष दिनक्ष दस्माकम् । अस्माकाँ शत्रू ञ्छत्रू नस्माक मस्माकाँ शत्रून् । शत्रून् परि परि शत्रू ञ्छत्रून् परि । परि शूर शूर परि परि शूर । शूर विश्वतो विश्वत श्शूर शूर विश्वत : । विश्वतो दर्मा दर्मा विश्वतो विश्वतो दर्मा । दर्मा दर्शीष्ट दर्शीष्ट दर्मा दर्मा दर्शीष्ट । दर्शीष्ट विश्वतो विश्वतो दर्शीष्ट दर्शीष्ट विश्वत : । विश्वत इति विश्वत : ।।६।।

परमेष्ठ्यभि धीतो ऽभिधीत ः परमेस्थी परमेष्ठ्यभिधीत ः । परमेस्थीति परमे = स्थी । अभिधीत ः प्रजापति ः प्रजापति रभिधीतो ऽभिधीत ः प्रजापति ः । अभिधीत इत्यभि = धीत ः । प्रजापति र्वाचि वाचि प्रजापति ः प्रजापति र्वाचि । प्रजापति रिति प्रजा = पति ः । वाचि व्याहृतायाँ व्याहृतायाँ वाचि वाचि व्याहृतायाम् । व्याहृताया मन्धो ऽन्धो व्याहृतायाँ व्याहृताया मन्ध ः । व्याहृताया मिति वि = आहृतायाम् । अन्धो - अच्छेतो ऽच्छेतो ऽन्धो ऽन्धो -

अच्छेत्त ः । अच्छेत स्सविता संविता ऽच्छेतो ऽच्छेत स्सवीता । अच्छेत इत्यच्छ = इत ः । सविता सन्या॑ सन्या॑ संविता संविता सन्याम् । सन्याँ विश्वकर्मा विश्वकर्मा सन्या॑ सन्याँ विश्वकर्मा । विश्वकर्मा दीक्षायान् दीक्षायाँ विश्वकर्मा विश्वकर्मा दीक्षायाम् । विश्व कर्मेति विश्व = कर्मा । दीक्षायाम् पूषा पूषा दीक्षायान् दीक्षायाम् पूषा । पूषा सोमक्रयण्या॑ सोमक्रयण्यां पूषा पूषा सोमक्रयण्याम् । सोमक्रयण्या मिन्द्र इन्द्र स्सोमक्रयण्या॑ सोमक्रयण्या मिन्द्र ः । सोमक्रयण्या मिति सोम = क्रयण्याम् । इन्द्रश्च चेन्द्र इन्द्रश्च । च मरुतो मरुतश्च

च मरुत॑ः । मरुत॑श्च च मरुतो॑ मरुत॑श्च । च क्रया॑य क्रया॑य च च क्रया॑य । क्रयायो पोत्थि॑त उपोत्थि॑त ः क्रया॑य क्रयायो पोत्थि॑त ः । उपात्थितो ऽसुरो ऽसु॑र उपोत्थि॑त उपोत्थितो ऽसु॑र ः । उपोत्थि॑त इत्युप = उत्थि॑त ः । असु॑र ः पण्यमा॑न ः पण्यमानो ऽसुरो ऽसु॑र ः पण्यमा॑न ः । पण्यमा॑नो मित्रो मित्र ः पण्यमा॑न ः पण्यमा॑नो मित्र ः । मित्र ः क्रीत ः क्रीतो मित्रो मित्र ः क्रीत ः । क्रीतो विष्णु र्विष्णु॑ ः क्रीत ः क्रीतो विष्णु॑ ः । विष्णु॑ श्शिपिविष्ट श्शि॑पिविष्टो विष्णु र्विष्णु॑ श्शिपिविष्ट ः । शिपिविष्ट ऊरा ऊरौ शि॑पिविष्ट श्शि॑पिविष्ट ऊरौ ।

शिपिविष्ट इति शिपि = विष्ट : । ऊरा - आसन्न आसन्न ऊरा ऊरा - आसन्न : । आसन्नो विष्णु र्विष्णु रासन्न आसन्नो विष्णु : । आसन्न इत्या = सन्न : । विष्णु र्नरन्धिषो नरन्धिषो विष्णु र्विष्णु र्नरन्धिष : । नरन्धिष : प्रोह्यमाण : प्रोह्यमानो नरन्धिषो नरन्धिष : प्रोह्यमाण : । प्रोह्यमाण स्सोम स्सोम : प्रोह्यमान : प्रोह्यमाण स्सोम : । प्रोह्यमान इति प्र = उह्यमान : । सोम आगत आगत स्सोम स्सोम आगत : । आगतो वरुणो वरुण आगत आगतो वरुण : । आगत इत्या = गत : । वरुण आसन्द्या मासन्द्याँ वरुणो वरुण

आसन्द्याम् । आसन्द्या मासन्न आसन्न आसन्द्या मासन्द्या मासन्न : । आसन्द्या मित्या = सन्द्याम् । आसन्नो ऽग्नि रग्नि रासन्न आसन्नो ऽग्नि : । आसन्न इत्या = सन्न : । अग्नि राग्नींध्र आग्नींध्रे ऽग्नि रग्नि राग्नींध्रे । आग्नींध्र इन्द्र इन्द्र आग्नींध्र आग्नींध्र इन्द्र : । इन्द्रो हविर्धाने हविर्धान इन्द्र इन्द्रो हविर्धाने । हविर्धाने ऽथर्वा ऽथर्वा हविर्धाने हविर्धाने ऽथर्वा । हविर्धान इति हवि : = धाने । अथर्वो पावह्लियमाण उपावह्लियमाणो ऽथर्वा ऽथर्वो पावह्लियमाण : । उपावह्लियमाणो विश्वे विश्व उपावह्लियमाण उपावह्लियमाणो विश्वे । उपावह्लियमाण इत्युप =

अवह्नियमाण ः । विश्वे देवा देवा विश्वे विश्वे देवा ः । देवा - आँशुष्वꣳशुषु देवा देवा - आँशुषु । आँशुषु न्युप्यमानेषु न्युप्यमाने ष्वꣳशुष्वाँशुषु न्युप्यमानेषु । न्युप्यमानेषु विष्णु र्विष्णु र्न्युयमानेषु न्युप्यमानेषु विष्णु ः । न्युप्यमानेष्विति नि = उप्यमानेषु । विष्णु राप्रीतपा - आप्रीतपा विष्णु र्विष्णु राप्रीतपा ः । आप्रीतपा - आप्याय्यमान आप्याय्यमान आप्रीतपा - आप्रीतपा - आप्याय्यमान ः । आप्रीतपा इत्याप्रीत = पा ः । आप्याय्य मानो यमो यम आप्याय्यमान आप्याय्यमानो यम ः । आप्याय्यमान इत्या = प्याय्यमान ः । यम स्सूयमान

स्सूयमानो यमो यम स्सूयमान : । सूयमानो विष्णु र्विष्णु स्सूयमान स्सूयमानो विष्णु : । विष्णु स्संभ्रियमाण स्संभ्रियमाणो विष्णु र्विष्णु स्संभ्रियमाण : । संभ्रियमाणो वायु र्वायु स्सम् भ्रियमाण स्सं भ्रियमाणो वायु : । संभ्रियमाण इति सं = भ्रियमाण : । वायु : पूयमान : पूयमानो वायु र्वायु : पूयमान : । पूयमान श्शुक्र श्शुक्र : पूयमान : पूयमान श्शुक्र : । शुक्र : पूत : पूत श्शुक्र श्शुक्र : पूत : । पूत श्शुक्र श्शुक्र : पूत : पूत श्शुक्र : । शुक्र : क्षीरश्री : क्षीरश्री श्शुक्र श्शुक्र : क्षीरश्री : । क्षीरश्री र्मन्थी मन्थी क्षीरश्री : क्षीरश्री

र्मन्थी । क्षीरश्री रितिक्षीर = श्री ः । मन्थी सक्तुश्री स्सक्तुश्री र्मन्थी मन्थी सक्तुश्री ः । सक्तुश्री र्विश्वे विश्वे सक्तुश्री स्सक्तुश्री र्विश्वे । सक्तुश्री रिति सक्तु = श्री ः । विश्वे देवा देवा विश्वे विश्वे देवा ः । देवा श्चमसेषु चमसेषु देवा देवा श्चमसेषु । चमसेषून्नीत उन्नीत श्चमसेषु चमसेषून्नीत ः । उन्नीतो ऽसुर सुरु न्नीत उन्नीतो ऽसु ः । उन्नीत इत्युत् = नीत ः । असु र्होमाय होमाया ऽसुरसु र्होमाय । होमायोद्यत उद्यतो होमाय होमायो द्यत ः । उद्यतो रुद्रो रुद्र उद्यत उद्यतो रुद्र ः । उद्यत इत्यत् = यत ः । रुद्रो हूयमानो हूयमानो रुद्रो रुद्रो

हूयमान : । हूयमानो वातो वातो हूयमानो हूयमानो वात : । वातो ऽभ्यावृत्तो ऽभ्यावृत्तो वातो वातो ऽभ्यावृत्त : । अभ्यावृत्तो नृचक्षा नृचक्षा - अभ्यावृत्तो ऽभ्यावृत्तो नृचक्षा : । अभ्यावृत्त इत्यभि = आवृत्त : । नृचक्षा : प्रतिख्यात : प्रतिख्यातो नृचक्षा नृचक्षा : प्रतिख्यात : । नृचक्षा इति नृ = चक्षा : । प्रतिख्यातो भक्षो भक्ष : प्रतिख्यात : प्रतिख्यातो भक्ष : । प्रतिख्यात इति प्रति = ख्यात : । भक्ष : पीत : पीतो भक्षो भक्ष : पीत : । पीत : पितर : पितर : पीत : पीत : पितर : । पितरो नाराशँसा नाराशꣳसा :

पितर : पितरो नाराशाँसा : । नाराशाँसा स्साद्यमान स्साद्यमानो नाराशꣳसा

नाराशाँसा स्साद्यमान : । साद्यमान स्सिन्धु स्सिन्धु स्साद्यमान स्साद्यमान

स्सिन्धु : । सिन्धुर वभृथायाव भृथाय सिन्धु स्सिन्धु रवभृथाय । अवभृथायोद्यंत

उद्यंतो ऽवभृथाया वभृथा योद्यंत : । अवभृथायेत्यव = भृथाय । उद्यंत स्समुद्र

स्समुद्र उद्यंत उद्यंत स्समुद्र : । उद्यंत इत्सुत् = यंत : । समुद्रो ऽभ्यवह्नियमाणो

ऽभ्यवह्नियमाण स्समुद्र स्समुद्रो ऽभ्यवह्नियमाण : । अभ्यवह्नियमाण स्सलिल

स्सलिलो ऽभ्यवह्नियमाणो ऽभ्यवह्नियमाण स्सलिल : । अभ्यवह्नियमाण इत्यभि

= अवह्रियमाण : । सलिल : प्रप्लुत : प्रप्लुत स्सलिल स्सलिल : प्रप्लुत : । प्रप्लुत इति प्र = प्लुत : ।। ययो रोजसौजसा ययो र्ययो रोजसा । ओजसा स्कभिता स्कभितौजसौजसा स्कभिता । स्कभिता रजाꣳसि रजाꣳसि स्कभिता स्कभिता रजाꣳसि । रजाꣳसि वीर्येभि र्वीर्येभी रजाꣳसि रजाꣳसि वीर्येभि : । वीर्येभि र्वीरतमा वीरतमा वीर्येभि र्वीर्येभि वीरतमा । वीरतमा शविष्ठा शविष्ठा वीरतमा वीरतमा शविष्ठा । वीरत मेति वीर = तमा । शविष्ठेति शविष्ठा ।। या पत्येते पत्येते या या पत्येते । पत्येते - अप्रतिता ऽप्रतीता पत्येते पत्येते -

अप्रतीता । पत्येते इति पत्येते । अप्रतीता सहोभि स्सहोभि रप्रतीता ऽप्रतीता सहोभि ः । अप्रतीतेत्यप्रति = इता । सहोभि र्विष्णू विष्णू सहोभि स्सहोभि र्विष्णू । सहोभि रिति सह ः = भि ः । विष्णू - अगन्नगन् विष्णू विष्णू - अगन् । विष्णू इति विष्णू । अगन्वरुणा वरुणा ऽगन्नगन् वरुणा । वरुणा पूर्वहूतौ पूर्वहूतौ वरुणा वरुणा पूर्वहूतौ । पूर्वहूता इति पूर्व = हूतौ ॥ देवान् दिवन् दिवन् देवान् देवान् दिवम् । दिव मगन्नगन् दिवन् दिव मगन् । अगन्यज्ञो यज्ञो ऽगन्नगन् यज्ञ ः । यज्ञ स्तत स्ततो यज्ञो यज्ञ स्तत ः । ततो मा मा तत स्ततो

मा । मा द्रविंणन् द्रविंणं मा मा द्रविंणम् । द्रविंण मष्ट्वष्टु द्रविंणन् द्रविंण मष्टु ।
अष्टु मनुष्यांन् मनुष्यां नष्ट्वष्टु मनुष्यांन् । मनुष्यां नन्तरिंक्ष मन्तरिंक्षं मनुष्यांन्
मनुष्यां नन्तरिंक्षम् । अन्तरिंक्षं पितॄन् पितॄ नन्तरिंक्ष मन्तरिंक्षं पितॄन् । पितॄन्
पृथिवीं पृथिवीं पितॄन् पितॄन् पृथिवीम् । पृथिवीँ य्यँ य्यं पृथिवीं पृथिवीँ य्यम् ।
यङ् कङ् कँ य्यँ य्यङ् कम् । क श्चं च कङ् क श्चं । च लोकँ ल्लोक श्चं च
लोकम् । लोकमग न्नगँ ल्लोकँ ल्लोक मगंन् । अगंन् यज्ञो यज्ञोऽगन्न गंन् यज्ञ ः ।

यज्ञ स्तत स्ततो यज्ञो यज्ञ स्तत : । ततो मे मे तत स्ततो मे । मे भद्रं भद्रं मे मे भद्रम् । भद्र मभू दभूद् भद्रं भद्र मभूत् । अभूदित्य भूत् ।।७।।

इति नवमोऽध्याय :

अथ दशमोऽध्याय :

ॐ देव सवित स्सवित र्देव देव सवित : । सवित : प्र प्र सवित स्सवित : प्र । सवित रिति सवित : । प्र सुव सुव प्र प्र सुव । सुव यज्ञँ य्यज्ञ९ सुव सुव यज्ञम् । यज्ञं प्र प्र यज्ञँ य्यज्ञं प्र । प्र सुव सुव प्र प्र सुव । सुवेम मिम९ सुव सुवेमम् । इमं भगाय भगा येम मिमं भगाय । भगायेति भगाय ।। दिव्यो गन्धर्वो गन्धर्वो दिव्यो दिव्यो गन्धर्व : । गन्धर्व : केतपा : केतपा गन्धर्वो गन्धर्व : केतपा : । केतपा : केतङ् केतङ् केतपा : केतपा : केतम् । केतपा

इति केत = पा ः । केतन् नो न ः केतङ् केतन्न ः । न ः पुनातु पुनातु नो न ः पुनातु । पुनातु वाचो वाच ः पुनातु पुनातु वाच ः । वाचस्पति ः पति र्वाचो वाचस्पति ः । पति र्नो न ः पति ः पतिर्न ः । नो - अद्याद्य नो नो - अद्य । अद्य वाजँ वाज मद्याद्य वाजम् । वाजꣳ स्वदतु स्वदतु वाजँ वाजꣳ स्वदतु । स्वदत्विति स्वदतु ।। ध्रुवसद न्त्वा त्वा ध्रुवसदन् ध्रुवसद न्त्वा । ध्रुवसद मिति ध्रुव = सदम् । त्वा नृषदन् नृसद न्त्वा त्वा नृषदम् । नृषदम् मनस्सदम् मनस्सदन् नृसदन् नृषदम् मनस्सदम् । नृसद मिति नृ = सदम् । मनस्सद

मुपयामगृंहीत उपयामगृंहीतो मनस्सदंम् मनस्सदं मुपयामगृंहीत : । मनस्सद मिति मन : = सदंम् । उपयामगृंहीतो ऽस्यस्युपयामगृंहीत उपयाम गृंहीतोऽसि। उपयामगृंहीत इत्युंपयाम = गृंहीत : । असीन्द्रायेन्द्रां यास्य सीन्द्रांय । इन्द्राय त्वा त्वेन्द्रायेन्द्रांय त्वा । त्वा जुष्टञ् जुष्ट न्त्वा त्वा जुष्टंम् । जुष्टङ् गृण्हामि गृण्हामि जुष्टञ् जुष्टंङ् गृण्हामि । गृण्हाम्येष एष गृंण्हामि गृण्हाम्येष : । एष तें त एष एष तें । ते योनि र्योनिं स्ते ते योनिं : । योनि रिन्द्रायेन्द्रांय योनि र्योनि रिन्द्रांय । इन्द्राय त्वा त्वेन्द्रायेन्द्रांय त्वा । त्वा जुष्टतमञ् जुष्टतम न्त्वा त्वा

जुष्टतमम् । जुष्टतम मप्सुषद मप्सुसद ञ्जुष्टतमञ् जुष्टतम मप्सुषदम् । जुष्टतम
मिति जुष्ट = तमम् । अप्सुषद न्त्वा त्वा ऽप्सुसद मप्सुषद न्त्वा । अप्सुसद
मित्यप्सु = सदम् । त्वा घृतसदङ् घृतसद न्त्वा त्वा घृतसदम् । घृतसदँ व्योमसदँ
व्योमसदङ् घृतसदङ् घृतसदँ व्योमसदम् । घृतसद मिति घृत = सदम् ।
व्योमसदम् पृथिविसदम् पृथिविसदँ व्योमसदँ व्योमसदम् पृथिविसदम् ।
व्योमसदमिति व्योम = सदम् । पृथिविसद मन्तरिक्षसद मन्तरिक्षसदम्
पृथिविसदम् पृथिविसद मन्तरिक्षसदम् । पृथिविसदमिति पृथिवि = सदम् ।

अन्तरिक्षसदंन् दिविसदंन् दिविसदं मन्तरिक्षसदं मन्तरिक्षसदंन् दिविसदंम् । अन्तरिक्षसद मित्यंन्तरिक्ष = सदंम् । दिविसदंन् देवसदंन् देवंसदंन् दिविसदंन् दिविसदंन् देवसदंम् । दिविसद मितिं दिवि = सदंम् । देवसदंन् नाकसदंन् नाकसदंन् देवसदंन् देवसदंन् नाकसदंम् । देवसद मितिं देव = सदंम् । नाकसद मितिं नाक = सदंम् ।। अपा९ रस९ रसं मपा मपा९ रसंम् । रस मुद्वंयस मुद्वंयस९ रस९ रस मुद्वंयसम् । उद्वंयसाँ सूर्ये सूर्य उद्वंयस मुद्वंयसाँ सूर्ये । उद्वंयस मित्युत् = वंयसम् । सूर्ये सन्त९ सन्त९ सूर्ये सूर्ये सन्तंम् । सन्ताँ समाहिंत९

समाहितꣳ सन्तꣳ सन्ताँ समाहितम् । समाहित मिति सं = आहितम् ।। अपाꣳ रसस्य रसस्यापा मपाꣳ रसस्य । रसस्य यो यो रसस्य रसस्य य : । यो रसो रसो यो यो रस : । रस स्तन्तꣳ रसो रसस्तम् । तँ वो वस्त न्तँ व : । वो गृण्हामि गृण्हामि वो वो गृण्हामि । गृण्हाम्युत्तम मुत्तमङ् गृण्हामि गृण्हाम्युत्तमम्। उत्तममित्युत् = तमम् ।। ग्रहा - ऊर्जाहुतय ऊर्जाहुतयो ग्रहा ग्रहा ऊर्जाहुतय :। ऊर्जाहुतयो व्यन्तो व्यन्त ऊर्जाहुतय ऊर्जाहुतयो व्यन्त : । ऊर्जाहुतय इत्यूर्ज = आहुतय : । व्यन्तो विप्राय विप्राय व्यन्तो व्यन्तो विप्राय । विप्राय मतिं मतिँ

विप्राय विप्राय मतिम् । मति मिति मतिम् ।। तेषाँ विशिप्रियाणाँ विशिप्रियाणा न्तेषा न्तेषाँ विशिप्रियाणाम् । विशिप्रियाणाँ वो वो विशीप्रियाणाँ विशिप्रियाणाँ द ः । विशिप्रियाणा मिति वि = शिप्रियाणाम् । वोऽह महँ वो वोऽहम् । अह मिष मिष मह मह मिषम् । इष मूर्ज मूर्ज मिष मिष मूर्जम् । ऊर्जाँ स९ स मूर्ज मूर्जाँ सम् । स मग्रभ मग्रभ९ स९ समग्रभम् । अग्रभमित्यग्रभम् ।। संपृच स्स्थ स्थ संपृच स्संपृच स्स्थ । संपृच इति सं = पृच ः । स्थ स९ स९ स्थ स्थ सम् । सं मा मा स९ सं मा । मा भद्रेण भद्रेण मा मा भद्रेण । भद्रेण पृङ्क्त

पृङ्क्त भद्रेण भद्रेण पृङ्क्त । पृङ्क्त विपृचो विपृच : पृङ्क्त पृङ्क्त विपृच : । विपृच स्स्थ स्थ विपृचो विपृच स्स्थ । विपृच इति वि = पृच : । स्थ वि वि स्थ स्थ वि । वि मा मा वि वि मा । मा पापेन पापेन मा मा पापेन । पापेन पृङ्क्त पृङ्क्त पापेन पापेन पृङ्क्त । पृङ्क्तेति पृङ्क्त ।।१।।

इन्द्रस्य वज्रो वज्र इन्द्रस्येन्द्रस्य वज्र : । वज्रो ऽस्यसि वज्रो वज्रो ऽसि । असि वाजसा वाजसा - अस्यसि वाजसा : । वाजसा स्त्वया त्वया वाजसा वाजसा

स्त्वया । वाजसा इति वाज - सा : । त्वया ऽय मय न्त्वया त्वया ऽयम् । अयँ वाजँ वाज मय मयँ वाजम् । वाजाँ सेत्सेद् वाजँ वाजाँ सेत् । सेदिति सेत् ।। वाजस्य नु नु वाजस्य वाजस्य नु । नु प्रसवे प्रसवे नु नु प्रसवे । प्रसवे मातरम् मातरम् प्रसवे प्रसवे मातरम् । प्रसव इति प्र - सवे । मातरम् महीं महीं मातरम् मातरम् महीम् । मही मदिति मदितिं महीं मही मदितिम् । अदितिन् नाम नामादिति मदितिन् नाम । नाम वचसा वचसा नाम नाम वचसा । वचसा करामहे करामहे वचसा वचसा करामहे । करामह इति

करामहे ।। यस्यां मिद मिदँ य्यस्याँ य्यस्यां मिदम् । इदँ विश्वँ विश्वं मिद मिदँ विश्वम् । विश्वं भुवनं भुवनँ विश्वँ विश्वं भुवनम् । भुवन माविवेशा विवेश भुवनं भुवन माविवेश । आविवेश तस्या न्तस्यां माविवेशा विवेश तस्याम् । आविवेशे त्यां = विवेश । तस्यांन्नो न स्तस्या न्तस्यांन्न ः । नो देवो देवो नों नो देव ः । देव स्संविता संविता देवो देव स्संविता । सविता धर्म धर्मं सविता संविता धर्मं । धर्म साविषक् साविषग्धर्म धर्मं साविषक् । साविषगिति साविषक् ।। देवीं राप आपो देवी देंवीं राप ः । आपो - अपा मपा माप आपो - अपाम् । अपा न्नपा

न्नपा दपा मपा न्नपात् । नपाद्यो यो नपा न्नपा द्य ः । यो वो वो यो यो व ः ।
व ऊर्मि रूर्मि र्वो व ऊर्मि ः । ऊर्मि ः प्रतूर्ति ः प्रतूर्ति रूर्मि रूर्मि ः प्रतूर्ति ः ।
प्रतूर्ति रिति प्र = तूर्ति ः ।। ककुन्मान् वाजसा वाजसा ः ककुन्मान् ककुन्मान्
वाजसा ः । ककुन्मानिति ककुत् = मान् । वाजसा स्तेन तेन वाजसा वाजसा
स्तेन । वाजसा इति वाज = सा ः । तेनाय मय न्तेन तेनायम् । अयँ वाजँ वाज
मय मयँ वाजम् । वाजाँ सेत्सेद् वाजँ वाजाँ सेत् । सेदिति सेत् ।। अप्स्वन्त रन्त
रप्स्वप्स्वन्त ः । अप्स्वित्यप् = सु । अन्त रमृत ममृत मन्त रन्त रमृतम् । अमृत

मप्स्वप्स्वमृतं ममृतं मप्सु । अप्सु भेषजं भेषज मप्स्वप्सु भेषजम् । अप्स्वित्यप् = सु । भेषज मपा मपां भेषजं भेषज मपाम् । अपा मुतोतापा मपा मुत । उत प्रशस्तिभि ः प्रशस्तिभि रुतोत प्रशस्तिभि ः । प्रशास्तिभि रिति प्रशस्ति = भि ः ।। अश्वा भवंत भवताश्वा - अश्वा भवंत । भवंत वाजिनो वाजिनो भवंत भवंत वाजिन ः । वाजिन इति वाजिन ः ।। वातो वा वा वातो वातो वा । वा वो वो वा वा व ः । वो मनो मनो वो वो मन ः । मनो वा वा मनो मनो वा । वा गन्धर्वा गन्धर्वा वा वा गन्धर्वा ः । गन्धर्वा स्सप्तविंशति स्सप्तविंशति

गन्धर्वा गन्धर्वा स्ससप्तविंशति ः । सप्तविंशति रिति सप्त = विंशति ः ।। ते - अग्रे ऽग्रे ते ते - अग्रे । अग्रेऽश्व मश्व मग्रे ऽग्रे ऽश्वम् । अश्व मयुञ्ज न्नयुञ्ज न्नश्व मश्व मयुञ्जन् । अयुञ्ज९ स्ते ते ऽयुञ्ज न्नयुञ्ज९ स्ते । ते - अस्मिन्नस्मि९ स्ते ते - अस्मिन् । अस्मिञ्जव ञ्जव मस्मि न्नस्मि ञ्जवम् । जवमा दधु रदधु रा जव ञ्जवमा दधु ः । आदधु ः । अदधु रित्यदधु ः ।। वातराँहा भव भव 'वातर९हा वातराँहा भव । वातराँहा इति वात = राँहा ः । भव वाजिन्वाजिन् भव भव वाजिन् । वाजिन् युज्यमानो युज्यमानो वाजिन्वाजिन् युज्यमान ः ।

युज्यमान इन्द्रस्येवेन्द्रस्येव युज्यमानो युज्यमान इन्द्रस्येव । इन्द्रस्येव दक्षिणो दक्षिण इन्द्रस्ये वेन्द्रस्येव दक्षिणं ः । इन्द्रस्येवेतीन्द्रस्य - इव । दक्षिणाश् श्रिया श्रिया दक्षिणो दक्षिणश् श्रिया । श्रियैध्येधि श्रिया श्रियैधि । एधीत्येधि ।। युञ्जन्तु त्वा त्वा युञ्जन्तु यञ्जन्तु त्वा । त्वा मरुतो मरुत स्त्वा त्वा मरुत ः । मरुतो विश्ववेदसो विश्ववेदसो मरुतो मरुतो विश्ववेदस ः । विश्ववेदस आ ते त आ विश्ववेदसो विश्ववेदस आते । विश्ववेदस इति विश्व - वेदस ः । आते । ते त्वाष्टा त्वष्टा ते ते त्वष्टा । त्वष्टा पत्सु पत्सु त्वष्टा त्वष्टा पत्सु । पत्सु जवञ्

जवं पत्सु पत्सु जवम् । पत्स्विति पत् = सु । जवन् दधातु दधातु जवञ् जवन् दधातु । दधात्विति दधातु ।। जवो यो यो जवो जवो य : । यस्ते ते यो यस्ते । ते वाजिन्वाजिꣳ स्ते ते वाजिन् । वाजिन्निहितो निहितो वाजिन्वाजि न्निहित : । निहितो गुहा गुहा निहितो निहितो गुहा । निहित इति नि = हित : । गुहा यो यो गुहा गुहा य : । यश्श्येने श्येने यो यश्श्येने । श्येने परीत : परीतश् श्येने श्येने परीत : । परीतो - अचर दचरत् परीत : परीतो - अचरत् । परीत इति परि = इत : । अचरञ्च चाचर दचरञ्च । च वाते वाते च

च वाते । वात इति वाते ।। तेन नो न स्तेन तेन न ः । नो वाजिन् वाजि न्नो नो वाजिन् । वाजिन् बलवान् बलवान् वाजिन्वाजिन् बलवान् । बलवान् बलेन बलेन बलवान् बलवान् बलेन । बलवा निति बल = वान् । बलेन वाजजिद् वाजजिद् बलेन बलेन वाजजित् । वाजजिच्च च वाजजिद् वाजजिच्च । वाजजिदिति वाज = जित् । चैध्येधिच्च चैधि । एधि समने समन एध्येधि समने । समने च च समने समने च । च पारयिष्णु ः पारयिष्णु श्च च पारयिष्णु ः । पारयिष्णु रिति पारयिष्णु ः ।। वाजिनो वाजजितो वजजितो

वाजिनो वाजिनो वाजजित ः । वाजजितो वाजँ वाजँ वाजजितो वाजजितो वाजम् । वाजजित इति वाज = जित ः । वाजाँ सरिष्यन्त स्सरिष्यन्तो वाजँ वाजाँ सरिष्यन्त ः । सरिष्यन्तो बृहस्पते बृहस्पते स्सरिष्यन्त स्सरिष्यन्तो बृहस्पते ः । बृहस्पते र्भागं भागं बृहस्पते र्बृहस्पते र्भागम् । भाग मवाव भागं भाग मव । अव जिघ्रत जिघ्रता वाव जिघ्रत । जिघ्रतेति जिघ्रत ।।२।।

देवस्य वयँ वयन् देवस्य देवस्य वयम् । वयाँ सवितु स्सवितु र्वयँ वयाँ सवितु ः ।
सवितु स्सवे सवे सवितु स्सवितु स्सवे । सवे सत्यसवस स्सवसवस स्सवे सवे
सत्यसवस ः । सत्यसवसो बृहस्पते र्बृहस्पते स्सत्यसवस स्सत्यसवसो बृहस्पते ः।
सत्यसवस इति सत्य = सवस ः । बृहस्पते रुत्तम मुत्तमं बृहस्पते र्बृहस्पते
रुत्तमम् । उत्तमन् नाकन् नाक मुत्तम मुत्तमन् नाकम् । उत्तममित्युत् = तमम् ।
नाकाँ रुहेम रुहेम नाकन् नाकाँ रुहेम । रुहेमेन्द्रस्येन्द्रस्य रुहेम रुहेमे न्द्रस्य ।
इन्द्रस्योत्तम मुत्तम मिन्द्रस्ये न्द्रस्योत्तमम् । उत्तमन् नाकन् नाक मुत्तम मुत्तमन्

नाकम् । उत्तममित्युत् - तमम् । नाकाँ रुहेम रुहेम नाकन् नाकाँ रुहेम ।
रुहेमा रुहामा रुहाम रुहेम रुहेमा रुहाम । अरुहाम बृहस्पते बृहस्पते रुहामा
रुहाम बृहस्पते । बृहस्पते वाजँ वाजं बृहस्पते बृहस्पते वाजम् । वाज ञ्जय जय
वाजँ वाज ञ्जय । जय बृहस्पतये बृहस्पतये जय जय बृहस्पतये । बृहस्पतये
वाचँ वाचं बृहस्पतये बृहस्पतये वाचम् । वाचँ वदत वदत वाचँ वाचँ वदत ।
वदत बृहस्पतिं बृहस्पतिँ वदत वदत बृहस्पतिम् । बृहस्पतिँ वाजँ वाजं बृहस्पतिं
बृहस्पतिँ वाजम् । वाज ञ्जापयत जापयत वाजँ वाज ञ्जापयत । जापयतेन्द्रेन्द्र

जापयत जापयतेन्द्रं । इन्द्र वाजँ वाज मिन्द्रेन्द्र वाजम् । वाज ञ्जय जय वाजँ वाज ञ्जय । जयेन्द्रायेन्द्राय जय जयेन्द्राय । इन्द्राय वाचँ वाच मिन्द्रा येन्द्राय वाचम् । वाचँ वदत वदत वाचँ वाचँ वदत । वदतेन्द्र मिन्द्रँ वदत वदते न्द्रम् । इन्द्रँ वाजँ वाज मिन्द्र मिन्द्रँ वाजम् । वाज ञ्जापयत जापयत वाजँ वाज ञ्जापयत । जापयतैषै षा जापयत जापायतैषा । एषा वो व एषैषा वः । वस्सा सा वो वस्सा । सा सत्या सत्या सा सा सत्या । सत्या सँवाक् सँवाक् सत्या सत्या सँवाक् । सँवा गंभू दभू त्सँवाक् सँवा गंभूत् । सँवागिति सं - वाक् ।

अभूद्यया ययां ऽभूदभू द्ययां । यया बृहस्पतिं बृहस्पतिँ य्यया यया बृहस्पतिम् । बृहस्पतिँ वाजँ वाजं बृहस्पतिं बृहस्पतिँ वाजम् । वाज मजीजपता जीजपत वाजँ वाज मजीजपत । अजीजपता जीजपता जीजपता जीजपता जीजपता जीजपत । अजीजपत बृहस्पतिं बृहस्पति मजीजपता जीजपत बृहस्पतिम् । बृहस्पतिँ वाचँ वाचं बृहस्पतिं बृहस्पतिँ वाचम् । वाचँ वानस्पतयो वनस्पतयो वाचँ वाचँ वनस्पतय ः । वनस्पतयो वि वि वनस्पतयो वनस्पतयो वि । वि मुच्यध्वं मुच्यध्वँ वि वि मुच्यध्वम् । मुच्यध्वन् देवस्य देवस्य मुच्यध्वं मुच्यध्वन् देवस्य ।

देवस्य वयँ वयन् देवस्य देवस्य वयम् । वयाँ सवितु स्सवितु र्वयँ वयाँ सवितु ः ।
सवितु स्सवे सवे सवितु स्सवितु स्सवे । सवे सत्यसवस स्सवसवस स्सवे सवे
सत्यसवस ः । सत्यसवसो बृहस्पते र्बृहस्पते स्सत्यसवस स्सत्यसवसो बृहस्पते ः।
सत्यसवस इति सत्य = सवस ः । बृहस्पते र्वाजजितो वाजजितो बृहस्पते
र्बृहस्पते र्वाजजित ः । वाजजितो वाजँ वाजँ वाजजितो वाजजितो वाजम् ।
वाजजित इति वाज = जित ः । वाज ञ्जेष्म जेष्म वाजँ वाज ञ्जेष्म । जेष्म
वाजिनो वाजिनो जेष्म जेष्म वाजिन ः । वाजिनो वाजँ वाजँ वाजिनो वाजिनो

वाजम् । वाज ञ्जयत जयत वाजँ वाज ञ्जयत । जयताध्वनो ऽध्वनो जयत जयताध्वन : । अध्वन स्कभ्नन्त स्स्कभ्नन्तो ऽध्वनो ऽध्वन स्कभ्नन्त : । स्कभ्नन्तो योजना योजना स्कभ्नन्त स्स्कभ्नन्तो योजना । योजना मिमाना मिमाना योजना योजना मिमाना : । मिमाना : काष्ठाङ् काष्ठां मिमाना मिमाना : काष्ठाम् । काष्ठाङ् गच्छत गच्छत काष्ठाङ् काष्ठाङ् गच्छत । गच्छतेति गच्छत ।। एष स्य स्य एष एष स्य : । स्य वाजी वाजी स्य स्य वाजी । वाजी क्षिपणिङ् क्षिपणिँ वाजी वाजी क्षिपणिम् । क्षिपणिन् तुरण्यति

तुरण्यति क्षिपणिङ् क्षिपणिन् तुरण्यति । तुरण्यति ग्रीवायाङ् ग्रीवायान् तुरण्यति

तुरण्यति ग्रीवायाम् । ग्रीवायाम् बद्धो बद्धो ग्रीवायाङ् ग्रीवायाम् बद्ध : । बद्धो

- अपिकक्षे ऽपिकक्षे बद्धो बद्धो - अपिकक्षे । अपिकक्ष आसन्या सन्यपिकक्षे

ऽपिकक्ष आसनि । अपिकक्ष इत्यपि = कक्षे । आसनीत्यासनि ।। क्रतुन् दधिक्रा

दधिक्रा : क्रतुङ् क्रतुन् दधिक्रा : । दधिक्रा - अन्वनु दधिक्रा दधिक्रा - अनु ।

दधिक्रा इति दधि = क्रा : । अनु सन्तवीत्व त्सन्तवीत्व दन्वनु सन्तवीत्वत् ।

सन्तवीत्वत् पथां पथाꣳ सन्तवीत्व त्सन्तवीत्वत् पथाम् । सन्तवीत्व दिति सं =

तर्वीत्वत् । पथा मङ्काऽ स्यङ्कांऽसि पथां पथा मङ्कांऽसि । अङ्काऽ स्यन्व न्यङ्काऽ स्यङ्काऽ स्यनु । अन्वापनीफण दापनीफण दन्व न्वापनीफणत् । आपनीफण दित्या = पनीफणत् ।। उतस्म स्मो तो तस्म । स्मा स्यास्य स्म स्मास्य । अस्य द्रवतो द्रवतो ऽस्यास्य द्रवत : । द्रवत स्तुरण्यत स्तुरण्यतो द्रवतो द्रवत स्तुरण्यत : । तुरण्यत : पर्णम् पर्णन् तुरण्यत स्तुरण्यत : पर्णम् । पर्णन् न न पर्णम् पर्ण न्न । न वे वें र्न न वे : । वे रन्वनु वे वें रनु । अनु वाति वात्यन्वनु वाति । वाति प्रगर्धिन : प्रगर्धिनो वाति वाति प्रगर्धिन : । प्रगर्धिन

इति प्र - गर्धिन : ।। श्येनस्येव ध्रजतो ध्रजतश् श्येनस्येवश् श्येनस्येव ध्रजत :।
श्येनस्येवेति श्येनस्य - इव । ध्रजतो - अङ्कस मङ्कसन् ध्रजतो ध्रजतो -
अङ्कसम् । अङ्कसं परि पर्यङ्कस मङ्कसं परि । परि दधिक्राव्णो दधिक्राव्ण :
परि परि दधिक्राव्ण : । दधिक्राव्ण स्सह सह दधिक्राव्णो दधिक्राव्ण स्सह ।
दधिक्राव्ण इति दधि - क्राव्ण : । सहोर्जोर्जा सह सहोर्जा । ऊर्जा तरित्रत
स्तरित्रत ऊर्जोर्जा तरित्रत : । तरित्रत इति तरित्रत : ।।शन्नो न श्श९ शन्न : ।
नो भवन्तु भवन्तु नो नो भवन्तु । भवन्तु वाजिनो वाजिनो भवन्तु भवन्तु

वाजिन ः । वाजिनो हवेषु हवेषु वाजिनो वाजिनो हवेषु । हवेषु देवताता
देवताता हवेषु हवेषु देवताता । देवताता मितद्रवो मितद्रवो देवताता देवताता
मितद्रव ः । देवतातेति देव = ताता । मितद्रव स्स्वर्का स्स्वर्का मितद्रवो मितद्रव
स्स्वर्का ः । मितद्रव इति मित = द्रव ः । स्वर्का इति सु = अर्का ः ।।
जम्भयन्तो ऽहि महि ञ्जम्भयन्तो जम्भयन्तो ऽहिम् । अहिँ वृकँ वृक महि महिँ
वृकम् । वृकाँ रक्षाꣳसि रक्षाꣳसि वृकँ वृकाँ रक्षाꣳसि । रक्षाꣳसि सनेमि सनेमि
रक्षाꣳसि रक्षाꣳसि सनेमि । सनेम्यस्म दस्म त्सनेमि सनेम्यस्मत् । अस्मद्युयवन्

युयव न्नस्म दस्मद्यु यवन् । युयवन्नमीवा - अमीवा युयवन् युयव न्नमीवा ः ।
अमीवा इत्यमीवा ः ।। ते नो नस्ते ते न ः । नो - अर्वन्तो ऽर्वन्तो नो नो -
अर्वन्त ः । अर्वन्तो हवनश्रुतो हवनश्रुतो ऽर्वन्तो ऽर्वन्तो हवनश्रुत ः । हवनश्रुतो
हव९ हव९ हवनश्रुतो हवनश्रुतो हवम् । हवनश्रुत इति हवन = श्रुत ः । हवँ
विश्वे विश्वे हव९ हवँ विश्वे । विश्वे शृण्वन्तु शृण्वन्तु विश्वे विश्वे शृण्वन्तु ।
शृण्वन्तु वाजिनो वाजिन श्शृण्वन्तु शृण्वन्तु वाजिन ः । वाजिनो मितद्रवो
मितद्रवो वाजिनो वाजिनो मितद्रव ः । मितद्रव इति मित = द्रव ः ।। सहस्रसा

मेधसाता इव मेधसाता इव सहस्रसा स्सहस्रसा मेधसाता इव । सहस्रसा इति सहस्र = सा ः । मेधसाता इव त्मना त्मना मेधसाता इव मेधसाता इव त्मना । मेधसाता इवेति मेधसातौ = इव । त्मना महो मह स्त्मना त्मना मह ः । महो ये ये महो महो ये । ये धनन् धनँ य्ये ये धनम् । धनाँ समिथेषु समिथेषु धनन् धनाँ समिथेषु । समिथेषु जभ्रिरे जभ्रिरे समिथेषु समिथेषु जभ्रिरे । समिथेष्विति सं = इथेषु । जभ्रिर इति जभ्रिरे ।। वाजेवाजे ऽवता वत वाजेवाजे वाजेवाजे ऽवत । वाजेवाज इति वाजे = वाजे । अवत वाजिनो वाजिनो ऽवता वत

वाजिन : । वाजिनो नो नो वाजिनो वाजिनो न : । नो धनेषु धनेषु नो नो

धनेषु । धनेषु विप्रा विप्रा धनेषु धनेषु विप्रा : । विप्रा - अमृता - अमृता

विप्रा विप्रा - अमृता : । अमृता ऋतज्ञा ऋतज्ञा - अमृता - अमृता

ऋतज्ञा : । ऋतज्ञा इत्यृत = ज्ञा : ।। अस्य मध्वो मध्वो ऽस्यास्य मध्व : ।

मध्व : पिबत पिबत मध्वो मध्व : पिबत । पिबत मादयध्वं मादयध्वं पिबत

पिबत मादयध्वम् । मादयध्वन् तृप्ता स्तृप्ता मादयध्वं मादयध्वन् तृप्ता : । तृप्ता

यात यात तृप्ता स्तृप्ता यात । यात पथिभि : पथिभि र्यात यात पथिभि : ।

पथिभिं र्देवयानैं र्देवयानैं : पथिभिं : पथिभिं र्देवयानैं : । पथिभि रितिं पथि = भिं : । देवयानै रितिं देव = यानैं : ।। आमा मामा । मा वाजस्य वाजस्य मा मा वाजस्य । वाजस्य प्रसव : प्रसवो वाजस्य वाजस्य प्रसव : । प्रसवो जगम्या ज्जगम्यात् प्रसव : प्रसवो जगम्यात् । प्रसव इतिं प्र = सव : । जगम्या देमे इमे आ जगम्या ज्जगम्या देमे । एमे ।। इमे द्यावापृथिवी द्यावापृथिवी - इमे - इमे द्यावापृथिवी । इमे इतीमे । द्यावापृथिवी विश्वरूपे विश्वरूपे द्यावापृथिवी द्यावापृथिवी विश्वरूपे । द्यावापृथिवी इति द्यावापृथिवी । विश्वरूपे इतिं विश्व =

रूपे ॥ आमा मामा । मा गन्तङ् गन्तं मा मा गन्तम् । गन्तं पितरा पितरा गन्तङ् गन्तं पितरा । पितरा मातरा मातरा पितरा पितरा मातरा । मातरा युवँ य्युवं मातरा मातरा युवम् । युव मा मा मा युवँ य्युव मामा । आमा । मा सोम स्सोमो मा मा सोम : । सोमो - अमृतत्वायामृतत्वाय सोम स्सोमो - अमृतत्वाय । अमृतत्वाय गम्याद् गम्या दमृतत्वायामृतत्वाय गम्यात् । अमृतत्वा येत्यमृत = त्वाय । गम्यादिति गम्यात् ॥ वाजिनो वाजजितो वाजजितो वाजिनो वाजिनो वाजजित : । वाजजितो वाजँ वाजँ वाजजितो वाजजितो

वाजम् । वाजजित इति वाज = जित ः । वाजाँ ससृवाꣳसं स्ससृवाꣳसो वाजँ वाजाँ ससृवाꣳसं ः । ससृवाꣳसो बृहस्पते बृहस्पते स्ससृवाꣳसं स्ससृवाꣳसो बृहस्पते ः । ससृवाꣳस इति ससृ = वाꣳसं ः । बृहस्पते भागं भागं बृहस्पते बृहस्पते भागम् । भाग मवाव भागं भाग मव । अव जिघ्रत जिघ्रता वाव जिघ्रात । जिघ्रत निमृजाना निमृजाना जिघ्रत जिघ्रत निमृजाना ः । निमृजाना इति नि = मृजाना ः ।।३।।

आपये स्वाहा स्वाहा ऽऽपयं आपये स्वाहा । स्वाहा स्वापये स्वापये स्वाहा स्वाहा स्वापये । स्वापये ऽपिजाया पिजाय स्वापये स्वापये ऽपिजाय । स्वापय इति सु = आपये । अपिजाय क्रतवे क्रतवे ऽपिजाया पिजाय क्रतवे । अपिजायेत्यपि = जाय । क्रतवे वसवे वसवे क्रतवे क्रतवे वसवे । वसवे ऽहर्पतये ऽह : पतये वसवे वसवे ऽहर्पतये । अहर्पतये ऽह्ने ऽह्ने ऽह : पतये ऽहर्पतये ऽन्हे । अह : पतय इत्यह : = पतये । अन्हे मुग्धाय मुग्धायान्हे ऽन्हे मुग्धाय । मुग्धाय मुग्धाय मुग्धाय मुग्धाय मुग्धाय मुग्धाय । मुग्धाय वैनाँशिनाय

वैनॅशिनाय मुग्धाय मुग्धाय वैनाँशिनाय । वैनाँशिनाय विनाँशिने विनॅशिने वैनॅशिनाय वैनाँशिनाय विनाँशिने । विनाँशिन आन्त्यायनायान्त्यायनाय विनॅ शिने विनाँ शिन आन्त्यायनाय । विनाँशिन इति वि = नाँशिने । आन्त्यायनाया न्त्यायान्त्या यान्त्या यनायान्त्या यनाया न्त्याय । आन्त्यायना येत्यान्त्य - आयनाय । अन्त्याय भौवनाय भौवना यान्त्या यान्त्याय भौवनाय । भौवनाय भुवनस्य भुवनस्य भौवनाय भौवनाय भुवनस्य । भुवनस्य पतये पतये भुवनस्य भुवनस्य पतये । पतये ऽधिपतये ऽधिपतये पतये पतये ऽधिपतये । अधिपतय

आयु रायु रधिपतये ऽधिपतय आयु : । अधिपतय इत्यधि = पतये । आयु र्यज्ञेन यज्ञेनायु रायु र्यज्ञेन । यज्ञेन कल्पताङ् कल्पताँ य्यज्ञेन यज्ञेन कल्पताम् । कल्पतां प्राण : प्राण : कल्पताङ् कल्पतां प्राण : । प्राण श्चक्षु श्चक्षु : प्राण : प्राण श्चक्षु : । चक्षु श्श्रोत्रं श्रोत्र ञ्चक्षु श्चक्षु श्श्रोत्रम् । श्रोत्रम् पृष्ठं पृष्ठं श्रोत्रं श्रोत्रम् पृष्ठम् । पृष्ठँ य्यज्ञो यज्ञ : पृष्ठं पृष्ठँ य्यज्ञ : । यज्ञो यज्ञेन यज्ञेन यज्ञो यज्ञो यज्ञेन । यज्ञेन कल्पताङ् कल्पताँ य्यज्ञेन यज्ञेन कल्पताम् । कल्पता ञ्जाये जाये कल्पताङ् कल्पता ञ्जाये । जाय एहीह्या जाये जाय एहि । एहि ।

इहि स्स्व स्स्वं रिहीहि स्वं ः । स्वो रोहांव रोहांव स्व स्स्वो रोहांव । स्वरिति स्वं ः । रोहांव प्रजापंते ः प्रजापंते रोहांव रोहांव प्रजापंते ः । प्रजापंते ः प्रजा ः प्रजा ः प्रजापंते ः प्रजापंते ः प्रजा ः । प्रजापंते रितिं प्रजा = पंते ः । प्रजा - अंभूमा भूम प्रजा ः प्रजा - अंभूम । प्रजा इतिं प्र = जा ः । अभूम स्व स्वं रभूमा भूम स्वं ः । स्वर्देवा देवा स्व स्वं र्देवा ः । देवा - अगन्मा गन्म देवा देवा - अगन्म । अगन्मामृतां - अमृतां - अगन्मा गन्मामृतां ः । अमृतां - अभूमा भूमामृतां - अमृतां - अभूम । अभूमेत्यं भूम ।। अस्मे वों वोऽस्मे -

अस्मे व ः । अस्मे इत्यस्मे । वो - अस्त्वस्तु वो वो - अस्तु । अस्त्विन्द्रिय मिन्द्रिय मस्त्वस्त्विन्द्रियम् । इन्द्रिय मस्मे - अस्मे - इन्द्रिय मिन्द्रिय मस्मे । अस्मे नृम्णन् नृम्ण मस्मे - अस्मे नृम्णम् । अस्मे इत्यस्मे । नृम्ण मुतोत नृम्णन् नृम्ण मुत । उत क्रतु ः क्रतु रुतोत क्रतु ः । क्रतु रिति क्रतु ः ।। अस्मे वर्चाꣳसि वर्चाꣳ स्यस्मे - अस्मे वर्चाꣳसि । अस्मे इत्यस्मे । वर्चाꣳसि सन्तु सन्तु वर्चाꣳसि वर्चाꣳसि सन्तु । सन्तु वो व स्सन्तु सन्तु व ः । व इति व ः।। नमो मात्रे मात्रे नमो नमो मात्रे । मात्रे पृथिव्यै पृथिव्यै मात्रे मात्रे पृथिव्यै ।

पृथिव्या - इय मियं पृथिव्यै पृथिव्या - इयम् । इयन्ते त इय मियन्ते । ते रा ड्राट् ते ते राट् । राड्यन्ता यन्ता राड्राड्यन्ता । यन्ता ऽस्यसि यन्ता यन्ताऽसि । असि यमनो यमनो ऽस्यसि यमन : । यमनो ध्रुवो ध्रुवो यमनो यमनो ध्रुव : । ध्रुवो ऽस्यसि ध्रुवो ध्रुवो ऽसि । असि धरुणो धरुणो ऽस्यसि धरुण : । धरुण : कृष्यै कृष्यै धरुणो धरुण : कृष्यै । कृष्यै क्षेमाय क्षेमाय कृष्यै कृष्यै क्षेमाय । क्षेमाय रय्यै रय्यै क्षेमाय क्षेमाय रय्यै । रय्यै पोषाय पोषाय रय्यै रय्यै पोषाय । पोषायेति पोषाय ।।४।।

वाजस्येम मिमँ वाजस्य वाजस्येमम् । इमं प्रसव ः प्रसव इम मिमं प्रसव ः ।
प्रसव स्सुषुवे सुसुवे प्रसव ः प्रसव स्सुषुवे । प्रसव इति प्र - सव ः । सुषुवे ऽग्रे
ऽग्रे सुसुवे सुषुवे ऽग्रे । सुसुव इति सुसुवे । अग्रे सोमꣳ सोम मग्रे ऽग्रे सोमम् ।
सोमाँ राजानꣳ राजानꣳ सोमꣳ सोमाँ राजानम् । राजान मोष धीष्वो षधीषु
राजानꣳ राजान मोषधीषु । ओष धीष्वप्स्वप्स्वोष धीष्वोष धीष्वप्सु ।
अप्स्वित्यप् - सु ।। ता - अस्मभ्यं मस्मभ्यन् ता स्ता - अस्मभ्यम् । अस्मभ्यं

मधुमती र्मधुमती रस्मभ्यं मस्मभ्यं मधुमती : । मधुमती र्भवन्तु भवन्तु मधुमती र्मधुमती र्भवन्तु । मधुमती रिति मधु = मति : । भवन्तु वयँ वयं भवन्तु भवन्तु वयम् । वयाँ राष्ट्रे राष्ट्रे वयँ वयाँ राष्ट्रे । राष्ट्रे जागृयाम जागृयाम राष्ट्रे राष्ट्रे जागृयाम । जागृयाम पुरोहिता : पुरोहिता जागृयाम जागृयाम पुरोहिता :। पुरोहिता इति पुर : = हिता : ।। वाजस्येद मिदँ वाजस्य वाजस्येदम् । इदं प्रसव : प्रसव इद मिदं प्रसव : । प्रसव आ बभूव बभूवा प्रसव : प्रसव आ बभूव । प्रसव इति प्र = सव : । आबभूव । बभूवेमेमा बभूव बभूवेमा । इमा

च चेमेमा च । च विश्वा विश्वा च च विश्वा । विश्वा भुवनानि भुवनानि विश्वा विश्वा भुवनानि । भुवनानि सर्वत स्सर्वतो भुवनानि भुवनानि सर्वत ः । सर्वत इति सर्वत ः ।। सनेमि राजा राजा सनेमि सनेमि राजा ।। राजा परि परि राजा राजा परि । परि याति याति परि परि याति । याति विद्वान् विद्वान् याति याति विद्वान् । विद्वान् रयिꣳ रयिँ विद्वान् विद्वान् रयिम् । रयिं पुष्टिं पुष्टिꣳ रयिꣳ रयिं पुष्टिम् । पुष्टिँ वर्धयमानो वर्धयमान ः पुष्टिं पुष्टिँ वर्धयमान ः । वर्धयमानो - अस्मे - अस्मे वर्धयमानो वर्धयमानो - अस्मे । अस्मे इत्यस्मे ।।

वाजस्येमा मिमाँ वाजस्य वाजस्येमाम् । इमां प्रसव ः प्रसव इमा मिमां प्रसव ः ।
प्रसव शिश्रिये शिश्रिये प्रसव ः प्रसव शिश्रिये । प्रसव इति प्र = सव ः ।
शिश्रिये दिवन् दिवꣳ शिश्रिये शिश्रिये दिवम् । दिव मिमेमा दिवन् दिव मिमा ।
इमा च चेमेमा च । च विश्वा विश्वा च च विश्वा । विश्वा भुवनानि भुवनानि
विश्वा विश्वा भुवनानि । भुवनानि सम्राट् सम्राड् भुवनानि भुवनानि सम्राट् ।
सम्राळिति सं = राट् ।। अदित्सन्तन् दापयति दापयत्यदित्सन्त मदित्सन्तन्
दापयति । दापयति प्रजानन् प्रजानन् दापयति दापयति प्रजानन् । प्रजान न्त्स

स प्रजानन् प्रजान न्त्स : । प्रजानान्निति प्र = जानन् । स नो नस्स स न : ।

नो रयिं रयिन्नो नो रयिम् । रयीं सर्ववीरं सर्ववीरं रयिं रयीं सर्ववीरम् ।

सर्ववीरन् नि नि सर्ववीरं सर्ववीरन् नि । सर्ववीर मिति सर्व = वीरम् । नि

यच्छतु यच्छतु नि नि यच्छतु । यच्छत्विति यच्छतु ।। अग्ने - अच्छाच्छाग्ने

ऽग्ने - अच्छ । अच्छा वद वदाच्छाच्छा वद । वदेहेह वद वदेह । इह नो न इहे

हन : । न : प्रति प्रति नो न : प्रति । प्रति नो न : प्रति प्रति न : । न

स्सुमना स्सुमना नो न स्सुमना : । सुमना भव भव सुमना स्सुमना भव । सुमना

इति सु = मनाः । भवेति भव ।। प्र नो न : प्र प्र नः । नो यच्छ यच्छ नो नो यच्छ । यच्छ सहस्रजि त्सहस्रजि द्यच्छ यच्छ सहस्रजित् । सहस्रजित्त्व न्त्वꣳ सहस्रजि त्सहस्रजित्त्वम् । सहस्रजिदिति सहस्र = जित् । त्वाँ हि हि त्व न्त्वाँ हि । हि धनदा धनदा हि हि धनदाः । धनदा - अस्यसि धनदा धनदा - असि । धनदा इति धन = दाः । असीत्यसि ।। सोमाँ राजानꣳ राजानꣳ सोमꣳ सोमाँ राजानम् । राजान मवसे ऽवसे राजानꣳ राजान मवसे । अवसे ऽग्नि मग्नि मवसे ऽवसे ऽग्निम् । अग्नि मन्वारभामहे ऽन्वारभामहे ऽग्नि मग्नि

मन्वारंभामहे । अन्वारं भामह इत्यंनु = आरंभामहे ।। आदित्यँ विष्णुं विष्णुं

मादित्य मांदित्यँ विष्णुंम् । विष्णूँ सूर्यँ सूर्ये विष्णुँ विष्णूँ सूर्यम् । सूर्यम्

ब्रह्माणंम् ब्रह्माणँ सूर्यँ सूर्यम् ब्रह्माणंम् । ब्रह्माणंञ्च च ब्रह्माणंम् ब्रह्माणंञ्च ।

च बृहस्पतिं ब्रहस्पतिं ञ्च च बृहस्पतिंम् । बृहस्पति मिति बृहस्पतिंम् ।। प्र णों

न : प्र प्र णं : । नो यच्छतु यच्छतु नो नो यच्छतु । यच्छ त्वर्यमाऽर्यमा

यंच्छतु यच्छत्वर्यमा । अर्यमा प्र प्रार्यमा ऽर्यमा प्र । प्र पूषा पूषा प्र प्र पूषा ।

पूषा प्र प्र पूषा पूषा प्र । प्र सरंस्वती सरंस्वती प्र प्र सरंस्वती । सरंस्वतीति

सरस्वती ।। प्र वाग्वाक् प्र प्र वाक् । वाग्देवी देवी वाग्वाग्देवी । देवी ददातु ददातु देवी देवी ददातु । ददातु नो नो ददातु ददातु न ः । न इति न ः ।। अर्यमणं बृहस्पतिं बृहस्पतिं मर्यमणं मर्यमणं बृहस्पतिम् । बृहस्पति मिन्द्र मिन्द्रं बृहस्पतिं ब्रहस्पति मिन्द्रम् । इन्द्रन् दानाय दानायेन्द्र मिन्द्रन् दानाय । दानाय चोदय चोदय दानाय दानाय चोदय । चोदयेति चोदय ।। वाचँ विष्णुँ विष्णुँ वाचँ वाचँ विष्णुम् । विष्णूँ सरस्वतीँ सरस्वतीँ विष्णुँ विष्णूँ सरस्वतीम् । सरस्वतीँ सवितारँ सवितारँ सरस्वतीँ सरस्वतीँ सवितारम् । सवितारञ्च

च सवितारꣳ सवितरञ्च । च वाजिनँ वाजिनञ्च च वाजिनम् । वाजिन मिति वाजिनम् ।। सरस्वत्यै वाचो वाच स्सरस्वत्यै सरस्वत्यै वाच ः । वाचो यन्यन् वाचो वाचो यन् । यन्तुर्ये तुर्ये यन्यन्तुर्ये । तुर्ये तुर्यन् तुर्यन् तुर्ये तुर्ये तुर्यम् । तुर्यन् दधामि दधामि तुर्यन् तुर्यन् दधामि । दधामि ब्रहस्पते र्बृहस्पते र्दधामि दधामि बृहस्पते ः । ब्रहस्पतेष्ट्वा त्वा बृहस्पते र्बृहस्पते ष्ट्वा । त्वा साम्राज्येन साम्राज्येन त्वा त्वा साम्राज्येन । साम्राज्ये नाभ्यभि साम्राज्येन साम्राज्ये नाभि । साम्राज्ये नेति सां - राज्येन । अभि षिञ्चामि सिञ्चाम्यभ्यभि षिञ्चामि ।

सिञ्चामी न्द्रस्येन्द्रस्य सिञ्चामि सिञ्चा मीन्द्रस्य । इन्द्रस्य त्वा त्वेन्द्रस्ये न्द्रस्य त्वा । त्वा साम्राज्येन साम्राज्येन त्वा त्वा साम्राज्येन । साम्राज्ये नाभ्यभि साम्राज्येन साम्राज्ये नाभि । साम्राज्ये नेति सां = राज्येन । अभि षिञ्चामि सिञ्चाम्यभ्यभि षिञ्चामि । सिञ्चामीति सिञ्चामि ।।५।।

अग्नि रेकाक्षरे णैकाक्षरे णाग्नि रग्नि रेकाक्षरेण । एकाक्षरेण प्राणं प्राण मेकाक्षरे णैकाक्षरेण प्राणम् । एकाक्ष रेणेत्येक = अक्षरेण । प्राण मुदुत् प्राणं प्राण मुत् ।

उदजय दजय दुदु दजयत् । अजय त्तन्त मजय दजय त्तम् । तमुदु त्तन्त मुत् ।
उज्जेषञ् जेष मुदुज्जेषम् । जेषमश्विना - अश्विनौ जेषञ्जेष मश्विनौ । अश्विनौ
द्व्यक्षरेण द्व्यक्षरे णाश्विना - अश्विनौ द्व्यक्षरेण । द्व्यक्षरेण द्विपदो द्विपदो
द्व्यक्षरेण द्व्यक्षरेण द्विपद : । द्व्यक्षरे णेति द्वि = अक्षरेण । द्विपदो मनुष्यान्
मनुष्यान् द्विपदो द्विपदो मनुष्यान् । द्विपद इति द्वि = पद : । मनुष्या नुदुन्
मनुष्यान् मनुष्या नुत् । उद जयता मजयता मुदु दजताम् । अजयतान् ता॑ स्ता
नजयता मजयतान् तान् । ता नुदु त्ता॑ स्तानुत् । उज्जेष ञ्जेष मुदुज्जेषम् । जेषँ

विष्णु र्विष्णुं र्जेष ञ्जेषँ विष्णुं : । विष्णुस् त्र्यंक्षरेण त्र्यंक्षरेण विष्णु र्विष्णुस् त्र्यंक्षरेण । त्र्यंक्षरेण त्रीँ स्त्रीँस् त्र्यंक्षरेण त्र्यंक्षरेण त्रीन् । त्र्यंक्षरे णेति त्रि = अंक्षरेण । त्री निमा निमाँ स्त्रीँ स्त्री निमान् । इमाँ ल्लोकाँ ल्लोका निमा निमाँ ल्लोकान् । लोका नुदु ल्लोकाँ ल्लोका नुत् । उदंजय दजय दुदु दंजयत् । अजय त्ताँ स्ता नंजय दजय त्तान् । ता नुदु त्ताँ स्तानुत् । उज्जेष ञ्जेष मुदु ज्जेषम् । जेषाँ सोम स्सोमो जेष ञ्जेषाँ सोमं : । सोम श्चतुंरक्षरेण चतुंरक्षरेण सोम स्सोम श्चतुंरक्षरेण । चतुंरक्षरेण चतुंष्पद श्चतुं : पद श्चतुंरक्षरेण चतुंरक्षरेण चतुंष्पद :।

चतुरक्षरे णेति चतु : - अक्षरेण । चतुष्पद : पशून् पशूꣳ श्चतु : पद श्चतु

ष्पद पशून् । चतु : पद इति चतु : - पद : । पशू नुदुत् पशून् पशू नुत् ।

उदजय दजय दुदु दजयत् । अजय त्ताꣳ स्ता नजय दजय त्तान् । ता नुदु त्ताꣳ

स्ता नुत् । उज्जेषञ्जेष मुदुज्जेषम् । जेषं पूषा पूषा जेषञ् जेषं पूषा । पूषा

पञ्चाक्षरेण पञ्चाक्षरेण पूषा पूषा पञ्चाक्षरेण । पञ्चाक्षरेण पञ्च पञ्च पञ्चाक्षरेण

पञ्चाक्षरेण पञ्च । पञ्चाक्ष रेणेति पञ्च - अक्षरेण । पञ्च ऋतू नृतून् पञ्च पञ्च

ऋतून् । ऋतू नुदु दृतू नृतू नुत् । उदजय दजय दुदु दजयत् । अजय त्ताꣳ स्ता

नंजय दजय त्तान् । ता नुदु त्ताꣳ स्ता नुत् । उज्जेष ञ्जेष मुदुज्जेषम् । जेषाँ सविता संविता जेषञ् जेषाँ सविता । सविता षळक्षरेण षळक्षरेण सविता संविता षळक्षरेण । षळक्षरेण षट् षट् षळक्षरेण षळक्षरेण षट् । षळक्ष रेणेति षट् = अक्षरेण । ष ळृतू नृतून् षट् ष ळृतून् । ऋतू नुदु दृतू नृतू नुत् । उदजय दजय दुदु दजयत् । अजय त्ताꣳ स्ता नंजय दजय त्तान् । ता नुदु त्ताꣳ स्ता नुत् । उज्जेष ञ्जेष मुदु ज्जेषम् । जेषं मरुतो मरुतो जेषञ् जेषं मरुत : । मरुत स्सप्ताक्षरेण सप्ताक्षरेण मरुतो मरुत स्सप्ताक्षरेण । सप्ताक्षरेण सप्त सप्त सप्ताक्षरेण

सप्ताक्षरेण सप्त । सप्ताक्ष रेणेति सप्त - अंक्षरेण । सप्त ग्राम्यान् ग्राम्यान् त्सप्त सप्त ग्राम्यान् । ग्राम्यान् पशून् पशून् ग्राम्यान् ग्राम्यान् पशून् । पशू नुदुत् पशून् पशू नुत् । उदजय न्नजय न्नुदु दजयन् । अजय१ स्ता१ स्ता नजय न्नजय१ स्तान् । ता नुदु त्ता१ स्ता नुत् । उज्जेष ज्जेष मुदु ज्जेषम् । जेषं बृहस्पति बृहस्पति र्जेषञ् जेषं बृहस्पति : । ब्रहस्पति रष्टाक्षरे णाष्टाक्षरेण बृहस्पति बृहस्पति रष्टाक्षरेण । अष्टाक्षरेण गायत्रीङ् गायत्री मष्टाक्षरे णाष्टाक्षरेण गायत्रीम् । अष्टाक्ष रेणेत्यष्ट - अंक्षरेण । गायत्री मुदुद् गायत्रीङ् गायत्री मुत् । उदजय दजय

दुदु दंजयत् । अजय त्तान् ता मंजय दजय त्ताम् । ता मुदु त्तान् ता मुत् । उज्जेष ञ्जेष मुदु ज्जेषम् । जेषं मित्रो मित्रो जेषञ् जेषं मित्र: । मित्रो नवांक्षरेण नवांक्षरेण मित्रो मित्रो नवांक्षरेण । नवांक्षरेण त्रिवृतंन् त्रिवृतन् नवांक्षरेण नवांक्षरेण त्रिवृतंम् । नवांक्ष रेणेति नवं - अक्षरेण । त्रिवृतꣴ स्तोमꣴ स्तोमंन् त्रिवृतंन् त्रिवृतꣴ स्तोमंम् । त्रिवृत मितिं त्रि - वृतंम् । स्तोम मुदु त्स्तोमꣴ स्तोम मुत् । उदंजय दजय दुदु दंजयत् । अजय त्तन् त मंजय दजय त्तम् । त मुदु त्तन् त मुत् । उज्जेषञ्जेष मुदु ज्जेषम् । जेषँ वरुणो वरुणो जेषञ् जेषँ

वरुण ः । वरुणो दशाक्षरेण दशाक्षरेण वरुणो वरुणो दशाक्षरेण । दशाक्षरेण
विराजँ विराजन् दशाक्षरेण दशाक्षरेण विराजम् । दशाक्ष रेणेति दश = अक्षरेण ।
विराज मुदुद्विराजँ विराज मुत् । विराज मिति वि = राजम् । उदजय दजय दुदु
दजयत् । अजय त्तान् ता मजय दजय त्ताम् । ता मुदु त्तान् ता मुत् । उज्जेष
ज्जेष मुदु ज्जेषम् । जेषमिन्द्र इन्द्रो जेषञ् जेष मिन्द्र ः । इन्द्र एकादशाक्षरे
णैकादशाक्षरे णेन्द्र इन्द्र एका दशाक्षरेण । एकादशाक्षरेण त्रिष्टुभन् त्रिस्तुभ
मेकादशाक्षरे णैकादशाक्षरेण त्रिस्तुभम् । एका दशाक्षरे णेत्येकादश = अक्षरेण ।

त्रिष्टुभ मुदुत्त्रिस्तुभंन् त्रिष्टुभ मुत् । त्रिस्तुभ मितिं त्रि = स्तुभंम् । उदंजय दजय दुदु दंजयत् । अजय त्तान् ता मंजय दजय त्ताम् । ता मुदु त्तान् ता मुत् । उज्जेंष ञ्जेष मुदु ज्जेंषम् । जेषँ विश्वे विश्वें जेष ञ्जेषँ विश्वें । विश्वें देवा देवा विश्वे विश्वें देवा ः । देवाद् द्वादंशाक्षरेणद् द्वादंशाक्षरेण देवा देवाद् द्वादंशाक्षरेण । द्वादंशाक्षरेण जगंती ञ्जगंतीन् द्वादंशा क्षरेणद् द्वादंशाक्षरेण जगंतीम् । द्वादंशाक्ष रेणेति द्वादंश = अक्षरेण । जगंती मुदु ज्जगंतीञ् जगंती मुत् । उदंजय न्नजय न्नुदु दंजयन् । अजयँ स्तान् तामं जय न्नजयँ स्ताम् । ता मुदुत्ता न्ता मुत् । उज्जेंष

ञ्जेष मुदु ञ्जेषम् । जेषँ वसवो वसवो जेषञ् जेषँ वसव ः । वसव स्त्रयोदशाक्षरेण त्रयोदशाक्षरेण वसवो वसव स्त्रयोदशाक्षरेण । त्रयोदशाक्षरेन त्रयोदशन् त्रयोदशन् त्रयोदशाक्षरेन त्रयो दशाक्षरेण त्रयोदशम् । त्रयोदशाक्ष रेणेति त्रयोदश = अक्षरेण। त्रयोदशꣳ स्तोमꣳ स्तोमन् त्रयोदशन् त्रयोदशꣳ स्तोमम् । त्रयोदशमिति त्रय ः = दशम् । स्तोम मुदु त्स्तोमꣳ स्तोम मुत् । उदजय न्नजय न्नुदु दजयन् । अजयꣳ स्त न्त मजय न्नजयꣳ स्तम् । तमु दुत्तन्त मुत् । उज्जेष ञ्जेष मुदु ञ्जेषम् । जेषाँ रुद्रा रुद्रा जेषञ् जेषाँ रुद्रा ः । रुद्रा श्चतुर्दशाक्षरेण चतुर्दशाक्षरेण

रुद्रा रुद्रा श्चतुर्दशा क्षरेण । चतुर्दशाक्षरेण चतुर्दश श्चतुर्दश श्चतुर्दशाक्षरेण चतुर्दशाक्षरेण चतुर्दशम् । चतुर्दशाक्ष रेणेति चतुर्दश = अक्षरेण । चतुर्दशꣳ स्तोमꣳ स्तोम श्चतुर्दश श्चतुर्दशꣳ स्तोमम् । चतुर्दशमिति चतु : = दशम् । स्तोम मुदु त्स्तोमꣳ स्तोम मुत् । उदजय न्नजय न्नुदु दजयन् । अजयꣳ स्त न्त मजय न्नजयꣳ स्तम् । तमु दुत्तन्त मुत् । उज्जेष ज्जेष मुदु ज्जेषम् । जेष मादित्या - आदित्या जेषञ् जेषमा दित्या : । आदित्या : पञ्चदशाक्षरेण पञ्चदशाक्षरेणा दित्या - आदित्या : पञ्चदशाक्षरेण । पञ्चदशाक्षरेण पञ्चदशं पञ्चदशं

पञ्चदशाक्षरेण पञ्चदशाक्षरेण पञ्चदशम् । पञ्चदशाक्ष रेणेति पञ्चदश = अक्षरेण । पञ्चदशꣳ स्तोमꣳ स्तोमम् पञ्चदशं पञ्चदशꣳ स्तोमम् । पञ्चदशमिति पञ्च = दशम् । स्तोम मुदु त्स्तोमꣳ स्तोम मुत् । उदजय न्नजय न्नुदु दजयन् । अजयꣳ स्तन्त मजय न्नजयꣳ स्तम् । तमु दुत्तन्त मुत् । उज्जेष ञ्जेष मुदु ज्जेषम् । जेष मदिति रदिति र्जेषञ् जेष मदिति ः । अदिति ष्षोळशाक्षरेण षोळशाक्ष रेणादिति रदिति ष्षोळशाक्षरेण । षोळशाक्षरेण षोळशꣳ षोळशꣳ षोळशाक्षरेण षोळशा क्षरेण षोळशम् । षोळशाक्ष रेणेति षोळश = अक्षरेण । षोळशꣳ स्तोमꣳ

स्तोमं॑ षोळशं॑ षोळशं॑ स्तोमंम् । स्तोम मुदु त्स्तोमं॑ स्तोम मुत् । उदंजय दजय दुदु दंजयत् । अजयत् तन्त मंजय दजयत् तम् । तमु दुत्तन्त मुत् । उज्जेष ज्जेष मुदु ज्जेषम् । जेषं प्रजापंति ः प्रजापंति र्जेषञ् जेषं प्रजापंति ः । प्रजापंति स्सप्त दंशाक्षरेण सप्तदंशाक्षरेण प्रजापंति ः प्रजापंति स्सप्तदंशाक्षरेण । सप्तदंशा क्षरेण सप्तदशं॑ संप्तदशं॑ सप्तदंशक्षरेण सप्तदंशाक्षरेण सप्तदशम् । सप्तदंशाक्ष रेणेतिं सप्तदंश = अक्षरेण । सप्तदशं॑ स्तोमं॑ स्तोमं॑ सप्तदशं॑ संप्तदशं॑ स्तोमंम् । सप्तदशमितिं सप्त = दशम् । स्तोम मुदु त्स्तोमं॑ स्तोम मुत् । उदंजय

दजय दुदु दंजयत् । अजयत् तन्त मंजय दजयत् तम् । तमु दुत्तन्त मुत् । उज्ज्ञेष

ज्जेष मुदु ज्ञेषम् । जेष मितिं जेषम् ।।६।।

इति दशमोऽध्याय :

Our Publications so far ....

Books:

1. Yajur Veda Asirwada Ghana Patha Vol-1 (Devanagari)
2. Yajur Veda Asirwada Ghana Patha Vol-2 (Devanagari)
3. Yajur Veda Asirwada Ghana Patha Vol-3 (Devanagari)
4. Chamakam Ghana Patha (Devanagari)
5. Chamakam Ghana Patha (Tamil)
6. Sri Rudra Ghana Patha (Devanagari)
7. Sri Rudra Ghana Patha (Tamil)
8. Sri Rudra Krama Patha (Devanagari/Kannada)
9. Apratiratha Ghana Patha (Devanagari/English)
10. Ashvamedha Ghana Patha (Devanagari/English)
11. Pancha Rudra Ghana Patha (Devanagari)
12. Special Suktas from Rig Veda (Devanagari)
13. Vishvajite Ghana Patha (Devanagari/English)
14. Aano Bhadra : Ghana Patha (Devanagari/English)

Audio:

1. Yajur Veda Asirwada Ghana Patha Vol-1
2. Chamakam Ghana Patha
3. Sri Rudra Ghana Patha
4. Apratiratha Ghana Patha
5. Ashvamedha Ghana Patha
6. Suresha Paddhati (Vedic Jugal Bandhi) Part-1
7. Vishvajite Ghana Patha
8. Aano Bhadra : Ghana Patha
9. Rudram, Chamakam, Suktas & Mantra Pushpam etc

DVD

1. Suresha Paddhati (Vedic Jugal Bandhi) Part-2

Publisher:

LATHA

G2-Kings Manor, No.62/35, 4th Trust Cross Street,
Mandavelipakkam, Chennai - 600 028.
Phone: + 91-44-24936697. e-mail: suresh@ghanapati.com
website: www.ghanapati.com